

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2018

Prezydent Miasta Zabrze

Szanowni Państwo,

W wyniku wielu przemian, w tym realizacją znaczących inwestycji i przedsięwzięć w Zabrzu w ostatnich latach, zostały wypełnione założenia Strategii Miasta przewidzianej na lata 2008-2020. Podjęte prace nad aktualizacją dokumentu strategii zakończyły się opracowaniem dokumentu Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030, który stawia nowe wyzwania przed naszym miastem. Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 to dokument, który w głównej mierze definiuje najważniejsze potrzeby społeczne, gospodarcze oraz środowiskowe miasta Zabrze w postaci priorytetów i celów długookresowych, wskazuje, poprzez kierunki działań oraz przedsięwzięcia, określoną alokację zasobów, tak aby w możliwie najlepszy sposób podejmowane działania przyczyniały się do zrównoważonego rozwoju poprzez realizacji pożądaną wizji.

Wykonanie Strategii jest zabiegiem ciągłym, stale zorientowanym na dbanie o realizację określonych zamierzeń. Wszystko to nabiera szczególnego znaczenia, w momencie monitorowania w otoczeniu miasta szans lub zagrożeń, które mogą znacząco modyfikować dotychczasowe założenia odnoszące się do pożądaną przyszłości.

W związku z powyższym przedstawiam Państwu sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Miasta Zabrze za rok 2018.

Prezydent Miasta Zabrze

Małgorzata Mańka-Szulik

Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Miasta za 2018 rok opracowano w oparciu o materiały źródłowe wydziałów Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz miejskich jednostek organizacyjnych.

Redakcja: Wydział Strategii i Rozwoju Miasta

Prezydent Miasta: Małgorzata Mańka-Szulik

Zastępca Prezydenta Miasta: Katarzyna Dzióba

Naczelnik Wydziału: Marcin Lesiak

Opracował: Grzegorz Mikuśkiewicz

Wydział Strategii i Rozwoju Miasta składa podziękowania wszystkim komórkom Urzędu Miejskiego, które udostępniając dane przyczyniły się do powstania Sprawozdania za rok 2018.

Sprawozdanie z realizacji Strategii Rozwoju Miasta Zabrze za 2018 rok uwzględnia dane, o ile w treści sprawozdania nie określono inaczej, zgodnie ze stanem faktycznym na dzień 31 grudnia 2018 roku. Informacje oraz dane finansowe zawarte w dokumencie, jak również mierniki monitoringu i ewaluacji zostały przedstawione w oparciu o sprawozdania z wykonania budżetu Miasta Zabrze.

Przy każdorazowym publikowaniu danych częściowych z niniejszego dokumentu lub całości dokumentu konieczne jest podanie źródła.

SPIS TREŚCI

Wstęp.....	5
Charakterystyka Miasta	21
Rozdział I Aktywne społeczeństwo miejskie	26
C1. Wzmacnianie bezpieczeństwa	32
C2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej	38
C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	40
C4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców	53
C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	65
C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	76
Rozdział II Rozwój i innowacyjność gospodarki.....	87
C7. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta	91
C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	96
C9. Budowanie specjalizacji różnych branż	104
C10. Kreowanie marek innowacyjności miasta	107
Rozdział III Przyjazność przestrzeni miasta	117
C11. Zapewnienie ładu przestrzennego	122
C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych.....	134
C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	153
C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	160
C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	163
Rozdział IV Znacząca pozycja metropolitalna.....	168
C 16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	172
C 17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych	180
C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	184
C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	188
C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki	193
Rozdział V Cele Horyzontalne.....	202
CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny	206
CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	210
CH 3. Rewitalizacja miasta	214
CH 4. Skuteczne promowanie miasta	218
Monitoring Strategii	221
Podsumowanie.....	271

WSTĘP

Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 została przyjęta Uchwałą Nr LIX/709/18 Rady Miasta Zabrze w dniu 27 sierpnia 2018 roku.

W wyniku wielu przemian, w tym znaczących inwestycji i przedsięwzięć zrealizowanych w Zabrzu w ostatnich latach, zostały wypełnione założenia poprzedniej Strategii Miasta przewidzianej na lata 2008-2020. Refleksja nad tym, co udało się zrealizować, ale także nad nowymi wyzwaniami dla Zabrza, stały się inspiracją do podjęcia prac nad aktualizacją dokumentu strategii.

Zaktualizowana Strategia przedstawia wizję Zabrza jako miasta kreującego swój rozwój oparty na dążeniu do: popularyzowania i utrwalania aktywnych postaw społecznych i świadomego uczestnictwa we współczesnych procesach kulturowych, stworzenia konkurencyjnych specjalizacji różnych branż, w tym innowacyjnej gospodarki, tworzenia przyjaznych przestrzeni miejskich oraz osiągnięcia znaczącej pozycji w Metropolii.

Strategia sformułowana jest poprzez wizję miasta:

**„ZABRZE TO MIASTO KREUJĄCE SWÓJ ROZWÓJ OPARTY NA DĄŻENIU DO:
POPULARYZOWANIA I UTRWALANIA AKTYWNYCH POSTAW SPOŁECZNYCH
I ŚWIADOMEGO UCZESTNICTWA WE WSPÓŁCZESNYCH PROCESACH KULTUROWYCH,
STWORZENIA KONKURENCYJNYCH SPECJALIZACJI RÓŻNYCH BRANŻ,
W TYM INNOWACYJNEJ GOSPODARKI,
TWORZENIA PRZYJAZNYCH PRZESTRZENI MIEJSKICH
ORAZ OSIĄGNIĘCIA ZNACZĄCEJ POZYCJI W METROPOLII.”.**

Na jej elementy składają się następujące założenia:

- Zabrze będzie rozszerzać zasięg oddziaływania pozytywnych wzorców aktywności społecznej i angażowania się w kształtowanie cech nowoczesnego miasta,

tak aby świadome uczestnictwo w inicjatywach społeczno-kulturowych charakteryzowało jak największą grupę mieszkańców miasta i przenosiło się na ich wartościowy udział w procesach kulturowych przebiegających w regionie i kraju;

- Zabrze będzie budować profil gospodarczy w oparciu o tworzenie oryginalnego zbioru specjalizacji różnych branż, funkcjonujących w realiach globalnej gospodarki innowacyjnej i połączonych wspólnie użytkowanymi zasobami miejskimi, tak iż zdolne będą do skutecznego konkutowania na rynku krajowym i międzynarodowym;
- Zabrze poprawi atrakcyjność swojej przestrzeni, podejmując działania zorientowane na tworzenie docenianych powszechnie miejsc w mieście, gdzie przyjazność przestrzeni publicznych, wspólnotowych i prywatnych stworzy estetycznie pożądane krajobrazy i będzie pozytywnie oddziaływać na relacje miasto – mieszkańiec – działalność gospodarcza;
- Zabrze potwierdzi i utrzyma znaczącą pozycję w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii dzięki kreowaniu oferty produktów metropolitalnych skutecznie przyczyniających się do współtworzenia zalet jej obszaru, wnosząc przede wszystkim elementy śląskiego dziedzictwa przemysłowego, potencjał ludnościowy oraz nowoczesne specjalizacje gospodarcze.

Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 wyznacza kierunki zrównoważonego rozwoju miasta Zabrze. Dokument definiuje najważniejsze potrzeby gospodarcze, społeczne oraz środowiskowe naszego miasta. Strategia wychodzi naprzeciw oczekiwaniom zarówno Zabrze, jak i inwestorów czy też turystów. Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030 to dokument, który powstał w oparciu o uwarunkowania społeczno-kulturowe, gospodarczo-technologiczne oraz uwarunkowania infrastrukturalno-środowiskowe. Strategia przedstawia Zabrze jako miasto, którego rozwój oparty jest na dążeniu do:

- popularyzowania i utrwalania aktywnych postaw społecznych i świadomego uczestnictwa we współczesnych procesach kulturowych,
- ugruntowywania konkurencyjnych warunków dla funkcjonowania biznesu,

- tworzenia przyjaznych przestrzeni miejskich oraz osiągnięcia znaczącej pozycji w Metropolii.

Dalszy rozwój miasta wymaga wskazania kilku obszarów jego funkcjonowania, w których nastąpi szczególna intensyfikacja działań strategicznych. Ścisłe ukierunkowanie aktywności władz samorządowych jest koniecznością skutecznego zarządzania rozwojem miejskim. W Strategii Zabrze 2030 przyjęto, iż priorytety wyznaczają główne obszary rozwoju miasta, w których dokonywana jest interwencja za pomocą zbioru mierzalnych celów strategicznych oraz wynikających z nich kierunków, działań i przedsięwzięć. W Strategii wskazane zostały cztery priorytety rozwoju:

1. P1. Aktywne społeczeństwo miejskie

Wyzwanie strategiczne: Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym

2. P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki

Wyzwanie strategiczne: Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta

3. P3. Przyjazność przestrzeni miasta

Wyzwanie strategiczne: Udomowienie przestrzeni w mieście

4. P4. Znacząca pozycja metropolitalna

Wyzwanie strategiczne: Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii

Cele strategiczne definiują intencyjne stany i zmierzenia, których zakres merytoryczny odnosi się bezpośrednio do zakresu tematycznego jednego z priorytetów rozwoju.

Ponadto określono również cele horyzontalne wiążące się bezpośrednio z zakresem tematycznym wszystkich priorytetów rozwoju miasta:

- CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny
- CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city
- CH 3. Rewitalizacja miasta
- CH 4. Skuteczne promowanie miasta

Dokument *Strategia Rozwoju Miasta Zabrze 2030* obejmuje: analizę aksjologiczną, bilans strategiczny w kategoriach sił i słabości miasta oraz szans i zagrożeń, analizę SWOT wraz

W procesie monitoringu strategii istotną rolę odgrywają cele zidentyfikowane na podstawie wcześniej sformułowanej wizji i priorytetów rozwoju. Cele to intencyjne stany i zamierzenia wskazujące pożądane efekty rozwoju miasta wynikające z realizacji strategii. W *Strategii Rozwoju Miasta Zabrze na lata 2030* zachowany został podział celów:

cele horyzontalne – definiujące stany i zamierzenia, których zakres merytoryczny wiąże się bezpośrednio z zakresem tematycznym wszystkich priorytetów rozwoju miasta.

Szczegółowe zestawienie priorytetów rozwoju, wyzwań strategicznych, celów strategicznych i horyzontalnych, zgodnie z którym sporządzono niniejsze sprawozdanie, zaprezentowano w kolejnej tabeli

Tabela 1. Priorytety rozwoju, cele strategiczne i horyzontalne Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030

Priorytety rozwoju	P1. Aktywne społeczeństwo miejskie	P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki	P3. Przyjazność przestrzeni miasta	P4. Znacząca pozycja metropolitalna
Wyzwanie strategiczne	<i>Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym</i>	<i>Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta</i>	<i>Udomowienie przestrzeni w mieście</i>	<i>Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii</i>
Cele strategiczne	C 1. Wzmacnianie bezpieczeństwa C 2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców C 4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców C 5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	C 7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta C 8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości C 9. Budowanie specjalizacji różnych branż C 10. Kreowanie marek innowacyjności miasta	C 11. Zapewnienie ładu przestrzennego C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych C 13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	C 16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej C 17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki
Cele horyzontalne	CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city CH 3. Rewitalizacja miasta CH 4. Skuteczne promowanie miasta			

Tabela 2. Priorytety, cele oraz kierunki rozwoju i przedsięwzięcia określone w Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030

Priorytety, cele oraz kierunki rozwoju i przedsięwzięcia		
Priorytet P1. Aktywne społeczeństwo miejskie		
Wyzwanie strategiczne: <i>Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym</i>		
Cele strategiczne	Kierunki rozwoju	Przedsięwzięcia
C 1. Wzmacnianie bezpieczeństwa	K 1.1. Bezpieczeństwo w najbardziej zagrożonych dzielnicach	PR 1.1.1. Opracowanie i wdrożenie rozwiązań monitoringu wizyjnego niebezpiecznych obszarów miasta PR 1.1.2. Współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne PR 1.1.3. Tworzenie infrastruktury odpornej na akty wandalizmu
	K 1.2. Współpraca w zakresie bezpieczeństwa publicznego	PR 1.2.1. Realizowanie projektów profilaktyczno - edukacyjnych dla mieszkańców PR 1.2.2. Wspieranie działań instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo: Komendy Miejskiej Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Ochotniczej Straży Pożarnej, Straży Miejskiej
C 2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej	K 2.1. Aktywne postawy obywatelskie	PR 2.1.1 Inicjowanie i realizowanie kształcenia obywatelskiego w zakresie samorządności PR 2.1.2. Realizacja projektów promujących lokalny patriotyzm PR 2.1.3 Inicjowanie projektów aktywnego wykorzystania czasu wolnego
C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	K 3.1. Kompleksowość oferty edukacyjnej	PR 3.1.1. Aktualizacja i wdrażanie Strategii Edukacji Miasta Zabrze (Jakość edukacji, Opieka i wychowanie, Edukacja na potrzeby rynku pracy, Społeczeństwo uczące się, Edukacja osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, Społeczeństwo aktywne, otwarte i obywatelskie) PR 3.1.2 Inicjowanie i realizacja projektów edukacyjnych – edukacja szkolna i pozaszkolna - rozwijających zainteresowania i uzdolnienia uczniów PR 3.1.3. Inicjowanie projektów związanych z planowaniem ścieżki edukacyjnej dzieci i młodzieży, w tym kierowanych do rodziców (doradztwo zawodowe w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych) PR 3.1.4. Realizacja projektów edukacyjnych w formule kształcenia na odległość PR 3.1.5. Inicjowanie i realizacja projektów mających na celu rozwój kompetencji społeczno-emocjonalnych dzieci w wieku przedszkolnym

	K 3.2. Optymalizacja kierunków kształcenia	PR 3.2.1. Opracowanie i wdrożenie Programu rozwoju systemu edukacji głównie zawodowej oraz specjalnej z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy
	K 3.3. Standard funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek edukacyjnych	PR 3.3.1. Modernizowanie obiektów edukacyjnych PR 3.3.2. Pozyskiwanie funduszy na wyposażenie dydaktyczne, w tym tworzenie laboratoriów, pracowni zorientowanych na specjalności gospodarcze miasta oraz potrzeby kształcenia eksperymentalnego PR 3.3.3. Rozbudowa i budowa nowych obiektów edukacyjnych (szkół, przedszkoli) warunkowana rozwojem budownictwa mieszkaniowego PR 3.3.4. Realizowanie projektów wzmacniania bezpieczeństwa w placówkach edukacyjnych
C 4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców	K 4.1. Bogata oferta kulturalna o zasięgu lokalnym	PR 4.1.1. Wzmacnianie istniejących wydarzeń kulturalnych PR 4.1.2. Kreowanie nowych wydarzeń kulturalnych PR 4.1.3. Opracowanie i realizowanie <i>Programu wspierania lokalnych aktywności i instytucji kulturalnych</i> PR 4.1.4. Opracowanie i realizowanie <i>Programu wspierania talentów i projektów artystycznych</i> PR 4.1.5. Wspieranie edukacji artystycznej i dokształcania animatorów kultury
	K 4.2. Warunki dla lokalnej działalności kulturalnej	PR 4.2.1. Adaptowanie obiektów dla potrzeb działalności kulturalnej PR 4.2.2. Remontowanie istniejących i budowa nowych obiektów kultury PR 4.2.3. Pozyskiwanie funduszy przeznaczonych na doposażenie jednostek kultury
C 5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	K 5.1. Bogata oferta sportowo-rekreacyjna o zasięgu lokalnym	PR 5.1.1. Wzmacnianie działalności sportowo-rekreacyjnej PR 5.1.2. Kreowanie wydarzeń sportowo – rekreacyjnych
	K 5.2. Atrakcyjność lokalnych obiektów sportowo-rekreacyjnych	PR 5.2.1. Modernizowanie i remontowanie istniejących oraz budowa nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych PR 5.2.2. Realizacja zadań wynikających z <i>Programu rozwoju szlaków i infrastruktury rowerowej</i> PR 5.2.3. Tworzenie miejsc aktywnej rekreacji dla mieszkańców w dzielnicach PR 5.2.4. Modernizowanie hali widowiskowo-sportowej MOSiR PR 5.2.5. Wzmocnienie rangi Kąpieliska Leśnego jako miejsca rekreacji i spotkań

C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	K 6.1. Minimalizacja problemów społecznych	PR 6.1.1. Zaktualizowanie i realizowanie <i>Strategii rozwiązywania problemów społecznych</i> PR 6.1.2. Uczestniczenie w projektach organizacji pozarządowych działających w obszarze polityki społecznej PR 6.1.3. Inicjowanie i realizowanie projektów na rzecz integracji społecznej, w tym we współpracy z organizacjami pozarządowymi PR. 6.1.4. Realizowanie projektów w zakresie poprawy dostępności obiektów publicznych dla osób z niepełnosprawnościami PR 6.1.5. Dostosowanie placów zabaw do potrzeb dzieci z niepełnosprawnościami PR 6.1.6 Inicjowanie tworzenia stacjonarnego domu pomocy dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, dziennych domów pobytu, klubów, świetlic dla osób dorosłych z niepełnosprawnościami
	K 6.2. Minimalizacja wykluczenia społecznego seniorów	PR 6.2.1. Wspieranie inicjatyw w zakresie tworzenia usług zdrowotnych dla seniorów PR 6.2.2. Inicjowanie tworzenia dziennych domów pobytu i klubów seniora PR 6.2.3. Wspieranie działalności NGO dla seniorów PR 6.2.4. Inicjowanie i realizacja działań edukacyjnych dotyczących wykorzystania ICT dla seniorów PR 6.2.5. Wspieranie działań na rzecz likwidacji barier architektonicznych oraz poprawy mobilności seniorów
	K 6.3. Minimalizacja zjawisk marginalizacji społecznej wybranych obszarów miasta	PR 6.3.1. Opracowanie i wdrożenie <i>Programu przeciwdziałania patologiom społecznym</i> PR 6.3.2. Minimalizowanie skutków wykluczenia społecznego
	K 6.4. Placówki służby zdrowia i usług zdrowotnych o zasięgu lokalnym	PR 6.4.1. Wspieranie realizacji projektów w zakresie poprawy jakości świadczenia usług przychodni PR 6.4.2. Opracowanie i wdrożenie <i>Programów zdrowotnych i promocji zdrowia</i> PR 6.4.3. Wspieranie rehabilitacji dzieci i młodzieży oraz warsztatów terapii zajęciowej
Priorytet P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki		
Wyzwanie strategiczne: Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta		
Cele strategiczne	Kierunki rozwoju	Przedsięwzięcia
C 7. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta	K 7.1. Atrakcyjność terenów inwestycyjnych	PR 7.1.1. Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych: infrastruktura wodno-kanalizacyjna, elektro-energetyczna, drogowa, informacyjna PR 7.1.2. Opracowanie koncepcji <i>Stref rozwoju gospodarczego Zabrze</i> , w tym obejmujących tereny przemysłowe, w szczególności pokopalniane, wraz z jej wdrożeniem

	K 7.2. Usługi okołobiznesowe	<p>PR 7.2.1. Aktualizowanie i przygotowanie nowych ofert inwestycyjnych</p> <p>PR 7.2.2. Umiędzynarodowienie oferty inwestycyjnej – przygotowanie dokumentacji oraz systemu informacji</p> <p>PR 7.2.3. Współpraca z KSSE, PAIH, samorządem gospodarczym oraz innymi podmiotami w zakresie pozyskiwania inwestorów</p> <p>PR 7.2.4. Wzmocnienie kompetencyjne jednostek Miasta zajmujących się obsługą inwestorów i firm</p> <p>PR 7.2.5. Stworzenie <i>Bazy informacji o działaniach podejmowanych na rzecz rozwoju gospodarczego Zabrze</i></p> <p>PR 7.2.6. Wzmocnienie kompetencyjne i organizacyjne na rzecz realizacji przez Miasto i spółki miejskie projektów PPP z sektorem biznesu</p>
	K 7.3. Kwalifikacje zawodowe mieszkańców	<p>PR 7.3.1. Współpraca z przedsiębiorcami na rzecz rozpoznania potrzeb w zakresie edukacji i przekwalifikowania pracowników</p> <p>PR 7.3.2. Inicjowanie i realizowanie projektów w zakresie kursów, szkoleń zawodowych</p> <p>PR 7.3.3. Uczestniczenie w inicjatywach samorządu gospodarczego w zakresie diagnozowania potrzeb branżowych</p>
C 8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	K 8.1. Przedsiębiorcze postawy mieszkańców	<p>PR 8.1.1. Opracowanie i wdrożenie projektów wspierających przedsiębiorczość mieszkańców</p> <p>PR 8.1.2. Realizowanie wizyt studyjnych dzieci i młodzieży w zabrzańskich firmach</p>
	K 8.2. Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorczości	<p>PR 8.2.1. Realizowanie projektów wspierających środowiska start-upowe w mieście</p> <p>PR 8.2.2. Zapewnienie informacji o programach, dotacjach, ulgach, formach dofinansowania dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p> <p>PR 8.2.3. Przygotowanie atrakcyjnej oferty lokali użytkowych dla mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw</p>
C 9. Budowanie specjalizacji różnych branż	K 9.1. Warunki ułatwiające przedsiębiorcom kontakty regionalne i międzynarodowe	<p>PR 9.1.1. Sieciowanie kontaktów gospodarczych</p> <p>PR 9.1.2. Inicjowanie, wspieranie oraz udział w targach i imprezach wystawienniczych</p>
	K 9.2. Integracja środowisk gospodarczych	<p>PR 9.2.1. Inicjowanie i współorganizowanie Zabrzańskiego Forum Małej i Średniej Przedsiębiorczości</p> <p>PR 9.2.2. Tworzenie i koordynacja spotkań grup tematycznych rozwoju gospodarczego</p> <p>PR 9.2.3. Wspieranie inicjatyw organizacji gospodarczych działających na terenie miasta</p>
C 10. Kreowanie marek	K 10.1. Przedsięwzięcia innowacyjne	<p>PR 10.1.1. Uczestniczenie w inicjatywach klastrowych</p> <p>PR 10.1.2. Podejmowanie współpracy z podmiotami w ramach projektów badawczo-wdrożeniowych</p>

innowacyjności miasta		PR 10.1.3. Inicjowanie nowych łańcuchów wartości w usługach i przemyśle
	K 10.2. Kooperacja podmiotów działających w branży medycznej	PR 10.2. Wspieranie podmiotów branży medycznej i pokrewnych, w tym start-upów medycznych
Priorytet P3. Przyjazność przestrzeni miasta		
Wyzwanie strategiczne: Udomowienie przestrzeni w mieście		
Cele strategiczne	Kierunki rozwoju	Przedsięwzięcia
C 11. Zapewnienie ładu przestrzennego	K 11.1. Funkcje w przestrzeni miasta	<p>PR 11.1.1. Sporządzanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego oraz zmian w Studium Kierunków i Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego</p> <p>PR 11.1.2. Określenie zasad współpracy z właścicielami obiektów i infrastruktury</p> <p>PR 11.1.3. Opracowanie i wdrożenie <i>Koncepcji polityki w zakresie miejskiego rynku nieruchomości</i> (dobór właściwych funkcji)</p> <p>PR 11.1.4. Porządkowanie przestrzeni miejskiej, w tym: ujednolicenie elementów, mała architektura, spójne elementy wykończeń elewacji i nawierzchni, małe obiekty handlowo-usługowe</p> <p>PR 11.1.5. Opracowanie i realizacja <i>Planu Gospodarowania Zielenią</i> w kontekście <i>Miejskiego Planu adaptacji do zmian klimatu</i></p> <p>PR 11.1.6. Odnowienie istniejących oraz budowa nowych skwerów, parków, enklaw zieleni, terenów zieleni miejskiej</p>
C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych	K 12.1. Istniejąca i nowa infrastruktura komunalna miasta	<p>PR 12.1.1. Opracowanie i wdrożenie projektów w zakresie gospodarowania wodami powierzchniowymi i opadowymi w kontekście <i>Miejskiego Planu Adaptacji do zmian klimatu</i></p> <p>PR 12.1.2. Modernizowanie istniejącego i budowa nowego oświetlenia</p> <p>PR 12.1.3. Rozbudowanie sieci infrastruktury na terenach zurbanizowanych nieuzbrojonych</p> <p>PR 12.1.4. Inicjowanie i realizacja projektów kształtujących zieloną infrastrukturę (obszary chronione, tereny o wysokiej wartości przyrodniczej, doliny rzeczne, naturalne elementy krajobrazu, sztuczne elementy krajobrazu zagospodarowane w sposób nieinwazyjny)</p>
	K 12.2 Efektywność energetyczna	PR 12.2.1. Realizacja projektów wynikających z <i>Programu Ograniczania Niskiej Emisji</i> (wymiana źródeł ciepła w budynkach indywidualnych, docieplenia, OZE) i <i>Planu Gospodarki Niskoemisyjnej</i> (redukcja emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie OZE, oszczędność energii, poprawa jakości powietrza)

		PR 12.2.2. Wdrożenie lokalnej sieci monitorowania stężeń zanieczyszczeń powietrza zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Środowiska PR 12.2.3. Wprowadzenie działań wspierających korzystanie z ekologicznych źródeł ciepła i OZE
	K 12.3. Działania proekologiczne	PR 12.3.1. Realizowanie działań zawartych w <i>Programie ochrony środowiska</i> (stan sanitarny powietrza, uciążliwość akustyczna, jakość wód, zachowanie i/lub odtworzenie wartościowych biologicznie terenów) PR 12.3.2. Realizowanie projektów zorientowanych na zmniejszanie hałasu w powiązaniu z aktualizowaną <i>Mapą Akustyczną Miasta</i> oraz <i>Programem ochrony środowiska przed hałasem</i> PR 12.3.3. Realizowanie działań wynikających z <i>Programu Edukacji Ekologicznej</i> , w tym działalności <i>Centrum Edukacji Ekologicznej</i> PR 12.3.4. Realizowanie projektów wynikających z <i>Miejskiego Planu Adaptacji do Zmian Klimatu</i> PR 12.3.5. Realizowanie projektów minimalizujących oddziaływanie i likwidujących źródła odoru
	K 12.4. Racjonalna gospodarka odpadami	PR 12.4.1. Promowanie gospodarki o obiegu zamkniętym i efektywnego gospodarowania zasobami PR 12.4.2. Budowa centralnego Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów PR 12.4.3. Zastosowanie pojemników podziemnych do zbiórki odpadów komunalnych na terenach gminnych
C 13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	K 13.1. Infrastruktura drogowa i towarzysząca	PR 13.1.1. Budowa łączników drogowych pomiędzy północnymi a południowymi dzielnicami Zabrze PR 13.1.2. Realizowanie zadań związanych ze stałą, kompleksową rozbudową i remontami dróg lokalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą
	K 13.2. Aktywna mobilność miejska	PR 13.2.1. Wyznaczenie stref wolnych od ruchu samochodowego oraz stref 30 w centrum miasta PR 13.2.2. Wybudowanie centrów przesiadkowych, w tym <i>park & ride</i> PR 13.2.3. Uporządkowanie potoków ruchu: pieszego, rowerowego, samochodowego, komunikacji publicznej PR 13.2.4. Modernizowanie i rozbudowa infrastruktury komunikacji tramwajowej PR 13.2.5. Wprowadzanie rozwiązań związanych z elektromobilnością PR 13.2.6. Popularyzowanie aktywnej mobilności miejskiej (komunikacja zbiorowa, ruch pieszzy i rowerowy)
C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	K 14.1. Infrastruktura techniczna na terenach przeznaczonych pod budownictwo niskiej i wysokiej intensywności	PR 14.1.1. Realizowanie projektów gospodarki wodno-kanalizacyjnej, drogowej, energetycznej i teleinformatycznej na potrzeby rozwoju budownictwa mieszkaniowego

	K 14.2. Inwestorzy prywatni, społeczni i publiczni dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego	<p>PR 14.2.1. Opracowanie oferty inwestycyjnej dla deweloperów mieszkaniowych i inwestorów indywidualnych (osób fizycznych)</p> <p>PR 14.2.2. Opracowanie i zastosowanie instrumentów wspierających indywidualne budownictwo rodzinne</p> <p>PR 14.2.3. Wspieranie przedsięwzięć mieszkaniowych podmiotów społecznych i publicznych</p> <p>PR 14.2.4. Realizacje projektów budownictwa publicznego, w tym dla osób młodych</p>
C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	K 15.1. Publiczne budownictwo mieszkaniowe	<p>PR 15.1.1. Remontowanie i modernizowanie komunalnych budynków mieszkaniowych z uwzględnieniem rozwiązań OZE i ciepła systemowego</p> <p>PR 15.1.2. Dostosowywanie lokali mieszkaniowych dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów</p>
	K 15.2. Zabytkowe zasoby mieszkaniowe	PR 15.2.1. Remontowanie i modernizowanie zabytkowych, komunalnych budynków mieszkaniowych z uwzględnieniem OZE i ciepła systemowego
Priorytet P4. Znacząca pozycja metropolitalna		
Wyzwanie strategiczne: Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii		
Cele strategiczne	Kierunki rozwoju	Przedsięwzięcia
C 16. Intensyfikacja działań turystyki kulturowej	K 16.1. Turystyka przemysłowa	<p>PR 16.1.1. Realizowanie zadań wynikających z <i>Programu Zabrze - Ośrodek Kultury Technicznej i Turystyki Przemysłowej</i></p> <p>PR 16.1.2. Stworzenie Parku Kulturowego Wielkomiejskiego Zespołu Przemysłowego w Zabrzu</p> <p>PR 16.1.3. Organizowanie Międzynarodowej konferencji i targów turystyki i dziedzictwa przemysłowego</p> <p>PR 16.1.4. Wspieranie działalności i projektów Muzeum Górnictwa Węglowego</p> <p>PR 16.1.5. Podejmowanie działań inwestycyjnych na rzecz inicjatyw turystyki przemysłowej</p>
	K 16.2. Turystyka miejska	<p>PR 16.2.1. Wspieranie inicjatyw, modernizowanie i rozbudowa Miejskiego Ogrodu Botanicznego</p> <p>PR 16.2.2. Tworzenie produktów turystyki miejskiej, w tym: Zabrzeński szlak moderny, Cykliczne wydarzenia w przestrzeni publicznej osiedla Zandka</p> <p>PR 16.2.3. Tworzenie warunków dla rozwoju zróżnicowanej bazy noclegowej i gastronomicznej na terenie miasta</p>
C 17. Wzmacnianie udziału	K 17.1. Kardiologia i kardiochirurgia	PR 17.1.1. Kontynuowanie współpracy ze Śląskim Centrum Chorób Serca

w metropolitalnym rynku usług medycznych		PR 17.1.2. Wspieranie projektów Klinicznego Oddziału Kardiologii Szpitala Specjalistycznego PR 17.1.3. Wykorzystanie i upowszechnianie dorobku Fundacji Rozwoju Kardiologii, Fundacji ŚCChS oraz Instytutu Techniki i Aparatury Medycznej
	K 17.2. Ponadlokalne usługi medyczne dostępne w mieście	PR 17.2.1. Wspieranie realizacji projektu Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka w Szpitalu Miejskim PR 17.2.2. Wybudowanie lądowiska przyszpitalnego w Szpitalu Miejskim PR 17.2.3. Wspieranie działalności i rozwoju Szpitala Specjalistycznego im. M. Curie-Skłodowskiej PR 17.2.4. Wspieranie działalności i rozwoju Publicznego Szpitala Klinicznego nr 1 PR 17.2.5. Wspieranie tworzenia Szpitala chorób środowiskowych, cywilizacyjnych i wieku podeszłego przy Śląskim Centrum Chorób Serca
C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	K 18.1. Produkty kulturalne miasta przy współudziale lokalnych środowisk artystycznych	PR 18.1.1. Kreowanie i realizowanie znaczących wydarzeń kulturalnych typu: koncerty, przeglądy, wystawy PR 18.1.2. Stworzenie inkubatora kultury i designu w obiektach przemysłowych PR 18.1.3. Utworzenie Centrum Kultury Carbon Art
	K 18.2. Instytucje kultury	PR 18.2.1. Zwiększanie aktywności i rozwijanie oferty, w tym metropolitalnej Domu Muzyki i Tańca PR 18.2.2. Realizowanie wydarzeń o zasięgu metropolitalnym przez Filharmonię Zabrzeńską, Teatr Nowy, Muzeum Górnictwa Węglowego PR 18.2.3. Modernizowanie, rozbudowa i remonty zabrzeńskich instytucji kultury o znaczeniu metropolitalnym
C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	K 19.1. Marka i potencjał Górnika Zabrze	PR 19.1.1. Utworzenie Muzeum Sportu PR 19.1.2. Utworzenie i wspieranie działalności Ośrodka szkoleniowo-treningowego dzieci i młodzieży PR 19.1.3. Dokończenie budowy stadionu im. Ernesta Pohla
	K 19.2. Produkt sportowy miasta	PR 19.2.1. Wspieranie inicjowania i realizacji prestiżowych wydarzeń sportowych PR 19.2.2. Wspieranie rozwoju specjalizacji sportowych Zabrze, w tym: piłka nożna, piłka ręczna, gimnastyka, tenis PR 19.2.3. Kontynuowanie współpracy z AWF

C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki	K 20.1. Śląski Park Technologii Medycznych „Kardio-Med Silesia”	<p>PR 20.1.1. Wspieranie działalności „Kardio-Med Silesia” jako ośrodka referencyjnego w zakresie szkoleń dla lekarzy i ośrodka szkolenia podyplomowego dla pielęgniarek</p> <p>PR 20.1.2. Wspieranie utworzenia Centrum medycyny sportowej - sportu masowego, rehabilitacji, odnowy biologicznej i zagrożeń środowiskowych i cywilizacyjnych</p>
	K 20.2. Placówki naukowe	<p>PR 20.2.1. Kontynuowanie współpracy z jednostkami naukowo-badawczymi Śląskiego Uniwersytetu Medycznego oraz Politechniki Śląskiej</p> <p>PR 20.2.2. Kontynuowanie współpracy z Instytutem Chemicznej Przeróbki Węgla, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN, Instytutem Podstaw Inżynierii Środowiska PAN oraz Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej</p> <p>PR 20.2.3. Wspieranie działań związanych z utworzeniem i działalnością Śląskiego Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu (Politechnika Śląska, Philips)</p>
	K 20.3. Szkolnictwo wyższe	<p>PR 20.3.1. Inicjowanie i uczestnictwo w projektach kreujących i wzbogacających ofertę szkół wyższych w mieście</p> <p>PR 20.3.2. Wspieranie działań związanych z tworzeniem infrastruktury dydaktycznej Politechniki Śląskiej, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego oraz innych szkół wyższych</p> <p>PR 20.3.3. Wspieranie działalności Centrum Symulacji Medycznej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego</p>
Cele horyzontalne		
Cele horyzontalne	Kierunki rozwoju	Przedsięwzięcia
CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny	KH 1. Aktywna polityka na rzecz rodzin	<p>PRH 1.1. Utworzenie i wspieranie działalności Centrum Rozwoju Rodziny</p> <p>PRH 1.2. Inicjowanie i realizowanie projektów na rzecz trwałości rodzin</p> <p>PRH 1.3. Inicjowanie i realizowanie projektów wspierających rodziny, w tym: karta dużej rodziny, programy mieszkaniowe, programy stypendialne</p> <p>PRH 1.4. Modernizowanie i budowa nowych żłobków na rzecz zwiększenia liczby miejsc</p> <p>PRH 1.5. Podejmowanie inicjatyw integrujących i utrwalających rodziny oraz tożsamość społeczności lokalnych, m.in. Metropolitalne Święto Rodziny</p>

CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	KH 2. Rozwiązania smart city w sferach gospodarki komunalnej miasta	<p>PRH 2.1. Zaktualizowanie i wdrożenie działań wynikających ze strategii „e-Zabrze. Strategia budowy społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+”</p> <p>PRH 2.2. Opracowanie i wdrożenie Programu zrównoważonej mobilności miejskiej</p> <p>PRH 2.3. Opracowanie i wdrożenie Planu energetycznego z elementami smart</p> <p>PRH 2.4. Opracowanie i wdrożenie Planu zapewnienia bezpieczeństwa wykorzystującego rozwiązania smart, w tym bezpieczeństwo mieszkańców w sieci (działania edukacyjno-promocyjne skierowane do różnych grup wiekowych)</p> <p>PRH 2.5. Opracowanie i wdrożenie Koncepcji gospodarowania odpadami wykorzystującej rozwiązania smart,</p> <p>PRH 2.6. Zaktualizowanie i rozwijanie Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej - geodezyjne bazy danych miasta i informacji o nieruchomościach</p> <p>PRH 2.7. Opracowanie i wdrożenie Miejskiego modelu realizacji inwestycji z komponentem smart</p> <p>PRH 2.8. Opracowanie i wdrożenie Modelu udostępniania danych otwartych</p> <p>PRH 2.9. Opracowanie i wdrożenie rozwiązań dotyczących integracji systemów rozliczeń mieszkańca z podmiotami miejskimi</p> <p>PRH 2.10. Realizacja projektów na rzecz rozwoju infrastruktury teleinformatycznej</p>
CH 3. Rewitalizacja miasta	KH 3.1. Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023	<p>PRH 3.1.1. Wdrożenie projektów rewitalizacyjnych objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji w sferze społecznej</p> <p>PRH 3.1.2. Wdrożenie projektów rewitalizacyjnych objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji w sferze gospodarczej</p> <p>PRH 3.1.3. Wdrożenie projektów rewitalizacyjnych objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji w sferze przestrzennej</p>
	KH 3.2. Działania wspierające rewitalizację	<p>PRH 3.2.1. Zrewaloryzowanie, zmodernizowanie, remonty przestrzeni centralnych miasta i obiektów zabytkowych</p> <p>PRH 3.2.2. Prowadzenie prac konserwatorskich dla potrzeb restauracji i zachowania dziedzictwa przemysłowego</p>
CH 4. Skuteczne promowanie miasta	KH 4.1. Atrakcyjny wizerunek miasta	PRH 4.1.1. Opracowanie Zintegrowanej strategii promocji miasta
	KH 4.2. Promocja produktów miejskich	PRH 4.2.1. Zaktualizowanie i wdrażanie przedsięwzięć Strategii komunikacji marketingowej markowych produktów turystycznych miasta Zabrze na lata 2011-2020 wraz z koncepcją marki miasta jako ośrodka turystyki poprzemysłowej

		<p>PRH 4.2.2. Opracowanie i realizacja <i>Programu promocji turystyki przemysłowej i kultury technicznej</i></p> <p>PRH 4.2.3. Opracowanie i realizacja <i>Programu promocji wydarzeń i instytucji kulturalnych miasta</i></p> <p>PRH 4.2.4. Opracowanie i realizacja <i>Programu promocji wydarzeń i instytucji sportowych miasta</i></p> <p>PRH 4.2.5. Opracowanie i realizacja <i>Programu promocji gospodarczej miasta</i></p> <p>PRH 4.2.6. Uczestniczenie w branżowych wydarzeniach targowych i promocyjnych</p>
--	--	--

CHARAKTERYSTYKA MIASTA

Zabrze to miasto na prawach powiatu, jedno z większych miast aglomeracji górnośląskiej znajdującej się w środkowej części województwa śląskiego. Aglomeracja stanowi jeden z największych ośrodków miejskich i gospodarczych w kraju. Miasto Zabrze zajmuje obszar 80,40 km² a zamieszkuje je 173 374 mieszkańców, w tym 83 630 mężczyzn i 89 744 kobiet (dane GUS stan na 31 XII 2018 r.).

Miasto Zabrze wchodzi w skład Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. GZM to związek metropolitalny utworzony na obszarze konurbacji górnośląskiej 1 lipca 2017 roku rozporządzeniem Rady Ministrów, na podstawie ustawy z dnia 9 marca 2017 r. Związek rozpoczął swą działalność w 2018 r. Jego celem jest podjęcie wspólnych działań zmierzających do osiągnięcia silnej i konkurencyjnej pozycji społeczno-gospodarczej w stosunku do innych obszarów metropolitalnych. W jego skład wchodzi 41 gmin.

Zabrze graniczy od zachodu z miastem Gliwice, od południa z gminą Gierałtówice, od północy z gminą Zbrostawice oraz Bytomiem, a od wschodu z miastem Ruda Śląska. Jest miastem bardzo dobrze skomunikowanym zarówno pod względem drogowym, kolejowym, jak i lotniczym. Rozwinięta sieć drogowa i kolejowa o znaczeniu ponadlokalnym, regionalnym i europejskim, pozwala na łatwą i szybką komunikację z innymi ośrodkami w Polsce, Europie i na świecie. Wzdłuż granic miasta przebiegają autostrady A1 i A4, należące do ważnych międzynarodowych korytarzy transportowych. Ponadto przez miasto przebiegają drogi krajowe nr 88, 94 i 78. Szczególne znaczenie ma Drogowa Trasa Średnicowa, łącząca miasta Metropolii, obsługująca ruch lokalny. Odcinki Z1 i Z2 przekazano do użytkowania w roku 2011 a Z3 i Z4 – w roku 2014.

Zabrze przecina linia kolejowa E30, która należy do III Paneuropejskiego Korytarza Transportowego, łącząc centra ekonomiczne południowej Polski. Miasto posiada bezpośrednie połączenia kolejowe m.in. z Katowicami, Warszawą, Poznaniem, Wrocławiem, Gdańskiem, Gdynią, Kołobrzegiem i Krakowem. W odległości do 100 km od miasta znajdują się trzy międzynarodowe porty lotnicze: Katowice – Pyrzowice (30 km), Kraków – Balice (90 km) i Ostrawa w Republice Czeskiej (100 km). W odległości około 60 km od Zabrze znajduje

się Euroterminal Sławków, umożliwiającą firmom zlokalizowanym na terenie miasta transport kontenerowy na trasie Azja-Europa Zachodnia. W odległości ok. 10 km zlokalizowany jest PCC Intermodal – terminal przeładunkowy obsługujący ładunki z Górnego Śląska i okolic. Zapewnia on m.in. regularne połączenia kolejowe pomiędzy terminalami morskimi i lądowymi.

Zgodnie z podziałem administracyjnym przyjętym przez Radę Miasta w dniu 17 września 2012 r. Zabrze jest podzielone na 18 jednostek pomocniczych (dzielnic) miasta.

Nazwy dzielnic:

1. Dzielnica Biskupice
2. Dzielnica Centrum Południe
3. Dzielnica Centrum Północ
4. Dzielnica Grzybowce
5. Dzielnica Helenka
6. Dzielnica Kończyce
7. Dzielnica Maciejów
8. Dzielnica Makoszowy
9. Dzielnica Mikulczyce
10. Dzielnica Guido
11. Dzielnica Os. Mikołaja Kopernika
12. Dzielnica Os. Młodego Górnika
13. Dzielnica Os. T. Kotarbińskiego
14. Dzielnica Pawłów
15. Dzielnica Rokitnica
16. Dzielnica Zaborze Południe
17. Dzielnica Zaborze Północ
18. Dzielnica Zandka

W mieście znajdują się dzielnice o gęstej zabudowie i wysokiej gęstości zaludnienia, jak i dzielnice o dużej powierzchni tzw. zielonej infrastruktury i niskiej zabudowie. Stanowi zatem atrakcyjną ofertę zamieszkania dla osób o różnych preferencjach mieszkaniowych.

Zabrze to miasto atrakcyjne pod względem gospodarczym. W jego obrębie znajdują się tereny inwestycyjne typu greenfield i brownfield. Najbardziej dynamicznie rozwija się obszar zabrzańskiej części Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Do końca 2018 roku w obszarze strefy grunty nabyło 20 inwestorów krajowych i zagranicznych. Łączna powierzchnia terenów inwestycyjnych strefy w Zabrzu wynosi prawie 140 ha.

Na terenie miasta funkcjonują duże zakłady przemysłowo-produkcyjne, do których należą m.in. Fortum Silesia S.A., Elzab S.A., DB Schenker, Famur S.A., Mostostal Zabrze Konstrukcje Przemysłowe S.A.

Stopa bezrobocia w mieście na koniec 2018 roku wynosiła 5,7 % i była niższa od stopy bezrobocia w Polsce (5,9 %). Najwyższa średnioroczna stopa bezrobocia w mieście została zarejestrowana w 2003 r. i wynosiła 23,9 %

Miasto posiada bogatą ofertę sportową, rekreacyjną i kulturalną. Wśród najważniejszych obiektów sportowych i rekreacyjnych należy wymienić Arenę Zabrze – nowoczesny stadion piłkarski, którego widownia może pomieścić 24,5 tys. widzów, Halę Widowiskowo-Sportową MOSiR, Halę Sportową Pogoń, Kąpielisko Leśne, Zabrzański Kompleks Rekreacji obejmujący dwa baseny kryte i strefę spa oraz Miejski Ogród Botaniczny. Na terenie miasta działają instytucje kultury o znaczeniu metropolitalnym: Dom Muzyki i Tańca, Filharmonia Zabrzańska, Teatr Nowy, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu wraz z unikatowymi w skali światowej obiektami: Kopalnią Guido i kompleksem Sztolnia Królowa Luiza. Bogatą ofertę kulturalną dopełniają Muzeum Miejskie, Miejski Ośrodek Kultury, dwa nowoczesne kinowe multipleksy i najstarsze na Śląsku Kino Roma oraz Niezależne Centrum Kultury Wiatrak. W Zabrzu odbywa się szereg cyklicznych imprez o znaczeniu krajowymi i międzynarodowym. Wśród najważniejszych można wymienić: Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego, Międzynarodowy Festiwal Organowy, Międzynarodowa Konferencja Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego oraz towarzyszące jej Targi, Międzynarodowy Festiwal Tańca,

międzynarodowy wyścig kolarski Tour de Pologne, Metropolitalne Święto Rodziny, Międzynarodowy Festiwal Rysowania czy Festiwal Dramaturgii Współczesnej „Rzeczywistość przedstawiona”.

W Zabrzu ulokowały swe wydziały uczelnie wyższe. Politechnika Śląska – Wydział Inżynierii Biomedycznej oraz Wydział Organizacji i Zarządzania, Śląski Uniwersytet Medyczny – Wydział Lekarski z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym a także Wyższa Szkoła Techniczna z nowo powstałym Wydziałem Nauk Medycznych.

Na terenie miasta znajdują się uznane od lat ośrodki naukowe i badawcze takie jak: Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska Polskiej Akademii Nauk, Instytut Techniki i Aparatury Medycznej, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi, Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla, Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych Polskiej Akademii Nauk, a także Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med-Silesia.

Jedną z najważniejszych dziedzin gospodarki jest medycyna. Jej poziom gwarantuje wysoką jakość życia w mieście. Poza placówkami podstawowej opieki zdrowotnej działają tu renomowane w kraju i za granicą instytucje ochrony zdrowia takie jak: Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu – szpital referencyjny, wyposażony w najnowocześniejszą aparaturę i sprzęt do diagnostyki i terapii, m.in. chorób serca, Samodzielny Publiczny Szpital Kliniczny Nr 1 im. Prof. Stanisława Szyszko Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, z oddziałami dla dorosłych i dzieci. Szpital Specjalistyczny w Zabrzu udzielający świadczenia zdrowotne w zakresie chirurgii, laryngologii, kardiologii, dermatologii, alergologii i chorób wewnętrznych w powiązaniu z realizacją zadań dydaktycznych. Szpital Miejski w Zabrzu zapewnia świadczenia zdrowotne, opiekuńczo-lecznicze i rehabilitacyjne. W obrębie szpitala funkcjonuje nowoczesne Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka, a w trakcie budowy jest nowy Szpitalny Oddział Ratunkowy z lądowiskiem dla helikopterów.

Zabrze to miasto, w którym dostępna na miejscu baza medyczno-naukowa, a także dydaktyczna, dają perspektywę rozwoju miasta w kierunku specjalistycznych usług

medycznych, inżynierii biomedycznej i innowacyjnych przedsiębiorstw działających w oparciu o nowoczesne technologie.

Priorytetem dla miasta jest rozwój aktywnej społeczności miejskiej, w przyjaznych mieszkańcom i gościom przestrzeniach, a także rozwój innowacyjnej gospodarki w oparciu o system kształcenia dostosowany do aktualnych potrzeb rynku pracy. Jest miejscem atrakcyjnym dla mieszkańców innych gmin, szczególnie Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Tworzy ofertę, wpływającą na pozycję metropolii w relacji do innych obszarów metropolitalnych Polski.

ROZDZIAŁ I

AKTYWNE SPOŁECZEŃSTWO MIEJSKIE

P1. Aktywne społeczeństwo miejskie

Priorytet: „Aktywne społeczeństwo miejskie”, wyraża wolę wspierania działań ukierunkowanych na zachęcanie do pożądanych zachowań mieszkańców Zabrze. Konsekwentne popularyzowanie postaw świadomego uczestnictwa w życiu miasta, w tym angażowania się w inicjatywy społeczne, tworzenia wspólnot sąsiedzkich czy zainteresowania jednostek poprawą warunków życia większej grupy społecznej, jest przedmiotem starań wielu instytucji miejskich i organizacji pozarządowych. Poprzez wybór tego priorytetu miasto deklaruje chęć podejmowania przedsięwzięć mających na celu przede wszystkim podnoszenie poziomu oferty edukacyjnej, kulturalnej, sportowej oraz rekreacyjnej, zatrzymywania pochodzących z Zabrze uczniów, studentów i absolwentów oraz pozyskania nowych mieszkańców zainteresowanych ofertą gospodarczą i mieszkaniową miasta, jak również poprawę sytuacji najuboższych. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne „Aktywnie uczestniczyć w rozwoju społecznym”.

W ramach priorytetu „Aktywne społeczeństwo miejskie” wyznaczono następujące cele strategiczne wraz z kierunkami rozwoju:

C 1. Wzmacnianie bezpieczeństwa

- K 1.1. Bezpieczeństwo w najbardziej zagrożonych dzielnicach
- K 1.2. Współpraca w zakresie bezpieczeństwa publicznego

C 2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej

- K 2.1. Aktywne postawy obywatelskie

C 3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców

- K 3.1. Kompleksowość oferty edukacyjnej
- K 3.2. Optymalizacja kierunków kształcenia
- K 3.3. Standard funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek edukacyjnych

C 4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców

- K 4.1. Bogata oferta kulturalna o zasięgu lokalnym
- K 4.2. Warunki dla lokalnej działalności kulturalnej

C 5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców

- K 5.1. Bogata oferta sportowo-rekreacyjna o zasięgu lokalnym
- K 5.2. Atrakcyjność lokalnych obiektów sportowo-rekreacyjnych

C 6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej

- K 6.1. Minimalizacja problemów społecznych
- K 6.2. Minimalizacja wykluczenia społecznego seniorów
- K 6.3. Minimalizacja zjawisk marginalizacji społecznej wybranych obszarów miasta
- K 6.4. Placówki służby zdrowia i usług zdrowotnych o zasięgu lokalnym

Tabela 3. Mierniki monitoringu i ewaluacji Strategii dla priorytetu P1: „Aktywne społeczeństwo miejskie”

Mierniki dla Priorytetu P1. Aktywne społeczeństwo miejskie	
Cele strategiczne	Mierniki monitoringu i ewaluacji
C1. Wzmacnianie bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none">• ocena poziomu bezpieczeństwa – wg ocen Komendy Miejskiej Policji oraz Państwowej Straży Pożarnej: wskaźnik logiczny na bazie sprawozdań rocznych• liczba przestępstw na 10 tys. mieszkańców w danym roku• liczba zadań podjętych w zakresie bezpieczeństwa publicznego• liczba zgłoszeń w zakresie bezpieczeństwa publicznego• lista działań na rzecz bezpieczeństwa w danym roku (na podstawie Sprawozdania z Powiatowego programu przeciwdziałania przestępczości)

C2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej	<ul style="list-style-type: none">• liczba organizacji pozarządowych w danym roku• liczba projektów złożonych do Zabrzeńskiego Budżetu Partycypacyjnego w danym roku• lista projektów zrealizowanych w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Partycypacyjnego w danym roku• liczba mieszkańców biorących udział w głosowaniu nad Zabrzeńskim Budżetem Partycypacyjnym w danym roku• liczba organizacji pozarządowych współpracujących z Centrum Organizacji Pozarządowych w danym roku• lista organizacji pozarządowych współpracujących z Centrum Organizacji Pozarządowych w danym roku
C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	<ul style="list-style-type: none">• liczba osób bezrobotnych w wieku 18-24 pozostających bez pracy przez okres dłuższy niż 6 miesięcy w relacji do liczby bezrobotnych zarejestrowanych ogółem wg płci i typu• liczba osób uczestniczących w projektach edukacyjnych (edukacja szkolna i pozaszkolna)• lista projektów edukacyjnych zrealizowanych w danym roku• wyniki matur w relacji do średniej wojewódzkiej• liczba wydarzeń popularyzujących naukę w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na rok• lista wydarzeń popularyzujących naukę w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na rok• liczba osób (dzieci i młodzieży) objęta doradztwem zawodowym• liczba wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów edukacyjnych• lista wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów edukacyjnych w danym roku• liczba osób objętych kształceniem w ramach szkół branżowych w danym roku• odsetek dzieci 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym
C4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców	<ul style="list-style-type: none">• liczba lokalnych wydarzeń o charakterze kulturalnym w danym roku• liczba zadań zrealizowanych w ramach Programu wspierania talentów i projektów artystycznych• lista zadań zrealizowanych w ramach Programu wspierania talentów i projektów artystycznych• liczba uczestników lokalnych wydarzeń kulturalnych w danym roku• liczba zadań zrealizowanych w ramach Programu wspierania lokalnych aktywności i instytucji kulturalnych• lista zadań zrealizowanych w ramach Programu wspierania lokalnych aktywności i instytucji kulturalnych

	<ul style="list-style-type: none">• liczba wybudowanych, wyremontowanych, zmodernizowanych obiektów dla potrzeb kultury• lista wybudowanych, wyremontowanych, zmodernizowanych obiektów dla potrzeb kultury
C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	<ul style="list-style-type: none">• liczba lokalnych wydarzeń o charakterze sportowo-rekreacyjnym w danym roku• liczba klubów i stowarzyszeń otrzymujących dotację na działalność o charakterze sportowo-rekreacyjnym na rok• lista wydarzeń sportowych, rekreacyjnych o charakterze lokalnym i regionalnym w danym roku• liczba uczestników lokalnych wydarzeń o charakterze sportowo-rekreacyjnym w danym roku• liczba elementów infrastruktury rekreacyjnej w danym roku (place zabaw, skate parki, boiska, siłownie zewnętrzne)• lista zadań związanych z budową, modernizacją, remontami elementów infrastruktury rekreacyjnej (place zabaw, skate parki, zieleńce, boiska, siłownie zewnętrzne) w danym roku• liczba osób korzystających z obiektów będących w posiadaniu i zarządzaniu przez MOSiR w danym roku• liczba zadań związanych z budową, modernizacją, remontami elementów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – place zabaw, skate parki, parki, zieleńce, boiska, siłownie zewnętrzne• lista wydarzeń cyklicznych organizowanych w danym roku przez MOSiR• liczba osób uczestniczących w imprezach cyklicznych w danym roku
C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	<ul style="list-style-type: none">• liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego ogółem w danym roku• liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w projektach w obszarze polityki społecznej• lista organizacji pozarządowych uczestniczących w projektach w obszarze polityki społecznej w danym roku• liczba osób korzystających z placówek zaliczanych do zasobów instytucjonalnych pomocy i wsparcia• liczba wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów publicznych dostosowanych do potrzeb osób (w tym dzieci) z niepełnosprawnościami

	<ul style="list-style-type: none">• lista wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów publicznych dostosowanych do potrzeb osób (w tym dzieci) z niepełnosprawnościami w danym roku• liczba seniorów uczestniczących w zajęciach oferowanych przez dzienne domy pobytu i kluby seniora• liczba organizacji pozarządowych działających we współpracy z Miastem na rzecz seniorów• lista organizacji pozarządowych działających we współpracy z Miastem na rzecz seniorów w danym roku• liczba dzieci i młodzieży objęta rehabilitacją oraz uczestniczących w warsztatach terapii zajęciowej• liczba projektów realizowanych przez Centrum Organizacji Pozarządowych na rzecz trzeciego sektora• lista projektów realizowanych przez Centrum Organizacji Pozarządowych
--	---

Realizacja strategii w ramach priorytetu P1. Aktywne społeczeństwo miejskie:

C1. WZMACNIANIE BEZPIECZEŃSTWA

Wzmacnianie bezpieczeństwa stanowi pierwszy cel strategiczny. Zawiera on następujące kierunki działań:

- Bezpieczeństwo w najbardziej zagrożonych dzielnicach
- Współpraca w zakresie bezpieczeństwa publicznego

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na *wzmacnianie bezpieczeństwa*. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na :

- Opracowanie i wdrożenie rozwiązań monitoringu wizyjnego niebezpiecznych obszarów miasta.

Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze w skrócie MWMZ, został zdefiniowany jako system mający na celu poprawę bezpieczeństwa publicznego za pomocą obserwacji przestrzeni publicznej i zdarzeń zachodzących na terenie miasta Zabrze oraz ich rejestracji za pomocą kamer i innych urządzeń technicznych, które prowadzą do wzrostu poczucia bezpieczeństwa. Dla skoordynowania wszystkich prac głównie tych planowanych, związanych z realizacją kolejnych etapów rozwoju monitoringu wizyjnego powstała Koncepcja Monitoringu Wizyjnego Miasta Zabrze. W dokumencie tym określono niezbędne mechanizmy organizacyjno-techniczne dotyczące m.in. prac projektowych, sprzętu, sieci światłowodowych i lokalizacji kamer. Zgodnie ze wstępnymi założeniami, monitoringiem wizyjnym obejmowane są etapowo miejsca uznane za niebezpieczne, ze szczególnym uwzględnieniem ciągów komunikacji pieszej, skrzyżowań o dużym natężeniu ruchu, placów, miejsc użyteczności publicznej i innych. Nadzorem monitoringu wizyjnego objęte miejsca publiczne wskazane przez służby mundurowe i jednostki miejskie jako szczególnie niebezpieczne, mienie

publiczne narażone na dewastację i niszczenie oraz ulice i skrzyżowania strategiczne dla ruchu drogowego.

- Zainstalowanie kamer miejskiego monitoringu wizyjnego na terenie dzielnicy Zandka ramach ZBP 2018
 - Obsługa strefy bezpieczeństwa w Zabrzu poprzez rozbudowę oraz eksploatację systemu monitoringu wizyjnego
- Współpraca z instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo publiczne. Bezpieczeństwo mieszkańców to od lat jeden z ważniejszych priorytetów. Miasto Zabrze ściśle współpracuje z Policją, Państwową Strażą Pożarną, Strażą Miejską oraz wspiera działalność Ochotniczej Straży Pożarnej.
- Zakres współdziałania z Komendą Miejską Policji obejmuje takie obszary jak: realizacja programów profilaktycznych, finansowanie dodatkowych patroli, zakup alkomatów i narkotestów czy wsparcie remontu budynku komendy i komisariatów. Zgodnie z zawartym porozumieniem o współpracy dofinansowano kwotą 143500 zł zakup 3 oznakowanych radiowozów i 1 pojazdu nieoznakowanego. Kwota 700 000 zł została przeznaczona na termomodernizację i standaryzację obiektów Komendy Miejskiej Policji, natomiast 200 000 zł zostało przeznaczone na służby dodatkowe prowadzone na terenie miasta przez funkcjonariuszy Policji. Współpraca Miasta z policją realizowana jest także za pomocą rządowego programu „Razem bezpieczniej”. Głównym celem programu jest poprawa stanu i poczucia bezpieczeństwa oraz porządku publicznego, eliminowanie lub ograniczanie negatywnych zjawisk i tendencji w tym zakresie oraz przeciwdziałanie patologiom i niedostosowaniu społecznemu. W ramach Programu od 2008 roku w Zabrzu realizowany jest projekt „Lepiej razem niż osobno”. Do jego podstawowych zadań zaliczamy podniesienie bezpieczeństwa przez niwelowanie zachowań patologicznych wśród dzieci i młodzieży oraz prowadzenie profilaktycznych na rzecz podnoszenia świadomości społecznej w zakresie przemocy i agresji szkolnej oraz przemocy w rodzinie.

Tabela 4. Dane Komendy Miejskiej Policji w Zabrzu dotyczące przestępstw ogółem w 2018r.

	Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych	Liczba przestępstw stwierdzonych	Czyny karalne popełnione przez nieletnich w przestępstwach stwierdzonych	Przestępstwa wykryte	Wykrywalność sprawców przestępstw w %
Przestępstwa ogółem	3632	5688	467	4362	76,4
Referat d/s nieletnich	0	487	466	487	100
Gospodarcze	357	952	0	834	86,7
Wydz. kryminalny	481	409	0	291	71
KP I	835	714	0	397	55,5
KP II	1071	1046	0	562	53,5
KP III	402	716	0	571	78,8
KP IV	247	283	1	214	75,6
KP V	240	1076	0	1001	93

Tabela 5. Wybrane kategorie przestępstw kryminalnych w Zabrzu w 2018r. wg. danych KMP

	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Kradzież cudzej rzeczy			
Ogółem w tym:	692	731	212
Referat .d/s nieletnich	0	25	25
KP I	176	154	25
KP II	298	296	57
KP III	81	92	42
KP IV	47	33	9
KP V	45	43	8
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Kradzież samochodu			
Ogółem	48	47	2
Wydz. Kryminalny	43	41	1
KP I	2	2	0
KP II	0	0	0
KP III	2	1	0
KP IV	0	0	0
KP V	1	2	0

	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Kradzież z włamaniem			
Ogółem	359	535	100
Referat .d/s nieletnich	0	14	14
KP I	106	97	9
KP II	121	126	27
KP III	58	65	17
KP IV	39	45	11
KP V	22	34	17
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Przestępstwa rozbójnicze			
Ogółem	59	108	88
Referat .d/s nieletnich	0	62	62
KP I	2	0	0
KP II	0	1	1
KP III	4	2	2
KP IV	2	0	0
KP V	1	0	0
Wydz. Kryminalny	50	43	23
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Uszczerbek na zdrowiu			
Ogółem	112	60	49
Wydz. Kryminalny	8	9	8
KP I	39	21	20
KP II	39	13	6
KP III	11	9	9
KP IV	8	4	3
KP V	7	4	3
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Bójki i pobicia			
Ogółem	38	41	29
Referat .d/s nieletnich	0	16	16
Wydz. Kryminalny	4	1	1
KP I	3	2	2
KP II	19	15	7
KP III	7	5	1
KP IV	1	0	0
KP V	4	2	2

	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Uszkodzenie rzeczy			
Ogółem	252	243	75
Referat d/s nieletnich	0	14	14
Wydz. Kryminalny	1	2	0
KP I	83	69	15
KP II	93	79	12
KP III	35	35	8
KP IV	17	17	11
KP V	23	27	15
	Przestępstwa wszczęte	Przestępstwa stwierdzone	Przestępstwa wykryte
Drogowe			
Ogółem	245	195	194
Referat d/s nieletnich	0	0	0
Wydz. Kryminalny	84	46	46
KP I	44	45	45
KP II	56	40	39
KP III	25	21	21
KP IV	22	25	25

Tabela 6. Liczba interwencji w 2018r. prowadzonych w podziale na rodzaj oraz intensywność, miesięcznie, na komisariaty wg. danych KMP

	Interwencje ogółem						Interwencje domowe					
	KMP	KMP	KP I	KP II	KP III	KPIV	KP V	KP I	KP II	KP III	KPIV	KP V
styczeń	2091	468	148	113	95	57	55	573	622	317	256	245
luty	1843	453	151	123	64	60	55	481	632	223	230	212
marzec	2093	506	186	116	76	62	65	616	651	276	240	237
kwiecień	2375	487	157	122	71	46	90	640	811	282	244	315
maj	2358	418	150	109	59	39	56	673	773	275	212	286
czerwiec	2372	468	155	104	90	41	77	683	712	341	219	275
lipiec	2499	488	162	120	92	49	63	720	748	351	276	299
sierpień	2794	538	169	144	102	63	59	732	933	387	319	327
wrzesień	2156	452	122	129	74	55	71	602	635	285	257	284
październik	2037	272	75	73	42	26	56	561	652	228	194	280

listopad	1499	414	117	106	78	47	63	381	534	162	147	181
grudzień	1572	487	120	132	105	50	78	438	502	164	143	223
ogółem	25689						5451					

- Współpraca ze Strażą Pożarną
Dla poprawy bezpieczeństwa mieszkańców stale prowadzona jest współpraca ze Strażą Pożarną. Zakres współdziałania to m.in. zakup sprzętu i niezbędnego wyposażenia. Na wydatki poniesione w roku 2018 składają się m.in.: środki z Budżetu Państwa przeznaczone na funkcjonowanie Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Zabrze to kwota 8,3 mln zł. oraz dofinansowanie z budżetu Miasta, które wyniosło 201 tys. zł.
- Ochotnicza Straż Pożarna - został przekazany sprzęt ratowniczy, m.in.: defibrylatory, w pełni wyposażone torby ratownicze, nosze transportowe. W 2018 roku na działalność Ochotniczej Straży Pożarnej przeznaczono z budżetu miasta przeszło 250 tys. zł.
- Pozostałe Zadania w ramach współpracy w zakresie bezpieczeństwa publicznego
 - Zadanie SM/01/18 Koordynacja zagadnień z zakresu utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego. Utrzymanie bieżące Straży Miejskiej
 - Zadanie ZKOL/05/18 „Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom poprzez działalność Ochotniczych Straży Pożarnych”
 - Termomodernizacja budynku przychodni Revitamed i remizy OSP Makoszowy, ul. Daleka 1. w ramach ZBP 2018
- Realizacja zadań zleconych gminom i powiatom finansowanych za pomocą dotacji celowych z budżetu państwa: Realizacja "Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020" w zakresie sprzętu informatyki i łączności oraz wyposażenia osobistego i ochronnego funkcjonariuszy
 - Zadanie ZKOL/04/18 „Współpraca z Komendą Miejską Policji w Zabrze”
 - Zadanie WI/ZKOL/58/17 Zakupy inwestycyjne dla Komendy Miejskiej Policji w Zabrze

- Zadanie WI/ZKOL/78/16 Zakupy inwestycyjne oraz remonty w Komendzie Miejskiej Policji w Zabrzu
- Podjęte zadania w znacznym stopniu wpływają na poprawę bezpieczeństwa mieszkańców, co potwierdzają sprawozdania składane przez Komendanta Miejskiej Policji.

C2. ROZWIJANIE AKTYWNOŚCI OBYWATELSKIEJ

Rozwijanie aktywności obywatelskiej stanowi drugi cel strategiczny ukierunkowany na *aktywne postawy obywatelskie*, w tym:

- Inicjowanie i realizowanie kształcenia obywatelskiego w zakresie samorządności
- Realizacja projektów promujących lokalny patriotyzm
- Inicjowanie projektów aktywnego wykorzystania czasu wolnego

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na *rozwijanie aktywności obywatelskiej*.

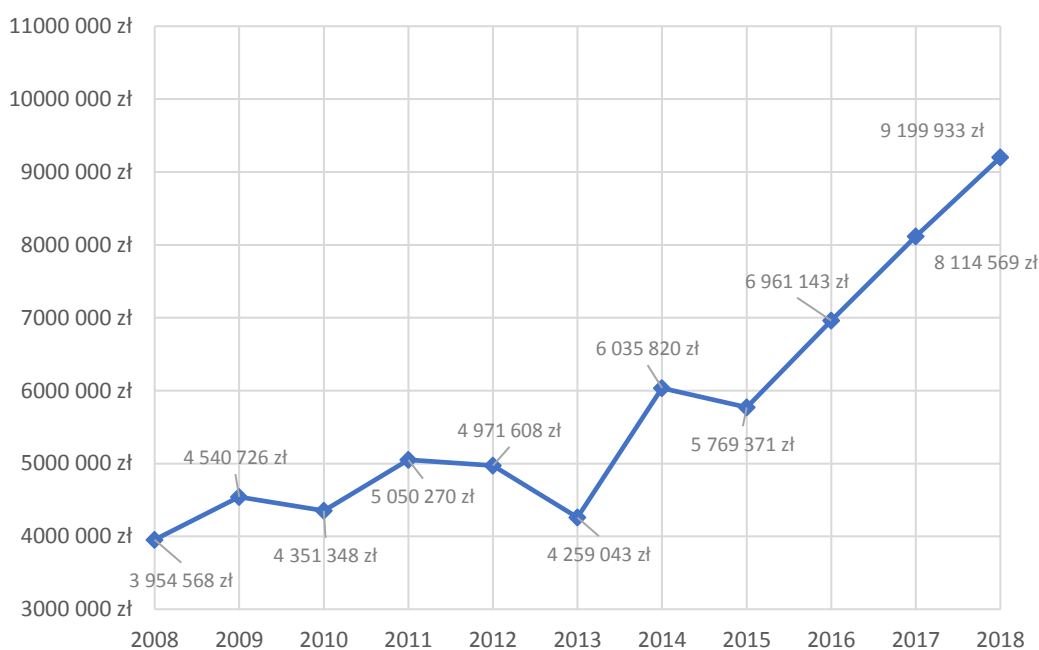
Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na :

- Rozwijanie aktywności obywatelskiej poprzez współpracę miasta z organizacjami pozarządowymi. Współpraca odbywa się na zasadach partnerstwa i jest priorytetem w realizacji zadań publicznych. Trzeci sektor jest istotnym partnerem, z którym współpraca od lat jest systematycznie umacniana. Prawidłowe współdziałanie, podnoszące efektywność działań w rozwiązywaniu problemów lokalnych, wymaga zaangażowania obu stron. W 2018 roku siedzibę w Zabrzu posiadały 332 podmioty: 44 fundacje, 192 stowarzyszenia rejestrowe, 17 stowarzyszeń zwykłych, 73 kluby sportowe, 6 spółdzielni socjalnych. Wydziały merytoryczne Urzędu Miejskiego w Zabrzu ogłosiły łącznie 9 otwartych konkursów ofert na realizację 35 zadań publicznych, tj. Wydział Ochrony Zdrowia i Polityki Społecznej, Wydział Promocji, Turystyki i Sportu w zakresie kultury fizycznej oraz turystyki i krajoznawstwa, Wydział Infrastruktury Komunalnej oraz Wydział Kultury i Dziedzictwa. Spośród 332

organizacji pozarządowych posiadających siedzibę na terenie Zabrze, większość aktywnie działa na rzecz lokalnej społeczności, aktywizując ją poprzez cykliczne spotkania, animując czas wolny. W roku 2018 łącznie 117 organizacji realizowało zadania publiczne w oparciu o dotacje ze środków budżetu miasta dzięki czemu zrealizowano łącznie aż 174 projekty na ogólną kwotę 9,2 mln. zł. Przyznano również 23 granty na realizację zadań z pominięciem otwartego konkursu.

KWOTY DOTACJI Z BUDŻETU MIASTA NA REALIZACJĘ ZADAŃ PUBLICZNYCH PRZEZ ORGANIZACJE POZARZĄDOWE W LATACH 2008-2018

Centrum Organizacji Pozarządowych w Zabrzu przy ul. Brodzińskiego 4

C3. PODNIESIENIE JAKOŚCI KSZTAŁCENIA MIESZKAŃCÓW

Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców stanowi trzeci cel strategiczny w ramach pierwszego priorytetu. Zawiera on następujące kierunki działań:

- Kompleksowość oferty edukacyjnej
- Optymalizacja kierunków kształcenia
- Standard funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek edukacyjnych

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na *podniesienie jakości kształcenia mieszkańców*.

- Kompleksowość oferty edukacyjnej – realizacja Strategii Edukacji Miasta Zabrze. Strategia Edukacji Miasta Zabrze w roku 2018 była realizowana w sposób kompletny, uwzględniając bieżące potrzeby mieszkańców i rynku pracy. Rok szkolny 2017/2018 był rokiem, w którym nastąpiła zmiana przepisów regulujących działanie całego systemu oświaty. W związku z tym, od dnia 1 września 2017 r. nastąpiła zmiana struktury szkół, przedszkoli i placówek oświatowych. W wyniku reformy systemu oświaty 35 szkół podstawowych przekształcono w 8 letnie szkoły podstawowe, 13 gimnazjów włączono

do 8 letniej szkoły podstawowej, 7 gimnazjów przekształcono w 8 letnie szkoły podstawowe. W 2018 r. struktura szkół i placówek oświatowych, dla których organem prowadzącym jest Miasto Zabrze obejmowała 38 przedszkoli, 42 szkoły podstawowe, 39 szkół ponadgimnazjalnych oraz 5 placówek oświatowych. W roku szkolnym 2017/2018 liczba uczniów wynosiła 21 652, a w roku szkolnym 2018/2019 wynosiła 21 608. Liczba dzieci przyjętych do przedszkoli w 2018 r. wyniosła 4 941. Oznacza to, że wszystkie dzieci zostały przyjęte.

Tabela 7. Struktura zabrzańskich szkół i placówek oświatowych w 2018r.

Struktura zabrzańskich szkół i placówek oświatowych w 2018r.				
Nazwa	rok szkolny 2017/2018		rok szkolny 2018/2019	
	Liczba placówek	Liczba uczniów	Liczba placówek	Liczba uczniów
Przedszkola	38	4 665	38	4 822
w tym:				
przedszkola samodzielne	33	4 339	33	4 492
przedszkola w zespołach	5	236	5	330
oddziały przedszkolne w SP	6	154	4	119
Szkoły podstawowe	42	9 906	42	11 134
Oddziały gimnazjalne		2 537		1 266
Szkoły ponadgimnazjalne	39	4 390	39	4 267
Placówki oświatowe	5	2429	5	2417
Liczba jednostek organizacyjnych	92	21 652	91	21 608

- Realizacja projektów edukacyjnych podnoszących jakości kształcenia
 - Przedszkole naszych marzeń cele projektu to: zwiększenie liczby miejsc w przedszkolach oraz dodatkowe zajęcia dla dzieci i podniesienie kompetencji nauczycieli.
 - Nasza jakość – Twoja szansa w ramach programu rozwoju szkolnictwa zawodowego zorganizowano dodatkowe zajęcia i spotkania z ekspertami dla 1,2 tys. uczniów.

- Aktywna tablica w ramach projektu zostały zakupione urządzenia multimedialne dla blisko 40 szkół.
 - Zielona pracownia w ramach projektu powstają ekopracownie, utworzone na potrzeby nauk przyrodniczych. Dotychczas powstało 6 takich pracowni.
 - Programy „Erasmus + Akcja KA1”, „Erasmus + Akcja KA2”, w programach bierze udział 13 szkół.
 - Projekt „Eksperyment w obiektywie” – w projekcie biorą udział 2 szkoły.
 - Projekt „Kreatywność bez barier – Trzecia misja uczelni” – w projekcie bierze udział 8 szkół, przedsięwzięcie realizowane jest we współpracy z Politechniką Śląską.
 - Projekt „Zabrzańskie Ścieżki Kopernika” – w projekcie bierze udział 8 szkół, przedsięwzięcie realizowane jest we współpracy z Politechniką Śląską.
 - Projekt „Ścieżka Kopernika w Zabrzu” – w projekcie bierze udział 8 szkół, przedsięwzięcie realizowane jest we współpracy z Politechniką Śląską.
- Optymalizacja kierunków kształcenia - rozwój szkolnictwa zawodowego.
- Realizacja projektu: „Nasza jakość – Twoja szansa – kompleksowy program rozwoju szkolnictwa zawodowego”. Celem projektu jest zwiększenie szans na rynku pracy uczniów zabrzańskich szkół prowadzących kształcenie zawodowe. Realizację projektu zaplanowano od września 2016 roku do września 2019 r. w zabrzańskich szkołach zawodowych i jednej placówce kształcenia zawodowego.

Lista placówek uczestniczących w projekcie:

- Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu przy ul. Zwrotniczej 11
- Zespół Szkół nr 18 w Zabrzu przy ul. K. Sitki 55
- Zespół Szkół Spożywczych w Zabrzu przy ul. Franciszkańskiej 13
- Zespół Szkół nr 17 w Zabrzu przy ul. J. Piłsudskiego 58
- Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych w Zabrzu przy ul. Franciszkańskiej 4
- Zespół Szkół nr 10 w Zabrzu przy ul. Chopina 26
- Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego w Zabrzu przy ul. Piłsudskiego 58

- Zespół Szkół nr 3 w Zabrzu przy ul. 3-go Maja 118
- Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych w Zabrzu przy Placu Traugutta 1
- Centrum Edukacji w Zabrzu przy ul. 1-go Maja 12
- Zespół Szkół Specjalnych nr 42 w Zabrzu przy ul. H. Sienkiewicza 43
- Centrum Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego w Zabrzu przy ul. 3 Maja 95

W ramach projektu przewidziano następujące działania:

- doradztwo edukacyjno-zawodowe dla 1194 uczniów w zabrzańskich szkołach zawodowych biorących udział w projekcie,
- podnoszenie umiejętności zawodowych uczniów poprzez organizację zajęć specjalistycznych oraz kursów i szkoleń dających uprawnienia zawodowe,
- zorganizowanie praktyk i staży dla 597 uczniów u pracodawców,
- doskonalenie umiejętności i kompetencji zawodowych 117 nauczycieli kształcenia zawodowego/ instruktorów praktycznej nauki zawodu,
- wdrożenie nowych innowacyjnych form kształcenia,
- doposażenie pracowni zawodowych tak, aby w jak największym stopniu odzwierciedlały warunki pracy u pracodawców,
- zwiększenie współpracy szkół i placówki z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Budżet projektu to ponad 7,8 mln zł.

Tabela 8. Wykaz zawodów w publicznych szkołach prowadzonych przez Miasto Zabrze

Wykaz zawodów w publicznych szkołach prowadzonych przez Miasto Zabrze	
Nazwa zawodu	Szkoła
Technik informatyk	Centrum Edukacji, Zespół Szkół Nr 3, Zespół Szkół Nr 10
Technik elektronik	Zespół Szkół Nr 10
Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	Centrum Edukacji
Murarz-tylnkarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zabrzańskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Elektryk	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego

Ślusarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Sprzedawca	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
Kucharz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Spożywczych
Elektromechanik	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Cukiernik	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Spożywczych
Piekarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego, Zespół Szkół Spożywczych
Betoniarz-zbrojarz	Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik mechanik	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik geodeta	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik budownictwa	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik organizacji reklamy	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Operator obrabiarek skrawających	Zabrzeńskie Centrum Kształcenia Ogólnego i Zawodowego
Technik elektryk	Zespół Szkół Nr 3
Technik hotelarstwa	Zespół Szkół Nr 17
Technik obsługi turystycznej	Zespół Szkół Nr 17
Technik eksploatacji portów i terminali	Zespół Szkół Nr 17
Fryzjer	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych, Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Magazynier-logistyk	Zespół Szkół Ekonomiczno-Usługowych
Blacharz samochodowy	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Elektromechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Lakiernik	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Mechanik motocyklowy	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Mechanik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Technik architektury krajobrazu	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Technik pojazdów samochodowych	Zespół Szkół Mechaniczno-Samochodowych
Technik weterynarii	Zespół Szkół Spożywczych
Technik żywienia i usług gastronomicznych	Zespół Szkół Spożywczych

W 2018 r. publiczne szkoły prowadzone przez Miasto Zabrze oferowały zajęcia z 34 zawodów w tym 4 nowe kierunki, takie jak:

- technik fotografii i mediów
 - technik informatyk e-sport
 - lakiernik (w szkole zawodowej)
 - magazynier logistyk (w szkole zawodowej)
- Stypendia dla uzdolnionej młodzieży
- Na podstawie uchwały Nr LVIII/856/14 Rady Miasta Zabrze z dnia 13.10.2014 r. w sprawie przyjęcia Programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze przyznawane są stypendia za wybitne osiągnięcia. W 2018 roku na stypendia przeznaczono kwotę 37 400,00 zł. Z pośród wniosków, które wpłynęły w roku szkolnym 2018/2019, Stypendialna Komisja Rekomendacyjna wyłoniła 10 kandydatów do stypendium. Uczniowie ci wykazali się największymi osiągnięciami. Były to konkursy przedmiotowe organizowane przez Śląskie Kuratorium Oświaty, jak również ogólnopolskie konkursy pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej.
- Standard funkcjonowania i bezpieczeństwa placówek edukacyjnych
- W Zabrzu od dziesięciu lat prowadzony jest program termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej. Objął już ok. 50 placówek oświatowych. Na jego realizację pozyskanych zostało ponad 70 mln zł. Przykładowe inwestycje oświatowe w 2018r.:
- Modernizacja budynków SP24 przy ul. Tarnopolskiej.
 - Modernizacja Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 7, ul. Daleka.
 - Kontynuacja programu termomodernizacji placówek oświatowych (Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 16 przy ul. Cmentarnej, Bursa Szkolna przy ul. Franciszkańskiej, Szkoła Podstawowa nr 29 przy ul. Budowlanej).
 - Modernizacja Centrum Edukacji przy ul. 1 Maja.

Dzięki przeprowadzonym termomodernizacjom, koszty utrzymania placówek spadają średnio o jedną trzecią. Budynki zyskują również na estetyce. Równie ważny jest efekt ekologiczny w postaci zmniejszenia ilości emitowanych do atmosfery zanieczyszczeń oraz poprawy efektywności energetycznej.

Szkoła Podstawowa nr 24 przy ul. Tarnopolskiej

Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 16 w Zabrze przy ul. Cmentarnej 7

Bursa Szkolna przy ul. Franciszkańskiej

Szkoła Podstawowa nr 29 przy ul. Budowlanej 26

Centrum Edukacji przy ul. 1 Maja

Przedszkole nr 43 w Zabrzu przy ul. Klonowej 2

- Termomodernizacja Przedszkola nr 43 w Zabrzu przy ul. Klonowej 2
Prace remontowe trwały ponad rok, od sierpnia 2017 roku do września 2018 roku. W ramach inwestycji wykonano termomodernizację obiektu w tym docieplenie przegród zewnętrznych z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, rozbudowę części parterowej od strony wejściowej o hol i szatnie dla dzieci, nadbudowę obiektu

od strony zachodniej o I i II piętro (sale dydaktyczne). Wykonano nowe ogrodzenie, instalację c.o., instalację elektryczną, instalację wodno-kanalizacyjną, przyłącze energetyczne oraz wentylację mechaniczną. Zagospodarowano również teren wokół budynku wraz z wykonaniem nawierzchni, trawników, nasadzeń oraz placu zabaw. Koszt inwestycji to ponad 4,2 mln zł.

Przedszkole nr 16 w Zabrzu przy ul. Korczoka 96

– Termomodernizacja Przedszkola nr 16 w Zabrzu przy ul. Korczoka 96

W ramach termomodernizacji ocieplono ściany budynku, wymieniono stolarkę okienną i ślusarkę drzwiową. Przedszkole zyskało m.in. nową instalację wewnętrzną c.o. i elektryczną. Częściowo wymieniono kanalizację deszczową. Wykonano izolację termiczną poniżej poziomu terenu oraz izolację przeciwwodną ścian piwnicznych i fundamentowych, wykonano gruntowne czyszczenie i docieplenie stropodachu, zamontowano nowe obróbki blacharskie, rynny i rury spustowe, wymieniono wszystkie parapety okienne. Budynek posiada także nowe oświetlenie zewnętrzne oraz wyremontowane schody wejściowe. Koszt zakończonej inwestycji to 2,6 mln zł.

- Termomodernizacja Przedszkola nr 19 w Zabrzu przy ul. Konopnickiej 1

Prace remontowe trwały ponad rok – od września 2017 roku do października 2018 roku. W ramach inwestycji wykonano docieplenie ścian zewnętrznych budynku przedszkola – izolacja cieplna ścian wraz z kolorystyką elewacji, wykonanie izolacji przeciwwilgociowej ścian piwnic budynku, wymiana starych okien drewnianych i stalowych, instalacji co, wewnętrznej instalacji kanalizacyjnej, instalacji wody zimnej i wody ciepłej zasilanej ze stacji wymienników, docieplenie pomieszczeń użytkowych na II piętrze oraz stropów nad piętrem w częściach strychowych, przełożenie dachówki na całym dachu, oraz dostosowanie komunikacji – dojścia dla osób niepełnosprawnych. Koszt inwestycji to ponad 1,1 mln zł.

Przedszkole nr 19 w Zabrzu przy ul. Konopnickiej 1

- Realizacja projektu pn. „Przedszkole naszych marzeń – dostosowanie infrastruktury przedszkolnej w Zabrzu do realizacji programu”

W ramach projektu przeprowadzono remonty i przebudowę pomieszczeń w trzech zabrzańskich placówkach: Przedszkole nr 47 przy ul. Kalinowej oraz Przedszkole nr 49 przy ul. Sportowej oraz Przedszkole nr 43 przy ul. Klonowej. Efektem projektu będą dodatkowe sale edukacyjne przystosowane dla potrzeb przedszkolaków, ze szczególnym uwzględnieniem grup wiekowych 3 i 4 latków. Każda z inwestycji

zawiera też elementy związane z dostosowaniem obiektów dla potrzeb osób z niepełnosprawnościami, zakupem niezbędnego dla prowadzenia działalności edukacyjnej wyposażenia. W wyniku realizacji projektu utworzone zostaną łącznie 92 miejsca opieki przedszkolnej dla 3-4 latków. W ramach realizowanego przedsięwzięcia powstały również nowoczesne, spełniające wszelkie standardy bezpieczeństwa place zabaw zlokalizowane w placówkach objętych projektem. Całkowita wartość projektu to 3,8 mln zł.

Przedszkole nr 49 w Zabrzu przy ul. Sportowej 42

Powyższe działania są komplementarne z projektem „Przedszkole naszych marzeń – wysoka jakość edukacji przedszkolnej w Zabrzu”, w ramach którego finansowane będzie funkcjonowanie nowych oddziałów, zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz – przede wszystkim – zajęcia logopedyczne, socjoterapeutyczne, korekcyjno-kompensacyjne dla ponad 400 dzieci w wieku 3-4 lat.

– Zielone Pracownie

W 2018 r. otwarta została „Zielona Pracownia” w Szkole Podstawowej nr 21 przy ul. Bytomskiej 26. To już szósta „ekopracownia” w Zabrzu. Ekopracownie w szkołach umożliwiają podejmowanie działań podnoszących świadomość ekologiczną uczniów w atrakcyjnych warunkach nauczania, poprzez zastosowanie kreatywnych

rozwiązań zagospodarowania przestrzeni szkolnej. Zielone pracownie to ekopracownie utworzone na potrzeby nauk przyrodniczych, biologicznych, ekologicznych, geograficznych, chemiczno-fizycznych czy geologicznych. Projekt jest dofinansowany z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

„Zielona Pracownia” w Szkole Podstawowej nr 21 w Zabrzu przy ul. Bytomskiej 26

C4. KREOWANIE RÓŻNORODNYCH FORM I AKTYWNOŚCI KULTURALNYCH MIESZKAŃCÓW

Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców to czwarty cel strategiczny wchodzący w skład priorytetu: Aktywne społeczeństwo miejskie. Cel ten zawiera następujące kierunki działań:

- Bogata oferta kulturalna o zasięgu lokalnym
- Warunki dla lokalnej działalności kulturalnej

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na *kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców*.

W celu zapewnienia mieszkańcom Zabrze różnorodnej oferty kulturalnej w 2018 roku zorganizowano w Mieście szereg imprez kulturalnych. Informacje na temat imprez kulturalnych oraz pozostałej działalności kulturalnej w naszym mieście przekazywane są mieszkańcom, m.in. przez zabrzańską telewizję TVZ (<http://tvzabrze.pl/>), której programy nadawane są całodobowo. Strona internetowa Urzędu Miejskiego (<https://www.um.zabrze.pl/mieszkancy/czas-wolny/kultura/kalendarz>) stanowi również ważne źródło informacji dla mieszkańców. Informacje dotyczące zabrzańskiej oferty kulturalnej możemy również znaleźć na stronach www oraz w mediach społecznościowych:

- <https://www.dmit.com.pl/>
- <https://pl-pl.facebook.com/Dom-Muzyki-i-Tańca-w-Zabrze-173384699371543/>
- <https://mok.art.pl/pl/>
- <https://www.facebook.com/mokzabrze/>
- <https://teatrzabrze.pl/>
- <https://www.facebook.com/teatrzabrze>
- <http://pokladykultury.eu/>
- <https://www.facebook.com/pokladykulturyeu/>

Co miesiąc wydawany jest także Zabrzeński Informator Kulturalny „Sufler”, dostępny w każdej placówce oświatowej i kulturalnej, miejskich jednostkach organizacyjnych, zakładach pracy oraz na półkach informacyjnych w korytarzach UM, a także miesięcznik „Nasze Zabrze”. Na tablicach ogłoszeń rozwieszane są plakaty i afisze informacyjne o imprezach kulturalnych organizowanych w mieście. Do celów informacyjnych wykorzystywane są również słupy ogłoszeniowe oraz umieszczone w każdej z dzielnic tablice Rad Dzielnic.

– Bogata oferta kulturalna o zasięgu lokalnym

W tworzeniu różnorodnej oferty kulturalnej dla mieszkańców istotną rolę w 2018r. odegrała działalność siedmiu zabrzeńskich instytucji kultury tj.:

- Dom Muzyki i Tańca z siedzibą w Zabrze, przy ul. Gen. de Gaulle’a 17, którego organizatorem jest Miasto Zabrze,
- Teatr Nowy w Zabrze, którego organizatorem jest Miasto Zabrze, posiadający siedzibę w Zabrze, Plac Teatralny 1
- Filharmonia Zabrzeńska z siedzibą w Zabrze, Park Hutniczy 7, której organizatorem jest Miasto Zabrze,
- Miejski Ośrodek Kultury z siedzibą w Zabrze, przy ul. 3 Maja 91a, którego organizatorem jest Miasto Zabrze, posiadający 6 filii tj.
 - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrze-Biskupicach, ul. Kossaka 23,
 - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrze-Pawłowie, ul. Sikorskiego 114,
 - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrze-Kończycach, ul. Dorotki 3,
 - Dzielnicowy Ośrodek Kultury w Zabrze-Grzybowicach, ul. Badestinusza 60,
 - Kino „Roma” w Zabrze, ul. Padlewskiego 4,
 - Ośrodek Działań Artystycznych, Park Hutniczy 11.
- Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze z siedzibą w Zabrze, przy ul. Jodłowej 59, którego organizatorem jest Miasto Zabrze i Województwo Śląskie oraz którego zasoby stanowią: Kopalnia Guido – podziemia i zabudowania powierzchniowe wraz z Hostelem, budynek wieży ciśnień przy ul. Zamoyskiego 2, budynek muzeum przy ul. 3 Maja 19, kompleks Sztolni Królowa Luiza, na który składają się podziemne wyrobiska dawnej kopalni Królowa Luiza i Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej, wraz zabudowaniami powierzchniowymi (m.in. nadszybiem szybu „Carnall”

z wieżą wyciągową, budynkami kompresorowni, rozdzielni, warsztatu elektrycznego, łaźni łańcuskowej, dawnej cechowni, budynkami obsługi ruchu turystycznego przy ul. Mochnackiego i Miarki) , a także infrastruktura Parku 12C i Parku Techniki Wojskowej,

- Muzeum Miejskie w Zabrzu, którego organizatorem jest Miasto Zabrze, posiadające siedzibę w Zabrzu, przy ul. Powstańców Śląskich 3 oraz galerię Café Silesia przy ul. 3 Maja 6,
- Miejska Biblioteka Publiczna z siedzibą w Zabrzu, przy ul. Londzina 3, której organizatorem jest Miasto Zabrze, posiadająca wypożyczalnię centralną przy ul. Londzina 3, czytelnie ogólną i prasy przy ul. Wyzwolenia 4 oraz filie w różnych częściach miasta Zabrze,

Tabela 9. Zestawienie wysokości dotacji na realizację zadań kulturalnych w latach 2016-2018

Zestawienie wysokości dotacji na realizację zadań kulturalnych w latach 2016-2018				
Lp.	Zabrzańskie instytucje kultury	Wysokość dotacji (zł)		
		2016r.	2017r.	2018r.
1	DOM MUZYKI I TAŃCA	2 760 630	2 724 333	2 724 333
2	FILHARMONIA ZABRZAŃSKA	3 572 450	3 634 616	3 634 616
3	MIEJSKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA	4 033 500	4 109 839	4 109 839
4	MIEJSKI OŚRODEK KULTURY	2 161 017	2 152 580	2 152 580
5	MUZEUM GÓRNICTWA WĘGLOWEGO	5 787 172	7 318 815	7 318 815
6	MUZEUM MIEJSKIE	1 280 820	1 362 335	1 362 335
7	TEATR NOWY	3 874 928	3 887 148	3 887 148
RAZEM:		23 470 517	25 189 666	25 506 926,00

łącznie Wydział Kultury i Dziedzictwa w 2018 r. koordynował, zorganizował lub współorganizował ok. 45 imprez o zasięgu miejskim, regionalnym i ponadregionalnym.

Tabela 10. Zestawienie imprez kulturalnych organizowanych i współorganizowanych przez Miasto Zabrze w 2018r.

Zestawienie imprez kulturalnych organizowanych i współorganizowanych przez Miasto Zabrze w 2018r.				
Lp.	Data	Nazwa imprezy	Organizatorzy	Uwagi
1.	31.12. 2017/ 01.01. 2018	NOC SYLWESTROWA	DMiT, Miasto Zabrze (WKD)	Impreza plenerowa.
2.	1.01	HEJNAŁ NOWOROCZNY	Miasto Zabrze	
3.	1.01	KONCERT NOWOROCZNY	DMiT, Filharmonia Zabrzeńska, Miasto Zabrze (WKD)	W wykonaniu Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzeńskiej pod dyr. Sławomira Chrzanowskiego.
4.	6.01.	Pastorałki w ramach ORSZAKU TRZECH KRÓLI	MOK, Parafia św. Anny, Miasto Zabrze (WKD)	Przemarsz trzech orszaków do parafii p.w. św. Anny.
5.	14.01	XXIII CHÓRALNE SPOTKANIA KOLĘDOWE	Miasto Zabrze (WKD), Parafia pw. św. Teresy	Finał spotkań w kościele pw. św. Teresy.
6.	29.01 do 11.02	ZIMA W BIBLIOTECIE	MBP, Miasto Zabrze (WKD)	Dwutygodniowy cykl imprez we wszystkich filiach.
7.	1.03.	NARODOWY DZIEŃ PAMIĘCI ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH	Miasto Zabrze	Złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod tablicami upamiętniającymi śmierć płk. Witolda Pileckiego i płk. Łukasza Cieplińskiego.
8.	5, 10 do 11.03	Janosch.uRodziny	Miasto Zabrze	Wycieczka po Zabrze śladami Janoscha. Występy przedszkolaków w ramach akcji „Janosch wśród dzieci”.
9.	25.03.	WIELKANOCNY FESTIWAL LUDWIGA VAN BEETHOVENA Israel Camerata Orchestra Jerusalem	DMiT, Miasto Zabrze (WKD)	Koncert Israel Camerata Orchestra Jerusalem.

10.	28.03.	MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ TEATRU	Teatr Nowy, Miasto Zabrze (WKD)	Wręczenie przez Panią Prezydent wyróżnień osobom zasłużonym dla teatru.
11.	28.03	KONCERT PASYJNY	Filharmonia Zabrzeńska, Miasto Zabrze (WKD)	Koncert Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Zabrzeńskiej.
12.	23.03 do 9.04.	64. FESTIWAL KULTURY MŁODZIEŻY SZKOLNEJ IM. NORBERTA KROCZKA	MOK, Teatr Nowy, Miasto Zabrze (WKD)	Prezentacje artystyczne w dziedzinach teatru, muzyki i tańca. W festiwalu uczestniczyło około 1200 dzieci i młodzieży.
13.	2-8. 04.	DNI PAPIESKIE	COP, Teatr Nowy, DMiT, Miasto Zabrze (WKD)	- przegląd filmów, - kawiarenka dyskusyjna „Z oknem na świat”.
14.	10.04.	ROZCHODNI KATYŃSKIEJ / KATASTROFY SMOLEŃSKIEJ	Miasto Zabrze (WKD)	Uroczystość upamiętniająca ofiary zbrodni katyńskiej oraz ofiary katastrofy smoleńskiej, która odbyła się w Parku im. Poległych Bohaterów.
15.	21 do 28.04	MIĘDZYNARODOWY TYDZIEŃ ZIEMI Finał Konkursu Filatelistycznego ZG PZF XXIII Tydzień Ziemi	MGW Miasto Zabrze (WKD) Zarząd Oddz. PZF w Zabrzu	Cykl imprez ekologiczno-edukacyjnych. Finał miejsko-gminny.
16.	27.04.	WYSTAWA PRAC NORMANA LETO	Muzeum Miejskie Miasto Zabrze (WKD)	Wystawa plastyczna.
17.	3.05.	NARODOWE ŚWIĘTO KONSTYTUCJI 3 MAJA	Miasto Zabrze (WKD)	- Msza św. w intencji Ojczyzny - złożenie kwiatów w miejscach upamiętnień - piknik świąteczny.
18.	6.05	KONCERT	Parafia św. Andrzeja, Miasto Zabrze (WKD)	Koncert zespołu „Śląsk”
19.	10.05.	DZIEŃ BIBLIOTEKARZA I BIBLIOTEK	MBP, Miasto Zabrze (WKD)	Spotkanie pracowników MBP z władzami Miasta Tytuł Bibliotekarza Roku otrzymała pani Dagmara Łągiewka.
20.	18.05.	21. MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL RYSOWANIA	ZS nr 18, Miasto Zabrze (WKD),	W imprezie biorą udział przedstawiciele partnerskich oraz zaprzyjaźnionych miast z Ukrainy, Rosji, Słowacji i Libanu.

			MOK, MOSiR	
21.	19.05.	INAUGURACJA XI METROPOLITALNEGO ŚWIĘTA RODZINY	Miasto Zabrze (WKD), DMiT	Koncert Piotra Rubika z zespołem.
22.	25-26.05.	IV SYMPOZJUM FOTOGRAFICZNO- SOCJOLOGICZNE	Miasto Zabrze (WKD, WPTS)	Konferencja: "Fotograf humanista", warsztaty dla uczniów szkół.
23.	25.05.	DZIEŃ SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO	Miasto Zabrze (WKD, OR)	
24.	26.06.	MAJOWE GRANIE	MOK, Miasto Zabrze	Koncerty plenerowe.
25.	11.06.	XXV LIGA RECYTATORSKA	MDK nr 2 ZTKT	Koncert laureatów.
26.	11.06.	FESTIWAL MIŁOSZA. WIECZÓR POEZJI Z AMERYKAŃSKĄ POETKĄ JANE HIRSHFIELD	Kopalnia Guido (MGW)	Spotkanie z amerykańską poetką w ramach Festiwalu Literackiego im. Cz. Miłosza.
27.	17.06.	XIV ZABRZAŃSKI FESTIWAL ORKIESTR IM. E. CZERNEGO	MGW, Miasto Zabrze (WKD)	Przegląd orkiestr dętych.
28.	23-24. 06.	XII FESTIWAL KWIATÓW	COP, Miasto Zabrze (WKD)	Koncerty, warsztaty fotograficzne, plastyczne, ogrodnicze, wykłady, porady WOPR i Policji, Teatr Ognia.
29.	25.06- 22.07	LATO Z TEATREM 2018	Teatr Nowy	Stowarzyszenie Przyjaciół Teatru Nowego w Zabrzu Z KULTURĄ we współpracy z Teatrem Nowym w Zabrzu organizuje wakacyjne warsztaty teatralne dla dzieci i młodzieży.
30.	6.07- 31.08	"Muzyczne Lato"	Miasto Zabrze DMiT	"Muzyczne Lato" na Śląskim Ranchu, piątkowe koncerty wakacyjne
31.	14.07	UROCZYSTOŚĆ WRĘCZENIA WYRÓŻNIEŃ IM ŚW. KAMILA	Miasto Zabrze (WKD)	Koncert i uroczyste wręczenie wyróżnień.
32.	15.08	ROČZNICA POWSTAŃ ŚL., ŚWIĘTO WP	Miasto Zabrze (WKD)	Złożenie kwiatów pod pomnikiem powstańców.
33.	1.09 – 23.09	23. ZABRZAŃSKI MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL ORGANOWY	Miasto Zabrze (WKD)	Cykl 9. koncertów organowych w zabrzańskich kościołach.

34.	9.09	SOLI DEO PER MARIAM ORATORIUM O KARDYNALE S. WYSZYŃSKIM	DMIT	Koncert przybliżył postać i dziedzictwo Prymasa Tysiąclecia Kardynała Wyszyńskiego.
35.	17,18,19, 22.09	VI FESTIWAL IM. KRZYSZTOFA PENDERECKIEGO	MGW, Miasto Zabrze (WKD)	Koncerty w kopalni Guido, łaźni łańcuskowej oraz w DMIT.
36.	10-12.09	KONFERENCJA LITERACKA „PRZED I PO” POŚWIĘCONA TWÓRCZOŚCI W. GOMBROWICZA	Miasto Zabrze (WKD, WPTS)	Konferencja literacka z udziałem Gościa honorowego – p. Rity Gombrowicz.
37.	29.09	ŚWIĘTO MIASTA SKARBNIKOWE GODY	MOK, Miasto Zabrze (WKD)	Parada miejska i koncert.
38.	30.09	ŚWIĘTO MIASTA KONCERT GALOWY	Miasto Zabrze (WKD, BWZ) Filharmonia Zabrzeńska	Uroczysty koncert pt. „Na polską nutę” - suity z polskich filmów, przeboje okresu międzywojennego.
39.	10.10	KONCERT CHÓRU „TAKASAKI DAIKO” Z JAPONII WRAZ Z FILHARMONIĄ	DMiT Miasto Zabrze (WKD, WPTS)	Japoński chór wystąpił z Orkiestrą Symfoniczną Filharmonii Zabrzeńskiej pod dyktando Sławomira Chrzanowskiego przy współudziale chóru Resonans con tutti oraz solistów.
40.	14.10	„CREDO” H. SEROKI	parafia Św. Wojciecha Miasto Zabrze (WKD)	Koncert w 40. rocznicę wyboru Jana Pawła II na placu przy kościele św. Wojciecha w Zabrzu.
41.	9.11	KONCERT „NASZEJ NIEPODLEGŁEJ”	DMIT Miasto Zabrze (WKD)	Koncert z okazji 100-lecia odzyskania przez Polskę niepodległości.
42.	11.11	OBCHODY 100-LECIA ODZYSKANIA PRZEZ POLSKĘ NIEPODLEGŁOŚCI	Miasto Zabrze (WKD, WO) MOK MGW	Uroczystości miejskie.
43.	15- 16.11	22. MIĘDZYNARODOWA KONFERENCJA NAUKOWA Z CYKLU KULTURA EUROPY ŚRODKOWEJ	Miasto Zabrze (WKD) MM, MBP, MGW	W 2018 roku tematem konferencji były „Miasta górnicze i górnictwo w Europie Środkowej”.
44.	1.12	OTWARCIE ZABRZAŃSKIEGO JARMARKU ŚWIĄTECZNEGO	MOK Miasto Zabrze (WKD, ZCRP)	Zapalenia światełek na zabrzeńskiej choince/koncerty Plac Wolności

Wydział Kultury i Dziedzictwa współpracując z radami dzielnic w 2018r. był odpowiedzialny za organizację 109 imprez o charakterze lokalnym. Wydarzenia kulturalne odbywały się na terenie wszystkich 18 dzielnic. Przeznaczono na ten cel środki w wysokości 227 608,85zł.

Tabela 11. Współdziałanie z radami dzielnic przy organizacji przedsięwzięć kulturalnych w 2018r.

Współdziałanie z radami dzielnic przy organizacji przedsięwzięć kulturalnych w 2018r.			
Lp.	Rada Dzielnic	Nazwa przedsięwzięcia organizowanego/współorganizowanego	Koszt
1.	HELENKA	1) Dzień Kobiet, 2) Trzy kwadransy dla zdrowia, 3) Podaruj drugie życie, 4) Dzień Dziecka, 5) Kochajmy zwierzęta. 6) Dożynki Helenkowskie ROD Tulipan, 7) Dożynki ROD Zacisze, 8) After Party Crossduathlon, 9) Kolędowanie z Radą Dzielnic Helenka.	14 070,43
2.	ROKITNICA	1) Konkurs gwary śląskiej 2) Dzień Dziecka 3) „Cudze chwalicie, swego nie znacie” – projekt edukacyjno-kulturalny 4) Festyn rodzinny 5) Manewry medyczne 6) „Radosne zabawy dziecięce” impreza dla dzieci 7) Barbórka dla przedszkolaków 8) Zabrzański Festiwal Kolęd i Pastoralek „Śpiewajmy Panu z weselem”.	13 561,92
3.	GRZYBOWICE	1) Festyn z okazji Dnia Strażaka, połączony z obchodami Dnia Dziecka 2) Dożynki Miejskie 2018 3) Mikołajki 4) Spotkanie opłatkowe dla mieszkańców.	15 000,00
4.	MIKULCZYCE	1) Wręczenie laurów „Przyjazny dla Mikulczyc” 2) „Kochajmy zwierzęta” – XVI Miejski Konkurs Plastyczno-Literacki 3) I Turniej Dzielnic 4) XIV edycja imprezy „Dzielmy się radością – SP 42 dzieciom” 5) Festyn rodzinny 6) Gala „U nas w Mikulach”. 7) „Choinka moich marzeń”. 8) Opłatek	13 863,21
5.	OSIEDLE MIKOŁAJA KOPERNIKA	1) Turniej dzielnic 2) Impreza integracyjna „Dzielmy się radością – SP 42 dzieciom” 3) 3 festyny 4) „Świadomy Kopernik” – cykl spotkań z wybitnymi ludźmi (2 imprezy) 5) Konkurs plastyczny „Mistrz kopii malarskiej” 6) Współorganizacja obchodów 30-lecia SP 42 7) Europejski Dzień Seniora	11 799,81

		8) VII przegląd kolęd i pastorałek	
6.	MACIEJÓW	1) Festyn z okazji 111-lecia SP nr 23 2) Festyn 3) Koncert Filharmonii Zabrzeńskiej 4) III Miejski Konkurs Piosenki Turystycznej i Poetyckiej „Swoją drogą”. 5) Mikołajki 6) Spotkanie opłatkowe.	13 197,42
7.	OSIEDLE MŁODEGO GÓRNIKA	1) Festyn z okazji Dnia Dziecka 2) Festyn z okazji rozpoczęcia wakacji 3) Festyn z okazji zakończenia wakacji 4) Mikołajki 5) Opłatek	14 892,49
8.	BISKUPICE	1) II Zabrzeński Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych 2) 4 imprezy z cyklu imprez plenerowych „Letnia potańcówka” 3) Współorganizacja akcji letniej Ośrodka Kuratorskiego oraz DOK w Biskupicach 4) 2 seanse Kina Letniego 5) Organizacja imprezy fitness „Zumba” 6) „Ino biski” – kontynuacja spotkań mieszkańców dzielnicy z Radą Dzielnicy 7) Współorganizacja z SP 21 konkursu historycznego „100 pytań na 100-lecie odzyskania niepodległości” 8) Dzień zdrowia i urody 9) Jarmark adwentowy	13 884,67
9.	ZABORZE PÓŁNOC	1) Przegląd zespołów tanecznych 2) „Leśne ludki” 3) „Silesia Cross Festiwal” 4) Zabrzeński festiwal piosenki przedszkolnej „Śpiewające brzdące” 5) „Kartoflisko” – impreza integracyjna 6) Andrzejki 7) Opłatek dla emerytów 8) Spotkanie opłatkowe dla mieszkańców.	9 999,70
10.	ZABORZE-POŁUDNIE	1) Dzień Dziecka , 2) Piknik Rodzinny w dzielnicy, 3) Turniej Rad Dzielnic, 4) Festyn „Zakończenie lata”, 5) Imprezy mikołajkowe.	13 000,00
11.	GUIDO	1) Spotkanie Seniorów, 2) Bal Karnawałowy dla dzieci, 3) Jesienny Jarmark na Janku – impreza rodzinno – rozrywkowa, 4) Orszak św. Marcina, 5) Andrzejki z Dzielnicą Guido.	9 987,04
12.	PAWŁÓW	1) Festyn dla dzieci, 2) Dzielnicowe Metropolitalne Święto Rodziny. 3) Przegląd piosenki religijnej „Pieśnią Chwalmy Pana”. 4) Jarmark Bożonarodzeniowy.	15 000,00
13.	KOŃCZYCE	1) Dzień Kobiet 2) Piknik Rodzinny, 3) Festyn z okazji Dnia Dziecka, 4) Biesiada Śląska związana z obchodami „Rocznicy Powstań Śląskich”, 5) Spotkanie Mikołajkowe, 6) Spotkanie Barbórkowe, 7) Dzielnicowe Międzypokoleniowe spotkanie kobiet, 8) Impreza integracyjna dla mieszkańców dzielnicy.	14 947,85

14.	MAKOSZOWY	1) Festyn Dzielnicowy, 2) Koncert Orkiestry Dętej MGW, 3) Spotkanie Barbórkowe, 4) Mikołajki, 5) Dwa spotkania opłatkowe 6) zajęcia kulturalno – sportowe w MOSiR Zabrze, 7) promocja albumu "Nasze Makoszowy".	14 999,71
15.	CENTRUM POŁUDNIE	1) Festyn Dzielnicowy „Majówka”, 2) Przegląd artystyczny pod nazwą „Zielona Dzielnica” Centrum Południe, 3) Mikołajki dla dzieci, 4) Mikołajki dla osób z Domów Pomocy Społecznej, 5) Spotkanie opłatkowe dla mieszkańców	8 928,50
16.	OSIEDLE KOTARBIŃSKIEGO	1) imprezę karnawałową dla mieszkańców, 2) festyn osiedlowy z okazji Dnia Dziecka, 3) wieczornicę kulturalną, 4) wydrukowano materiały informacyjne dla mieszkańców.	7 593,11
17.	CENTRUM PÓŁNOC	1) Festyn Dzielnicowy 2) Spotkanie Mikołajkowe	14 885,00
18.	ZANDKA	1) Dzień Dziecka, 2) Spotkanie mikołajkowe, 3) Spotkanie świąteczne dla mieszkańców.	7 997,99
	RAZEM	109 imprez	227 608,85

Tabela 12. Realizacja Konkursu „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli” w 2018r.

Realizacja Konkursu „Inicjatywy Rad Dzielnic i Osiedli” w 2018r.		
Dzielnica	Nazwa imprezy	Przyznana kwota
Centrum Północ	Festiwal taneczny dla dzieci niepełnosprawnych „Zabrzański Para Dance” Gestem i słowem wierszyk opowiem”	15 980
Guido	Klub Małego Artysty- Warsztaty plastyczne dla dzieci	1910
Kończyce	Konkurs Piosenki Wakacyjnej	2790
Maciejów	Koncert Filharmonii Zabrzeńskiej dla mieszkańców w kościele parafialnym pw. św. Macieja Apostoła	7980
Razem:		28 660 zł

Tabela 13. Konkurs ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa w 2018 r.

Konkurs ofert na realizację zadań publicznych Miasta Zabrze w dziedzinie kultury i ochrony dziedzictwa w 2018 r.			
Lp.	Nazwa oferenta	Nazwa zadania	Przyznana kwota
1.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„VII Miejski Konkurs Recytatorski dla dzieci z placówek o charakterze przedszkolnym (...)”	3 900 zł
2.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„60+ Apetytu na kulturę ciąg dalszy – Aktywni, Potrzebni, Twórczy (edycja 4)”	5 500 zł
3	Zabrzańskie Towarzystwo Kultury Teatralnej	Ogólnopolskie Konkursy Recytatorskie: „63. OKR” „Mały OKR 2018”	11 000 zł
4.	Stowarzyszenie Oficyna Kultury	„Czas Herberta – poezja na Wolności”	3 000 zł
5.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„Warsztatownia literacka. Zabrze – miastem słów niezbędnych”	7 800 zł
6.	Stowarzyszenie „Nasza szkoła – nasz dom”	II Zabrzański Przegląd Twórczości Osób Niepełnosprawnych z cyklu „Wyrażam siebie kolorami” pt. „Barwne motyle”	2 900 zł
7.	Stowarzyszenie „Pogodni i Aktywni”	„Po drodze z kulturą”	3 400 zł
8.	Stowarzyszenie „Pomocna Dłoń” Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej i Ich Bliskich	„Mam talent”	3 250 zł
9.	Fundacja Wspierania Szkoły „Nasza Trójka”	„W Zabrzu dobrze mi się czyta”	5 400 zł
10.	Towarzystwo Artystyczne T.Art	„koMiTywa – kompleksowa inicjatywa MiT (Młodzi i Teatr)”. Imprezy towarzyszące XVIII edycji Festiwalu Dramaturgii Współczesnej	11 000 zł
Razem:			57 150 zł

- Warunki dla lokalnej działalności kulturalnej - Remont budynku Teatru Nowego
Realizacja projektu pn.: „Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i remont budynku Teatru Nowego w Zabrzu wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu” to możliwość poprawy warunków dla lokalnej działalności kulturalnej.

Teatr Nowy w Zabrzu, plac Teatralny 1

Całkowita wartość projektu wynosi 6,7 mln zł. Istotą projektu jest zwiększenie dostępu do oferty kulturalnej Teatru Nowego w Zabrzu poprzez udostępnienie dotychczas wyłączonych z użytkowania pomieszczeń, zwiększenie liczby miejsc na widowni o 37 sztuk, a także prace służące powstaniu Małej Sceny z kameralną widownią na 80 osób przeznaczoną do małych form teatralnych. Planowane działania to: przebudowa, rozbudowa, nadbudowa i remont zabytkowego budynku. W ramach prac planuje się rozbudowę budynku o nowe skrzydło, w którym zlokalizowane będą nowe pomieszczenia techniczne. W części tej powstanie także klatka schodowa łącząca nową i starą część budynku. Zakończenie realizacji przedsięwzięcia planowane jest na końcówkę 2020 r.

C5. AKTYWIZOWANIE SPORTOWO-REKREACYJNE MIESZKAŃCÓW

Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców to piąty cel strategiczny wchodzący w skład priorytetu: Aktywne społeczeństwo miejskie. Działania w zakresie osiągania ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na tworzenie bogatej oferty sportowo-rekreacyjnej o zasięgu lokalnym oraz podnoszenie atrakcyjności lokalnych obiektów sportowo-rekreacyjnych.

– Bogata oferta sportowo-rekreacyjna o zasięgu lokalnym

W 2018 roku Wydział Promocji, Turystyki i Sportu odpowiadał za organizację bądź współorganizację około 30 imprez, zawodów, turniejów i wyjazdów o charakterze sportowymi rekreacyjnym, m.in.: XXVI Międzynarodowego Halowego Turnieju Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, XXII Międzynarodowego Halowego Turnieju Trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta, Balu Sportowca, programu Tenis 10, wyjazdu klubu koszykarskiego na zawody do Lund, Wędkarskiego Dnia Dziecka, V Zawodów Spławikowych o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze, pikniku sportowo-rekreacyjnego w dz. Pawłów, Międzynarodowego Turnieju Koszykówki z okazji Odzyskania Niepodległości, I Kanclerz Zabrze Półmaratonu, Tour de Pologne.

– Aktywne Zabrze

Projekt Aktywne Zabrze to cykl bezpłatnych zajęć sportowych z trenerem lub instruktorem w zakresie wielu dyscyplin sportowych. W zajęciach mogą uczestniczyć mieszkańcy Zabrze, zarówno dorośli jak i dzieci. Uczestnikiem zajęć, szkoleń, treningów czy zawodów może być osoba, która dokona zgłoszenia w Punkcie Informacji o Mieście. Partnerem strategicznym projektu jest Miasto Zabrze. Program Aktywne Zabrze obejmuje zajęcia w ramach takich dyscyplin sportowych jak: aquaerobic, badminton, bieganie, fitness, kolarstwo MTB, kolarstwo szosowe, narciarstwo biegowe, narciarstwo zjazdowe, nordic walking, piłka nożna, siłownia, speedminton, spinning, snowboard, szachy, tenis, wspinaczka halowa, yoga. Szczegółowe informacje dotyczące projektu, w tym regulamin oraz harmonogram zajęć

znajdują się na stronie www.aktywnezabrze.pl. Uczestnikiem zajęć, szkolenia i treningów, może być osoba, która dokona zgłoszenia w Punkcie Informacji o Mieście przy ul. Powstańców 2/1 osobiście lub telefonicznie pod nr 32 2717276 i przed rozpoczęciem zajęć potwierdzi swoją obecność.

– Rekreacja nad Bytomką

Zrekultywowane tereny zielone, ul. Hagera i ul. Bytomska

W 2018r. na zrekultywowanych terenach już drugi rok z rzędu odbywały się liczne zajęcia sportowo-rekreacyjne. W programie znalazły takie atrakcje jak: rajdy rowerowe, joga, nordic walking. Wszyscy zainteresowani mogli w okresie od lipca do października uczestniczyć w bezpłatnych, cyklicznych zajęciach organizowanych przez Miasto Zabrze na terenach zrekultywowanych nad rzeką Bytomką.

Tabela 14. Lista wydarzeń w ramach Rekreacji nad Bytomką w 2018r.

Lp.	Rekreacja nad Bytomką w 2018r.	
1	14 lipiec, godz. 9:45 SZACHY, ul. Webera w rejonie Ogrodu Botanicznego	LIPIEC
2	19 lipiec, godz. 17:45 NORDIC WALKING, Mikulczyce Stawy w rejonie ul. Tarnopolskiej	
3	20 lipiec, godz. 16:45 SZACHY, Orlik Maciejów	
4	20 lipiec, godz. 09:45 RAJD ROWEROWY, Orlik Maciejów	
5	28 lipiec, godz. 09:45 JOGA, zrekultywowany teren ul. Hagera.	

6	11 sierpień 12:00 JOGA Mikulczyce Stawy w rejonie ul. Tarnopolskiej	SIERPIEŃ
7	11 sierpień 10:00 TURNIEJ SZACHOWY zrehabilitowane tereny u zbiegu ulic Bytomskiej i Hagera	
8	18 sierpień 10:00 TURNIEJ SZACHOWY Mikulczyce Stawy w rejonie ul. Tarnopolskiej	
9	18 sierpień 12:00 JOGA zrehabilitowane tereny u zbiegu ulic Bytomskiej i Hagera	
10	18 sierpień 9:00 ZAWODY WĘDKARSKIE młodzież do lat 16 Mikulczyce Stawy w rejonie ul. Tarnopolskiej	
11	25 sierpień 9:30 RAJD ROWEROWY ul. Kondratowicza Orlik (Maciejów)	
12	30 sierpień 17:30 NORDIC WALKING ul. Kondratowicza Orlik (Maciejów)	WRZESIEŃ
13	02 wrzesień 10:00-13:00 ZAJĘCIA SZACHOWE ul. Webera	
14	02 wrzesień 15:00 RAJD ROWEROWY ul. Kondratowicza Orlik (Maciejów)	
15	08 wrzesień 10:30 JOGA Hagera	
16	08 wrzesień 10:00-13:00 ZAJĘCIA SZACHOWE ul. Kondratowicza Orlik (Maciejów)	
17	09 wrzesień 10:00 RAJD ROWEROWY ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
18	10 wrzesień 17:30 NORDIC WALKING ul. Kondratowicza Orlik (Maciejów)	
19	15 wrzesień 10:30 JOGA ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
20	22 wrzesień 9:00 NORDIC WALKING ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
21	22 wrzesień 12:00 RAJD ROWEROWY ul. Bytomska i Hagera	
22	22 wrzesień 10:30 JOGA ul. Webera	
23	29 wrzesień 15:00 RAJD ROWEROWY ul. Kondratowicza Orlik (Maciejów)	PAŹDZIERNIK
24	29 wrzesień 9:00 ZAJĘCIA WĘDKARSKIE ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
25	06 październik 09:00 JOGA ul. Hagera	
26	06 październik 9:00 ZAJĘCIA WĘDKARSKIE ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
27	13 październik 09:00 JOGA ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
28	13 październik 11:00 RAJD ROWEROWY ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
29	13 październik 9:00 ZAJĘCIA WĘDKARSKIE ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
30	14 październik 10:00 RAJD ROWEROWY ul. Kondratowicza Orlik (Maciejów)	
31	20 październik 09:00 NORDIC WALKING ul. Kondratowicza Orlik (Maciejów)	
32	20 październik 9:00 ZAJĘCIA WĘDKARSKIE ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
33	20 październik 12:00 RAJD ROWEROWY ul. Bytomska/Hagera	
34	27 październik 09:00 NORDIC WALKING ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
35	27 październik 9:00 ZAJĘCIA WĘDKARSKIE ul. Tarnopolska Mikulczyce Stawy	
36	28 październik 10:00 RAJD ROWEROWY ul. Kondratowicza Orlik (Maciejów)	

– Lokalne imprezy sportowo-rekreacyjne organizowane przez rady dzielnic w 2018r.:

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Guido.

W 2018 roku zorganizowano następujące imprezy: Olimpiada Rad Dzielnic, Wędkarski Dzień Dziecka, Guido na sportowo (edycja wiosenna i jesienna), zawody wędkarskie o Puchar Rady Dzielnicy.

Poniesione wydatki w 2018r.: 4 999,43 zł

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Osiedle Tadeusza Kotarbińskiego.

W 2018 roku zorganizowano następujące imprezy: Ogólnopolski Turniej Motoryzacyjny - etap powiatowy, zajęcia aqua fitness, wycieczki rowerowe, turniej szachowy, turniej tenisa stołowego, turniej siatkówki.

Poniesione wydatki w 2018r.: 6 312,32 zł

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Osiedle Mikołaja Kopernika.

W 2018 roku zorganizowano następujące imprezy: „Kopernik na Sportowo” - cykl imprez oraz imprezy sportowe pod nazwą „Kopernik na rowerze” – łącznie zorganizowano siedem imprez sportowych.

Poniesione wydatki w 2018r.: 4 200,00 zł

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Centrum Południe

W 2018 roku zorganizowano następujące imprezy: turniej dzikich drużyn w piłce nożnej oraz turniej tenisa stołowego.

Poniesione wydatki w 2018r.: 6 000,00 zł

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Biskupice

W 2018 roku współorganizowano Turnieju Rad Dzielnic.

Poniesione wydatki w 2018r.: 1 000,00 zł

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Helenka

W 2018 r. współorganizowano imprezę pod nazwą „Crossduathlon – Dzika Helenka”, która odbyła się w ramach Inicjatyw Rad Dzielnic.

Poniesione wydatki w 2018r.: 6 114,28 zł

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Zaborze Północ

W 2018 roku zorganizowano następujące imprezy: Turnieju Siatkówki z UKS Spartakus, festyn z okazji dnia dziecka współorganizowany z MKS Zaborze oraz mecz integracyjny Dzielnic Zaborze Południe i Zaborze Północ.

Poniesione wydatki w 2018r.: 4 000,00 zł

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Mikulczyce

W 2018 roku zorganizowano następujące imprezy: Dzień Sportu, Amatorska Liga Piłki Siatkowej Dziewcząt, turniej tenisa stołowego.

Poniesione wydatki w 2018r.: 1 094,27 zł

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Zaborze Południe

W 2018 roku zorganizowano następujące imprezy: Turniej Skata oraz Mecz Przyjaźni.

Poniesione wydatki w 2018r.: 2 000,00 zł

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Rokitnicy

2018 roku zorganizowano następujące imprezy: Jesienny Turniej Sportowy.

Poniesione wydatki w 2018r.: 1 400,00 zł

- Imprezy sportowo-rekreacyjne Rady Dzielnicy Maciejów

W 2018 r. zorganizowano następujące imprezy: IX Turniej Piłki Nożnej o Puchar Rady Dzielnicy Maciejów.

Poniesione wydatki w 2018r.: 1 800,00 zł

Boisko Orlik w Maciejowie

- Atrakcyjność lokalnych obiektów sportowo-rekreacyjnych

W Zabrzu podejmowane są działania mające na celu modernizowanie i remontowanie istniejących obiektów sportowych i rekreacyjnych oraz budowę nowych obiektów sportowo-rekreacyjnych. Tworzenie miejsc aktywnej rekreacji dla mieszkańców w dzielnicach jest również bardzo ważnym czynnikiem mającym wpływ na atrakcyjność oferty w dziedzinie szeroko pojętego sportu.

- Przebudowa boiska przy SKS Gwarek

Zakres prac obejmował wykonanie nawierzchni z trawy syntetycznej, wyrównanie podbudowy pod nawierzchnię z trawy syntetycznej oraz wykonanie fundamentów pod urządzenia sportowe. Koszt inwestycji to ponad 500 tys. zł.

Boisko SKS Gwarek Zabrze przy ul. Bytomskiej

- Atrakcyjność lokalnych obiektów sportowo-rekreacyjnych Budowa boisk sportowych w ramach ZBP
 - WI/WI/12/17 ZBP 2017 – Budowa boiska piłkarskiego w Mikulczycach przy ul. Mickiewicza 66a, o wymiarach 34m x 60m ze sztuczną trawą i oświetleniem, wydano: 428 tys. zł. Pozwoliło to na zakończenie realizacji zadania – odbiór końcowy miał miejsce 15 maja 2018. Powstało boisko z niezbędnymi elementami (dwie bramki, piłkochwyty o wysokości 6 m, trzy ławki oraz instalacja

elektryczna z czterema słupami oświetleniowymi z trzema oprawami oświetleniowymi na każdym).

Boisko przy Szkole Podstawowej nr 28 w Zabrzu, ul. Kosmowskiej 43

- WI/WI/13/17 ZBP 2017 – Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego ogólnodostępnego dla dzieci i młodzieży przy Szkole Podstawowej nr 28 w Zabrzu, ul. Kosmowskiej 43. Wydano 334 tys. zł. Pozwoliło to na wykonanie następującego zakresu rzeczowego: boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej typu natryskowego z podbudową i odwodnieniem oraz sprzętem sportowym; piłkochwyty o wysokości 6 m; cztery słupy oświetleniowe z dwoma oprawami oświetleniowymi każdy; monitoring z czterema kamerami, ciągi komunikacyjne, 4 ławki, kosze stalowe. Realizacja zadania została zakończona.
- WI/WI/10/17 ZBP 2017 – Wielopokoleniowa Ścieżka Zdrowia, wydano 429 tys. zł. Wykonano boisko wielofunkcyjne o nawierzchni poliuretanowej do gry w mini piłkę nożną, siatkówkę i koszykówkę; bieżnię o długości 60 m z mączki ceglanej, ścieżkę zdrowia z 12 urządzeniami sprawnościowymi wraz z alejką z kruszywa łamanego, chodnik z kostki betonowej, ławki i kosze na śmieci, oświetlenie boiska oraz monitoring.

„Wielopokoleniowa Ścieżka Zdrowia” ul. Franciszkańskiej 13

- WI/WI/28/18 ZBP 2018 – Budowa boiska dla dzieci i młodzieży przy Szkole Podstawowej nr 17 w Zabrze, ul. Korczoka 98, wydano 12 tys. zł. Pozwoliło to na opracowanie dokumentacji projektowej. Wybrano również inspektora nadzoru inwestorskiego oraz ogłoszono przetarg na wykonanie robót budowlanych.

Boisko przy Szkole Podstawowej nr 17 w Zabrze, ul. Korczoka 98

- WI/WI/33/18 ZBP 2018 – Boisko do siatkówki plażowej dla Szkoły Podstawowej nr 16, ul. Lompy 78, wydano 2 tys. zł. Pozwoliło to na opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej boiska do siatkówki plażowej wraz z zatwierdzeniem dokumentacji projektowej oraz przyjęciem zgłoszenia robót budowlanych. Oprócz tego ogłoszono zapytanie ofertowe w Biuletynie Informacji Publicznej w celu wyłonienia wykonawcy robót budowlanych oraz wysłano zapytanie ofertowe na wybór nadzoru inwestorskiego.
 - WI/WI/35/18 ZBP 2018 – Budowa ogólnodostępnego boiska piłkarskiego w Mikulczycach o wym. 25m × 50m ze sztuczną murawą. W 2018 r. powstała dokumentacja projektowo-kosztorysowa oraz wystąpiono o ustalenie lokalizacji inwestycji celu publicznego.
- Budowa sal gimnastycznych w Zabrzu w ramach dotacji z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (C5). Zostały podpisane umowy na wykonanie inwestycji. Nastąpiło przekazanie placów budowy wykonawcom. Zakończenie wszystkich robót i protokolarne przekazanie budynków do użytkowania powinno odbyć się do 30 czerwca 2020. Realizowane inwestycje:
- Sala gimnastyczna przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr 8, ul. Badestinusa. Zakres robót obejmuje: budowę nowej sali gimnastycznej o powierzchni liczącej ok. 1,1 tys.m² wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną; budowę łącznika oraz wyposażenie obiektu w specjalistyczny sprzęt sportowy. Koszt całej inwestycji ma wynieść 5,1 mln zł.

Sala gimnastyczna przy ZSP Nr 8, ul. Badestinusa

- Sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Sportowych przy ul. Płaskowickiej. Zakres robót obejmuje: budowę nowej sali gimnastycznej o powierzchni liczącej ok. 2,1 tys. m² wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną; budowę łącznika między obiema salami i budynkiem szkoły oraz wyposażenie obiektu w specjalistyczny sprzęt sportowy. Wartość przedsięwzięcia to ok. 16,2 mln zł.

Sala gimnastyczna przy Zespole Szkół Sportowych w Zabrze przy ul. Płaskowickiej 2

– Zabrzeński Rower Miejski

Zabrzeński Rower Miejski to sieć wypożyczalni rowerów, która umożliwia mieszkańcom wypożyczenie roweru w sześciu miejscach naszego miasta. Stacje Zabrzeńskiego Roweru Miejskiego znajdują się aktualnie przy Politechnice Śląskiej (ul. Roosevelta), dworcu PKP, w dzielnicy Rokitnica (pętla autobusowa), w sąsiedztwie Kopalni Guido (ul. 3 Maja), Sztolni Królowa Luiza (ul. Miarki) oraz Łaźni Łańcuszkowej Sztolni Królowa Luiza (ul. Wolności). Łącznie do dyspozycji wypożyczających przygotowano 50 rowerów. W pierwszym sezonie (2018r.) system Zabrzeńskiego Roweru Miejskiego zanotował ponad 7200 wypożyczeń. W systemie Zabrzeński Rower Miejski zarejestrowało się ponad 2 800 użytkowników, jednak nie tylko oni korzystali z zabrzańskich rowerów – ponad 2 tysiące wypożyczeń dokonały osoby zarejestrowane w innych systemach Nextbike. Średni czas jednego wypożyczenia roweru w ramach ZRM wyniósł niemal 53 minuty. Największą popularnością cieszyła się stacja Sztolnia Port, a rowerzyści najchętniej na rowerach miejskich pokonywali dystans między stacjami dworzec PKP i Politechnik Śląska. W 2019r. planowane jest poszerzenie oferty o dwie nowe stacje.

Stacja Zabrzeńskiego Roweru Miejskiego przy Kopalni Guido i Miejskim Ośrodku Kultury, ul. 3 Maja

C6. WZMACNIANIE DZIAŁAŃ W RAMACH AKTYWNEJ POLITYKI SPOŁECZNEJ

Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej stanowi szósty cel strategiczny w ramach pierwszego priorytetu. Zawiera on następujące kierunki działań:

- Minimalizacja problemów społecznych
 - Minimalizacja wykluczenia społecznego seniorów
 - Minimalizacja zjawisk marginalizacji społecznej wybranych obszarów miasta
 - Placówki służby zdrowia i usług zdrowotnych o zasięgu lokalnym
-
- Minimalizacja problemów społecznych – ułatwienia dla niepełnosprawnych
W ramach wdrażania funkcjonalnych społecznie rozwiązań zainstalowana została winda dla osób niepełnosprawnych w budynku w którym mieści się Jednostka Gospodarki Nieruchomościami oraz spółka ZBM-TBS. Tym samym zakończone zostało zadanie pn. „Przebudowa zespołu sanitarnego oraz zabudowa windy w celu dostosowywania strefy wejściowej i parteru budynku przy Placu Warszawskim 10 w Zabrze do potrzeb osób niepełnosprawnych”. Koszt inwestycji wyniósł ponad 600 tys. zł.

Budynek ZBM-TBS w Zabrze przy Placu Warszawskim 10

- Minimalizacja wykluczenia społecznego seniorów – Program *Zabrzański Senior 65+*.

W 2018 roku na realizację uchwalonego Programu *Zabrzański Senior 65+* przeznaczono kwotę 30 tys. zł. Celem Programu jest podniesienie poziomu aktywności oraz zwiększenie dostępności usług rekreacyjnych, sportowych, kulturalnych i innych dla osób, które ukończyły 65 rok życia. Działania ukierunkowane są także na kształtowanie pozytywnego wizerunku osób starszych w społeczeństwie. Stale rozwijany jest katalog ulg dla seniorów.

- Minimalizacja wykluczenia społecznego seniorów – Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów w Zabrzu.

W Zabrzu prężnie działa Koło nr 5 Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów integrując społecznie starszych mieszkańców miasta. Seniorzy chętnie uczestniczą w różnych inicjatywach i wydarzeniach miejskich, jak również sami organizują spotkania i imprezy. Spotkania Koła odbywają się na ul. 3 Maja 91a w Miejskim Ośrodku Kultury w poniedziałki od godziny 10.00.

Spotkanie z zabrzańskimi seniorami w Miejskim Ośrodku Kultury

8 października 2018r. w Miejskim Ośrodku Kultury w Zabrzu, odbyło się spotkanie ze środowiskiem zabrzańskich emerytów, w którym uczestniczyli przedstawiciele władz miasta. Spotkanie było dobrą okazją do podsumowania działań zabrzańskiego

samorządu na rzecz najstarszych mieszkańców. Przedstawiono też nowy projekt „Jestem w sieci – Zabrze lubi IT” skierowany do tego środowiska, a dotyczący edukacji z zakresu informatyki oraz obsługi komputerów. Po spotkaniu przedstawiciele zabrzańskiego samorządu odpowiadali na pytania zainteresowanych.

– Uniwersytet Trzeciego Wieku

W Zabrze funkcjonuje również Uniwersytet Trzeciego Wieku (Uniwersytet Otwarty), który jest popularną formą dokształcania osób dorosłych na całym świecie. Słuchacze mają okazję poszerzyć swoją wiedzę, zdobyć nowe doświadczenia oraz spotkać się z wybitnymi osobistościami ze świata nauki, sztuki i kultury. W ramach Uniwersytetu Otwartego wiedzę może zdobywać lub pogłębiać każdy, bez względu na wiek i posiadane wykształcenie. Zainteresowani uczęszczać mogą na zajęcia realizowane w formie wykładów audytoryjnych, sekcji zainteresowań, zajęć fizycznych i lektoratów języków obcych. Prowadzący zajęcia to pracownicy naukowcy, wykładowcy akademicki, nauczyciele i praktycy. Zapewniają oni zajęcia na wysokim poziomie. W sekcjach wywiązują się ciekawe dyskusje a uczestnicy często sami decydują o przebiegu spotkania, proponując rozwinięcie interesujących tematów.

– Minimalizacja problemów społecznych

W 2018 roku w ramach zadań finansowanych ze środków PFRON zrealizowano w sumie 511 wniosków na łączną kwotę 1,1 mln zł, natomiast w ramach programu „Aktywny Samorząd” zrealizowano 76 wniosków na łączną kwotę 329 tys. zł.

Tabela 15. Realizacji zadań Powiatu ze środków PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej w roku 2018 przez MOPR

Realizacji zadań Powiatu ze środków PFRON w zakresie rehabilitacji społecznej w roku 2018 przez MOPR			
Lp.	Nazwa zadania	2018	
		Ilość wykorzystanych środków finansowych	Ilość odbiorców dofinansowania
1	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych w komunikowaniu się i technicznych	312 157 zł	76
2	Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych	309 262 zł	282
3	Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	399 995 zł	252
4	Zlecanie zadań fundacjom i organizacjom pozarządowym	80 000 zł	6 organizacji
5	Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania warsztatów terapii zajęciowej	2 064 336 zł	116

- Minimalizacja zjawisk marginalizacji społecznej wybranych obszarów miasta – wigilia dla samotnych i potrzebujących

Organizacja wigilii dla samotnych i potrzebujących. Wspólne przedsięwzięcie Miasta i „Caritas” przeznaczone dla ok. 800 osób, to inicjatywa ważna i społecznie użyteczna. Pomoc dla potrzebujących w tym zakresie realizowaliśmy w sposób systemowy przekazując dofinansowanie na organizację spotkań w dzielnicach Zabrze. W dzielnicy Zandka odbyła się wigilia dla 90 osób, w dzielnicy Zaborze Południe dla 100 osób, a w dzielnicy Biskupice dla 150 osób.

- Wspieranie inicjatyw w zakresie tworzenia usług zdrowotnych dla seniorów
W Zabrzu podejmowanych jest wiele inicjatyw służących seniorom. W 2018r. na terenie Domu Harcerze zorganizowane zostało Miasteczko Seniora. Powstało ono w ramach ogólnopolskiej kampanii informacyjno-edukacyjnej „Senior Znaczy Szacunek” koordynowanej przez Krajowy Instytut Gospodarki Senioralnej. Specjaliści przeprowadzili szereg bezpłatnych badań i konsultacji, m.in. pomiar ciśnienia, spirometria i analiza wieku serca oraz badanie wytrzymałości i gęstości kości w kierunku osteoporozy. Odbywały się ponadto wykłady i warsztaty z zakresu edukacji zdrowotnej oraz bezpieczeństwa konsumenckiego.
- Międzynarodowa konferencja pn.: „Kompleksowe działania na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych i ich rodzin” .
W ramach obchodów VIII Międzynarodowych Dni Osób Niepełnosprawnych i Wolontariatu została zorganizowana międzynarodowa konferencja.

Międzynarodowa konferencja w Zabrzu pn.: „Kompleksowe działania na rzecz wspierania osób niepełnosprawnych i ich rodzin”

Wzięli w niej udział przedstawiciele ośrodków pracujących na co dzień na rzecz osób niepełnosprawnych, w tym m.in. Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz Szpitala Miejskiego. Wśród uczestników nie

zabrakło również nauczycieli, psychologów, rehabilitantów oraz osób niepełnosprawnych. W konferencji brali udział także przedstawiciele z miast partnerskich Zabrze z Niemiec i Włoch.

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 1. Aktywne społeczeństwo miejskie.

Tabela 16. Miejskie dokumenty strategiczne wpisujące się w priorytet Aktywne społeczeństwo (P1)

Miejskie dokumenty strategiczne wpisujące się w priorytet Aktywne społeczeństwo (P1)	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia Edukacji Miasta Zabrze na lata 2011-2021
2	Program wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży zamieszkałych na terenie Miasta Zabrze
3	Program Edukacji Ekologicznej dla Miasta Zabrze na lata 2013-2020 "Przez edukację do zrównoważonego rozwoju"
4	Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Biskupicach oraz Program Aktywności Lokalnej w Zabrzu Mikulczycach
5	Program Pomocy Bezrobotnym i Pracodawcom (PUP)
6	Programy na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej
7	Program aktywizacji zawodowej osób niepełnosprawnych finansowany ze środków PFRON
8	Roczny Program Współpracy Miasta Zabrze z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na 2018 rok
9	Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Miasta Zabrze Na Lata 2010 – 2020
10	Program Zabrzeński Senior 65+
11	Powiatowy Program Działań Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych "Miasto Zabrze Przyjazne Osobom Niepełnosprawnym" na lata 2012-2020

Tabela 17. Monitoring strategii w ramach realizacji P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie w 2018r.

Priorytet	Cele strategiczne i horyzontalne	Nazwa miernika	źródło danych	j.m.	rok 2018
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C1. Wzmacnianie bezpieczeństwa	ocena poziomu bezpieczeństwa – wg ocen Komendy Miejskiej Policji oraz Państwowej Straży Pożarnej: wskaźnik logiczny na bazie sprawozdań rocznych	ZKOL	%	97
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C1. Wzmacnianie bezpieczeństwa	liczba przestępstw na 10 tys. mieszkańców w danym roku	ZKOL	szt.	328
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej	liczba organizacji pozarządowych w danym roku	WKS	szt.	332
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej	liczba mieszkańców biorących udział w głosowaniu nad Zabrzańskim Budżetem Partycypacyjnym w danym roku	WBU	os.	10105
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	liczba osób bezrobotnych w wieku 18-24 pozostających bez pracy przez okres dłuższy niż 6 miesięcy w relacji do liczby bezrobotnych zarejestrowanych ogółem wg płci i typu	BI, PUP	os.	116 (K=111,M=5)
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	wyniki matur w relacji do średniej wojewódzkiej	WO	%	80,87
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	liczba osób objętych kształceniem w ramach szkół branżowych w danym roku	WO	os.	585
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	liczba dzieci 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym	WO	os.	3490

Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców	liczba lokalnych wydarzeń o charakterze kulturalnym w danym roku	WKD	szt.	3209
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców	liczba uczestników lokalnych wydarzeń kulturalnych w danym	WKD	os.	459505
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba lokalnych wydarzeń o charakterze sportowo-rekreacyjnym w danym roku	WPTS	szt.	231
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba uczestników lokalnych wydarzeń o charakterze sportowo-rekreacyjnym w danym roku	WPTS	os.	21086
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba osób korzystających z obiektów będących w posiadaniu i zarządzaniu przez MOSiR w danym roku	ZM, MOSiR	os.	133924
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba osób uczestniczących w imprezach cyklicznych w danym roku	ZM, MOSiR	os.	22590
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego ogółem w danym roku	ZPS	szt.	3432
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba osób korzystających z placówek zaliczanych do zasobów instytucjonalnych pomocy i wsparcia	ZPS	os.	1045
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba seniorów uczestniczących w zajęciach oferowanych przez dzienne domy pobytu i kluby seniora	ZPS	os.	220
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba dzieci i młodzieży objęta rehabilitacją oraz uczestniczących w warsztatach terapii zajęciowej	ZPS	os.	12

Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C1. Wzmacnianie bezpieczeństwa	liczba zadań podjętych w zakresie bezpieczeństwa publicznego	ZKOL	szt.	25737
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C1. Wzmacnianie bezpieczeństwa	liczba zgłoszeń w zakresie bezpieczeństwa publicznego	ZKOL	szt.	2450
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej	liczba projektów złożonych do Zabrzeńskiego Budżetu Partycypacyjnego w danym roku	WBU	szt.	47
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej	liczba organizacji pozarządowych współpracujących z Centrum Organizacji Pozarządowych w danym roku	WKS	szt.	65
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	liczba osób uczestniczących w projektach edukacyjnych (edukacja szkolna i pozaszkolna)	WO	os.	2020
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	liczba wydarzeń popularyzujących naukę w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na rok	WO, WPTS	szt.	1
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	liczba wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów edukacyjnych	WI, WO	szt.	12
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba klubów i stowarzyszeń otrzymujących dotację na działalność o charakterze sportowo-rekreacyjnym na rok	WPTS	szt.	54
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba elementów infrastruktury rekreacyjnej w danym roku (place zabaw, skate parki, boiska, siłownie zewnętrzne)	IK, WI	szt.	90

Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba zadań związanych z budową, modernizacją, remontami elementów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – place zabaw, skate parki, parki, zieleńce, boiska, siłownie zewnętrzne	IK, WI	szt.	15
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w projektach w obszarze polityki społecznej	WKS, ZPS	szt.	41
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów publicznych dostosowanych do potrzeb osób (w tym dzieci) z niepełnosprawnościami	WI, ZPS	szt.	6
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba organizacji pozarządowych działających we współpracy z Miastem na rzecz seniorów	WKS, ZPS	szt.	7
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba projektów realizowanych przez Centrum Organizacji Pozarządowych na rzecz trzeciego sektora	WKS	szt.	8

ROZDZIAŁ II

ROZWÓJ I INNOWACYJNOŚĆ GOSPODARKI

P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki

Drugim priorytetem określonym w Strategii jest „Rozwój i innowacyjność gospodarki”. Jest to określenie definiujące zamierzone cechy ekonomicznej orientacji rozwoju Zabrze, będącej przedmiotem starań władz miejskich, nie deprecjonując jednak zaangażowania przedsiębiorców. Miasto takim wyborem decyduje się na rolę lidera w tworzeniu korzystnych impulsów dla przekształceń ekonomicznych, w tym przygotowanie zbioru miejsc posiadających szczególne zalety dla prowadzenia działalności gospodarczej czy ingerowanie w zawodowy profil oferty dydaktycznej miejskich szkół. Zabrze wybierając taki priorytet wpisuje się także w ogółośeuropejski trend dążenia do utrzymania atrakcyjności inwestycyjnej i dobrej pozycji krajów UE w globalnej rywalizacji o współczesnego klienta. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne, sformułowane jako „Wzmocnić konkurencyjność gospodarczą miasta”.

W ramach priorytetu „Rozwój i innowacyjność gospodarki” wyznaczono następujące cele strategiczne wraz z kierunkami rozwoju:

C 7. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta

- K 7.1. Atrakcyjność terenów inwestycyjnych
- K 7.2. Usługi okołobiznesowe
- K 7.3. Kwalifikacje zawodowe mieszkańców

C 8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości

- K 8.1. Przedsiębiorcze postawy mieszkańców
- K 8.2. Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorczości

C 9. Budowanie specjalizacji różnych branż

- K 9.1. Warunki ułatwiające przedsiębiorcom kontakty regionalne i międzynarodowe
- K 9.2. Integracja środowisk gospodarczych

C 10. Kreowanie marek innowacyjności miasta

- K 10.1. Przedsięwzięcia innowacyjne
- K 10.2. Kooperacja podmiotów działających w branży medycznej

Tabela 18. Mierniki monitoringu i ewaluacji Strategii dla priorytetu P2: „Rozwój i Innowacyjność Gospodarki”

Mierniki dla Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	
Cele strategiczne	Mierniki monitoringu i ewaluacji
C7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta	<ul style="list-style-type: none">• wartość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw - nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach w danym roku• liczba zrealizowanych zadań związanych z kompleksowym uzbrojeniem terenów inwestycyjnych w danym roku• lista zrealizowanych zadań związanych z kompleksowym uzbrojeniem terenów inwestycyjnych w danym roku• wpływ podatkowy z tytułu podatku od nieruchomości w danym roku – z tytułu powierzchni wykorzystywanej pod działalność gospodarczą• liczba ofert inwestycyjnych przekazanych inwestorom (oferty terenów inwestycyjnych i oferty informacyjno-promocyjne)• liczba nowych decyzji podatkowych z tytułu podatku od nieruchomości – powierzchnia wykorzystywana pod działalność gospodarczą
C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none">• liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą• liczba kursów, szkoleń zawodowych realizowanych wspólnie z przedsiębiorcami w danym roku• lista kursów, szkoleń zawodowych realizowanych wspólnie z przedsiębiorcami w danym roku• liczba założonych działalności gospodarczych na 100 tys. mieszkańców w danym roku• liczba wizyt studyjnych dzieci i młodzieży w zabrzańskich firmach w danym roku• lista przedsiębiorstw w których zrealizowano wizyty studyjne dzieci i młodzieży w danym roku• liczba utworzonych nowych podmiotów gospodarczych powstałych w ramach udzielonych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej w danym roku

	<ul style="list-style-type: none">• liczba osób odwiedzających siedzibę ZCRP (ZCRP, ZUS, US, PUP, doradca prawny i podatkowy)• lista wydarzeń organizowanych w zakresie rozwoju przedsiębiorczości w mieście w danym roku• liczba utworzonych miejsc pracy w ramach refundacji kosztów doposażenia stanowisk pracy w danym roku• liczba osób korzystających z bezpłatnych szkoleń i warsztatów• liczba założonych firm typu start-up w danym roku• liczba wydarzeń organizowanych w zakresie rozwoju przedsiębiorczości w mieście
C9. Budowanie specjalizacji różnych branż	<ul style="list-style-type: none">• liczba uczestników Zabrzeńskiego Forum Małej i Średniej Przedsiębiorczości w danym roku• liczba grup tematycznych rozwoju gospodarczego Zabrze w danym roku w danym roku• lista grup tematycznych rozwoju gospodarczego Zabrze w danym roku w danym roku• liczba podmiotów gospodarczych – sektor prywatny - w sekcjach PKD 2007 w danym roku dla sekcji: C (produkcja), F (budownictwo), H (transport), I (zakwaterowanie i gastronomia), J (informacja i komunikacja), K (finanse i ubezpieczenia), L (rynek nieruchomości), M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna), R (kultura, rozrywka, rekreacja)• liczba uczestników grup tematycznych rozwoju Zabrze w danym roku• lista uczestników (podmiotów gospodarczych) grup tematycznych rozwoju Zabrze w danym roku
C10. Kreowanie marek innowacyjności miasta	<ul style="list-style-type: none">• liczba inicjatyw klastrowych w danym roku• liczba spotkań związanych z inicjowaniem, uczestnictwem Miasta w inicjatywach klastrowych• lista spotkań związanych z inicjowaniem, uczestnictwem Miasta w inicjatywach klastrowych• liczba firm typu start-up działających w branży medycznej w danym roku• liczba spotkań związanych z inicjowaniem, uczestnictwem Miasta w projektach badawczo-wdrożeniowych• lista spotkań związanych z inicjowaniem, uczestnictwem Miasta w projektach badawczo-wdrożeniowych

Realizacja strategii w ramach II priorytetu – Rozwój i innowacyjność gospodarki:**C7. WZMOCNIENIE ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ MIASTA**

Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta stanowi siódmy cel strategiczny w ramach drugiego priorytetu P2 - Rozwój i innowacyjność gospodarki. Zawiera on następujące kierunki działań:

- Atrakcyjność terenów inwestycyjnych
- Usługi okołobiznesowe
- Kwalifikacje zawodowe mieszkańców

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na *wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta*. Działania w zakresie osiągania ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na:

- Atrakcyjność terenów inwestycyjnych - rozwój strefy ekonomicznej
Strefa ekonomiczna w Zabrzu to 157 hektarów podzielonych na 45 działek o wielkości od 0,5 do 21 hektarów. W ostatnich latach miasto zainwestowało w jej rozwój 65 mln zł. Na kompleksowe uzbrojenie terenów i przygotowanie ich dla inwestorów w ramach projektu pn.: „Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych w północnej części Miasta Zabrze – etap I i II” przeznaczone zostało 56 mln zł. Sfinalizowanie tego zadania sprawiło, że Zabrze i KSEE mogą zaprezentować inwestorom atrakcyjną ofertę. Zabrzeńska strefa ekonomiczna cieszy się nieustającym zainteresowaniem inwestorów. Z zabrzeńskiej oferty promocji biznesu corocznie korzystają nowi inwestorzy. Firmy, które kupiły nieruchomość w zabrzeńskiej strefie w 2018r.:
 - Ulus Metal Polska S.A. To producent części samochodowych. Firma kupiła za 2 mln zł nieruchomość o pow. 2 ha. Wartość planowanej inwestycji wyniesie ponad 40 mln zł. Firma rozpoczęła budowę hali produkcyjno-magazynowej. W nowej fabryce będą produkowane podzespoły branży samochodowej. Zatrudnienie znajdzie ok 150

osób. Firma ULUS Metal realizując plany związane z rozbudową za kwotę 750 000 zł kupiła również nieruchomość przy ul. Piekarniczej. W nowym zakładzie uruchomiony zostanie dział badawczo-rozwojowy, który będzie pracował nad nowymi materiałami i projektowaniem narzędzi. Budowa nowej części kosztować będzie ponad 12 mln zł, a zatrudnienie znajdzie kolejne kilkadziesiąt osób.

- Bąsik sp. z o.o. sp. k., firma złożyła ofertę na kwotę 1,45 mln zł. Na działce o powierzchni 1,4 ha położonej przy ul. Donnersmacka firma zamierza już do końca przyszłego roku zrealizować inwestycję o wartości ponad 5 mln zł. Powstanie nowy zakład w którym będą produkowane maszyny i ich elementy do recyklingu. Pracodawca będzie zatrudniać kilkadziesiąt osób.
- Firma Iron Force kupiła nieruchomość położoną przy ul. Macieja Wilczka za kwotę 4,5 mln zł. Firma chce za kwotę ponad 80 mln złotych (do roku 2023) wybudować zakład produkcji systemów bezpieczeństwa dla branży samochodowej. Pracę znajdzie ponad 100 osób.
- Firma Pionart kupiła nieruchomość zlokalizowaną przy ul. Salomona Isaaca za kwotę 4,9 mln zł. To nasza rodzima firma z Zabrze zajmująca się produkcją i projektowaniem rusztowań i systemów dla budownictwa. Firma budowę swojego nowego zakładu planuje zakończyć w przyszłym roku.

Do końca 2018 r. miasto zainwestowało 65 mln zł w kompleksowe uzbrojenie terenów i przygotowanie ich dla inwestorów, z czego 85% stanowiło dofinansowanie ze środków UE. Dotychczasowe wpływy ze sprzedaży nieruchomości wyniosły 58 mln zł. 20 firm kupiło nieruchomości w zabrzańskiej strefie, tworząc miejsca pracy dla 500 osób. Przeprowadzone do tej pory inwestycje w zabrzańskiej strefie warte są około 300 mln zł. Dobrze przygotowana oferta przyciąga inwestorów. Kolejne przetargi zaplanowano na pierwszy kwartał przyszłego roku.

Strefa ekonomiczna w Zabrzu ul. Donnersmarcka

Tabela 19. Firmy w specjalnej strefie ekonomicznej w Zabrzu, stan na 31.12.2018 r.

Lp.	Firma
1	Metal Service Center
2	Zakład Piekarniczy KŁOS
3	Schoeller Allibert
4	Bud-Expert
5	Metal Solution
6	PGB
7	Jakon
8	YSP
9	ENEL-AUTOMATYKA
10	ERAE
11	Mandersloot
12	Droma
13	Orion-Tools
14	Orbitvu
15	M-Tech
16	Export Pack
17	Ulus Metal Polska
18	Bagsik
19	Iron Force
20	Pionart

– Usługi okołobiznesowe

Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości zapewnia profesjonalną i kompleksową obsługę przy rejestracji, zawieszaniu i wyrejestrowaniu działalności gospodarczej oraz szeroki zakres usług doradczych. Promuje przedsiębiorczość wśród mieszkańców Zabrze. Organizuje szkolenia i konferencje mające na celu podnoszenie kwalifikacji i umiejętności przedsiębiorców. Udziela informacji na temat źródeł dofinansowania do działalności gospodarczej. Organizuje konkursy dla przedsiębiorców.

Tereny inwestycyjne w Zabrzu prezentowane są za pomocą serwisu internetowego <http://siot.um.zabrze.pl> w zakładce Portal inwestora. Stworzony portal w łatwy i prosty sposób udostępnia ofertę inwestycyjną miasta Zabrze. Przedstawia on zabrzańskie tereny inwestycyjne wraz z wizualizacjami oraz materiałem filmowym. Przykładem usprawnienia działań administracyjnych w zakresie obsługi inwestorów jest powołanie Pełnomocnika ds. Inwestorów oraz utworzone w Urzędzie Miejskim Biuro ds. Inwestorów. Inwestorzy w jednym miejscu mają dostęp do informacji na temat możliwości inwestycyjnych w Zabrzu, mogą również liczyć na kompleksową obsługę swojej inwestycji, a także na współpracę i pomoc po zakończeniu procesu inwestycyjnego. Biuro ds. Inwestorów działa na zasadzie *one stop shop*, gdzie wszystkie sprawy związane z inwestowaniem w mieście można załatwić w jednym miejscu.

Działalność doradczą prowadziła Rada Gospodarcza przy Prezydencie Miasta Zabrze. Członkami Rady byli w 2018 r. przedstawiciele środowiska gospodarczego. Działalność koncentrowała się na udziale w kształtowaniu polityki gospodarczej miasta, a także wspieraniu rozwoju przedsiębiorczości.

Miasto ściśle współpracuje również z organizacjami samorządu gospodarczego takimi jak Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach, Cech Rzemiosł Różnych Małej i Średniej Przedsiębiorczości i Pracodawców, Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa czy Zabrzańska Izba Przemysłowo-Handlowa w celu rozwoju małej i średniej przedsiębiorczości.

– Kwalifikacje zawodowe mieszkańców – Projekt Pakiet na start

Miasto Zabrze pozyskało dofinansowanie na realizację projektu pn. Pakiet na start. Celem głównym projektu Pakiet na start jest rozwój przedsiębiorczości poprzez

aktywizację zawodową osób zamieszkujących na terenach rewitalizowanych Miasta Zabrze. Założony okres realizacji projektu to 01.01.2019 r. do 31.12.2020 r.

Oferowane będzie wsparcie dla 34 uczestników projektu:

- szkolenia i doradztwo przed rozpoczęciem działalności gospodarczej,
- jednorazowe bezzwrotne dotacje na rozpoczęcie działalności gospodarczej
- wsparcie pomostowe finansowe przez okres do 6 mies. z możliwością przedłużenia na wniosek uczestnika projektu do 12 mies.,
- stypendia szkoleniowe,
- zwrot kosztów dojazdu,
- zwrot kosztów opieki nad osobą zależną,
- szkolenia i doradztwo w trakcie prowadzenia działalności gospodarczej.

Siedziba ZCRP, ul. Powstańców Śląskich 3

C8. STYMULOWANIE ROZWOJU LOKALNEJ PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości stanowi ósmy cel strategiczny w ramach drugiego priorytetu. Zawiera on następujące kierunki działań:

- Przedsiębiorcze postawy mieszkańców
- Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorczości,

Na rozwój lokalnej przedsiębiorczości ma wpływ szeroko rozumiane otoczenie biznesu: prawo i regulacje oraz ich egzekwowanie, system podatkowy, koszty pracy, dostępna infrastruktura drogowa, telekomunikacyjna, rynek finansowy, otoczenie instytucjonalne. W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na rozwój lokalnej przedsiębiorczości. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na:

- Opracowanie i wdrożenie projektów wspierających przedsiębiorczość mieszkańców
Miasto Zabrze stale współpracuje z wieloma instytucjami i organizacjami, których działania skierowane są do przedsiębiorców oraz promuje je na swojej stronie internetowej. Ponadto Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości pomaga przedsiębiorcom w pisaniu wniosków do funduszy unijnych. Dodatkowo do działań mających na celu wspieranie przedsiębiorczości zaliczyć można poniższe projekty:
 - Pakiet na start - celem głównym projektu jest rozwój przedsiębiorczości poprzez aktywizację zawodową osób zamieszkujących na terenach rewitalizowanych Miasta Zabrze,
 - Karta Młodego Przedsiębiorcy – program jest realizowany przez Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości w celu wsparcia młodych przedsiębiorców budujących swoje firmy na terenie Zabrze. Program oferuje młodym przedsiębiorcom ulgi i udogodnienia oferowane przez firmy i instytucje. Adresatami programu są osoby fizyczne do 35. roku życia prowadzące działalność gospodarczą w Zabrzu, posiadające wpis w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,

- Kierunek Praca - projekt realizowany w 2017r., ma na celu zwiększenie aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych z woj. śląskiego, szczególnie z Zabrza i okolic, poprzez realizację kompleksowego programu aktywizacji zawodowej,
 - Wykuj sobie drogę do biznesu - projekt realizowany w 2017r., w ramach programu edukacji ekonomicznej Projekt polegał na promocja przedsiębiorczości na etapie szkolnym. W sumie przeprowadzonych zostało 10 spotkań warsztatowych z uczniami i 2 spotkania warsztatowe z nauczycielami przedsiębiorczości.
- Przedsiębiorcze postawy mieszkańców – Zabrzeński Biznesplan
- W 2018r. rozstrzygnięta została piąta edycja konkursu „Zabrzeński Biznesplan”. Jest to inicjatywa wspierająca mikroprzedsiębiorców oraz osoby planujące rozpocząć działalność gospodarczą.
- Konkurs prowadzony jest w celu wspierania przedsiębiorczości oraz pobudzenia aktywności mieszkańców dla podejmowania i prowadzenia działalności gospodarczej w Zabrzu.
 - Od pierwszej edycji konkurs cieszy się zainteresowaniem nie tylko mieszkańców Zabrze. Swoje pomysły biznesowe zgłosili mieszkańcy m.in. Katowic, Gliwic, Rudy Śląskiej, Sosnowca, Wrocławia, Bydgoszczy, a także województwa pomorskiego.
 - Od samego początku konkurs wspierają banki, prywatne firmy, spółki miejskie, instytucje otoczenia biznesu.
 - W pięciu edycjach konkursu zgłoszonych zostało 78 biznesplanów przez 86 uczestników, a partnerzy ufundowali nagrody o łącznej wartości ponad 600 tys. zł. W ostatniej edycji konkursu pula nagród przekroczyła 150.000 zł.
 - Wyniki V edycji konkursu „Zabrzeński Biznesplan”.
- Pula nagród w V edycji konkursu wyniosła ponad 150 tys. zł. Konkurs wsparło 35 firm i instytucji. Wpłynęło w sumie 20 pomysłów na biznes, 18 autorów prezentowało swoje pomysły. Nagroda za pierwsze miejsce wyniosła 15 000 zł (plus nagrody rzeczowe). Wygrał pomysł na biznes pt. Pracownia Projektowa Wzornictwa Przemysłowego.

Lista laureatów V edycji:

I miejsce - Łukasz Paszkowski

za biznesplan pt. Pracownia Projektowa Wzornictwa Przemysłowego

II miejsc - Piotr Proba

za biznesplan pt. Firma Projektowa oraz Przestrzeń Inicjatyw Twórczych – MORPHING DESIGN

III miejsce - Justyna Musioł

Gala wręczenia nagród w ramach piątej edycji konkursu „Zabrzański Biznesplan”

Tabela 20. Wyniki konkursu Zabrzeński Biznesplan w latach 2016-2018

Zabrzański Biznesplan			
ROK OGŁOSZENIA WYNIKÓW	2016	2017	2018
EDYCJA	III	IV	V
ZWYCIĘSKI BIZNESPLAN	Szkoła tańca i jogi	My Everyday Carry, produkcja wielofunkcyjnych narzędzi	Pracownia Projektowa Wzornictwa Przemysłowego
I miejsce	Maria Kucharska	Bartosz Mikitin My Everyday Carry	Łukasz Paszkowski
II miejsc	Paulina Sierant za biznesplan pt. „Biznesplan salonu kosmetycznego”	Maciej Kasperek za biznesplan pt. „DK88 DETAILING”	Piotr Proba za biznesplan pt. „Firma Projektowa oraz Przestrzeń Inicjatyw

			Twórczych – MORPHING DESIGN”
III miejsce	Karolina Jędrzysek za biznesplan pt. „Rozszerzenie zakresu działalności firmy Blue Prevent poprzez wprowadzenie do oferty innowacyjnych warsztatów pt. Mali medycy”	Kinga Hoffmann-Burdzińska za biznesplan pt. „InnoResearch”	Justyna Musioł za biznesplan pt. „Pasieka Szlachecka”
ROK OGŁOSZENIA KONKURSU	2015	2016	2017
SUMA NAGRÓD (PLN)	150 000	150 000	150 000
NAGRODA ZA I MIEJSCE (PLN)	15 000	15 000	20 000
LICZBA ZGŁOSZONYCH BIZNESPLANÓW	15	32	20

– Piknik w rytmie firmy

Impreza wystawienniczo-handlową organizowaną corocznie przez Zabrzeńskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości, skierowaną do Przedsiębiorców reprezentujących różne branże. Wydarzenie służy integracji środowiska przedsiębiorców z mieszkańcami Zabrze. Celem Pikniku jest promocja lokalnych producentów i ich produktów. W 2018r. w pikniku uczestniczyło 40 przedsiębiorców, wystawiających swoją ofertę na stanowiskach oraz 10 instytucji okołobiznesowych. Piknik odbył się na terenach KSSE, w jego ramach została zorganizowana m.in. gra miejska, rajd rowerowy.

– Zabrzeński Festiwal Restauracji

W 2018 roku odbyła się piąta edycja Zabrzeńskiego Festiwalu Restauracji. W trakcie Festiwalu zabrzeńskie restauracje oraz kawiarnie proponowały mieszkańcom specjalnie przygotowane na tę okazję wyjątkowe dania. Celem festiwalu jest zachęcenie do odkrywania nowych smaków oraz odwiedzania najsmaczniejszych lokali w mieście. Natomiast głównym założeniem tego wydarzenia jest aktywizacja życia miasta i jego mieszkańców oraz wspieranie lokalnej przedsiębiorczości – gastronomów oraz restauratorów, integracja środowiska, wspólne działanie, inspirowanie oraz wzajemna pomoc. Organizatorem wydarzenia jest Miasto Zabrze oraz Zabrzeńskie Centrum Rozwoju

Przedsiębiorczości. Realizatorem jest Grupa Kreatywna Koncept – pomysłodawca i organizator największego festiwalu kulinarnego w Polsce – Festiwal Smaku. Menu oraz szczegóły na stronie: <https://www.facebook.com/ZabrzanskiFestiwalRestauracji/>

Zabrzeński Festiwal Restauracji - lista uczestników:

- 1) NIEZŁE ZIÓŁKO
- 2) KOCIA KAWIARNIA MRUCZKOWO ZABRZE
- 3) RESTAURACJA ATMOSFERA
- 4) VALDI CLASSIC
- 5) POD WAWRZYNEM
- 6) CAFE BISTRO KAMIENICA
- 7) SKRZYDLATY BYK
- 8) ZIELONY OGRÓD W ZABRZU
- 9) PERCEPCJA KAWIARNIA & BISTRO
- 10) TYGEL RESTAURACJA
- 11) TUKAN
- 12) BISTRO&PIZZA ZAPIECZONE
- 13) BISTRO U3
- 14) BISTRO CYTAT

– Organizacja Jarmarku Bożonarodzeniowego

W jarmarku bożonarodzeniowym "Idą Święta" wystawiło się 22 przedsiębiorców, odbyły się również 3 imprezy towarzyszące.

– Instytucjonalne wsparcie przedsiębiorczości

W ramach przygotowania oferty lokali użytkowych dla małych i średnich przedsiębiorstw na stronie internetowej zamieszczane są informacje nadsyłane przez Zarząd Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. oraz Jednostkę Gospodarki Nieruchomościami, a także prywatnych właścicieli dotyczące dostępnych lokali użytkowych. Na stronie <https://www.um.zabrze.pl/biznes/dzialki-nieruchomosci-lokale-dla-przedsiębiorcow> znajdują się szczegółowe informacje dotyczące działek, nieruchomości oraz lokali dla przedsiębiorców.

- W 2018 roku kontynuowana była współpraca z Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, Urzędem Skarbowym oraz Powiatowym Urzędem Pracy w Zabrzu i innymi firmami oraz instytucjami mogącymi udzielać informacji w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej.

Na mocy podpisanego porozumienia pracownicy wskazanych instytucji świadczyli w siedzibie Zabrzeńskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości usługi dla przedsiębiorców w formie doradczo-konsultacyjnej. Kontynuowano również współpracę z kancelarią adwokacką na świadczenie bezpłatnych porad w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej dla klientów ZCRP. W trakcie pełnienia dyżurów realizowane były usługi w zakresie:

- poradnictwo prawne,
 - pomoc w konstruowaniu pism formalnych do sądów i innych instytucji,
 - pomoc w wypełnianiu formularzy kierowanych do właściwych instytucji,
 - konsultowanie zawieranych przez przedsiębiorców umów,
 - konsultowanie przedsięwzięć koniecznych w działalności gospodarczej
 - pod kątem zgodności z obowiązującymi przepisami,
 - konsultacje w zakresie wyboru formy prowadzenia działalności gospodarczej zarówno dla aktywnych przedsiębiorców, jak też dla osób planujących rozpoczęcie działalności gospodarczej,
 - pomoc w konstruowaniu umów cywilnoprawnych wykorzystywanych
 - w działalności przedsiębiorcy,
 - przygotowywanie treści do opublikowania na stronach internetowych ZCRP oraz na portalu Facebook ZCRP, na temat zmian w prawie dotyczącym przedsiębiorców,
 - przeprowadzanie szkoleń z zakresu prawa cywilnego, gospodarczego,
 - pracy i innych dziedzin prawa zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- W ramach zadań związanych z rozwojem przedsiębiorczości ZCRP prowadzi szereg akcji promocyjnych, aby dotrzeć do jak największej liczby mieszkańców i lokalnych przedsiębiorców. Odbývają się spotkania z przedstawicielami zabrzeńskich firm, instytucjami otoczenia biznesu, organizacjami działającymi na rzecz przedsiębiorców oraz z przedstawicielami innych jednostek samorządu terytorialnego.

Dzięki nawiązywanym kontaktom możliwa jest wymiana doświadczeń i dobrych praktyk mających wpływ na rozwój przedsiębiorczości. Do zakresu działania Zabrzeńskiego Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości należy w szczególności:

- przyjmowanie i przesyłanie wniosków o wpis do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej,
 - wydawanie dokumentów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej,
 - wspieranie przedsiębiorców oraz osób planujących założenie działalności gospodarczej,
 - udzielanie informacji o instrumentach wsparcia finansowego na rozpoczęcie i rozwój działalności gospodarczej,
 - współpraca z organizacjami, przedsiębiorcami i innymi podmiotami w celu rozwoju przedsiębiorczości w mieście,
 - tworzenie programów z zakresu pomocy przedsiębiorcom i wspieranie rozwoju przedsiębiorczości,
 - prowadzenie akcji promocyjno-informacyjnych dotyczących programów i innych działań skierowanych do przedsiębiorców, promowania inicjatyw zmierzających do popularyzacji samozatrudnienia, uczniów i studentów z zakresu możliwości prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek.
 - organizacja wydarzeń promujących rozwój przedsiębiorczości w mieście,
 - koordynacja działań związanych z organizacją szkoleń w ramach rozwoju przedsiębiorczości w mieście,
 - koordynacja działań związanych z organizacją konkursu "Zabrzeński Biznesplan".
- Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016 - 2020 (LPRP). Celem głównym opracowania jest wskazanie jakie działania, w perspektywie do 2020 roku, mogą zostać podjęte, by rozwijać nowoczesną i konkurencyjną gospodarkę wykorzystującą posiadane zasoby i atuty oraz by zwiększyć atrakcyjność gospodarczą Zabrze. Prace nad dokumentem rozpoczęły się w ubiegłym roku i polegały na przeprowadzeniu badania ankietowego, współpracy z instytucjami, organizacjami i innymi jednostkami, a także wydziałami Urzędu Miejskiego w Zabrzu oraz stałym uzgadnianiu zapisów dokumentu z wykonawcą. Ostateczna wersja LPRP została poddana konsultacjom

społecznym, przedstawiona na komisjach Rady Miasta Zabrze, a następnie uchwalona przez Radnych. Obecnie przy współpracy z wyznaczonymi wydziałami, jednostkami miejskimi i innymi organizacjami trwają prace związane z opracowaniem kart projektów dla każdego projektu LPRP oraz harmonogramu działań. Do 2020 roku będą trwać prace nad działaniami wskazanymi przez Prezydenta Miasta do realizacji zgodnie z opracowanym harmonogramem.

C9. BUDOWANIE SPECJALIZACJI RÓŻNYCH BRANŻ

Budowanie specjalizacji różnych branż stanowi dziewiąty cel strategiczny w ramach drugiego priorytetu. Zawiera on następujące kierunki działań:

- Warunki ułatwiających przedsiębiorcom kontakty regionalne i międzynarodowe
- Integrację środowisk gospodarczych

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań ukierunkowanych na *budowaniu specjalizacji różnych branż*. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na:

- Warunki ułatwiające przedsiębiorcom kontakty regionalne i międzynarodowe
Szwedzki koncern Electrolux planuje zainwestować w latach 2018 – 2019 w fabryki AGD w Polsce 50 mln zł. Największa inwestycja firmy realizowana będzie w naszym mieście. Usytuowany w Zabrzu zakład produkcyjny ma być głównym beneficjentem inwestycji firmy Elektrolux w Polsce w najbliższych latach. Inwestycja stanowi kolejne potwierdzenie, że Zabrze jest miastem przyjaznym dla inwestorów. Firma Elektrolux, która kupiła firmę Best i zamierza w najbliższym czasie zainwestować w rozwój przedsiębiorstwa w Zabrzu prawie 35 mln zł celem podniesienia zdolności wytwórczych. W ramach planowanych prac zmodernizowane zostaną hale i linie produkcyjne. Dzięki temu wzrośnie produkcja i zwiększy się zatrudnienie. W 2018r w zakładzie przy ul. Pyskowskiej zatrudnionych było ponad 300 osób natomiast po modernizacji liczba etatów wzrośnie o kilkadziesiąt procent.
- Inicjowanie, wspieranie oraz udział w targach i imprezach wystawienniczych
Przedstawiciele Biura ds. Inwestorów w ostatnim roku brali udział w imprezach konferencyjnych i targowych, m.in.:
 - Europejski Kongres Gospodarczy
 - Międzynarodowe Targi Poznańskie

- Konferencja Biurowce w Polsce
- Targi Real Connect 2018
- Forum Rynku Nieruchomości
- Konferencja Miasta Zrównoważone
- Międzynarodowe Forum PPP
- Międzynarodowe Targi Budownictwa i Architektury
- Spotkania typu B2B organizowane przez międzynarodowe i krajowe izby gospodarcze

W związku z udziałem w ww. wydarzeniach nawiązano bezpośrednie relacje z potencjalnymi inwestorami. W wyniku bezpośredniego kontaktu pozyskano potrzebne informacje na temat rynku, jak również preferencji potencjalnych inwestorów.

Przedstawiciele Miasta Zabrze uczestniczyli w X edycji Europejskiego Kongresu Gospodarczego, który jest największym wydarzeniem gospodarczym w tej części Europy. W kongresie brały udział autorytety ważne dla gospodarki, polityki, nauki i samorządu – przedstawiciele Unii Europejskiej, polskiego rządu czy parlamentu oraz samorządowcy, ludzie biznesu, naukowcy z całego świata. Kongresowi towarzyszyło wiele wydarzeń m.in. spotkanie młodych przedsiębiorców z całego świata. Na zaproszenie Europejskiej Konfederacji Młodych Przedsiębiorców odbyło się spotkanie w Kopalni Guido grupy G20, którego współgospodarzem było Miasto Zabrze. Podczas wizyty Grupy 20 zaprezentowany został nasz region, jako udany przykład transformacji z ery gospodarki industrialnej do nowoczesnej gospodarki.

– Integracja środowisk gospodarczych

Dla rozwoju gospodarczego Miasta duże znaczenie ma integracja środowisk gospodarczych poprzez przynależność do Zabrzeńskiej Izby Przemysłowo – Handlowej (ZIPH) i Cechu Rzemieślników Małej i Średniej Przedsiębiorczości oraz Pracodawców. Wymienione stowarzyszenia i organizacje reprezentują interesy gospodarcze zrzeszonych w nich podmiotów, prowadzą działalność szkoleniową, kształtują oraz upowszechniają zasady etyki działalności gospodarczej. Dla swoich członków, we współpracy z Miastem,

pełnią również rolę opiniotwórczą, organizacyjną, a także promocyjną. Ponadto angażują się w działania na rzecz społeczno – kulturalnego rozwoju Zabrza.

– Spotkania biznesowe

Zabrzańskie Centrum Rozwoju Przedsiębiorczości przy współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy organizuje cykliczne spotkania dla przedsiębiorców pn. „Spotkania biznesowe”. Spotkania te mają na celu nawiązywanie kontaktów, wymianę informacji i wzmacnianie środowiska biznesowego. W spotkaniach uczestniczą przedstawiciele władz Miasta, instytucji otoczenia biznesu, przedstawiciele mediów oraz przedsiębiorcy z różnych branż - przedstawiciele małych i dużych przedsiębiorstw, którzy w miłej atmosferze mają możliwość zaprezentowania swojej oferty oraz podzielenia się własnymi doświadczeniami. Spotkania są okazją do nawiązania kontaktów biznesowych i integracji środowiska.

– Rada Gospodarcza

Zarządzeniem z dnia 7 kwietnia 2016 r. Prezydent Miasta powołała Radę Gospodarczą w celu zapewnienia udziału przedstawicieli środowiska gospodarczego w kształtowaniu polityki gospodarczej, a także w celu wspierania rozwoju przedsiębiorczości w Zabrzu. Członkowie Rady Gospodarczej reprezentują 18 zabrzańskich firm, zarówno jednoosobowych, jak i dużych przedsiębiorstw. Głównym celem powołania Rady jest udział przedstawicieli środowiska gospodarczego w kształtowaniu polityki gospodarczej, a także wspieranie rozwoju przedsiębiorczości w Zabrzu. Zgodnie z zarządzeniem Rada odbywa posiedzenia cyklicznie, raz na kwartał oraz doraźnie w razie wystąpienia zagadnień wymagających omówienia. Natomiast Spotkania z władzami miasta odbywają się co najmniej dwa razy do roku. Do głównych zadań Rady Gospodarczej należy uczestnictwo w realizacji programu współpracy Prezydenta ze środowiskiem gospodarczym Miasta poprzez wyrażanie opinii i podejmowanie inicjatyw dotyczących przedłożonych przez Prezydenta projektów odnoszących się do sfery gospodarczej miasta oraz wspieranie działań Prezydenta własną wiedzą, doświadczeniem oraz znajomością problemów społecznych i gospodarczych. W 2018r. odbyły się trzy spotkania Prezydenta Miasta z członkami Rady Gospodarczej.

C10. KREOWANIE MAREK INNOWACYJNOŚCI MIASTA

Kreowanie marek innowacyjności miasta stanowi czwarty cel strategiczny w ramach priorytetu Rozwój i innowacyjność gospodarki. Zawiera on następujące kierunki działań:

- Przedsięwzięcia innowacyjne
- Kooperacja podmiotów działających w branży medycznej

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań ukierunkowanych na *kreowanie marek innowacyjności miasta*. Charakter gospodarczy Miasta ulega zmianom i kierowany jest w stronę rozwoju nowoczesnych technologii. W mieście działają znane i cenione, także poza granicami kraju ośrodki naukowe:

- Wydział Śląskiego Uniwersytetu Medycznego;
- Śląskie Centrum Chorób Serca;
- Wydziały Politechniki Śląskiej;
- Instytut Techniki i Aparatury Medycznej;
- Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. Prof. Zbigniewa Religi;
- Instytut Podstaw Inżynierii Środowiska PAN;
- Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla;
- Centrum Chemii Polimerów PAN
- Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia

Miasto Zabrze bierze udział w tworzeniu infrastruktury technicznej oraz przestrzeni publicznej. Wzmacnia współpracę naukowo-biznesową oraz wspiera przedsiębiorczość i innowacje. Ponadto Miasto Zabrze dąży do zwiększenia napływu kapitału zewnętrznego poprzez zlokalizowaną w Zabrzu Specjalną Strefę Ekonomiczną. Specjalna Strefa Ekonomiczna to szansa m.in. na zwiększenie aktywności gospodarczej i zmniejszenie poziomu bezrobocia.

- Uczestniczenie w inicjatywach klastrowych

Klasyry odgrywają ważną rolę w zakresie rozwoju gospodarczego oraz innowacyjności. Skupiają firmy, jednostki, organizacje, władze publiczne, które chcą ze sobą współpracować dla osiągnięcia wspólnego celu i korzyści.

Charakterystyczną cechą klastrów jest to, że przedsiębiorstwa w nich skupione zarazem konkurują i współpracują w tych obszarach, gdzie możliwe jest wyzwolenie efektów synergicznych wspólnych działań. Konkurencja nie wyklucza wzajemnych, korzystnych interakcji z innymi firmami, a może stać się motorem ich rozwoju. W efekcie rozwoju klastrów następuje rozwój obszarów, w których działają klastry i znaczna rozbudowa oferty oraz poprawa jakości usług klastrowiczków.

- Klaster Kultury i Turystyki Przemysłowej

<http://www.klasterkultury.pl/>

Przedsięwzięcie prowadzi Zabrzeńskie Stowarzyszenie Kopalnia Sztuki. Klaster działa w celu promocji kultury, w tym przede wszystkim propagowania, wspierania i rozwoju badań w dziedzinie nauk zajmujących się szeroko pojętą kulturą i turystyką industrialną we współpracy z jednostkami badawczo-rozwojowymi, uczelniami wyższymi. Realizując te cele Klaster zmierza w szczególności do rozwoju i wzrostu konkurencyjności i innowacyjności gospodarki w całym sektorze kultury oraz branży usług turystycznych i usług wspomagających turystykę przemysłową. Klaster ma na celu rozwój powiązań między właścicielami obiektów, które znajdują się na Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego, firmami działającymi w branży turystycznej i kulturalnej, uczelniami wyższymi oraz jednostkami naukowo badawczymi. Współpraca Klastra polega na kreowaniu innowacyjnych, konkurencyjnych i kompleksowych produktów z zakresu turystyki przemysłowej i turystyki kulturowej.

- Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji

<http://www.slaskiklaster.pl>

Klaster jest oparty na współpracy podmiotów świadczących usługi w zakresie turystyki, kultury i rekreacji przy współpracy branż usług okołoturystycznych, doradczych, firm działających w obszarze eventów, promocji i marketingu a także sfery B+R, instytucji otoczenia biznesu i uczelni wyższych. Współpraca ta opiera się na transferze wiedzy, technologii i rozwiązań innowacyjnych członków Klastra. Od kwietnia 2017r. nowa siedziba Śląskiego Klastra Kultury Turystyki i Rekreacji znajduje się w Zabrzu, na ul. Wolności 262. Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji skupia podmioty z następujących sektorów:

- Eventy i marketing
 - Instytucje otoczenia biznesu i branża doradczo-szkoleniowa
 - Kultura (Stowarzyszenie Centrum Działań Rewitalizacyjnych w Zabrzu, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu, Przedsiębiorstwo Górnicze „Demex” Stowarzyszenie „PRO FUTURO”)
 - Rekreacja (Miejski Ogród Botaniczny w Zabrzu, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Zabrzu sp. z o.o., Stowarzyszenie Zabrzanie Pozytywnie Aktywni)
 - Turystyka (Hotele Diament)
 - Uczelnie i strefa B+R
-
- Klaster MedSilesia – Śląska Sieć Wyrobów Medycznych

<http://www.medsilesia.com>

Klaster jest jednym z 16 Krajowych Klastrow Kluczowych. Krajowy Klaster Kluczowy jest skupiskiem firm, instytucji, placówek naukowych, który ma duże znaczenie dla gospodarki kraju i konkurencyjności na arenie międzynarodowej. W skład klastra MedSilesia wchodzi m.in.: Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, Politechnika Śląska (Wydział Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu), Kardio-Med Silesia, Instytut Techniki

i Aparatury Medycznej ITAM w Zabrzu, Katowicka SSE S.A., Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach. W skład klastra obecnie wchodzi cztery grupy producentów:

- Rehabilitacja: od fizjoterapii, terapii ciepłem, zimnem i prądem, przez urządzenia pomagające w poruszaniu się i wyrównywaniu barier architektonicznych, po mniej skomplikowane wyroby związane z opieką nad osobami obłożnie chorymi;
- Narzędzia chirurgiczne i ortopedyczne: bardziej zaawansowane urządzenia elektryczne, w których używane są podzespoły elektroniczne;
- Urządzenia diagnostyczne: bardziej zaawansowane urządzenia elektryczne, w których używane są podzespoły elektroniczne;
- Oprogramowania: głównie oprogramowanie dla szpitali potrzebne do obsługi pacjenta.

– Przedsięwzięcia innowacyjne - Zabrze - Miastem Zdrowia

Miasto Zabrze bierze udział w pilotażowym w skali kraju przedsięwzięciu realizowanym pod hasłem „Miasto Zdrowia”. Miasto Zdrowia to platforma usługowo-informatyczna składająca się z zestawu wzajemnie współpracujących aplikacji i systemów IT. W ramach Miasta Zdrowia jest wytwarzany i dostarczany personelowi medycznemu, pacjentom oraz osobom administrującym systemem opieki zdrowotnej zestaw narzędzi pozwalający zapewnić kompleksową opiekę zdrowotną od narodzin, przez całe życie. Przedsięwzięcie koordynować będzie Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia we współpracy z firmą Comarch. Realizacja projektu została zaplanowana na lata 2017-2019. W Centrum Telemedycznym w Zabrzu od połowy 2017 roku świadczone są bezpłatne usługi z zakresu zdalnej opieki zdrowotnej dla mieszkańców. Zdalna Opieka jest to możliwość leczenia pacjentów przez telefon. Za pomocą oprogramowania i urządzeń klasy medical-hub możliwe jest świadczenie usług telemedycznych pozwalających na stały monitoring stanu zdrowia pacjenta znajdującego się poza środowiskiem szpitalnym, a w razie upadku lub zagrożenia życia na wezwanie pomocy. Funkcjonujące w Kardio-Med Silesia Centrum Telemonitoringu daje możliwość realizacji zdalnego monitoringu medycznego przy wykorzystaniu certyfikowanych urządzeń i platform Healthcare dla: chorób sercowo-naczyniowych, neurologiczno-

udarowych, diabetologicznych, Pacjentów Wiek Podeszłego (65+), rehabilitacji oraz konsultacji telemedyczny.

- Wspieranie podmiotów branży medycznej i pokrewnych - "Zabrzańskie Ateny"

Statuetki "Zabrzańskie Ateny", źródło: um.zabrze.pl

Wyróżnienie przyznawane przez Prezydenta Miasta, które trafia do osób, instytucji i firm przyczyniających się do umacniania wizerunku Zabrze jako ośrodka nauki, medycyny i innowacyjnej gospodarki. Wyróżnienia "Zabrzańskie Ateny" są wyrazem uznania za podejmowane wyzwania przyczyniające się do zrównoważonego rozwoju Zabrze i województwa śląskiego. Tradycyjnie wręczane są w dwóch kategoriach: „Medycyna i Nauka” oraz „Gospodarka i Przedsiębiorczość”. 24 lutego 2018 r. odbyła się w uroczysta Gala przyznania nagród „Zabrzańska Atena” w dziedzinie Gospodarki i Przedsiębiorczości oraz Nauki i Medycyny. Prezydent Miasta Zabrze wręczyła wyróżnienia dla osób, firm czy instytucji, które posiadają renomę i rozślawiają dobre imię Zabrze. Ponadto doceniane są jednostki innowacyjne, dynamiczne, mające wpływ na postęp technologiczny i wyznaczające kierunki rozwoju. Często realizacja projektów badawczych i prac rozwojowych jest przykładem zgodnej współpracy nauki i biznesu. Dzięki działaniom zdobywców nagrody „Zabrzańska Atena” Miasto Zabrze staje się atrakcyjniejsze zarówno dla mieszkańców, inwestorów jak i lokalnych podmiotów gospodarczych.

– Wspieranie podmiotów branży medycznej i pokrewnych – BioMedTech Silesia

BioMedTech Silesia to sukcesywnie rozwijany projekt, za którym kryją się obecnie dwa przedsięwzięcia. Są to:

- Międzynarodowa Konferencja BioMedTech Silesia – pełni ona funkcję wymiany wiedzy i doświadczeń hobbystów i profesjonalistów, uczniów i naukowców zajmujących się technicznymi, biologicznymi i medycznymi aspektami ratowania ludzkiego życia i zdrowia.
- Sieć Centrów Doskonałości BioMedTech Silesia – głównym celem działania Sieci jest zwiększenie wykorzystania wyników badań naukowych w zakresie biotechnologii oraz nauk biomedycznych.

W skład Sieci Centrów Doskonałości BioTechMed Silesia wchodzi:

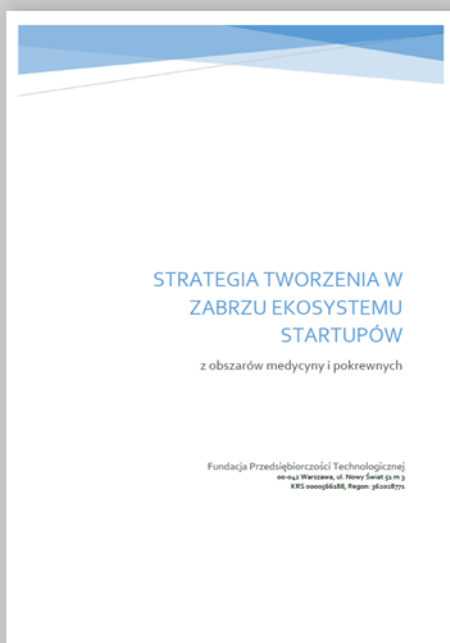
- Centrum Doskonałości Polimery 2000+ (Centrum Materiałów Polimerowych i Węglowych PAN w Zabrze)
- Centrum Doskonałości Działu Badawczego COI (Centrum Doskonałości Działu Badawczego Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie Oddział w Gliwicach)
- Centrum Doskonałości Badań i Nauczania Biologii Molekularnej Macierzy i Nanotechnologii (Śląskiej Akademii Medycznej w Katowicach)
- Centrum Doskonałości Nowych Technologii na Rzecz Leczenia Chorób Serca „ProCordis” (Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii w Zabrze)
- Katedra Automatyki AGH, Kraków
- Stowarzyszenie „Centrum Edukacji Środowiskowej”
- Instytut Techniki i Aparatury Medycznej „ITAM”

W dniu 6 kwietnia 2018r. odbyła się XV konferencja naukowa „BioMedTech Silesia”, poświęcona postępom bioinżynierii i biotechnologii medycznej, a dzień wcześniej miały miejsce warsztaty chirurgiczne, gdzie młodzi ludzie pod okiem fachowców poznawali tajniki chirurgii. Warsztaty przeznaczone były dla uczniów gimnazjów, licealistów oraz studentów. Wybrane prezentacje osiągnięć technicznych można było przetestować w trakcie warsztatów chirurgicznych, które odbyły się w siedzibie Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii w Zabrze. Warsztaty chirurgiczne stanowią jedyną w Polsce możliwość

zapoznania się z techniką chirurgiczną. Wydarzenie to stanowiło okazję do wymiany doświadczeń hobbystów i profesjonalistów, uczniów, seniorów i naukowców, którzy zajmują się tematyką bioinżynierii i biotechnologii medycznej oraz technicznymi, biologicznymi i medycznymi aspektami ratowania ludzkiego życia i zdrowia.

- Kooperacja podmiotów działających w branży medycznej - Strategia Tworzenia Ekosystemu Startupów .

Strategia Tworzenia Ekosystemu Startupów – dokument przygotowany przez wydział Strategii i Rozwoju Miasta

27 sierpnia 2018 r. Rada Miasta Zabrze Uchwałą nr LIX/710/18 przyjęła do realizacji Strategię tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych. Strategia obejmuje analizę oraz ocenę obecnych mechanizmów wsparcia i współpracy podmiotów gospodarczych z jednostkami naukowymi w Zabrzu. Obejmuje także wyniki badań potrzeb wszystkich stron procesu wsparcia, rozwoju i wdrażania innowacji oraz rekomendacje z zakresu działań na bazie wyników tej analizy, odniesień do referencyjnych rozwiązań funkcjonujących w innych miastach w Polsce, Unii Europejskiej i na świecie. Start-upy to firmy we wczesnej fazie rozwoju, poszukujące innowacyjnych rozwiązań, tworzące nowe produkty lub usługi. Adresatami strategii są osoby/podmioty,

które planują lub już wprowadzają na rynek innowacyjne produkty, usługi, procesy, kwalifikujące się do specjalności gospodarczej z obszarów medycyny i pokrewnych. Celem Strategii jest zidentyfikowanie, określenie możliwości i dostępności zasobów oraz stworzenie nowych narzędzi do rozwoju specjalizacji gospodarczej miasta w obszarze medycyny i pokrewnych dziedzin, wzrost rozpoznawalności miasta w zakresie medycyny i dziedzin pokrewnych, stworzenie warunków dla rozwoju innowacyjnych przedsiębiorstw, wzrost zatrudnienia i wzrost dochodów mieszkańców.

Dokumenty miejskie takie jak strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne stanowią uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym. W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie, które wpisują się w Priorytet 2. Rozwój i innowacyjność gospodarki.

Tabela 21. Miejskie dokumenty strategiczne wpisujące się w priorytet Rozwój i innowacyjność gospodarki (P2)

Miejskie dokumenty strategiczne wpisujące się w priorytet Rozwój i innowacyjność gospodarki (P2)	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Lokalny Plan Rozwoju Przedsiębiorczości dla Miasta Zabrze na lata 2016-2020
2	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
3	Założenia do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe na obszarze Miasta Zabrze
4	Wieloletni Plan Rozwoju i Modernizacji Urzędzeń Wodociągowych i Urzędzeń Kanalizacyjnych w latach 2018-2020 (ZPWIK)
5	Plan rozwoju na lata 2016-2018 (ZPEC)

Tabela 22. Monitoring strategii w ramach realizacji P2. Rozwój i innowacyjność gospodarki w 2018r.

Priorytet	Cele strategiczne i horyzontalne	Nazwa miernika	źródło danych	j.m.	rok 2018
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta	wpływy podatkowe z tytułu podatku od nieruchomości w danym roku – z tytułu powierzchni wykorzystywanej pod działalność gospodarczą	WP	zł	79641853
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	ZCRP	os.	10559
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba założonych działalności gospodarczych na 100 tys. mieszkańców w danym roku	ZCRP	szt.	680
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba utworzonych nowych podmiotów gospodarczych powstałych w ramach udzielonych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej w danym roku	BI, PUP, ZCRP	szt.	133
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba utworzonych miejsc pracy w ramach refundacji kosztów doposażenia stanowisk pracy w danym roku	BI, PUP, ZCRP	szt.	65
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba założonych firm typu start-up w danym roku	BI, ZCRP	szt.	0
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C9. Budowanie specjalizacji różnych branż	liczba uczestników Zabrzeńskiego Forum Małej i Średniej Przedsiębiorczości w danym roku	ZCRP	os.	0

Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C9. Budowanie specjalizacji różnych branż	liczba podmiotów gospodarczych – sektor prywatny - w sekcjach PKD 2007 w danym roku dla sekcji: C (produkcja), F (budownictwo), H (transport), I (zakwaterowanie i gastronomia), J (informacja i komunikacja), K (finanse i ubezpieczenia), L (rynek nieruchomości), M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna), R (kultura, rozrywka, rekreacja)	ZCRP	szt.	C-1026;F-1542;H-1038;I-378;J-501;K-426;L-1564;M-1271;R-248
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C10. Kreowanie marek innowacyjności miasta	liczba firm typu start-up działających w branży medycznej w danym roku	BI, ZCRP	szt.	0
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta	liczba zrealizowanych zadań związanych z kompleksowym uzbrojeniem terenów inwestycyjnych w danym roku	BI, ZM, ZPEC, ZPWIK	szt.	1
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta	liczba ofert inwestycyjnych przekazanych inwestorom (oferty terenów inwestycyjnych i oferty informacyjno-promocyjne)	BI	szt.	50
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba wizyt studyjnych dzieci i młodzieży w zabrzańskich firmach w danym roku	WO, ZCRP	szt.	5
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba osób odwiedzających siedzibę ZCRP (ZCRP, ZUS, US, PUP, doradca prawny i podatkowy)	ZCRP	os.	14322
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba osób korzystających z bezpłatnych szkoleń i warsztatów	ZCRP	os.	391
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba wydarzeń organizowanych w zakresie rozwoju przedsiębiorczości w mieście	ZCRP	szt.	8

ROZDZIAŁ III

PRZYJAZNOŚĆ PRZESTRZENI MIASTA

P3. Przyjazność przestrzeni miasta

Zgodnie z priorytetem trzecim „Przyjazność przestrzeni miasta” podejmowano działania tak, aby przestrzeń publiczna wzbudzała pozytywne skojarzenia i służyła mieszkańcom w zaspokojeniu wielu potrzeb, m.in. związanych z przyjemnościami podziwiania krajobrazów miejskich, ciekawych dekoracji, urządzeń i obiektów oraz uporządkowanych form zagospodarowania. Ład przestrzenny pomaga wyznaczyć obszary działania różnych podmiotów, zdobyć nowych użytkowników. Przyczynia się również do stworzenia czytelnych map lokalizacji funkcji miejskich oraz pozwala uniknąć konfliktów przestrzennych. Priorytetowi towarzyszy wyzwanie strategiczne sformułowane jako „Udomowienie przestrzeni w mieście”, aby dla jak największej grupy mieszkańców i innych jej użytkowników Zabrze zawsze było „nasze”.

W ramach priorytetu „Rozwój i innowacyjność gospodarki” wyznaczono następujące cele strategiczne wraz z kierunkami rozwoju:

C 11. Zapewnienie ładu przestrzennego

- K 11.1. Funkcje w przestrzeni miasta

C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych

- K 12.1. Istniejąca i nowa infrastruktura komunalna miasta
- K 12.2 Efektywność energetyczna
- K 12.3. Działania proekologiczne
- K 12.4. Racjonalna gospodarka odpadami

C 13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta

- K 13.1. Infrastruktura drogowa i towarzysząca
- K 13.2. Aktywna mobilność miejska

C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego

- K 14.1. Infrastruktura techniczna na terenach przeznaczonych pod budownictwo niskiej i wysokiej intensywności

- K 14.2. Inwestorzy prywatni, społeczni i publiczni dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego

C 15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych

- K 15.1. Publiczne budownictwo mieszkaniowe
- K 15.2. Zabytkowe zasoby mieszkaniowe

Tabela 23. Mierniki monitoringu i ewaluacji Strategii dla priorytetu Priorytet P3: „Przyjazność Przestrzeni Miasta”

Mierniki dla Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	
Cele strategiczne	Mierniki monitoringu i ewaluacji
C11. Zapewnienie ładu przestrzennego	<ul style="list-style-type: none">• liczba obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w danym roku• liczba projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w trakcie prac planistycznych• lista zadań związanych z opracowaniem nowych planów zagospodarowania przestrzennego (lub aktualizacji istniejących)• procent powierzchni miasta objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w danym roku• procent powierzchni miasta objętej pracami nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego
C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	<ul style="list-style-type: none">• wielkość emisji pyłu zawieszonego PM10 w tonach w danym roku• liczba zrealizowanych projektów w zakresie gospodarowania wodami powierzchniowymi w danym roku• lista zadań związanych z redukcją zanieczyszczeń powietrza w danym roku• emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem w tonach/rok• liczba zrealizowanych projektów w zakresie zielonej infrastruktury (obszary chronione, tereny o wysokiej wartości przyrodniczej, doliny rzeczne, naturalne elementy krajobrazu, sztuczne elementy krajobrazu zagospodarowane w sposób nieinwazyjny) w danym roku• lista zadań związanych z przeprowadzonymi termomodernizacjami budynków wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Zabrze w danym roku• emisja zanieczyszczeń gazowych: dwutlenek węgla w tonach/rok• liczba projektów zrealizowanych w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji i Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w danym roku

	<ul style="list-style-type: none">• lista zrealizowanych projektów w zakresie gospodarowania wodami powierzchniowymi w danym roku• wskaźniki jakości wody: ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu, tj.: BZT5 oraz ChZT• liczba zrealizowanych projektów, działań zorientowanych na zmniejszenie hałasu w danym roku• lista zrealizowanych projektów w zakresie zielonej infrastruktury (obszary chronione, tereny o wysokiej wartości przyrodniczej, doliny rzeczne, naturalne elementy krajobrazu, sztuczne elementy krajobrazu zagospodarowane w sposób nieinwazyjny) w danym roku• liczba przeprowadzonych termomodernizacji budynków wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Zabrze w danym roku• liczba uczestników działań w zakresie edukacji ekologicznej w danym roku• lista zrealizowanych projektów, działań zorientowanych na zmniejszenie hałasu w danym roku• długość (km) sieci ciepłowniczej (przesył i przyłącza)• liczba wymienionych źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych, które uzyskały dofinansowanie z budżetu Miasta• lista projektów zrealizowanych w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji i Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w danym roku• wartość środków finansowych związanych z przeprowadzonymi termomodernizacjami budynków wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Zabrze• lista działań prowadzonych w zakresie edukacji ekologicznej w danym roku
C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	<ul style="list-style-type: none">• liczba stref wolnych od ruchu samochodowego oraz stref 30 w mieście• liczba inicjatyw związanych z promowaniem aktywnej mobilności miejskiej w danym roku• lista zadań związanych ze stworzeniem dokumentacji dotyczącej budowy, przebudowy dróg oraz nowych projektów organizacji ruchu• łączna długość (km) dróg rowerowych w danym roku• liczba zrealizowanych rozwiązań związanych z elektromobilnością• lista inicjatyw związanych z promowaniem aktywnej mobilności miejskiej w danym roku• długość (km) wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych dróg lokalnych w danym roku• liczba dokumentacji sporządzonych w zakresie budowy, przebudowy dróg• liczba nowych projektów organizacji ruchu

Realizacja strategii w ramach III priorytetu – Przyjazność przestrzeni miast

C11. ZAPEWNIENIE ŁADU PRZESTRZENNEGO

Zapewnienie ładu przestrzennego stanowi jedenasty cel strategiczny w ramach trzeciego priorytetu P3 - Przyjazność przestrzeni miasta. Zawiera on jeden kierunek działania - Funkcje przestrzeni miasta.

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na *zapewnienie ładu przestrzennego* poprzez określenie funkcji przestrzeni miasta. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego to:

- **Przebudowa Kwartału Sztuki**

Całkowity koszt inwestycji wyniósł prawie 5 mln zł. Zakres prac obejmował budowę oraz przebudowę kanalizacji sanitarnej i deszczowej, a także dróg i chodników wokół placu Teatralnego i Parku Hutniczego. Przebudowane zostały również sieci wodociągowa i elektryczna. Zmodernizowane zostały zewnętrzne instalacje telekomunikacyjne oraz oświetlenie uliczne.

Plac Teatralny w Zabrzu

– Funkcje w przestrzeni miasta – przebudowa Placu Teatralnego

W 2018r. zakończyła się przebudowa placu Teatralnego, jednego z reprezentacyjnych miejsc w centrum Zabrze. Dzięki modernizacji terenu wokół centrum handlowego Platan mieszkańcy Zabrze zyskali atrakcyjną przestrzeń do spędzania wolnego czasu. Inwestycja stanowi kolejny element programu podwyższania jakości życia w mieście. Przebudowa placu Teatralnego to efekt współpracy miasta i właściciela Platana. Dzięki inwestycji, której koszt wyniósł 2 mln zł. plac zyskał nową nawierzchnię i elementy małej architektury.

– Funkcje w przestrzeni miasta – rozbudowa CH Platan

W proces modernizacji infrastruktury śródmiejskiej wpisuje się Centrum Handlowe Platan, które wybudowało nowy parking liczący ponad 500 miejsc postojowych umiejscowionych na trzykondygnacyjnym poziomie w nowo wybudowanej części galerii. Nowy parking w centralnym punkcie miasta to udogodnienie dla tych, którzy korzystają z propozycji instytucji kultury zlokalizowanych w pobliżu, takich jak Teatr Nowy czy Filharmonia Zabrzeńska. Większy komfort odczuwają również klienci rozbudowującego się centrum handlowego Platan. Na terenie parkingu znajduje się również miejsce do ładowania samochodów elektrycznych dostosowane do różnego typu pojazdów. Cała inwestycja w modernizację CH Platan to koszt ok. 200 mln zł.

Centrum Handlowe Platan w Zabrzu, plac Teatralny 12

- Sporządzanie Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego oraz zmian w Studium Kierunków i Uwarunkowań Zagospodarowania Przestrzennego
- W 2018r. powstał jeden nowy miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego - BORSIG – 1 ETAP. Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla Borsig – Etap 1 został przyjęty uchwałą LXI/729/18, z dnia 15 października 2018r. Plan BORSIG – 1 ETAP – to teren o powierzchni równej 27,65 ha co stanowi 0,34% całkowitej powierzchni miasta. Poniżej w tabeli przedstawiono rejestr obowiązujących planów miejscowych w Zabrzu, aktualny na dzień 26.11.2018r.

Tabela 24. Rejestr Obowiązujących Planów Miejscowych w Zabrzu

REJESTR OBOWIĄZUJĄCYCH PLANÓW MIEJSCOWYCH W ZABRZU			stan na dzień 26.11.2018r.	
Lp	NAZWA POTOCZNA - NUMER NA RYSUNKU: „OBSZARY MIASTA ZABRZE OBJĘTE OBOWIĄZUJĄCYMI MIEJSCOWYMI PLANAMI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO”	1) numer i data uchwały o przystąpieniu do sporządzania MPZP	Powierzchnia planu (w ha)	Procent powierzchni miasta objęty planem (%)
		2) numer i data uchwały o przyjęciu MPZP		
	Pełna nazwa miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego, data publikacji, pozycja		
		4) data wejścia w życie		
1	DZIELNICA MACIEJÓW - 1	1)	211,02	2,62
		2) XLI/467/97 z dnia 13.10.1997		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dzielnicy Maciejów w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 2 z dnia 22.01.1998 (poz. 17)		
		4) 21.02.1998 (30 dni)		
		1) XXX/345/96 z dnia 25.11.1996		

2	PARK PILECKIEGO - 2	2) IV/40/98 z dnia 14.12.1998	91,54	1,14
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego parku imienia generała Karola Świerczewskiego w Zabrze	3) Dz. Urz. Al. Katowickiego Nr 26 z dnia 26.05.1999 (poz. 833)		
		4) 09.06.1998 (14 dni)		
3	KORFANTEGO - 3	1) XXX/342/96 z dnia 25.11.1996	19,36	0,24
		2) IV/41/98 z dnia 14.12.1998		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. Korfantego z drogą nr 4 w Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Katowickiego Nr 21 z dnia 26.04.1999 (poz. 596)		
		4) 10.05.1999 (14 dni)		
4	PIŁSUDSKIEGO - PKP - 4	1)	14,15	0,18
		2) XXVII/425/00 z dnia 18.12.2000		
	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących ul. Piłsudskiego i terenów przekazanych PKP	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr z 31.01.2001 Poz. 78		
		4) 14.02.2001 (14 dni)		
5	DTŚ - 5	1)	351,63	4,37
		2) XIV/119/03 z dnia 07.07.2003r.		
	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrze Zaborzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 85 z dnia 01.09.2003 (poz. 2297)		
		4) 15.09.2003r. (14 dni)		

6	KOPERNIKA - 6	1) XXXI/488/01 z dnia 09.04.2001	138,66	1,72
		2) XVIII/155/03 z dnia 10.11.2003r.		
	Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego jednostki strukturalnej im. Mikołaja Kopernika w Zabrzu	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 13 z dnia 05.03.2004 (poz. 519)		
		4) 19.03.2004r. (14 dni)		
7	CENTRUM C - 7	1) XX/306/2000 z dnia 17.04.2000	119,44	1,49
		2) XXV/261/04 z dnia 27.04.2004r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrze– obszar „C”	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 54 z dnia 29.06.2004 (poz. 1685)		
		4) 13.07.2004r. (14 dni) – unieważniony 16 grudnia 2013r.		
8	CENTRUM A - 8	1) XX/306/2000 z dnia 17.04.2000	33,17	0,41
		2) XXVIII/289/04 z dnia 05.07.2004		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrze – obszar „A”	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 86 z dnia 08.09.2004 (poz. 2452)		
		4) 22.09.2004 (14 dni)		
9	ZABRZE PÓŁNOC - 9	1) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003	579,21	7,20
		2) XLIII/562/09 z dnia 14.09.2009		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)		
		4) 04.01.2010 (30 dni)		
10	GRZYBOWICE PRZEMYSŁ - 10	1) XXIII/223/04 z dnia 08.03.2004	153,14	1,90
		2) XLIII/563/09 z dnia 14.09.2009		

	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w południowej części dzielnicy Grzybowice	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 213 z dnia 02.12.2009 (poz. 3971)		
		4) 04.01.2010 (30 dni)		
11	DTŚ – TEREN 17M - 11	1) XLIII/559/09 z dnia 14.09.2009	1,26	0,02
		2) LVIII/759/10 z dnia 13.09.2010		
	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod nazwą: „Zmiana miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze w zakresie ustaleń dotyczących przebiegu i rozwiązań komunikacyjnych Drogowej Trasy Średnicowej i terenów położonych w Zabrze Zaborzu” na terenie oznaczonym symbolem 17M	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3554)		
	4) 09.12.2010 (30 dni)			
12	SŁONECZNA DOLINA - 12	1) XII/143/07 z dnia 02.08.2007	102,62	1,28
		2) LVIII/760/10 z dnia 13.09.2010		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów osiedla Słoneczna Dolina w Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 238 z dnia 09.11.2010 (poz. 3555)		
		4) 09.12.2010 (30 dni)		
13	NOWE MIASTO PÓŁNOC - 13	1a) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003 1b*) XXII/275/08 z dnia 17.03.2008	126,94	1,58
		2) LX/785/10 z dnia 08.11.2010		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Witosa	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 25 z dnia 01.02.2011 (poz. 480)		
		4) 03.03.2011 (30 dni)		

14	ZABRZE PÓŁNOC – TEREN B.31 - 14	1) II/16/10 z dnia 13.12.2010	15,55	0,19
		2) XII/125/11 z dnia 04.07.2011		
	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze na terenie oznaczonym symbolem B.31.PG,PP,SM,UR	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 185 z dnia 23.08.2011 (poz. 3475)		
		4) 22.09.2011 (30 dni)		
15	GRZYBOWICE OSIEDLE - 15	1) XVII/150/03 z dnia 23.10.2003	275,67	3,43
		2) XV/160/11 z dnia 17.10.2011		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w dzielnicy Grzybowice	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 56)		
		4) 08.02.2012 (30 dni)		
16	ZWAŁ SOŚNICA - 16	1) XXXIII/429/08 z dnia 15.12.2008	88,53	1,10
		2) XVI/193/11 z dnia 14.11.2011		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenu „Zwału Sośnica”	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego Nr 325 z dnia 22.12.2011 (poz. 5679)		
		4) 21.01.2012 (30 dni)		
17	NOWE MIASTO POŁUDNIE - 17	1a) XVII/149/03 z dnia 29.10.2003 1b*) XXII/274/08 z dnia 17.03.2008	246,79	3,07
		2) XVI/194/11 z dnia 14.11.2011		
		3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 09.01.2012 (poz. 57)		

	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych między ulicami Ofiar Katynia i Składową	4) 08.02.2012 (30 dni)		
18	DTŚ – BIELSZOWICKA – 18	1) XLIII/560/09 z dnia 14 września 2009r.	38,85	0,48
		2) XXVIII/404/12 z dnia 17.09.2012		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie Drogowej Trasy Średnicowej, ul. Bielszowickiej i potoku Czarniawka	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4323)		
		4) 01.12.2012 (30 dni)		
19	KORFANTEGO – ZMIANA - 19	1) XXXII/410/08 z dnia 17 listopada 2008r.	11,27	0,14
		2) XXVIII/405/12 z dnia 17.09.2012		
	Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zespołu usługowego przy węźle Al. KorfanteGO z drogą nr 4 w Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 31.10.2012 (poz. 4324)		
		4) 01.12.2012 (30 dni)		
20	LEŚNA POLANA ETAP I - 20	1) XXXIII/427/08 z dnia 12.12.2008r.	12,82	0,16
		2) XXXIX/671/13 z dnia 10.06.2013r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów Osiedla Rokitnica – Leśna Polana w Zabrze etap I	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.06.2013 (poz. 4364)		
		4) 17.07.2013 (30 dni)		
21	DTŚ ZMIANA PRZY HALI MOSiR - 21	1) XV/162/11 z dnia 17.10.2011r.	5,19	0,06
		2) XLI/608/13 z dnia 15.07.2013r.		

	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w rejonie ulicy Jana Matejki	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 23.07.2013 (poz. 5116)		
		4) 06.08.2013 (14 dni)		
22	GAJDZIKOWE GÓRKI -22	1) XXXIV/503/13 z dnia 11.02.2013r.	0,06	0,00
		2) LIV/807/14 z dnia 07.07.2014r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla fragmentu obszaru Lasu Rokietnica w rejonie osiedla Gajdzikowe Górki w Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 17.07.2014 (poz. 4085)		
		01.08.2014 (14 dni)		
23	POD BOREM - 23	1) XXXV/516/13 z dnia 13.03.2013r.	3,33	0,04
		2) IV/26/15 z dnia 19.03.2015r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w rejonie ulicy Pod Borem w Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 29.01.2015 (poz. 380)		
		4) 13.02.2015 (14 dni)		
24	GRZYBOWICE CMENTARZ - 24	1) X/104/15 z dnia 18 maja 2015r.	3,29	0,04
		2) XXXVII/409/17, z dnia 13 lutego 2017r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego dla terenów przy cmentarzu w Zabrze Grzybowicach	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1248)		
		4) 14.03.2017 (14 dni)		

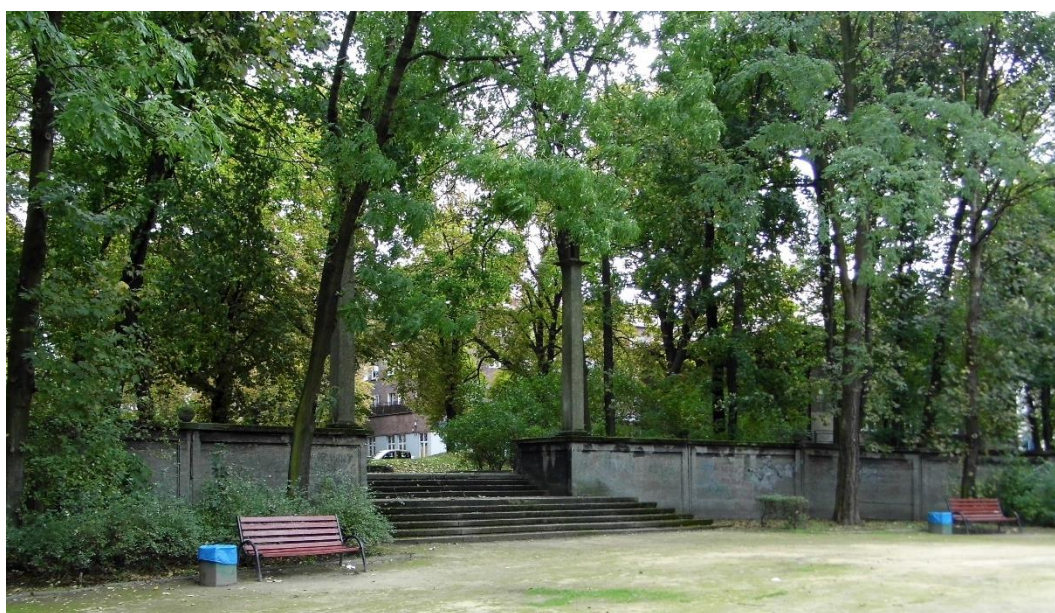

25	CENTRUM PRZY RELIGI - 1 ETAP -25	1 VIII/72/15, z dnia 16 marca 2015r.	12,02	0,15
		2) XXXVII/410/17, z dnia 13 lutego 2017r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego centrum Zabrza przy ul. Prof. Zbigniewa Religi - 1 etap	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1249)		
		4) 14.03.2017 (14 dni)		
26	TERENY PÓŁNOCNE - ZMIANA - 1 ETAP - 26	1) XV/161/11 z dnia 17 października 2011r.	1,91	0,02
		2) XXXVII/411/17, z dnia 13 lutego 2017r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów położonych w północnej części miasta Zabrze	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 27.02.2017r. (poz. 1250)		
		4) 14.03.2017 (14 dni)		
27	BORSIG – 1 ETAP	1) XLIX/665/10 z dnia 15 lutego 2010r.	27,65	0,34
		2) LXI/729/18, z dnia 15 października 2018r.		
	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze dla terenów osiedla Borsig – Etap 1	3) Dz. Urz. Woj. Śląskiego z dnia 26.10.2018r. (poz. 6739)		
		4) 26.11.2018 (30 dni)		
RAZEM			2565,63	31,91
POWIERZCHNIA MIASTA [ha]			8 040,00	

– Porządkowanie przestrzeni miejskiej - zagospodarowanie terenów zielonych

Realizacja projektu pn.: „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II”. Całkowity koszt realizacji projektu wynosi 8,4 mln zł (w tym pozyskano 7 mln zł unijnego dofinansowania). Celem projektu jest kompleksowe uporządkowanie i zagospodarowanie terenów zieleni miejskiej (70% wartości projektu) oraz wykonanie infrastruktury towarzyszącej (30% wartości projektu) na obszarze obejmującym 21 lokalizacji, m.in. Park im. Poległych Bohaterów, przy ul. Dubiela, Rondo Sybiraków, Park im. Jana Pawła II. Powierzchnia terenu objętego projektem wynosi 33,95 ha, z tego 13,76 ha to nowe obszary zieleni miejskiej, które zostały oddane do użytku w wyniku realizacji projektu dotyczącego zieleni całkowicie zdegradowanej. Natomiast 14,06 ha to obszar dwóch popularnych parków położonych w centrum Zabrze, wymagających natychmiastowej interwencji w celu zahamowania dewastacji i niszczenia bioróżnorodności. W ramach przedsięwzięcia porządkowane są ważne i popularne wśród mieszkańców parki położone w centrum miasta. Projekt pozwoli również na stworzenie nowych obszarów zieleni miejskiej poprzez nasadzenia, które mają wpłynąć na ograniczenie hałasu oraz przyczynić się do właściwego gospodarowania wodami opadowymi.

Park im. Poległych Bohaterów w Zabrzu przy ul. Dubiela

W 2018 r. prace prowadzone były w 11 lokalizacjach, gdzie dokonano około 500 nasadzeń drzew oraz ponad 17 tys. krzewów. Wyremontowano i rozbudowano również system oświetlenia w parku im. Poległych Bohaterów. W 2019 r. planowane są kolejne nasadzenia w 6 lokalizacjach.

Rondo Sybiraków

C12. OCHRONA ŚRODOWISKA I DOSTOSOWANIE MIASTA DO WYMOGÓW ZMIAN KLIMATYCZNYCH

Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych stanowi dwunasty cel strategiczny w ramach trzeciego priorytetu P3 - Przyjazność przestrzeni miasta. Zawiera on następujące kierunki działania:

- Istniejąca i nowa infrastruktura komunalna miasta
- Efektywność energetyczna
- Działania proekologiczne
- Racjonalna gospodarka odpadami

Jednym z priorytetów zabrzańskiego samorządu są działania na rzecz środowiska naturalnego. Nieustannie w Zabrzu realizowane są inwestycje i systemowe rozwiązania związane z poprawą jakości wody, gleby i powietrza w tym szczególnie z ograniczeniem niskiej emisji zanieczyszczeń, a także rozwojem terenów zielonych.

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na *ochronę środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych*. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego to:

- Istniejąca i nowa infrastruktura komunalna miasta - zagospodarowanie terenów zielonych

Realizacja projektu pn.: „Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze – etap I i II”. Działania polegają na porządkowaniu i zagospodarowaniu terenów zieleni miejskiej na obszarze obejmującym 21 lokalizacji. Porządkowane są ważne i popularne wśród mieszkańców parki położone w centrum miasta. W 2018 r. prace prowadzone były w 11 lokalizacjach, gdzie dokonano około 500 nasadzeń drzew oraz ponad 17 tys. krzewów. Wyremontowano i rozbudowano również system oświetlenia, oraz małą architekturę tj. ławki i kosze na śmieci w parku im. Poległych Bohaterów. W 2019 r. planowane są kolejne nasadzenia w 6 lokalizacjach.

- Istniejąca i nowa infrastruktura komunalna miasta - modernizacja kanalizacji deszczowej
Realizacja projektu pn.: „Adaptacja do zmian klimatu – gospodarowanie wodami opadowymi na terenie Miasta Zabrze”. Przedsięwzięcie polega na modernizacji kanalizacji deszczowej w centrum miasta i ma na celu dostosowanie kanalizacji deszczowej wraz z rowem Guido (Centrum Południe), do przejęcia i retencjonowania wód deszczowych ze zlewni Z19. Realizacja Projektu ograniczy podtopienia budynków i ulic oraz doprowadzi do uporządkowania kanalizacji deszczowej w zlewni Z19, zwiększy zabezpieczenie zlewni przed podtopieniami i przyczyni się do wykorzystania wód deszczowych na cele miejskie.

Skrzyżowanie ul. Michała Archanioła oraz ul. W. Reymonta w Zabrzu

Prace obejmują następujący zakres:

- Przebudowa kanalizacji deszczowej w rejonie ulic Michała Archanioła, św. Józefa i W. Reymonta w dzielnicy Centrum Południe
- Przebudowa zarurowanego odcinka rowu Guido w rejonie osiedla Józefa ,
- Budowa zbiornika retencyjnego wód deszczowych w Parku Leśnym im. Powstańców Śląskich,
- Budowa ścieżki dydaktycznej w formie tablic o obiegu wody w przyrodzie.

Całkowita wartość projektu wyniesie ponad 9,8 mln zł, w tym pozyskane 8,3 mln zł unijnego dofinansowania.

Zbiornik retencyjny wód deszczowych w Parku Leśnym im. Powstańców Śląskich

– Efektywność energetyczna

Zabrze konsekwentnie realizuje projekty termomodernizacji obiektów użyteczności publicznej, na które pozyskano w latach 2017-2018 łącznie ok. 71 mln zł. Dzięki tym funduszom zrealizowano dotychczas termomodernizację w 77 obiektach. W celu poprawy stanu jakości powietrza w 2018r. złożone zostały kolejne wnioski dla 7 obiektów użyteczności publicznej na kwotę dofinansowania ok. 7,5 mln zł.

- Program Termomodernizacji – „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze – etap I”

Celem projektu było zwiększenie efektywności energetycznej w sektorze publicznym poprzez zmniejszenie zużycia energii w budynkach użyteczności publicznej oraz obniżenie kosztów ich eksploatacji i utrzymania oraz poprawę efektywności energetycznej dzięki zastosowaniu materiałów i technologii sprzyjających lepszej wydajności w ramach zrealizowania kompleksowego projektu termomodernizacji. Całkowita wartość projektu to 22,4 mln zł w tym wartość dofinansowania: 14,9 mln zł. Okres realizacji projektu: 11.03.2016r. – 31.12.2018r.

Zakres działań projektowych obejmował dziesięć obiektów użyteczności publicznej:

- 1) Przedszkole nr 16 przy ul. Korczoka 96 w Zabrze
- 2) Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 16 przy ul. Cmentarnej 7 w Zabrze
- 3) Wolnostojący budynek sali gimnastycznej oraz zaplecze przy Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 16, przy ul. Cmentarnej 7 w Zabrze
- 4) Przedszkole Nr 19 przy ul. Konopnickiej 1 w Zabrze
- 5) Gimnazjum nr 29 przy Budowlanej 26 w Zabrze
- 6) Zespół Szkół Spożywczych przy ul. Franciszkańskiej 13 w Zabrze
- 7) Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie – Dzielnicowy Punkt Pomocy Społecznej przy ul. Andersa 34 w Zabrze
- 8) Żłobek Miejski przy ul. Buchenwaldczyków 32 w Zabrze
- 9) Dom Dziecka przy ul. Park Hutniczy 15 w Zabrze
- 10) Szkoła Podstawowa nr 1 przy ul. Sportowej 5 w Zabrze

Projekt poległ na przeprowadzeniu prac służących poprawie stanu energetycznego budynku, obejmuje w zależności od budynku m.in. ocieplenie przegród budowlanych wraz z wymianą stolarki okiennej i drzwiowej, modernizację wewnętrznych instalacji c.o. oraz modernizację źródeł ciepła, wymianę oświetlenia, montaż wentylacji mechanicznych z odzyskiem ciepła, montaż instalacji solarnej.

- Kontynuacja Programu Termomodernizacji „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze – etap II”

Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w 2018r.

Całkowita wartość projektu to 4,2 mln zł w tym wartość dofinansowania: 3,5 mln zł.

Okres realizacji projektu: 23.06.2017 r. – 31.12.2020 r.

Zakres działań projektowych obejmuje trzy obiekty użyteczności publicznej:

- 1) Przedszkole nr 14 przy ul. Piotra Ściegiennego 1 w Zabrze,
- 2) Gimnazjum nr 9 przy ul. Olchowej 2 w Zabrze,
- 3) Żłobek Miejski przy ul. Niedziałkowskiego 2 w Zabrze

- Kontynuacja Programu Termomodernizacji „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze – etap III”

Umowa o dofinansowanie projektu została podpisana w 2018r.

Całkowita wartość projektu to 4,1 mln zł w tym wartość dofinansowania: 3,5 mln zł.

Okres realizacji projektu: 31.05.2017 r. – 31.12.2020 r.

Zakres działań projektowych obejmuje trzy obiekty użyteczności publicznej:

- 1) Przedszkole nr 20 przy ul. 3 Maja 89a w Zabrze,
- 2) Przedszkole nr 43 przy ul. Klonowej 2 w Zabrze,
- 3) Budynek biurowy przy ul. Kasprowicz 8 w Zabrze,
- 4) Miejska Bursa Szkolna przy ul. Franciszkańskiej 13a w Zabrze.

W 2018 r. Miasto pozyskało kolejne 7 milionów złotych na dalszą termomodernizację obiektów użyteczności publicznej w Zabrze. Dofinansowania otrzymały projekty w ramach konkursu: „Efektywność energetyczna i odnawialne źródła energii w infrastrukturze publicznej i mieszkaniowej – Zintegrowane Inwestycje Terytorialne Subregionu Centralnego”. W ramach II i III etapu Kompleksowej termomodernizacji budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze realizowanych będzie siedem inwestycji.

Dom Dziecka w Zabrze przy ul. Park Hutniczy 15

- Termomodernizacja Domu Dziecka w Parku Hutniczym

W ramach zadania pn.: „Termomodernizacja budynku Domu Dziecka w Zabrzu przy ul. Park Hutniczy 15” wykonano: docieplenie ścian zewnętrznych, ścian zewnętrznych przy gruncie oraz dachu, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, wymianę opraw oświetleniowych (wewnętrznych), wymianę instalacji wewnętrznej centralnego ogrzewania. Dodatkowe prace objęły również wymianę nowej instalacji odgromowej, nowe chodniki i schody zewnętrzne. Koszt inwestycji wyniósł prawie 1,5 mln zł.

- Realizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji, w ramach którego mieszkańcy mogą uzyskać dofinansowanie do 80 proc. kosztów prowadzonych inwestycji polegających na wymianie źródeł ciepła, montażu instalacji kolektorów słonecznych, montażu instalacji fotowoltaicznych, dociepleniu ścian, wymianie okien, dociepleniu dachów itp. Od 2009 r. w ramach PONE mieszkańcy zrealizowali ok. 3700 inwestycji na łączną kwotę 52,5 mln zł.

Elektrociepłownia Fortum w Zabrzu

- Budowa nowoczesnej elektrociepłowni w Zabrzu

W 2018 r. została zakończona budowa nowego zakładu Fortum w Zabrzu. Była to jedna z największych w regionie inwestycji energetycznych, wpływająca

na bezpieczeństwo dostaw ciepła mieszkańcom oraz ochronę środowiska naturalnego. Ten nowoczesny, wysokosprawny i bezpieczny dla środowiska zakład będzie dostarczać prąd i ciepło do ponad 70 tys. mieszkańców Zabrza i Bytomia. Budowa nowoczesnej elektrociepłowni w Zabrzu jest doskonałym przykładem dobrej współpracy samorządu lokalnego z wiodącym w skali globalnej koncernem energetycznym. Dzięki zastosowanej w zabrzańskiej elektrociepłowni technologii, emisja szkodliwych pyłów z elektrociepłowni zmniejszy się ponad 11-krotnie, a dwutlenku siarki ponad 7-krotnie. Inwestycja kosztowała 870 mln złotych.

– Działania proekologiczne

Organizacja konferencji ekologicznej pt. „Wspólnie na rzecz ochrony powietrza i zdrowia” pod patronatem Ministra Środowiska i Arcybiskupa Katowickiego.

Celem konferencji jest wzrost wiedzy i świadomości osób odpowiedzialnych za kształtowanie polityki ekologicznej w zakresie ochrony powietrza i ograniczania niskiej emisji. Ponadto organizatorzy zwrócili uwagę na ważność i aktualność problemu zanieczyszczenia powietrza oraz poszukiwanie sposobów minimalizowania jego przyczyn i skutków. Konferencja pogłębia świadomość w zakresie wpływu zanieczyszczenia powietrza na rozwój regionu i jakość życia jej mieszkańców a w szczególności ich zdrowia. W debacie uczestniczyli eksperci krajowi oraz goście zagraniczni – nasi partnerzy z Niemiec, Szwecji i Ukrainy. Dyskusja dotyczyła różnych aspektów działań ukierunkowanych na poprawę środowiska naturalnego m.in. tematu niskiej emisji. Konferencja stanowiła okazję do wymiany dobrych praktyk oraz zaprezentowania projektów zrealizowanych w tym zakresie przez Zabrze.

– Działalność Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o (ZPWİK)

Strategicznym zamierzeniem ZPWİK jest bezpieczeństwo dostaw wody i odbioru ścieków oraz dbałość o świadczone usługi na rzecz mieszkańców Zabrza.

Dla osiągnięcia wymienionego wyżej celu w 2018 r. podjęte zostały przedsięwzięcia inwestycyjne oraz remontowe, których dwa główne kierunki dotyczyły:

- niezawodności dostawy, poprawy jakości i optymalizacji strat wody,
- porządkowanie gospodarki ściekowej (odbiór i oczyszczanie ścieków).

Działalność spółki ZPWik ma bezpośredni wpływ na realizację trzech celów strategicznych. Realizacja strategii Miasta:

- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z ochroną środowiska naturalnego
C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych
K 12.1. Istniejąca i nowa infrastruktura komunalna miasta
PR 12.1.3. Rozbudowanie sieci infrastruktury na terenach zurbanizowanych nieuzbrojonych
- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan pod potrzeby budownictwa mieszkaniowego (nowa zabudowa oraz potrzeby obecnych mieszkańców)
C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego
K 14.1. Infrastruktura techniczna na terenach przeznaczonych pod budownictwo niskiej i wysokiej intensywności
PR 14.1.1. Realizowanie projektów gospodarki wodno-kanalizacyjnej, drogowej, energetycznej i teleinformatycznej na potrzeby rozwoju budownictwa mieszkaniowego
- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą wod-kan pod potrzeby obszarów inwestycyjnych na terenie miasta tj.:
C 7. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta
K 7.1. Atrakcyjność terenów inwestycyjnych
PR 7.1.1. Kompleksowe uzbrojenie terenów inwestycyjnych: infrastruktura wodno-kanalizacyjna, elektro-energetyczna, drogowa, informacyjna

Przedmiotem działalności Spółki w 2018r. było m.in.:

- bilansowanie potrzeb w zakresie gospodarki wodnej i ściekowej na terenie działalności,
- zapewnienie ciągłości dostaw wody i odbioru ścieków na terenie działalności,
- produkcja, zakup, sprzedaż wody odbiorcom i pobieranie opłat za dostarczoną wodę i odbiór ścieków,
- kontrola gospodarki wodno-ściekowej oraz jakości wody i ścieków,

- administrowanie, eksploatacja i nadzór nad siecią wodno-kanalizacyjną oraz urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,
- wykonywanie bieżących remontów, konserwacji oraz usuwanie wszelkich awarii sieci wodno-kanalizacyjnej i urządzeń służących do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków,
- wykonywanie remontów kapitalnych, modernizacji i inwestycji w zakresie infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej,
- wykonywanie usług wodociągowo-kanalizacyjnych w pełnym zakresie,
- uzgadnianie dokumentacji projektowej dla urządzeń wodociągowo-kanalizacyjnych w zakresie ich eksploatacji,
- świadczenie usług projektowych, laboratoryjnych i remontowo-budowlanych dla potrzeb własnych i obcych,
- wykonywanie usług w zakresie napraw, montażu i sprzedaży legalizowanych wodomierzy,
- prowadzenie działalności w zakresie produkcji, handlu i usług wyrobami związanymi z sieciami wodno-kanalizacyjnymi i urządzeniami służącymi do produkcji i dystrybucji wody oraz oczyszczania ścieków.

Oczyszczalnia Ścieków Mikulczyce w Zabrzu

W 2018 r. na inwestycje rzeczowe Spółka przeznaczyła kwotę 17 833,8 tys. zł, w tym na:

- realizację zadań inwestycyjnych 14 197,8 tys. zł z tego objętych Projektem „Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu” 8 110,1 tys. zł
- zakup środków trwałych 3 579,3 tys. zł
- zakup wartości niematerialnych i prawnych 56,7 tys. zł

Część zadań inwestycyjnych ZPWik Sp. z o.o. rozpoczętych w latach poprzednich i zrealizowanych w 2018r. została zakończona, a wytworzony majątek na kwotę 6 569,8 tys. zł powiększył wartość aktywów trwałych.

Tabela 25. Zadania inwestycyjne ZPWik w 2018r.

Lp.	Nazwa zadania	Wykonanie /w tys. zł/
I.	PRZEDSIĘWZIĘCIA ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ PROJEKTU WSPÓFINANSOWANEGO ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU SPÓJNOŚCI "PRZEBUDOWA OCZYSZCZALNI ŚCIEKÓW MIKULCZYCE W ZABRZU"	8 110,1
1.	Utrzymanie Jednostki Realizującej Projekt	745,3
2.	Roboty budowlane	6 448,4
	Kontrakt nr 6 Przebudowa oczyszczalni ścieków Mikulczyce w Zabrzu	
3.	Usługi	427,0
	Budowa garażu dla samochodu specjalnego na terenie oczyszczalni Mikulczyce (zadanie poza Projektem)	
4.	Usługi	64,7
	Kontrakt nr 7 Działania informacyjno-promocyjne	
5.	Usługi	118,3
	Kontrakt nr 8 Inżynier - nadzór nad robotami	
6.	Pozostałe nakłady	280,2
7.	Inwestycja w obcym środku trwałym - adaptacja pomieszczeń biurowych	26,1

II.	USŁUGI I ROBOTY BUDOWLANE	6 087,7
I	Dokumentacja projektowa	137,9
8.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej w rejonie ul. Łużyckiej w Pawłowie	45,9
9.	Przebudowa sieci wodociągowej w rejonie ul. Szymanowskiego, ul. Menhoffera i ul. Krasieńskiego w Zabrze	17,2
10.	Przebudowa sieci wodociągowej p.poż. w ul. Bohaterów Warszawskich (11)	8,4
11.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Narutowicza (wpięcie w rejonie budynku przy ul. De Gaulle'a 26)	10,4
12.	Przebudowa kolektora sanitarnego w ul. Wolności i ul. Rymera w Zabrze (IKEA)	1,3
13.	Budowa wodociągu i kanalizacji sanitarnej w ul. Bytomskiej do schroniska dla zwierząt wraz z infrastrukturą towarzyszącą - Etap II	3,3
14.	Przebudowa rozdzielni NN wraz z budową układu SZR dla SUW Grzybowice	11,0
15.	Zabudowa instalacji węgla organicznego	25,3
16.	Wymiana układu pompowego w SUW Grzybowice	15,2
II	Roboty budowlane	5 892,7
17.	Przebudowa wodociągu w ul. Roosevelta (strona nieparzysta) na odcinku od ul. Sobieskiego do ul. Piłsudskiego – Etap II	2 257,6
18.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Urbana	298,9
19.	Przebudowa sieci wodociągowej w ul. Trocera	508,2
20.	Przebudowa sieci wodociągowej p.poż na terenie SUW Grzybowice	119,3
21.	Przebudowa kanalizacji ogólnospławnej na kanalizację deszczową Ø500 oraz budowa odwodnienia terenu w rejonie budynku przy ul. Mendego 40	250,4
22.	Budowa i przebudowa kanalizacji rozdzielczej w rejonie ul. Mikulczyckiej – etap II i III	1 290,2
23.	Przebudowa kolektora sanitarnego w ul. Wolności i ul. Rymera w Zabrze (IKEA)	315,0
24.	Wymiana szaf zasilająco- sterowniczych przepompowni szt.3 wraz z wpięciem do systemu wizualizacji	81,0
25.	Przebudowa rozdzielni NN wraz z budową układu SZR dla SUW Grzybowice	155,0
26.	Wymiana szaf sterowniczych dla dmuchaw D1, D2, D3 w oczyszczalni Śródmieście	27,2
27.	Wymiana rurociągu tłoczego osadu w pompowni osadu recyrkulowanego	224,3

28.	Wymiana zgarniaczy dolnych osadników wtórnych 2.8 i 2.9	185,0
29.	Wymiana układu pompowego Hydroforni Barbara	180,5
III.	Zadania awaryjne i pozostałe	57,1
30.	Montaż klimatyzacji w pomieszczeniach magazynu, portierni, wodomierzowni, SUW Grzybowice	35,9
31.	Nasadzenie drzew wraz z montażem systemu nawadniającego w SUW Grzybowice	21,2
OGÓŁEM ZADANIA INWESTYCYJNE		14 197,8
Opracowanie: Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji sp. z o.o.		

Zakończone zadania inwestycyjne:

• Przebudowa wodociągu w ul. Roosevelta	2 257,6	tys. zł
• Uporządkowanie kanalizacji sanitarnej w ul. Mikulczyckiej	1 673,7	tys. zł
• Przebudowa sieci wodociągowej ul. Trocera	521,7	tys. zł
• Kolektor sanitarny odcinek ul. Wolności do 3 Maja	343,5	tys. zł
• Przebudowa sieci kanalizacji ogólnospławnej Fi 500 ul. Mendego 40	337,4	tys. zł
• Przebudowa sieci wodociągowej ul. Urbana	311,4	tys. zł
• Wymiana rurociągu tłocznego	224,3	tys. zł
• Wymiana zgarniaczy dolnych osadników wtórnych w OŚ	185,0	tys. zł
• Wymiana układu pompowego w hydroforni Barbara	180,5	tys. zł
• Przebudowa rozdzielni NN wraz z budową układu SZR-SUW	166,0	tys. zł
• Przebudowa sieci wodociągowej p.poż. na terenie SUW Grzybowice	123,9	tys. zł
• Wymiana szaf sterowniczo-zasilających Kondratowicza	81,0	tys. zł
• Inwestycja w obcym środku trwałym adaptacja pomieszczeń dla JRP	52,3	tys. zł
• Montaż klimatyzacji w pomieszczeniach magazynu, portierni wodomierzowni, SUW Grzybowice	35,9	tys. zł
• Wymiana szaf sterowniczych dla dmucha w szt. 3 w Oczyszczalni Ścieków Śródmieście	27,2	tys. zł
• Dostawa oraz montaż rozdzielni zasilającej sterującej PŚ	27,2	tys. zł

- Nasadzenie drzew wraz montażem systemu nawadniającego w SUW Grzybowice 21,2 tys. zł

W 2018 r. łączna kwota przeznaczona przez ZPWik na remonty wyniosła 10 194,0 tys. zł

W roku sprawozdawczym w ramach prac remontowych wykonano m.in.:

- remonty sieci wodociągowej wraz z przyłączami o łącznej długości 1 364,8 m;
- remonty sieci kanalizacyjnej wraz z przyłączami o łącznej długości 437,0 m;
- usunięto 726 awarii sieci wodociągowej oraz 1 172 awarii sieci kanalizacyjnej, tj. dokonano naprawy zepsutego lub uszkodzonego urządzenia sieciowego lub przyłącza na sieci wodociągowej i kanalizacyjnej (m.in. w ulicach: Wolności, Jagiellońskiej, Gwareckiej, Kosmowskiej, Jordana, Knurowskiej, Krocza, Krakowskiej, Mikulczyckiej, Niedziałkowskiego, Okrężnej, Poprzecznej, Reymonta, Trocera);
- remonty obiektów: oczyszczalni Śródmieście, oczyszczalni Mikulczyce, przepompowni ścieków Hagera, przepompowni ścieków osiedle Janek, przepompowni ścieków Rokitnica, SUW Grzybowice, SUW Leśna, hydroforni wody, budynku Zarządu
- remonty środków transportu, sprzętu i urządzeń technicznych.

– Działalność Zabrzeńskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.

Jednym ze sposobów likwidacji niskiej emisji i smogu w miastach jest przyłączenie budynków do systemu ciepłowniczego. ZPEC Sp. z o.o. zaspakaja około 40% zapotrzebowania na ciepło systemowe miasta Zabrze. Celem Spółki jest ciągła i niezawodna dostawa ciepła systemowego dla zaspokojenia komfortu cieplnego obecnych i przyszłych odbiorców, dbając przy tym o ekologię i bazując na najnowszych rozwiązaniach technologicznych.

Główne cele ZPEC Sp. z o.o. to:

- przyłączanie nowych odbiorców ciepła,
- rozwój rynku ciepłowniczego,
- likwidacja niskiej emisji poprzez przyłączanie do sieci ciepłowniczej obiektów dotychczas ogrzewanych paleniskami domowymi,

- zapewnienie wysokiej jakości usług w zakresie dostawy i produkcji ciepła,

Siedziba Zabrzezkiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. ul. ul. J.W. Goethego 3

Działalność spółki ZPEC ma bezpośredni wpływ na realizację trzech celów strategicznych.

Realizacja strategii Miasta:

- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z ochroną środowiska naturalnego
C 12. Ochrona środowiska i dostosowanie miasta do wymogów zmian klimatycznych
K 12.1. Istniejąca i nowa infrastruktura komunalna miasta
PR 12.1.3. Rozbudowanie sieci infrastruktury na terenach zurbanizowanych nieuzbrojonych
- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą energetyczną pod potrzeby budownictwa mieszkaniowego (nowa zabudowa oraz potrzeby obecnych mieszkańców;
C 14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego
K 14.1. Infrastruktura techniczna na terenach przeznaczonych pod budownictwo niskiej i wysokiej intensywności

PR 14.1.1. Realizowanie projektów gospodarki wodno-kanalizacyjnej, drogowej, energetycznej i teleinformatycznej na potrzeby rozwoju budownictwa mieszkaniowego

- przedsięwzięcia inwestycyjne związane z infrastrukturą energetyczną pod potrzeby obszarów inwestycyjnych na terenie miasta tj.:

C 7. Wzmocnienie atrakcyjności inwestycyjnej miasta

K 7.1. Atrakcyjność terenów inwestycyjnych

Tabela 26. Obiekty przyłączone do sieci ciepłowniczej przez ZPEC Sp. z o.o. w latach 2016-2018r.

Przyłączenia do sieci ciepłowniczej zrealizowane przez ZPEC Sp. z o.o. w latach 2016-2018r.			
Lp.	Odbiorcy (obiekty) przyłączani do sieci ciepłowniczej	Termin przyłączenia	Przewidywana moc MW (wzrost mocy)
1	12 budynków mieszkalnych GSM LUIZA na osiedlu Zaborze - etap III	2016	0,300
2	3 budynki mieszkalne przy ul. Franciszkańskiej 14-b, ul. Franciszkańskiej 16-b, Skłodowskiej 51-57	2016	ok. 0,500
3	Pawilon Handlowy przy ul. Hermisza	2016	0,100
4	Pawilon Rowerowy PM BIKE ul. Hermisza 8d	2016	0,025
5	Sala Teatralna Park Hutniczy 11	2016	0,051
6	Budynek Śląskiej Akademii Medycznej przy ul. Dworcowej 3	2017	0,380
7	Obiekty POWEN S.A.	2017	7,000
8	Obiekty JSW KOKS S.A.	2017	0,800
9	Budynek mieszkalny, ul. Czarnieckiego 22-26	2017	0,100
10	Budynek mieszkalny, ul. Kobylińskiego 11	2017	0,065
11	Żłobek Miejski, ul. Buchenwaldczyków 32 (wymiana na nowy węzeł ciepły – zmiana własności z Gminy na ZPEC Sp. z o.o.) –	2017	0,080

12	CARBOTRANS Sp. z o.o., ul. Pawliczka 1	2017	0,050
13	KOPEX S.A. Zakład Hydrauliki Siłowej, ul. 3 Maja 91	2017	0,048
14	CH CARREFOUR, ul. Janika 11	2017	0,130
15	CH CARREFOUR, ul. De Gaulle`a 75	2017	0,130
17	Budynek mieszkalny, ul. Piłsudskiego 7	2018	0,0899
18	Budynek mieszkalny, ul. Słowackiego 4–4A–4B MW	2018	0,150
19	Budynek mieszkalny, ul. Mikulczycka 4–4A	2018	0,065
20	Państwowa Szkoła Muzyczna, ul. Reymonta 7A (Odbiorca wyodrębniony z dotychczasowego zasilania z węzła ciepłego grupowego w Przedszkolu nr 43)	2018	0,233
21	Zespół Szkół Spożywczych ul. Franciszkańska 13 (Odbiorca wyodrębniony z dotychczasowego zasilania z węzła ciepłego grupowego w Miejskiej Bursie Szkolnej)	2018	0,369
22	Budynek mieszkalny, ul. Sienkiewicza 15	2018	0,250
23	Przychodnia Lekarska, ul. Sienkiewicza 36	2018	0,051
24	Budynek mieszkalny, ul. Kotarbińskiego 20	2018	0,090
25	SANEPID, ul. 3 Maja 64	2018	0,060
26	PLATAN – ROZBUDOWA, Plac Teatralny 12	2018	2,100
Opracowanie: Zabrzeńskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.			

Lista projektów zrealizowanych przez ZPEC Sp. z o.o. w 2018r.:

- 1) "Ucieplnienie centrum Zabrze w obrębie: Elektrociepłowni Fortum Zabrze S.A., ul. Wolności, Bytomską i Powstańców Śląskich w tym osiedle Zandka w podziale na zadania: ETAP III - sieć ciepła przyłączeniowa zasilająca Oś. Zandka na terenie zamkniętym PKP przy ul. Cmentarnej w Zabrzu."
- 2) "Ucieplnienie centrum Zabrze obejmujące obszar w obrębie Elektrociepłowni Fortum Zabrze S.A., ul. Wolności, Bytomską i Powstańców Śląskich w tym osiedle

Zandka ETAP IV - budowa osiedlowej sieci ciepłowniczej z siecią telemetryczną wraz z przyłączami - część 1."

- 3) Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną) na terenie miasta Zabrze: Przebudowa sieci ciepłowniczej DN 200 na DN 300 od Multikina do ul. Jagiellońskiej w Zabrzu.
 - 4) Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną) na terenie miasta Zabrze: Wymiana odcinka istniejącej sieci ciepłowniczej w Zabrzu o średnicy 2xDN 300 od komory SK 1 przy ul. Korczoka/ul. Kalinowej wzdłuż ul. Korczoka do SK 3 - część 1.
 - 5) Likwidacja grupowej stacji wymienników ciepła U-8 oś. Zaborze, likwidacja sieci niskoparametrowej c.o. i c.w.u. poprzez budowę nowej sieci wysokoparametrowej doprowadzonej do każdego budynku osobno i zabudowa w budynkach indywidualnych węzłów cieplnych z pełną automatyką - część 2.
 - 6) Budowa przyłącza ciepłego i węzła ciepłego dla budynku przy ul. Mikulczyckiej 4a, budynek dotychczas opalany paleniskami indywidualnymi.
 - 7) Budowa przyłącza ciepłego dla budynku przy ul. 3-go Maja 64 (sanepid) ogrzewanego dotychczas za pomocą kotła węglowego. Przedmiotowe zadanie nie figuruje w PGN miasta Zabrze
- Racjonalna gospodarka odpadami – hermetyzacja regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK)
- W 2017 roku Prezydent Zabrze powołała zespół do współpracy przy realizacji projektu modernizacji Zakładu Segregacji i Kompostowni Odpadów w Zabrzu przy ul. Cmentarnej, którego właścicielem jest FCC Polska Sp. z o.o. Zadaniem zespołu było systemowe rozwiązywanie problemu uciążliwości zapachowych związanych z funkcjonowaniem wysypiska. Efektem działania zespołu była optymalizacja procesu inwestycyjnego realizowanego przez Grupę FCC Environment CEE. W 2018 r. rozpoczęła się inwestycja

hermetyzacji instalacji biologicznego przetwarzania odpadów. Inwestycja obejmuje budowę sześciu betonowych tuneli kompostowniczych, hali operacyjnej, ciągu komunikacyjnego pomiędzy nowymi i istniejącymi tunelami kompostowniczymi oraz biofiltru, który wykorzystywany będzie do oczyszczania powietrza procesowego, a także modernizację istniejących tuneli kompostowniczych, w których prowadzony będzie proces dojrzewania stabilizatu, odbywający się przy obecnie stosowanej technologii w pryzmach na otwartym placu. Zastosowane rozwiązania techniczne pozwolą wyeliminować uciążliwości zapachowe pochodzące z zakładu. Rozpoczęcie budowy poprzedzone zostało pozyskaniem niezbędnych decyzji administracyjnych takich jak:

- decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach (z 14 listopada 2017 r.),
- decyzja lokalizacyjna (z 16 stycznia 2018 r.),
- pozwolenie wodnoprawne (z 5 czerwca 2018 r.),
- pozwolenie na budowę (z 20 czerwca 2018 r. Pozwolenie na budowę uprawomocniło się 9 lipca 2018 r.).

Wartość projektu, dla którego finansowanie zostało zapewnione przez właściciela, szacowana jest na ok. 15 mln zł.

Zakład Segregacji i Kompostowni Odpadów w Zabrzu przy ul. Cmentarnej

W celu poprawy warunków życia mieszkańców podjęto decyzję o zamknięciu miejskiego składowiska odpadów prowadzonego przez MOSiR sp. z o.o.

Zgodnie z decyzją Marszałka Województwa Śląskiego 1929/OS/2017 z 8 czerwca 2017 r. ze zm. składowanie odpadów na Miejskim Składowisku Odpadów Komunalnych w Zabrzu (kwatery nr 1 i kwatery nr 2) zakończyło się 1 października 2017 r. Proces zamykania składowiska obejmuje następujące etapy:

- Ułożenie, na przygotowanej i ustabilizowanej bryle składowiska, warstwy wyrównawczej o grubości 0,25 m;
- Ułożenie warstwy rekultywacyjnej o grubości do 2,0 m;
- Wykonanie systemu odwodnienia wydzielonej, rekultywowanej części składowiska;
- Wykonanie nadbudowy istniejących studni kanalizacyjnych;
- Wykonanie zazielenienia składowiska (trawa, drzewa, krzewy).

C13. WZMACNIANIE DOSTĘPNOŚCI KOMUNIKACYJNEJ MIASTA

Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta stanowi trzynasty cel strategiczny w ramach trzeciego priorytetu P3 - Przyjazność przestrzeni miasta. Zawiera on następujące kierunki działania:

- Infrastruktura drogowa i towarzysząca
- Aktywna mobilność miejska

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na *wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta*.

W Zabrzu na infrastrukturę drogową miasta składają się:

- 1) drogi publiczne:
 - gminne: ok. 220,2 km
 - powiatowe: ok. 50,5 km
 - wojewódzkie: ok. 17,9 km
 - krajowe: ok. 14,8 km
- 2) drogi wewnętrzne: ok. 39,7 km

Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego to:

- Budowa dróg na osiedlu Słoneczna Dolina

W związku z intensywnym rozwojem budownictwa mieszkaniowego na terenie miasta, ze szczególnym uwzględnieniem Słonecznej Doliny, podejmowane są decyzje o budowie infrastruktury drogowej. Zwiększenie oferty mieszkaniowej i w konsekwencji, wzrost liczby mieszkańców, pozytywnie wpływa na dochody podatkowe Miasta.

Podjęte inwestycje w tym obszarze to:

- „Budowa drogi wewnętrznej w ciągu ul. Neptuna w Zabrzu wraz z kanalizacją deszczową i oświetleniem ulicznym”. Zakres zadania obejmuje budowę sieci kanalizacji deszczowej, oświetlenia ulicznego, ponadto zabezpieczenie sieci elektroenergetycznych, teletechnicznych, gazowych, wodociągowych, kanalizacji sanitarnej oraz dostawę materiałów niezbędnych do wykonania w/w robót, przeprowadzenie prób i badań wymaganych dla wykonanych budowli, a także opracowanie dokumentacji powykonawczej. Wartość inwestycji wynosi ponad 2,1 mln zł.

Ul. Neptuna na Osiedlu Słoneczna Dolina w Zabrzu

- „Budowa drogi, chodników i ścieżki rowerowej, kanalizacji deszczowej i oświetlenia ulicznego na osiedlu Słoneczna Dolina w Zabrzu”. Część 1, Odcinek I: od węzła drogowego W20 przez węzeł W9 do węzła W3”, Część 2, Odcinek II: od węzła drogowego W3 przez węzeł W21 i węzeł W22 do północnej odnogi ul. Neptuna”. łączna wartość umów na realizację inwestycji wynosi blisko 6 mln zł.

Ul. Jowisza na Osiedlu Słoneczna Dolina w Zabrzu

– Infrastruktura drogowa - przebudowa ulicy Piłsudskiego

Rozpoczęła się także jedna z najważniejszych inwestycji drogowych tj. przebudowa ulicy Piłsudskiego, stanowiącej ważny element układu drogowego miasta. Wartość umowy na realizację inwestycji wynosi 8,2 mln zł. Zakres robót będzie obejmował:

- wymianę podbudowy i nawierzchni ulicy Piłsudskiego
- przebudowę skrzyżowań ul. Piłsudskiego z ulicami: Chłopską, Webera, Zieleniewskiego, Fredry, Armii Krajowej i Łangowskiego
- budowę i przebudowę kolektora kanalizacji deszczowej
- przebudowę zabezpieczeń urządzeń elektroenergetycznych nN i SN
- przebudowę i zabezpieczenie urządzeń teletechnicznych.

W ramach przedsięwzięcia w 2018 r. przeprowadzono postępowanie przetargowe na wykonanie robót w ramach zadania pn.: „Przebudowa ulicy Piłsudskiego w Zabrze od skrzyżowania z ul. Roosevelta do wiaduktu kolejowego”, w wyniku którego został wyłoniony wykonawca robót. Następnie podpisano umowę z wykonawcą. Na początku 2019 r. zaplanowano postępowanie przetargowe na świadczenie usług Inżyniera dla inwestycji. Planowany termin wykonania robót to 30.09.2019 roku.

Ulica Piłsudskiego w Zabrze

– Infrastruktura towarzysząca - budowa ekranów akustycznych wzdłuż DK88

Trzeci etap budowy ekranów akustycznych w ciągu drogi krajowej 88, wzdłuż ul. Kruczka dla zapewnienia ochrony akustycznej budynków mieszkalnych.

- Szacunkowa wartość inwestycji: 1,8 mln zł.
- Przewidywany termin realizacji: II kwartał 2019 roku.

– Przebudowa wiaduktu w ciągu DK-88 nad ulicą Hagera

Kolejną inwestycją, w ramach realizowanych zadań związanych ze stałą, kompleksową rozbudową i remontami dróg (wraz z infrastrukturą towarzyszącą), jest „Przebudowa wiaduktu w ciągu drogi DK88 nad ul. Hagera dla zapewnienia bezpieczeństwa w ruchu drogowym”. Zadanie podzielone jest na 2 etapy i obejmuje w szczególności (w pierwszym etapie) roboty wykonywane od spodu wiaduktu, z poziomu ul. Hagera, a w tym m.in.:

- naprawę betonowych podpór,
- naprawę i wzmocnienie belek skrajnych,
- wykonanie zabezpieczenia antykorozyjnego naprawianych i nowych elementów.

Wiadukt w ciągu DK-88 nad ulicą Hagera

Następnie (w drugim etapie) wykonywane zostaną prace na wiadukcie, z poziomu drogi DK88. Obejmą one m.in.:

- przebudowę płyty pomostu,
- wykonanie nowej izolacji wodoszczelnej na płycie pomostu,

- naprawę instalacji odwodnieniowej.

Łączny koszt inwestycji to 3,5 mln zł

Termin realizacji zadania:

Etap I – 30 listopada 2018 r. (zakończony),

Etap II – 30 czerwca 2019 r. (założony).

– Remont Drogowej Trasy Średnicowej

W 2018 r. przystąpiono do realizacji kolejnego etapu programu naprawczego DTŚ, ze względu na wady, które ujawniły się w trakcie eksploatacji drogi. Prace realizowane są przez wykonawcę w ramach gwarancji i dotyczą remontu nawierzchni i infrastruktury towarzyszącej. Realizacja następnego etapu została zaplanowana na rok 2020.

– Modernizowanie infrastruktury komunikacji tramwajowej

Na terenie miasta kontynuowane są inwestycje w infrastrukturę tramwajową. Obecnie trwają przygotowania do kolejnego etapu remontu torowisk. Efektem będzie podniesienie jakości podróży oraz zwiększenie bezpieczeństwa użytkowników dróg. W ubiegłych latach przeprowadzone były prace modernizujące torowiska przy ulicach 3 Maja, Bytomskiej, Brysza czy Wolności. Wykonane zadania w znacznym stopniu wpłynęły na poprawę jakości funkcjonowania tego ekologicznego środka transportu.

Przystanek tramwajowy W Zabrze, Plac Teatralny

Kolejne odcinki torowisk będą modernizowane w ramach działania pn. „Zintegrowany Projekt modernizacji i rozwoju infrastruktury tramwajowej w Aglomeracji Śląsko-Zagłębiowskiej wraz z zakupem taboru tramwajowego – etap I i II”.

Projekt obejmuje następujące obszary:

- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w Zabrze, wzdłuż ul. Powstańców Śląskich i ul. Religi od ul. Wolności do skrzyżowania z ul. Stalmacha wraz z odgałęzieniami” (planowany termin realizacji: pierwszy kwartał 2019 roku do pierwszego kwartału 2020 roku),
- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Bytomskiej w Zabrze, od ul. Zamkowej do ul. Szyb Franciszek wraz z Pętlą Biskupice oraz z rozjazdami” (planowany termin realizacji: trzeci kwartał 2019 r. do drugiego kwartału 2020 roku),
- „Przebudowa torowiska w ciągu ul. Wolności w Zabrze od skrzyżowania z ul. Piłsudskiego do skrzyżowania z ul. Miarki” (planowany termin realizacji: czwarty kwartał 2019 roku do pierwszego kwartału 2021 roku)
- „Przebudowa torowiska tramwajowego w Zabrze od Pętli Mikulczyce do skrzyżowania ul. Mikulczyckiej z ul. Dygasińskiego łącznie z pętlą” (planowany termin realizacji: czwarty kwartał 2019 roku do czwartego kwartału 2020 roku)
- „Przebudowa przejazdu drogowo – tramwajowego ul. Knurowskiej z ul. Wolności na granicy miast Gliwic i Zabrze” (planowany termin realizacji: pierwszy kwartał 2020 r. do trzeciego kwartału 2020 r.)
- „Przebudowa infrastruktury tramwajowej w ciągu ul. Wolności w Zabrze od skrzyżowania ul. Wolności z ul. Floriana do granicy z Rudą Śląską (planowany termin realizacji: drugi kwartał 2020 roku do czwartego kwartału 2021 roku)

Na finansowanie kolejnego zadania w najbliższych latach planuje się przeznaczyć z budżetu miasta kwotę w wysokości ok. 20 mln zł.

– Budowa centrum przesiadkowego - aktywna mobilność miejska

Miasto realizuje projekt budowy centrum przesiadkowego, którego celem jest usprawnienie komunikacji w mieście i rozbudowa systemu transportowego. Inwestycja

jest jedną z największych zasięgiem inwestycji drogowych w całej historii miasta. W pierwszej kolejności zostanie opracowany Zrównoważony Plan Mobilności Miejskiej Miasta Zabrze. To dokument strategiczny zawierający wyniki badań i analiz dotyczących transportu publicznego, transportu samochodowego, polityki parkingowej, ruchu pieszego, transportu rowerowego oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego. Kolejnym etapem jest opracowanie koncepcji funkcjonalno-użytkowych, które będą podstawą do następnego etapu, czyli prac architektonicznych. W lipcu 2018 r. podpisano umowę dotyczącą realizacji pierwszego etapu tych działań. Zawarta umowa dotyczy wykonania zadania pn.: „Uporządkowanie potoków ruchu: pieszego, samochodowego, rowerowego, komunikacji publicznej w mieście Zabrze” poprzez opracowanie koncepcji, projektu budowlanego, projektów wykonawczych, które będą podstawą realizacji zadania pn.: *„Wsparcie mobilności miejskiej Miasta Zabrze poprzez budowę centrum/centrów przesiadkowego/przesiadkowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą”*. Następnie przeprowadzone zostały konsultacje społeczne dotyczące lokalizacji centrum przesiadkowego. Miejsce jego budowy zależy od mieszkańców, którzy mieli możliwość wskazania swoich propozycji w ankietach. Badanie terenowe, prowadzone przez ankieterów, rozpoczęły się 1 października i trwały do 30 listopada. Badania prowadzono zarówno w instytucjach publicznych, zakładach pracy, jak i w szkołach ponadgimnazjalnych. Dotyczyły preferencji wyboru środka transportu, oceny zaspakajania potrzeb przewozowych w zakresie częstotliwości, czasu i kosztów przejazdu, standardu podróżowania oraz systemu informacji pasażerskiej istniejącej komunikacji. W ankietach zostały zawarte pytania także o kryteria wyboru środka transportu: koszt, czas przejazdu, niezawodność, dostępność przestrzenna, bezpieczeństwo. Budowa centrum przesiadkowe realizowane będzie w ramach finansowania pochodzącego z Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Planowany koszt całkowity inwestycji to prace inwestycyjne o wartości ok. 100 mln zł.

C14. ROZWIJANIE BUDOWNICTWA MIESZKANIOWEGO

Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego stanowi czternasty cel strategiczny wchodzący w skład priorytetu: Przyjazność przestrzeni miasta. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na:

- Infrastrukturę techniczną na terenach przeznaczonych pod budownictwo niskiej i wysokiej intensywności
- Inwestorów prywatnych, społecznych i publicznych dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego

Powyższy cel realizuje Strategię poprzez następujące działania:

Miasto aktywnie uczestniczy w powiększaniu liczby nowych mieszkań. Na dzień 31.12.2018 r. do gminnego zasobu mieszkaniowego należało 12.437 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 569.105,18 m².

Obecnie trwają dwie inwestycje, tj. budowa osiedla przy ul. Trocera oraz przy ul. Żywieckiej.

Osiedle przy ul. Trocera w Zabrzu

- Inwestycja przy ulicy Trocera prowadzona jest przez Zarząd Budynków Mieszkaniowych – Towarzystwo Budownictwa Społecznego (ZBM - TBS) Sp. z o.o. i zakłada budowę sześciu czterokondygnacyjnych budynków o łącznej liczbie 72 mieszkań. Koszt inwestycji to ok. 15 mln zł. Realizacja planowana jest na lata 2016-2019.

Osiedle przy ul. Żywieckiej W Zabrze

- Budowa mieszkań przy ul. Żywieckiej realizowana jest przez Międzygminne Towarzystwo Budownictwa Społecznego (MTBS) sp. z o.o. Inwestycja jest kontynuacją przedsięwzięcia obejmującego budowę osiedla 12 budynków przy ul. Żywieckiej w ramach projektu pn. „Budowa trzech budynków mieszkalnych wielorodzinnych nr 4, 6, 7 przy ul. Żywieckiej wraz z niezbędną infrastrukturą i parkingiem”. W każdym budynku na parterze przewidziano mieszkania i pomieszczenia gospodarcze, w tym suszarnie, pomieszczenia na wózki i rowery, oraz komórki lokatorskie przedzielone do każdego mieszkania. Łącznie we wszystkich budynkach znajduje się 31 mieszkań o powierzchni użytkowej od 38,33 m² do 78,16 m². Ogólna powierzchnia użytkowa mieszkań to 1 807,28 m². Budynki o konstrukcji tradycyjnej w mieszanym układzie konstrukcyjnym, z murowanymi ścianami konstrukcyjnymi. Wszystkie pomieszczenia w budynkach zaprojektowano i wykonano w sposób gwarantujący bezpieczeństwo użytkowników. Koszt budowy bloków to ok. 6,3 mln zł.

Pod budownictwo mieszkaniowe sprzedano w 2018 r. 10 nieruchomości niezabudowanych o łącznej pow. 7227 m² oraz 3 nieruchomości zabudowane budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi na osiedlu Słoneczna Dolina o łącznej pow. 2220 m². Grunty przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową w granicach obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów Osiedla Słoneczna Dolina w Zabrzu Uchwała Nr LVIII/760/10 Rady Miejskiej w Zabrzu z dnia 13 września 2010 roku wynoszą 63,89 ha. Są to tereny przeznaczone pod zabudowę wielorodzinną, jednorodzinną i mieszaną łącznie.

- Zielona Dolina - Inwestorzy prywatni dla rozwoju budownictwa mieszkaniowego
Osiedle Zielona Dolina przy ul. Łąkowej to projekt kierowany do osób poszukujących mieszkania w spokojnej, zielonej okolicy. W 2018r. rozpoczęła się realizacja I etapu inwestycji, który obejmuje trzy domy wielorodzinne z 80 mieszkaniami. Kolejne fazy projektu powstaną na terenie o powierzchni 28 ha. Ok. 20 ha zostanie przeznaczone na zabudowę mieszkaniową. Utworzą ją zarówno budynki wielorodzinne, szeregowe, jak i domy jednorodzinne. Pozostałe 8 ha to obszar rozciągający się wzdłuż Potoku Rokitnickiego, który zostanie zagospodarowany pod funkcje rekreacyjne.

Osiedle Zielona Dolina ul. Łąkowej w Zabrzu

C15. PODNOSZENIE STANDARDU ISTNIEJĄCYCH KOMUNALNYCH ZASOBÓW MIESZKANIOWYCH

Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych to piętnasty cel strategiczny wchodzący w skład priorytetu: Przyjazność przestrzeni miasta. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na:

- Publiczne budownictwo mieszkaniowe, w tym remontowanie i modernizowanie komunalnych budynków mieszkaniowych z uwzględnieniem rozwiązań OZE i ciepła systemowego oraz dostosowywanie lokali mieszkaniowych dla potrzeb osób niepełnosprawnych oraz seniorów
- Zabytkowe zasoby mieszkaniowe, w tym remontowanie i modernizowanie zabytkowych, komunalnych budynków mieszkaniowych z uwzględnieniem OZE i ciepła systemowego

Remontowanie i modernizowanie komunalnych budynków mieszkaniowych

- utrzymanie stanów technicznych budynków – remonty i rozbiórki budynków, w tym m.in.: 10 wyburzeń, remonty w 32 budynkach mieszkalnych i użytkowych, przygotowanie 58 mieszkań socjalnych i zamiennych oraz opracowania dokumentacji projektowych dla wykonywanych remontów i inwentaryzacji mieszkań – poniesione wydatki w 2018r. to ponad 2,2 mln zł,
- remonty lokali socjalnych i chronionych z finansowym wsparciem Banku Gospodarstwa Krajowego – za prawie 1,7 mln zł wykonano remonty 30 lokali socjalnych oraz opracowano dokumentację kosztorysową na remonty 13 mieszkań socjalnych oraz dokumentację projektową na remonty,
- remonty i modernizacje mieszkań romskich – przeprowadzono remonty 6 lokali mieszkalnych na potrzeby społeczności romskiej w ramach Programu integracji społeczności romskiej w Polsce w latach 2014-2020 – wykonanie wyniosło prawie 287 tys. zł.

Jednostka Gospodarki Nieruchomościami wykonała termomodernizację budynków komunalnych przy ul. 11 Listopada 102-104 oraz przy ul. Nyskiej 13-15 w Zabrze.

W poniższej tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie typu strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne dokumenty o podobnym charakterze stanowiące uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym: Priorytet 3. Przyjazność przestrzeni miasta.

Tabela 27. Miejskie dokumenty strategiczne wpisujące się w priorytet Przyjazność przestrzeni miasta (P3)

Miejskie dokumenty strategiczne wpisujące się w priorytet Przyjazność przestrzeni miasta (P3)	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Plan wykorzystania zasobu nieruchomości Gminy Miejskiej Zabrze na lata 2018-2020
2	Wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem Miasta Zabrze na lata 2018-2022
3	Plan rozwoju na lata 2016-2018 (ZPEC)
4	Program ochrony środowiska przed hałasem dla Miasta Zabrze
5	Aktualizacja Programu Ograniczania Niskiej Emisji na terenie Miasta Zabrze
6	Aktualizacja Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Zabrze do 2016 roku z perspektywą do roku 2020
7	Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Zabrze na rok 2018.
8	Plan gospodarki niskoemisyjnej dla Miasta Zabrze na lata 2015-2020 z uwzględnieniem horyzontu długoterminowego do 2030
9	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2015-2018
10	Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Zabrze oraz Miejskowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego
11	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze
12	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do roku 2020+
13	Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego Komunikacyjnego Związku Komunalnego GOP w Katowicach (ZTM)
14	Polityka Rowerowa Miasta Zabrze

Tabela 28. Monitoring strategii w ramach realizacji P3. Przyjazność przestrzeni miasta w 2018r.

Priorytet	Cele strategiczne i horyzontalne	Nazwa miernika	źródło danych	j.m.	rok 2018
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C11. Zapewnienie ładu przestrzennego	liczba obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w danym roku	BPP	szt.	27
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C11. Zapewnienie ładu przestrzennego	procent powierzchni miasta objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w danym roku	BPP	%	31,91
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	wielkość emisji pyłu zawieszonego PM10 w tonach w danym roku	WE	t.	401 - 700
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem w tonach/rok	WE, GUS	t.	127
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	emisja zanieczyszczeń gazowych: dwutlenek węgla w tonach/rok	WE, GUS	t.	303768
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	wskaźniki jakości wody: ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu, tj.: BZT5 oraz ChZT	WE, GUS	kg	23 716 (BZT5), 215 174 (ChZT)
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	liczba przeprowadzonych termomodernizacji budynków wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Zabrze w danym roku	ZM	szt.	40
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	długość (km) sieci ciepłowniczej (przesył i przyłącza)	ZM, ZPEC	km	92,25
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	liczba stref wolnych od ruchu samochodowego oraz stref 30 w mieście	BI, IK, MZDiII	szt.	34

Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	łączna długość (km) dróg rowerowych w danym roku	IK, MZDiI, WI	km	28,03
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	długość (km) wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych dróg lokalnych w danym roku	IK, MZDiI, WI	km	0,88
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	liczba mieszkańców miasta w danym roku	GUS, SO	os.	173 374
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na rok	WB	szt.	227
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	liczba wydanych pozwoleń na budowę na rok	WB	szt.	1326
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	liczba mieszkań na wynajem wybudowanych w systemie budownictwa społecznego	ZM, ZBM-TBS, MTBS	szt.	31
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	liczba sprywatyzowanych komunalnych lokali mieszkalnych na rok	ON	szt.	251
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	liczba wyremontowanych / zmodernizowanych komunalnych lokali mieszkalnych w danym roku	ZM	szt.	255
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C11. Zapewnienie ładu przestrzennego	liczba projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w trakcie prac planistycznych	BPP	szt.	11
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C11. Zapewnienie ładu przestrzennego	procent powierzchni miasta objętej pracami nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	BPP	%	23,07
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	liczba projektów zrealizowanych w ramach <i>Programu Ograniczania Niskiej Emisji i Planu Gospodarki Niskoemisyjnej</i> w danym roku	WE, ZM, ZPEC	szt.	7
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	liczba uczestników działań w zakresie edukacji ekologicznej w danym roku	WE, WO	os.	3500

Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	liczba wymienionych źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych, które uzyskały dofinansowanie z budżetu Miasta	WE	szt.	383
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	wartość środków finansowych związanych z przeprowadzonymi termomodernizacjami budynków wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Zabrze	ZM	zł	4649359,1
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	liczba inicjatyw związanych z promowaniem aktywnej mobilności miejskiej w danym roku	BI, IK, MZDiI	szt.	1
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	liczba dokumentacji sporządzonych w zakresie budowy, przebudowy dróg	IK, MZDiI, WI	szt.	7
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	liczba nowych projektów organizacji ruchu	IK, MZDiI	szt.	44
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	wartość środków finansowych związanych z udostępnieniem mieszkań na wynajem wybudowanych w systemie budownictwa TBS	ZM	zł	100000
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	liczba złożonych wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu	WB	szt.	284
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	liczba złożonych wniosków o pozwolenie na budowę	WB	szt.	1476
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	liczba przetargów związanych ze zbyciem komunalnych lokali mieszkalnych	ON	szt.	101
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	liczba projektów (dokumentacja) związanych z modernizacją komunalnych lokali mieszkalnych	ZM	szt.	9

ROZDZIAŁ IV

ZNACZĄCA POZYCJA METROPOLITALNA

P4. Znacząca pozycja metropolitalna

Czwarty z priorytetów realizowanej strategii to osiągnięcie znaczącej pozycji metropolitalnej i dążenie do umocnienia roli Zabrze w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii. Równie ważne jest uczestnictwo miasta w podejmowaniu wszystkich ważnych decyzji dotyczących polityki subregionalnej województwa śląskiego. Zabrze posiadając znaczny potencjał ludnościowy i centralną lokalizację skutecznie rywalizuje o metropolitalnego klienta produktami turystycznymi czy usługami medycznymi, rozszerza swoją ofertę gospodarczą, kulturową i sportową. Sednem priorytetu jest postawienie na oryginalność zabrzańskiej propozycji. Międzynarodowy poziom oddziaływań przyczynia się do umacniania pozycji miasta w regionie. Priorytetowi odpowiada wyzwanie strategiczne „Wyróżniać się w Górnośląsko-Zagłębiowskiej Metropolii”.

W ramach priorytetu „Znacząca pozycja metropolitalna” wyznaczono następujące cele strategiczne wraz z kierunkami rozwoju:

C 16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej

- K 16.1. Turystyka przemysłowa
- K 16.2. Turystyka miejska

C 17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych

- K 17.1. Kardiologia i Kardiochirurgia
- K 17.2. Ponadlokalne usługi medyczne dostępne w mieście

C 18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury

- K 18.1. Produkty kulturalne miasta przy współudziale lokalnych środowisk artystycznych
- K 18.2. Instytucje kultury

C 19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu

- K 19.1. Marka i potencjał Górnika Zabrze

- K 19.2. Produkt sportowy miasta

C 20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki

- K 20.1. Śląski Park Technologii Medycznych „Kardio-Med. Silesia”
- K 20.2. Placówki naukowe

Tabela 29. Mierniki monitoringu i ewaluacji Strategii dla priorytetu Priorytet P4: „Znacząca pozycja metropolitalna”

Mierniki dla Priorytetu P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	
Cele strategiczne	Mierniki monitoringu i ewaluacji
C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	<ul style="list-style-type: none"> • liczba korzystających z noclegów ogółem w turystycznych obiektach noclegowych wg rodzajów • liczba osób korzystających z usług Punktu Informacji o Mieście • lista wydarzeń turystycznych o charakterze ogólnopolskim lub międzynarodowym w danym roku • liczba miejsc noclegowych całorocznych ogółem w turystycznych obiektach noclegowych wg rodzajów • liczba produktów turystyki miejskiej • lista produktów turystyki miejskiej w danym roku • liczba wydarzeń o charakterze turystycznym na rok • liczba uczestników Międzynarodowej konferencji turystyki i dziedzictwa przemysłowego w danym roku • liczba uczestników wydarzeń o charakterze turystycznym na rok • liczba umów dotacyjnych na realizację zadań z zakresu upowszechniania turystyki • liczba osób odwiedzających Muzeum Górnictwa Węglowego w danym roku
C17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba projektów realizowanych we współpracy z Śląskim Centrum Chorób Serca, Szpitalem Specjalistycznym, Fundacją Rozwoju Kardiologii, Fundacją ŚCCS, Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej, Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka, Szpitalem Miejskim, Publicznym Szpitalem Klinicznym nr • Liczba spotkań związanych z projektami realizowanymi we współpracy z Śląskim Centrum Chorób Serca, Szpitalem Specjalistycznym, Fundacją Rozwoju Kardiologii, Fundacją ŚCCS, Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej, Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka, Szpitalem Miejskim, Publicznym Szpitalem Klinicznym nr 1

	<ul style="list-style-type: none">• lista spotkań związanych z projektami realizowanymi we współpracy z Śląskim Centrum Chorób Serca, Szpitalem Specjalistycznym, Fundacją Rozwoju Kardiologii, Fundacją ŚCCS, Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej, Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka, Szpitalem Miejskim, Publicznym Szpitalem Klinicznym nr 1• Liczba podmiotów gospodarczych działających w branży medycznej (sekcja M PKD 2007)
C18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	<ul style="list-style-type: none">• Liczba słuchaczy instytucji muzycznych (Filharmonia Zabrzeńska) w danym roku• liczba umów dotyczących prestiżowych wydarzeń kulturalnych• lista wydarzeń kulturalnych o charakterze prestiżowym w danym roku• liczba widzów w teatrach (Teatr Nowy) w danym roku• liczba wydarzeń kulturalnych o charakterze prestiżowym (krajowych i międzynarodowych) na rok• liczba uczestników wydarzeń kulturalnych o charakterze prestiżowym na rok
C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	<ul style="list-style-type: none">• liczba osób ćwiczących (ćwiczący ogółem w klubach sportowych łącznie z klubami wyznaniowymi i UKS)• liczba umów dotyczących prestiżowych wydarzeń sportowych• lista wydarzeń sportowych o charakterze prestiżowym• liczba wydarzeń sportowych o charakterze prestiżowym (krajowych i międzynarodowych) na rok• liczba osób objętych szkoleniem prowadzonym przez kluby i stowarzyszenia sportowe w ramach otrzymanych dotacji na rok• lista klubów i stowarzyszeń sportowych• liczba uczestników wydarzeń sportowych o charakterze prestiżowym na rok• liczba osób otrzymujących nagrody Miasta za wysokie wyniki sportowe na rok
C20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki	<ul style="list-style-type: none">• liczba instytucji naukowych zlokalizowanych w mieście w danym roku• wartość środków finansowych z budżetu Miasta przeznaczonych na rozwój szkolnictwa wyższego i nauki• lista działań podjętych we współpracy z instytucjami szkolnictwa wyższego i nauki w danym roku• liczba projektów o charakterze naukowym i/lub wdrożeniowym współrealizowana z instytucjami naukowymi w danym roku• liczba studentów szkół wyższych działających na terenie miasta w danym roku

Realizacja strategii w ramach IV priorytetu:**C 16. INTENSYFIKOWANIE DZIAŁAŃ TURYSTYKI KULTUROWEJ**

Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej stanowi szesnasty cel strategiczny wchodzący w skład priorytetu: Znacząca Pozycja Metropolitalna. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego ukierunkowane są na wspieranie działalności i inicjatyw turystyki przemysłowej oraz miejskiej poprzez następujące przedsięwzięcia rozwojowe:

- Turystyka przemysłowa
- Turystyka miejska

Na terenie miasta Zabrze znajduje się wiele obiektów pogórnich. W dalszym ciągu kontynuowane są działania rewitalizacyjne mające na celu zachowanie najważniejszych obiektów przemysłowej spuścizny miasta. Od 2004 roku, przy wykorzystaniu funduszy unijnych, sukcesywnie realizowane są działania rewitalizacyjne, remontowe i adaptacyjne zabytkowych obiektów miasta wraz z przystosowaniem ich do pełnienia nowych funkcji, głównie kulturalnych, turystycznych, edukacyjnych oraz usługowych. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć przede wszystkim obiekty udostępnione dla ruchu turystycznego, znajdujące się na Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego. Są to:

- Muzeum Górnictwa Węglowego.
 - Sztolnia Królowa Luiza
 - Szyb „Maciej”
 - Sztolnia Królowa Luiza - Park 12 C
 - Kopalnia Guido
- Turystyka przemysłowa – Trasa wodna w Sztolni Królowa Luiza
- W Zabrzu bardzo dużą wagę przykładana jest do troski o dziedzictwo kulturowe nierozdzielnie związane z przemysłem ciężkim. Dbając o obiekty industrialne stanowiące niezwykłą atrakcję w skali światowej, cały czas prowadzone są kompleksowe działania rewitalizacyjne. Wzbogacana jest oferta turystyczna miasta. Zabrze zainwestowało

dotychczas 200 mln zł. w rozwój turystyki przemysłowej, z czego 130 mln zł stanowi dofinansowanie pozyskane ze źródeł zewnętrznych. Konsekwentnie rewitalizowane, zabrzańskie zabytki wzbogacają Śląski Szlak Zabytków Techniki.

14 września 2018r. w Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu otwarta została nowa trasa turystyczna. Jest to najdłuższy, podziemny spływ łodziami w Polsce. Trasa toru wodnego to ponad 1100 metrów podziemnego kanału, który kończy się w samym centrum Zabrza. Oryginalne XIX-wieczne wyrobiska sztolni odkrywają przed odwiedzającymi podziemne porty i mijanki. Na turystów czekają m.in. specjalnie zaaranżowane przestrzenie z historycznymi wydarzeniami i legendarnymi postaciami, a także autentyczne nacieki wapienne, charakterystyczne dla jaskiń. Atrakcją są też z pewnością żywe rośliny, które rosną prawie 40 metrów pod ziemią.

Podziemia Sztolni Królowa Luiza w Zabrzu

– Inicjatywy turystyki przemysłowej – Sztolnia Królowa Luiza

Kompleks Sztolnia Królowa Luiza w Zabrzu otrzymał certyfikat "Najlepszy Produkt Turystyczny 2018 roku". Wyróżnienie to przyznała Polska Organizacja Turystyczna. Konkurs ten ma na celu wyłonienie najbardziej atrakcyjnych, nowatorskich i przyjaznych dla turystów produktów turystycznych oraz ich popularyzację, a także wspieranie inicjatyw regionalnych i lokalnych, których efektem jest tworzenie produktów turystycznych.

- Inicjatywy turystyki przemysłowej – Europejski Szlak Dziedzictwa Przemysłowego
Kolejny zabrzański obiekt został wpisany na listę Europejskiego Szlaku Dziedzictwa Przemysłowego (ERIH). Sztolnia Królowa Luiza, obok Kopalni Guido, znalazła się w tym prestiżowym zestawieniu. ERIH łączy ponad 850 europejskich obiektów dziedzictwa industrialnego. Kompleks Sztolnia Królowa Luiza to zespół obiektów turystycznych obejmujący zachowaną część Kopalni Królowa Luiza i zabrzański odcinek Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej. Obecnie na terenach kopalni i sztolni, skupionych wokół dwóch szybów: „Carnall” przy ulicy Wolności i „Wilhelmina” przy ulicy Sienkiewicza, znajduje się unikatowy na skalę europejską kompleks tras podziemnych, prezentujących rozwój techniki górniczej oraz historię górnośląskiego górnictwa, którym towarzyszą ekspozycje i atrakcje na powierzchni.
- Organizacja Międzynarodowej konferencji oraz targów turystyki i dziedzictwa przemysłowego
12 kwietnia 2018 r., w łaźni łańcuskowej Sztolni Królowa Luiza przy ul. Wolności 410 w Zabrzu, rozpoczęła się XV Międzynarodowa Konferencja dotycząca turystyki industrialnej. Na zaproszenie Miasta Zabrze i Polskiej Izby Turystyki do naszego miasta przyjechali eksperci z kraju i zagranicy m.in. z Peru, Włoch, Chorwacji i Grecji. Tematem tegorocznej dwudniowej konferencji były "Dary Ziemi w tworzeniu i promocji terytorialnych marek turystycznych". Miasto Zabrze organizuje międzynarodową konferencję poświęconą turystyce dziedzictwa przemysłowego od 2004 r. Z każdym rokiem zwiększa jej zasięg i znaczenie. Dorobek konferencji jest zauważalny w skali międzynarodowej. Miasto Zabrze jest gospodarzem tych wydarzeń ze względu na długie tradycje związane z rozwojem przemysłu oraz z uwagi na dbałość o swoje dziedzictwo i jego konsekwentne wykorzystanie na rzecz rozwoju turystyki.
W dniach 13-14 kwietnia 2018 r. odbyła się X edycja Międzynarodowych Targów Turystycznych. W tym roku partnerem wydarzenia było Peru. W Targach udział wzięli przedstawiciele instytucji i obiektów dziedzictwa przemysłowego, muzeów oraz miast i regionów m.in. z Polski, Czech, Słowacji i Włoch. W trakcie targów odbyły się też dwie imprezy towarzyszące: III Rajd Targowy Pojazdów Klasycznych organizowany przez

Zabrzeńskie Stowarzyszenie Miłośników Motoryzacji oraz gra typu escape pn. „Kolej na Peru czyli szlakiem polskich pionierów techniki”.

Międzynarodowe Targi Turystyczne w Zabrzu

- Turystyka miejska – Ogród botaniczny
- Wspieranie inicjatyw, modernizowanie i rozbudowa Miejskiego Ogrodu Botanicznego w 2018 r.:

- 80-lecie Miejskiego Ogrodu Botanicznego

Miejski Ogród Botaniczny – jeden z trzech takich obiektów na terenie województwa śląskiego, a zarazem najstarszy w aglomeracji – stanowi oazę zieleni w sercu miasta. Pod koniec czerwca 2018 r. obchodziliśmy jubileusz 80-lecia jego utworzenia. Bogata roślinność i liczne ekspozycje zieleni, a także szeroka oferta edukacyjna i kulturalna sprawiają, że mieszkańcy i goście chętnie korzystają z licznych propozycji spędzania wolnego czasu. Miejski Ogród Botaniczny zajmuje się także ochroną i zachowaniem przyrody, a także podejmuje liczne projekty ekologiczne i naukowe. Podczas uroczystości wręczono statuetki dla przyjaciół Ogrodu Botanicznego. Otwarto też wystawę „Wizje przyszłości” studentów Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej.

- XII Festiwal Kwiatów

Już po raz dwunasty w Miejskim Ogrodzie Botanicznym odbył się Festiwal Kwiatów. To coroczne spotkanie z naturą i sztuką. Jak co roku, organizatorzy przygotowali atrakcje dla całych rodzin. W programie dwudniowej imprezy znalazły się m.in. warsztaty ogrodnicze, zielarskie, pszczelarskie, wikliniarskie. Nie zabrakło ciekawych wykładów i prelekcji. Dużym zainteresowaniem cieszyły się plenerowe warsztaty i zajęcia techniczno-plastyczne dla dzieci.

- Realizacja projektu pn. „Budowa ścieżki edukacyjnej w Miejskim Ogrodzie Botanicznym w Zabrze”. Inwestycja, dofinansowana z WFOŚiGW, ma na celu podniesienie atrakcyjności MOB. W ramach zadania planowane jest utworzenie ścieżki edukacyjnej, która przebiegać będzie po całym obszarze ogrodu. Na trasie ścieżki uwzględniono elementy małej architektury, które będą pomocne przy poszerzaniu wiedzy z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi, tj. drewniane ławki ze stołem z informacją o segregacji odpadów oraz kosze do segregacji. Wartość projektu: ponad 110 tys. zł

Miejski Ogród Botaniczny w Zabrze przy ul. Piłsudskiego 60

W2018r. Centrum Edukacji Ekologicznej działające przy Miejskim Ogrodzie Botanicznym zorganizowało i przeprowadziło dla dzieci oraz dorosłych łącznie 170 warsztatów, dla ogółem 3213 osób. Poza warsztatami MOB w zakresie edukacji ekologicznej i przyrodniczej realizował następujące wydarzenia:

- kontynuacja cyklicznej akcji obrączkowania ptaków na terenie MOB w ramach ogólnopolskiej akcji pn. „Akcja Karmnik 2017/2018”, wraz z Górnośląskim Kołem Ornitologicznym z Bytomia. MOB zajął w rankingu ogólnopolskim II miejsce w ilości zaobrączkowanych ptaków (674 szt.), V miejsce pod względem liczby gatunków schwytych w sieci (17 gat.), I miejsce w liczbie zaobrączkowanych zięb i grubodziobów.
- wizyta TVP3 Katowice w MOB celem nagrania materiału do programu „Kwadrans w ogrodzie”.
Tematy poszczególnych odcinków programów:
 - „Rośliny użytkowe: kawa i herbata”,
 - „Pieprz i wanilia”,
 - „Grubosz i sukulenty”,
 - „Begonie”,
 - „Anturium i filodendrony”,
 - „Fikusy”,
 - „Bromeliowate”,
 - „Najmodniejsze rośliny domowe”
 - „Rośliny ‘oczyszczające’ powietrze”,
 - „Rośliny o zwisających pędach”.
- uczestnictwo MOB w VII edycji Nocy Biologów na Wydziale Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach – cyklicznej imprezy otwartej dla wszystkich zainteresowanych przyrodą, edukacją ekologiczną, warsztatami i pokazami organizowanymi przez naukowców Uniwersytetu. MOB przeprowadzono warsztaty „Liście pod lupą – poznaj znane i mniej znane gatunki drzew” dla dzieci i młodzieży;

- wizyta studyjna młodzieży w ramach Akademii Młodych Biologów z Pałacu Młodzieży w Katowicach – prelekcja nt. organizacji pracy w ogrodzie botanicznym, przepisy prawne, zwiedzanie terenu MOB i palmiarni;
- zajęcia dydaktyczne studentów Wydziału biologii i Ochrony Środowiska UŚ z przedmiotu „Paleobiologia i filogeneza roślin i zwierząt” z Katedry Botaniki i Ochrony Przyrody Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach;
- Międzyszkolny Turniej Ekologiczny przy współpracy z FCC. MOB był partnerem Turnieju, w którym biorą udział reprezentanci 5 zabrzańskich szkół podstawowych nr: 24, 25, 26, 42, 46. Celem Turnieju jest m.in.: poszerzenie wiedzy przyrodniczej, rozbudzanie motywacji do aktywnego poznawania i ochrony przyrody, propagowanie wiedzy na temat selektywnej zbiórki odpadów czy wyrabianie aktywnej postawy wobec problemu ochrony środowiska. W ramach Turnieju – interaktywna, zespołowa, botaniczna karta pracy – dla 5 stanowisk oraz rywalizacja sportowa;
- wykład dr Agnieszki Zawiszy-Raszki: „Dlaczego i jak chronimy rośliny” w ramach seminarium ekologicznego „Żurawki. Zagrożone unikatki przyrody” współorganizowanego przez Urząd Miasta w Będzinie. Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Stefana Żeromskiego w Będzinie;
- Festiwal Kwiatów w MOB XII edycja. Uroczyste obchody jubileuszu 80-lecia MOB w Zabrze. W programie m.in.: wykład i warsztaty o żurawkach (*Heuchera* sp.), stoiska producentów i sprzedawców roślin rabatowych, drzew i krzewów, miody i rośliny miododajne, prelekcje nt. roślin ogrodu botanicznego;
- wizyta studyjna i szkolenia w ramach projektu: „Innovative Start. Podniesienie kompetencji zawodowych studentów Wydziału Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego w odpowiedzi na oczekiwania przyszłych pracodawców”, przygotowanego w ramach programu POWER NCBiR, Działanie 3.1. Kompetencje w szkolnictwie wyższym PROGRAM ROZWOJU KOMPETENCJI. MOB przygotowuje

prelekcje nt. funkcjonowania ogrodów botanicznych w Polsce, zapoznanie się studentów z pracą i działaniami na terenie MOB;

- Dzień Pszczół i Innych Owadów – MOB zaprasza dzieci i młodzież spędzającą wakacje w mieście na liczne warsztaty: „zapyłacze i zapyłanie roślin”, „wycinanie owadów w 3D”, warsztaty pszczelarskie oraz budowania domków dla owadów. Współpraca z firmą FloJaMo zapewniającą warsztaty inżynieryjno-konstrukcyjne – temat przewodni „Domek Pana Bąka”,
- uczestnictwo MOB w Dniu Nauki – warsztaty dla najmłodszych i dzieci poświęcone recyklingowi odpadów, segregacji śmieci,
- rozpoczęcie obrączkowania ptaków w ramach Akcji Karmnik,
- Publikacja artykułu na temat mszaków Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu: „Mszaki Miejskiego Ogrodu Botanicznego w Zabrzu (województwo śląskie)”. Barbara Fojcik.

C 17. WZMACNIANIE UDZIAŁU W METROPOLITALNYM RYNKU USŁUG MEDYCZNYCH

Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych stanowi siedemnasty cel strategiczny wchodzący w skład priorytetu: Znacząca pozycja metropolitalna. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na następujące kierunki rozwoju:

- Kardiologia i kardiochirurgia
- Ponadlokalne usługi medyczne dostępne w mieście

Powyższy cel realizuje Strategię poprzez następujące działania:

- Kardiologia i kardiochirurgia - Śląskie Centrum Chorób Serca

Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu należy do wiodących ośrodków kardiologiczno-kardiochirurgicznych w Polsce i poza granicami naszego kraju. ŚCCS to ośrodek akademicki z doświadczeniem w zakresie rozpoznawania i leczenia chorób serca, naczyń i płuc u dorosłych i dzieci, związanym z działalnością naukową i szkoleniową Wydziału Lekarskiego z Oddziałem Lekarsko - Dentystycznym w Zabrzu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach, jednocześnie wiodący szpital wysokospecjalistyczny.

Śląskie Centrum Chorób Serca w Zabrzu przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9

W Śląskim Centrum Chorób Serca (ŚCCS) w Zabrzu działa 6 jednostek naukowo-dydaktycznych Wydziału Lekarskiego Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu Śląskiego Uniwersytetu Medycznego:

- Katedra Kardiologii, Wrodzonych Wad Serca i Elektroterapii, a w jej ramach Oddział Kliniczny Kardiologii SUM oraz Oddział Kliniczny Wrodzonych Wad Serca i Kardiologii Dziecięcej SUM
- III Katedra i Oddział Kliniczny Kardiologii SUM
- Katedra i Oddział Kliniczny Kardiochirurgii i Transplantologii, Chirurgii Naczyniowej i Endowaskularnej SUM
- Oddział Kliniczny Kardioanestezji i Intensywnej Terapii SUM
- Wieloprofilowy Ośrodek Intensywnej Opieki Sercowo-Naczyniowej SUM
- Zakład Rehabilitacji Leczniczej

W 2018r. Śląskie Centrum Chorób Serca prowadziło prace związane z powołaniem w Zabrzu Śląskiego Ośrodka Kliniczno-Naukowego Zapobiegania i Leczenia Chorób Środowiskowych, Cywilizacyjnych i Wieku Podeszłego im. prof. Zbigniewa Religi. Wartość przedsięwzięcia szacuje się na około 85 mln zł. Warto podkreślić, że Miasto współuczestniczyło w przygotowywaniu aplikacji niezbędnych do sfinansowania projektu. Działalność znamienitych naukowców i specjalistów umacnia markę Zabrze jako ośrodka, w którym podejmuje się nowatorskie projekty medyczne służące pacjentom. ŚCCS dynamicznie się rozwija tworząc infrastrukturę przyjazną dla pacjentów w każdym wieku.

– Międzynarodowa Konferencja Kardiologiczna.

W organizowanej w Zabrzu Międzynarodowej Konferencji Kardiologicznej co roku uczestniczy wielu gości z Polski i zagranicy. Temat konferencji w 2018r. to: „Postępy w rozpoznawaniu i leczeniu chorób serca, płuc i naczyń”. Patronat nad wydarzeniem objęli: Śląski Uniwersytet Medyczny oraz Polskie Towarzystwo Kardio- i Torakochirurgów. Konferencja organizowana jest przez zespół Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu. XXV Międzynarodową Konferencję Kardiologiczną, XIX Warsztaty

Kardiologii Inwazyjnej Kardiologiczna oraz II Warsztaty Echokardiografii organizowane przez Śląskie Centrum Chorób Serca w odbyły się w dniach 6-8 czerwca 2018 r.

– Międzynarodowa Konferencja MedTrends

W 2018r. w dniach 23-24.05.2018 odbyła się w Zabrzu IV edycję międzynarodowej konferencji MedTrends – Europejskiego Forum Nowoczesnej Ochrony Zdrowia. Organizatorem konferencji był Śląski Park Technologii Medycznych – Kardio-Med Silesia, a współorganizatorem było Śląskie Centrum Chorób Serca oraz Miasto Zabrze. Tematyka konferencji MedTrends była poświęcona aktualnym trendom, problemom i wyzwaniom w nowoczesnej ochronie zdrowia w Polsce i Europie. W konferencji udział wzięli czołowi eksperci m.in. z dziedziny onkologii, neurologii, kardiologii oraz genomiki. Była to również doskonała okazja dla przedstawicieli sektora biznesu z Polski i innych krajów europejskich do wymiany wiedzy i doświadczeń z przedstawicielami świata nauki, medycyny, nowych technologii i rozwiązań telemedycznych. Formuła konferencji zakłada dwa intensywne dni naukowo-warsztatowe. Pierwszy dzień forum skupiał się wokół najbardziej aktualnych, istotnych zagadnień związanych z implementacją i rozwojem zdrowia cyfrowego w Polsce. Wiele miejsca w tegorocznym programie poświęcone było wykorzystaniu sztucznej inteligencji i machine learning w edukacji, diagnostyce i leczeniu chorób cywilizacyjnych, także w kontekście nowych wyzwań i oczekiwań w polskim systemie ochrony zdrowia. Program drugiego dnia spotkania zadedykowany był startupom w ochronie zdrowia, w trakcie którego odbyły się prelekcje ekspertów, doświadczonych praktyków oraz warsztaty i case study. W ramach konferencji MedTrends zorganizowana była również sesja konkursowa MedTrends TOP TRENDS na najlepszy startup w dziedzinie ochrony zdrowia. Miejsce I i nagrodę Grand Prix uzyskał startup FindAir za Inteligentny Inhalator do kontroli astmy.

– Ponadlokalne usługi medyczne dostępne w mieście - rozpoczęcie budowy Szpitalnego Oddziału Ratunkowego przy Szpitalu Miejskim

Budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego w Szpitalu Miejskim w Zabrzu rozpoczęła się w kwietniu 2018 r. W ramach inwestycji powstanie Centrum Urazowe wraz z Oddziałem Neurochirurgii. Projekt zakłada również budowę lądowiska dla helikopterów,

rozbudowanie Oddziału Anestezjologii i Intensywnej Terapii Medycznej oraz przebudowę Izby Przyjęć. Zgodnie z planem prace powinny zakończyć się do końca marca 2019 r. Koszt całkowity to ponad 26,1 mln zł. Inwestycja służy systematycznemu podnoszeniu jakości opieki medycznej w naszym mieście. Budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego wraz z lądowiskiem przyczyni się do wzmocnienia pozycji szpitala na medycznej mapie regionu. W 2018 r. budowa przebiegała zgodnie z harmonogramem. W grudnia 2018 r. działalność w nowo wyremontowanej lokalizacji rozpoczął Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii Medycznej.

Budowa Szpitalnego Oddziału Ratunkowego przy Szpitalu Miejskim w Zabrzu

Inwestycje zrealizowane w ostatnich latach w Szpitalu Miejskim w znacznym stopniu poprawiły jakość usług świadczonych dla pacjentów:

- Budowa Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka
- Termomodernizacja budynku
- Wprowadzenie e-usług
- Utworzenie Apteki Szpitalnej
- Budowa Publicznych Punktów Dostępu do Internetu
- Utworzenie pododdziału udarowego

C 18. ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE KULTURY

Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury stanowi osiemnasty cel strategiczny wchodzący w skład priorytetu czwartego: Znacząca pozycja metropolitalna. Kierunki Działań w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego są realizowane poprzez zapisane w Strategii przedsięwzięcia rozwojowe:

- Produkty kulturalne miasta przy współudziale lokalnych środowisk artystycznych
 - Kreowanie i realizowanie znaczących wydarzeń kulturalnych typu: koncerty, przeglądy, wystawy
 - Stworzenie inkubatora kultury i designu w obiektach przemysłowych
 - Utworzenie Centrum Kultury Carbon Art
- Instytucje kultury
 - Zwiększanie aktywności i rozwijanie oferty, w tym metropolitalnej Domu Muzyki i Tańca
 - Realizowanie wydarzeń o zasięgu metropolitalnym przez Filharmonię Zabrzeńską, Teatr Nowy, Muzeum Górnictwa Węglowego
 - Modernizowanie, rozbudowa i remonty zabrzańskich instytucji kultury o znaczeniu metropolitalnym

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na *zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury*. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na :

- Kreowanie i realizowanie znaczących wydarzeń kulturalnych – Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego

W 2018 roku odbył się VI Międzynarodowy Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego. Festiwal zagościł w Kopalni Guido, Sztolni Królowa Luiza oraz siedzibie Domu Muzyki i Tańca. To wydarzenie cieszy się bardzo dużą popularnością wśród mieszkańców

Metropolii. Koncert inauguracyjny odbył się na poziomie 320 w Kopalni Guido. Finałowy plenerowy koncert „TE DEUM” zorganizowano w kompleksie Sztolnia Królowa Luiza. W festiwalu uczestniczyło ponad 3200 widzów, z czego blisko 1000 osób stanowiło widownię koncertu finałowego.

Koncert finałowy Międzynarodowego Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego w Zabrzu

- Zwiększenie rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury – Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej”

Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej” w Zabrzu

W 2018 r. odbyła się XXII Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej”. Tematem przewodnim było: „ Miasta górnicze i górnictwo w Europie Środkowej”. Uczestnicy konferencji poruszyli tematy dotyczące m.in. organizacji ośrodków górniczych oraz metod i technik wydobywczych. Konferencja znacząco przyczynia się do odkrywania naszej tożsamości i poznawania bogatej kulturowo przeszłości. W szerokim kontekście europejskim przybliża historię śląskiej ziemi. Każdego roku w konferencji biorą udział uczeni z różnych ośrodków naukowych kościelnych i świeckich w kraju, jak również z Czech, Słowacji czy Niemiec. Wydarzenie ma również ogromny walor edukacyjny, uczestniczą w nim bowiem corocznie grupy młodzieży szkół średnich i studentów zainteresowanych tego typu tematyką.

- Zwiększenie rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury – Międzynarodowy Festiwal Rysowania

W 2018 roku odbyła się 21 edycja Międzynarodowego Festiwalu Rysowania. Organizatorem Festiwalu było Liceum Plastyczne przy Zespole Szkół nr 18, Urząd Miejski, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji oraz Miejski Ośrodek Kultury. Honorowy patronat nad wydarzeniem objęła Prezydent Zabrze. Miejscem organizacji konkursu była hala Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. W festiwalu wzięło udział ponad tysiąc młodych artystów w tym goście z Rosji, Niemiec i Ukrainy. Ich prace zostały ocenione przez pracowników naukowych z uczelni plastycznych. Następnie został zorganizowany wernisaż wystawy laureatów w Kopalni Sztuki przy ul. Hagera 41. Stroje modeli pozujących rysownikom nawiązywały do tematyki patriotycznej. W ten sposób organizatorzy chcieli podkreślić i uczcić 100 rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Festiwal ma na celu m.in. popularyzację sztuk plastycznych, rozwój osobowości artystycznej dzieci i młodzieży, inspirowanie młodych twórców do doskonalenia umiejętności rysunkowych, a także inicjowanie spotkań międzykulturowych artystycznie utalentowanych młodych ludzi.

Wystawa prac laureatów Międzynarodowego Festiwalu Rysowania, Kopalnia Sztuki w Zabrzu przy ul. Hagera 41

– Międzynarodowy Zabrzeński Festiwal Organowy

W 2018 r. odbył się XXIII Międzynarodowy Zabrzeński Festiwal Organowy im. ks. Antoniego Chlondowskiego. Organizatorem tego wyjątkowego wydarzenia artystycznego, które odbyło się pod patronatem prezydent Zabrze, był Urząd Miejski w Zabrzu. W festiwalu wzięli udział artyści z Polski, Niemiec i Czech. Koncerty odbywały się w zabrzeńskich kościołach.

– Modernizowanie, rozbudowa i remonty zabrzeńskich instytucji kultury o znaczeniu metropolitalnym - Remont budynku Teatru Nowego

Realizacja projektu pn.: „Rozbudowa, nadbudowa, przebudowa i remont budynku Teatru Nowego w Zabrzu wraz z infrastrukturą techniczną i elementami zagospodarowania terenu” to możliwość poprawy warunków dla metropolitalnej oraz lokalnej działalności kulturalnej.

C 19. ZWIĘKSZENIE MIĘDZYNARODOWEJ ROZPOZNAWALNOŚCI MIASTA W DZIEDZINIE SPORTU

Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu stanowi dziewiętnasty cel strategiczny wchodzący w skład priorytetu czwartego: Znacząca pozycja metropolitalna. Kierunki Działań w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego są realizowane poprzez zapisane w Strategii przedsięwzięcia rozwojowe:

- Marka i potencjał Górnika Zabrze
 - Utworzenie Muzeum Sportu
 - Utworzenie i wspieranie działalności Ośrodka szkoleniowo-treningowego dzieci i młodzieży
 - Dokończenie budowy stadionu im. Ernesta Pohla
- Produkt sportowy miasta
 - Wspieranie inicjowania i realizacji prestiżowych wydarzeń sportowych
 - Wspieranie rozwoju specjalizacji sportowych Zabrze, w tym: piłka nożna, piłka ręczna, gimnastyka, tenis
 - Kontynuowanie współpracy z AWF

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na *zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu*. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na :

- Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu - Klub Górnik Zabrze

- Obchody 70-lecia Klubu Górnik Zabrze.

W 2018 r. klub Górnik Zabrze świętował swoje 70-te urodziny. W Galerii Muzeum Miejskiego Cafe Silesia, otwarto wystawę poświęconą historii Górnika Zabrze, a w Domu Muzyki i Tańca, odbyła się uroczysta gala z okazji 70-tej rocznicy powstania Klubu. Imprezę poprzedziła msza święta w intencji klubu odprawiona w kościele pw. św. Józefa. Gala zgromadziła wielu znamienitych gości – przedstawicieli rządu, legend

Górnika, licznych klubowych delegacji oraz kibiców 14-krotnego Mistrza Polski w piłce nożnej. Podczas uroczystości wspomniane były wielkie sukcesy Górnika Zabrze. Górnik Zabrze jest jedną z marek Zabrze i przyczynia się do rozśławiania miasta w kraju, Europie i świecie.

Uroczysta gala z okazji 70-tej rocznicy powstania Klubu Górnik Zabrze

- Górnik Zabrze zakończył sezon 2017/2018 na czwartym miejscu. Dzięki osiągniętemu wynikowi klub zapewnił sobie udział w europejskich pucharach. Dobre występy Górnika przyciągnęły na trybuny Areny Zabrze łącznie w sezonie ponad 400 tys. osób co umożliwiło realizację założonych wyników finansowych.
 - Utworzenie i wspieranie działalności Ośrodka szkoleniowo-treningowego dzieci i młodzieży - Akademia Piłkarska Górnika Zabrze
- W 2013 r. została utworzona Akademia Piłkarska Górnika Zabrze. Szkoli się w niej blisko 950 zawodników. Akademia piłkarska ma dwa główne cele:
- propagowanie piłki nożnej jako sportu masowego
 - tworzenie optymalnych warunków do uprawiania tego sportu przez jak największą ilość dzieci i młodzieży szkolnej.

Nad rozwojem młodych piłkarzy czuwa 35 licencjonowanych trenerów. W procesie szkolenia AP Górnika nacisk położony jest na trzy aspekty: wychowawczy, edukacyjny

i sportowy. Wysoka jakość miejskiej infrastruktury sportowej pozwala Akademii realizować swoje zadania szkoleniowe. Miejskie obiekty sportowe wykorzystanie na potrzeby Akademii:

- Stadion Gazobudowy przy ul. Dorotki 1
- Stadion Sparty przy ul. Mickiewicza 66a
- Stadion Walki przy ul. Jaskółcza 40
- Stadion Górnika przy ul. Roosevelta 81
- Stadion przy ul. Żniwiarzy 16
- Orlik Zabrze przy ul. Franciszkańskiej 4

Klub tworzy również przedszkola piłkarskie w miastach, w których ma swoich fanów. Obecnie Górnik Zabrze posiada 8 takich ośrodków zamiejscowych. Od kilku lat drużyny młodzieżowe Górnika tworzą klasy sportowe w zabrzańskich szkołach. Trenerzy poszczególnych zespołów, a także władze Akademii ściśle współpracują z dyrekcjami szkół, tworząc młodym zawodnikom, jak najlepsze warunki do treningów i do nauki. Miasto w 2018r. wsparło Akademię kwotą ponad 260 tys zł.

- Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu – wyścig kolarski Tour de Pologne

Trzeci etap 75. edycji wyścigu Tour de Pologne kończył się w Zabrzu. Najlepsi polscy i zagraniczni kolarze pokonując trasę liczącą 139 km dotarli na metę, która usytuowana była przy Arenie Zabrze. Tour de Pologne to kolarska liga mistrzów i okazja, żeby na polskich drogach obserwować najlepszych zawodników w światowym peletonie. Do Zabrza wyścig zawitał po raz drugi. Podobnie, jak w 2017 r., tak i tym razem zabawa trwała przez wiele godzin i rozpoczęła się na długo przed spodziewanym przyjazdem kolarzy. Podobnie jak w pozostałych miastach stanęło tu kolarskie miasteczko, w którym bawili się dorośli i ich pociechy. Oprócz tradycyjnych namiotów sponsorskich, na promenadzie stadionu można było skorzystać również z atrakcji przygotowanych przez instytucje działające na terenie miasta. Najmłodszy amatorzy kolarstwa sprawdzili swoje siły w ramach Kinder+Sport Mini Tour de Pologne Cup – jednego

z najpopularniejszych cykli wyścigów dla dzieci, gdzie swoje wielkie kariery rozpoczynało wielu zawodowych kolarzy.

Tour de Pologne – 75. edycja wyścigu, etap 3. z metą w Zabrzu

– Turnieju tenisa ziemnego ITF Zabrze Cup 2018

Miasto było współorganizatorem Międzynarodowego Turnieju ITF Zabrze Cup 2018 na kortach klubu sportowego KS Mostostal Zabrze.

Klub Sportowy KS Mostostal Zabrze, ul. Piłsudskiego

– Międzynarodowy Festiwal Tańca

Najlepsze pary taneczne Europy rywalizowały w zabrzańskej hali Pogoń podczas Międzynarodowego Festiwalu Tańca. Tancerze zaprezentowali się zarówno w tańcach standardowych, jak i latynoamerykańskich. Zabrzański turniej od lat rozgrywany jest w niezwykle wysokiej randze WDSF Open. Podczas tanecznej rywalizacji prezentowane były walce, tanga, samby oraz rumby, których wykonanie pozwoliło zdobywać punkty w światowym rankingu. W 2018 roku w Festiwalu uczestniczyło 129 par z 14 krajów.

C 20. BUDOWANIE RANGI WAŻNEGO OŚRODKA SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI

Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki stanowi dwudziesty cel strategiczny wchodzący w skład priorytetu czwartego: Znacząca pozycja metropolitalna. Kierunki Działań w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego to:

- Śląski Park Technologii Medycznych „Kardio-Med. Silesia”
- Placówki naukowe
- Szkolnictwo wyższe

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na *budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki*. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na :

- Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki
Uniwersytet Medyczny utworzył, na pl. Dworcowym, Centrum Symulacji Medycznej. Oficjalne otwarcie nastąpiło 22 października 2018 r. W wyniku inwestycji wartej 35 mln zł zrealizowane zostało przedsięwzięcie, które stanowi innowacyjną bazę dla studentów.

Centrum Symulacji Medycznej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego W Zabrze, pl. Dworcowy

Śląski Uniwersytet Medyczny to uczelnia wyróżniająca się nowoczesnym potencjałem badawczym, naukowym i dydaktycznym, stanowiąca rozpoznawalny symbol Zabrze i Śląska na medycznej mapie Polski, Europy i świata. W 2018 r. Śląski Uniwersytet Medyczny obchodził 70-lecie istnienia. Jubileusz uświetniła wspólna inicjatywa, jaką był „Piknik Pokoleń” pozwalający na integrację środowiskową absolwentów, słuchaczy i pracowników.

„Piknik Pokoleń” – 70-lecie istnienia Śląskiego Uniwersytetu Medycznego

- Wspieranie działań związanych z utworzeniem i działalnością Śląskiego Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu

W ramach współpracy z Politechniką Śląską, Miasto przekazało nieruchomość zlokalizowaną przy ul. Roosevelta 40 z przeznaczeniem na realizację inwestycji naukowo-badawczej Wydziału Inżynierii Biomedycznej Politechniki Śląskiej. Celem inwestycji będzie budowa Centrum Inżynierskiego Wspomagania Medycyny i Sportu, o wartości około 92 mln zł. Przedsięwzięcie to będzie realizowane wspólnie z firmą Philips.

Wydział Inżynierii Biomedycznej podejmuje również zadania służące pacjentom. Powstało laboratorium, w którym realizowane będą prace nad rozwiązaniami technologicznymi dla rehabilitantów oraz robotami, które pomogą personelowi medycznemu w opiece nad chorymi.

Coraz więcej młodych ludzi chce studiować na Politechnice Śląskiej w Zabrzu. W 2018 r. na Wydziale Organizacji i Zarządzania studiowało łącznie 2027 osób, w tym 882 studentów I roku. Z kolei na Wydziale Inżynierii Biomedycznej studiowało 500 osób. 170 studentów rozpoczęło 1 rok, z czego 20 studentów po raz pierwszy podjęło naukę prowadzoną w języku angielskim.

Politechnika Śląska, Wydział Inżynierii Biomedycznej w Zabrzu przy ul. Roosevelta 40

– Kierunek Lekarski – Wyższa Szkoła Techniczna

Wyższa Szkoła Techniczna ma swoją siedzibę w Zabrzu od października 2012 roku. W wyniku rozbudowy i modernizacji zabytkowego budynku mieszczącego się przy Parku Hutniczym 3-5 uczelnia posiada nowo wyremontowany oraz nowoczesny obiekt, w którym są prowadzone zajęcia. W obiekcie znajdują się nowoczesne sale wykładowe i dobrze wyposażone pracownie dydaktyczne. Wyższa Szkoła Techniczna to uczelnia wychodząca naprzeciw nowoczesnym trendom edukacyjnym, dostosowująca swoją ofertę do potrzeb kształcenia. W 2018r. został utworzony w Zabrzu nowy Wydział - Nauk Medycznych im. prof. Zbigniewa Religi. Wydział Nauk Medycznych obejmuje dwa kierunki:

- kierunek lekarski - kształcenie prowadzone będzie w trybie studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Zajęcia teoretyczne i praktyczne realizowane

będą w oparciu o programy opracowane na podstawie wytycznych zawartych w standardach kształcenia dla kierunku lekarskiego

- pielęgniarstwo - podczas nauki student zdobędzie umiejętności profesjonalnej opieki pielęgniarskiej, będzie potrafił korzystać z aktualnej wiedzy dla zapewnienia bezpieczeństwa i wysokiego poziomu opieki. Nauczy się udzielania świadczeń w zakresie promowania, zachowania zdrowia i zapobiegania chorobom, sprawowania całościowej nad chorymi i niepełnosprawnymi.

Wyższa Szkoła Techniczna w Zabrzu, ul. Park Hutniczy 3-5

Założeniem kształcenia na kierunku lekarskim jest pozyskanie wiedzy oraz praktycznych umiejętności w obszarze profilaktyki, leczenia i rehabilitacji, które są niezbędne do wykonywania zawodu lekarza. Zajęcia na nowym kierunku obejmują grupy przedmiotów z zakresu nauk morfologicznych, naukowych podstaw medycyny, nauk klinicznych zabiegowych, organizacyjnych aspektów medycyny. Efektem nauki jest otrzymanie tytułu lekarza. Zdobytą wiedzę i rozwinięte umiejętności absolwenci kierunków lekarskiego oraz pielęgniarstwa będą mogli wykorzystać w publicznych i niepublicznych zakładach opieki zdrowotnej, instytucjach badawczych, ośrodkach badawczo- rozwojowych, instytucjach zajmujących się poradnictwem i upowszechnianiem wiedzy z zakresu edukacji prozdrowotnej.

– Śląski Park Technologii Medycznych „Kardio-Med Silesia” sp. z o.o.

Systematycznie rozwija działalność pierwszy w Polsce Śląski Park Technologii Medycznych, którego udziałowcami są Fundacja Śląskiego Centrum Chorób Serca oraz Miasto Zabrze. Kardio-Med Silesia to park technologii medycznych, który jest miejscem współpracy wielu ważnych ośrodków naukowych w Zabrzu: Śląskiego Centrum Chorób Serca w Zabrzu, Fundacji SCCS w Zabrzu, Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej – Curie, Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religii. W 2018 r. spółka uzyskała grant w wysokości ponad 11 mln zł na realizację projektu pn. „Kursy umiejętności dla lekarzy i lekarzy rezydentów” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Śląski Park Technologii Medycznych Kardio-Med Silesia Sp. z o.o. uczestnicząc w największych europejskich targach medycznych w Düsseldorfie, zaprezentował nowe rozwiązania telemedyczne.

Kardio-Med Silesia w Zabrzu przy ul. Marii Skłodowskiej-Curie 10C

W poniższej tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie typu strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne dokumenty o podobnym charakterze, stanowiące

uszczegółowienie priorytetów Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym: Priorytet 4. Znacząca pozycja metropolitalna.

Tabela 30. Miejskie dokumenty strategiczne wpisujące się w priorytet Znacząca pozycja metropolitalna (P4)

Miejskie dokumenty strategiczne wpisujące się w priorytet Znacząca pozycja metropolitalna (P4)	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	Strategia tworzenia ekosystemu startupów w Zabrzu z obszarów medycyny i pokrewnych
2	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze

Tabela 31. Monitoring strategii w ramach realizacji P4. Znacząca pozycja metropolitalna w 2018r.

Priorytet	Cele strategiczne i horyzontalne	Nazwa miernika	źródło danych	j.m.	rok 2018
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba korzystających z noclegów ogółem w turystycznych obiektach noclegowych wg rodzajów	WPTS, GUS	os.	107997
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba miejsc noclegowych całorocznych ogółem w turystycznych obiektach noclegowych wg rodzajów	WPTS, GUS	szt.	989
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba wydarzeń o charakterze turystycznym na rok	WPTS	szt.	3
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba uczestników wydarzeń o charakterze turystycznym na rok	WPTS	os.	2500
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba osób odwiedzających Muzeum Górnictwa Węglowego w danym roku	WKD	szt.	174204
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych	liczba projektów realizowanych we współpracy z Śląskim Centrum Chorób Serca, Szpitalem Specjalistycznym, Fundacją Rozwoju Kardiologii, Fundacją ŚCCS, Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej, Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka, Szpitalem Miejskim, Publicznym Szpitalem Klinicznym nr 1	BI, ZCRP, ZPS	szt.	1
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych	liczba podmiotów gospodarczych działających w branży medycznej (sekcja M PKD 2007)	ZCRP	szt.	12
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	liczba słuchaczy instytucji muzycznych (Filharmonia Zabrzeńska) w danym roku	WKD	os.	35132

Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	liczba widzów w teatrach (Teatr Nowy) w danym roku	WKD	os.	55180
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	liczba wydarzeń kulturalnych o charakterze prestiżowym (krajowych i międzynarodowych) na rok	WKD	szt.	6
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	liczba uczestników wydarzeń kulturalnych o charakterze prestiżowym na rok	WKD	os.	7301
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	liczba osób ćwiczących (ćwiczący ogółem w klubach sportowych łącznie z klubami wyznaniowymi i UKS)	WPTS	os.	4901
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	liczba wydarzeń sportowych o charakterze prestiżowym (krajowych i międzynarodowych) na rok	WPTS	szt.	25
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	liczba uczestników wydarzeń sportowych o charakterze prestiżowym na rok	WPTS	os.	42672
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	liczba osób otrzymujących nagrody Miasta za wysokie wyniki sportowe na rok	WPTS	os.	105
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki	liczba projektów o charakterze naukowym i/lub wdrożeniowym współrealizowana z instytucjami naukowymi w danym roku	WO	szt.	1
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba osób korzystających z usług Punktu Informacji o Mieście	WPTS	os.	6936
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba produktów turystyki miejskiej	WPTS	szt.	3
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba uczestników Międzynarodowej konferencji turystyki i dziedzictwa przemysłowego w danym roku	BWZ, WPTS	os.	200

Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba umów dotacyjnych na realizację zadań z zakresu upowszechniania turystyki	WPTS	szt.	11
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych	liczba spotkań związanych z projektami realizowanymi we współpracy z Śląskim Centrum Chorób Serca, Szpitalem Specjalistycznym, Fundacją Rozwoju Kardiochirurgii, Fundacją ŚCCS, Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej, Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka, Szpitalem Miejskim, Publicznym Szpitalem Klinicznym nr 1	BI, ZCRP, ZPS	szt.	1
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	liczba umów dotyczących prestiżowych wydarzeń kulturalnych	WKD	szt.	30
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	liczba umów dotyczących prestiżowych wydarzeń sportowych	WPTS	szt.	30
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	liczba osób objętych szkoleniem prowadzonym przez kluby i stowarzyszenia sportowe w ramach otrzymanych dotacji na rok	WPTS	os.	4436
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki	wartość środków finansowych z budżetu Miasta przeznaczonych na rozwój szkolnictwa wyższego i nauki	WBU	zł	500000

ROZDZIAŁ V

CELE HORYZONTALNE

CH. Cele horyzontalne

W Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 sformułowano dodatkowo cele horyzontalne – definiujące stany i zamierzenia, których zakres merytoryczny wiąże się z zakresem tematycznym wszystkich priorytetów rozwoju miasta. Lista celów horyzontalnych wraz z kierunkami rozwoju jest następująca:

CH 1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny

- KH 1. Aktywna polityka na rzecz rodzin

CH 2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city

- KH 2. Rozwiązania *smart city* w sferach gospodarki komunalnej miasta

CH 3. Rewitalizacja miasta

- KH 3.3. Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023
- KH 3.2. Działania wspierające rewitalizację

CH 4. Skuteczne promowanie miasta

- KH 4.1. Atrakcyjny wizerunek miasta
- KH 4.2. Promocja produktów miejskich

Tabela 32. Mierniki monitoringu i ewaluacji Strategii dla celów horyzontalnych

Mierniki dla celów horyzontalnych	
Cele horyzontalne	Mierniki monitoringu i ewaluacji
CH1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny	<ul style="list-style-type: none">• liczba rodzin objętych projektami na rzecz wspierania rodzin w danym roku• liczba projektów realizowanych na rzecz wspierania rodzin w danym roku• lista projektów realizowanych na rzecz wspierania rodzin w danym roku

CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	<ul style="list-style-type: none">• liczba punktów świetlnych zarządzanych za pomocą inteligentnych aplikacji w danym roku• liczba strategii, programów, planów obejmujących rozwiązania smart city w danym roku (wydziały realizujące wskazany typ strategii, programów, planów)• lista strategii, programów, planów obejmujących rozwiązania smart city w danym roku• liczba mieszkańców objętych inteligentnym systemem zarządzania odpadami w danym roku• wartość środków finansowych poniesionych na wdrożenie systemu inteligentnego oświetlenia• lista inwestycji związanych z inteligentnym oświetleniem w danym roku• procentowy udział pism wpływających drogą elektroniczną do urzędu do ogólnej liczby pism w danym roku• wartość środków finansowych poniesionych na wdrożenie systemu inteligentnego zarządzania odpadami• lista inwestycji związanych z wdrożeniem systemu inteligentnego zarządzania odpadami w danym roku• procentowy udział zbiorów / rejestrów udostępnianych publicznie do wszystkich posiadanych rejestrów w danym roku• liczba zrealizowanych projektów dotyczących rozwoju społeczeństwa informacyjnego w danym roku• lista zrealizowanych działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w danym roku• liczba aplikacji działających na rzecz bezpieczeństwa publicznego w mieście• liczba wdrożonych platform, systemów, aplikacji mobilnych dla mieszkańców i przedsiębiorców• lista konferencji, warsztatów organizowanych lub współorganizowanych przez Wydział IRSI oraz z aktywnym udziałem Wydziału IRSI na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w danym roku• liczba usług świadczonych przez Urząd Miasta na co najmniej czwartym poziomie dojrzałości• lista zadań z zakresu projektowanej i zrealizowanej infrastruktury ICT – długość szerokopasmowej sieci światłowodowej w danym roku• lista działań na rzecz bezpieczeństwa związanych z wykorzystaniem rozwiązań smart city w danym roku (na podstawie Sprawozdania z Powiatowego programu przeciwdziałania przestępczości)• liczba działań podjętych w zakresie bezpieczeństwa publicznego z wykorzystaniem technologii ICT
---	---

CH3. Rewitalizacja miasta	<ul style="list-style-type: none">• liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych wg Lokalnego Programu rewitalizacji obszarów miejskich miasta Zabrze• liczba nowopodjętych projektów z zakresu rewitalizacji w danym roku• lista zadań związanych z przygotowaniem planów, harmonogramów do podejmowania decyzji w problematyce rewitalizacji• liczba projektów z zakresu rewitalizacji częściowo-zrealizowanych w danym roku• lista zadań związanych z przygotowaniem wniosków wraz z materiałami do dokumentów strategicznych Miasta w zakresie rewitalizacji
CH4. Skuteczne promowanie miasta	<ul style="list-style-type: none">• liczba wydarzeń o charakterze promocyjnym na rok• liczba instytucji i stowarzyszeń krajowych oraz międzynarodowych, których członkiem jest Miasto• lista wydarzeń promocyjnych o charakterze ogólnopolskim lub międzynarodowym w danym roku• liczba wydawnictw promocyjnych miasta w danym roku• liczba umów związanych z promocją miasta• lista instytucji i stowarzyszeń krajowych oraz międzynarodowych, których członkiem jest Miasto• uczestnictwo przedstawicieli Miasta w wydarzeniach promujących Zabrze w danym roku• wartość wydatków związanych z promocją miasta• lista międzynarodowych spotkań, wydarzeń, wyjazdów i przyjazdów zagranicznych obsługiwanych przez Biuro Współpracy z Zagranicą w danym roku• liczba międzynarodowych spotkań, wydarzeń, wyjazdów i przyjazdów zagranicznych obsługiwanych przez Biuro Współpracy z Zagranicą
Ogólne	<ul style="list-style-type: none">• wartość środków finansowych poniesionych w celu realizacji zadań w danym roku według każdego z priorytetów• lista zrealizowanych zadań inwestycyjnych w danym roku według każdego z priorytetów

Realizacja strategii w ramach celów horyzontalnych:**CH 1. TWORZENIE WARUNKÓW ROZWOJU RODZINY**

Tworzenie warunków rozwoju rodziny stanowi pierwszy cel horyzontalny. W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na tworzenie warunków dogodnych dla rozwoju rodziny. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na aktywną politykę na rzecz rodzin poprzez następujące zaplanowane w Strategii przedsięwzięcia:

- Utworzenie i wspieranie działalności Centrum Rozwoju Rodziny
- Inicjowanie i realizowanie projektów na rzecz trwałości rodzin
- Inicjowanie i realizowanie projektów wspierających rodziny, w tym: karta dużej rodziny, programy mieszkaniowe, programy stypendialne
- Modernizowanie i budowa nowych żłobków na rzecz zwiększenia liczby miejsc
- Podejmowanie inicjatyw integrujących i utrwalających rodziny oraz tożsamość społeczności lokalnych, m.in. Metropolitalne Święto Rodziny

1. Aktywna polityka na rzecz rodzin – Program Dobry Start

29 czerwca 2018r. podczas Dnia Otwartego w Zabrzeńskim Centrum Świadczeń Rodzinnych mieszkańcy mogli w specjalnie przygotowanym punkcie zasięgnąć informacji na temat programu DOBRY START. Omawiany program rządowy zapewnia rodzicom i opiekunom wsparcie dla każdego uczącego się dziecka w wysokości 300 zł na przygotowanie wyprawki szkolnej. Pracownicy odpowiadali także na pytania dotyczące programu 500+, zasiłku rodzinnego, zasiłku pielęgnacyjnego oraz funduszu alimentacyjnego

2. Podejmowanie inicjatyw integrujących i utrwalających rodziny oraz tożsamość społeczności lokalnych – Metropolitalne Święto Rodziny

W 2018 roku już po raz jedenasty obchodzone było w Zabrzu Metropolitalne Święto Rodziny, święto którego inicjatorem i pomysłodawcą jest Prezydent Zabrze. Patronami honorowymi byli Metropolita Katowicki oraz Metropolita Gliwicki. Metropolitalnemu Świętu Rodziny towarzyszyło hasło „Rodzina – radość miłości”. Na program MŚR każdego roku składają się liczne wykłady naukowe, wystawy, spektakle, koncerty, kiermasze, festyny, pikniki rodzinne, konkursy, imprezy sportowe i wydarzenia religijne. Ideą tego przedsięwzięcia jest promocja rodziny i związanych z nią wartości – macierzyństwa, ojcostwa, wychowania młodego pokolenia, przekazu tradycji i wiary. Jako że były to obchody jubileuszowe, przygotowano wiele atrakcyjnych imprez, które odbyły się w 30 gminach biorących udział w tym przedsięwzięciu.

3. Realizowanie projektów wspierających rodziny – Program „Rodzina na 5+”

W 2018 roku na realizację uchwalonego Programu „Rodzina na 5+” w Mieście Zabrze przeznaczono środki w wysokości 62,6 tys. zł. Celem programu jest zwiększenie dostępności do dóbr kultury, imprez sportowych i rekreacji poprzez rozwijanie katalogu usług dla osób uprawnionych. W 2018 roku 1 403 rodzin skorzystało z uprawnień w ramach tego programu.

4. Tworzenie warunków rozwoju rodziny.

Zapewnienie opieki nad dzieckiem do lat 3 poprzez dofinansowanie przez Miasto Zabrze żłobków oraz klubów dziecięcych, działających na mocy ustawy o formach opieki nad dziećmi do lat trzech, jak również działanie Żłobka Miejskiego. Na ten cel przeznaczono w 2018 roku kwotę blisko 4,5 mln zł.

5. Modernizowanie i budowa nowych żłobków.

W ramach projektu pn. „Kompleksowa termomodernizacja budynków użyteczności publicznej na terenie Zabrze” przeprowadzono termomodernizację Żłobka Miejskiego przy ul. Buchenwaldczyków.

Żłobek Miejski w Zabrzu przy ul. Buchenwaldczyków 32

Projekt pn. „Nasze małe skarby – zwiększenie liczby miejsc w żłobku przy ul. Andersa 34 w Zabrzu”.

W 2018 roku Miasto Zabrze pozyskało dofinansowanie do realizacji projektu „Nasze małe skarby – zwiększenie liczby miejsc w żłobku przy ul. Andersa 34 w Zabrzu”. Celem głównym projektu jest wspieranie rozwoju warunków do godzenia życia zawodowego i prywatnego mieszkańców Miasta Zabrze poprzez utworzenie 20 nowych miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 w Filii Żłobka Miejskiego przy ul. Andersa 34. Projekt obejmuje prace adaptacyjne, zakup wyposażenia i pomocy dydaktycznych oraz pokrycie części kosztów związanych z bieżącym funkcjonowaniem nowych miejsc przez 12 miesięcy. Całkowita wartość projektu to 590 tys. zł w tym wartość dofinansowania: 519 tys. zł. Okres realizacji projektu: 02.04.2017 r. – 30.08.2020 r.

Na terenie miasta przygotowano 746 miejsc w żłobkach i klubach dziecięcych.

Żłobek Miejski dysponuje 165 miejscami, natomiast w żłobkach niepublicznych jest 545 miejsc oraz 36 miejsc w klubach dziecięcych. Obecnie na miejsce w Żłobku Miejskim oczekuje ok. 100 dzieci. Co warto podkreślić nadal pozostają miejsca wolne w niepublicznych żłobkach.

6. Utworzenie Centrum Rozwoju Rodziny.

Celem projektu jest stworzenie przestrzeni sprzyjającej działaniom z zakresu aktywizacji i zapobiegania wykluczeniu społecznemu. W tym celu zaplanowano przebudowę budynku znajdującego się przy ul. Park Hutniczy 8 w Zabrzu na potrzeby utworzenia Centrum Rozwoju Rodziny. Kompleksowa oferta wsparcia obejmować będzie utworzenie infrastruktury umożliwiającej prowadzenie działalności z zakresu kompleksowego wspierania rodziny w funkcjach opiekuńczo-wychowawczych. W Centrum Rozwoju Rodziny realizowane będą następujące rodzaje działań:

- Wsparcie grupowe dla rodzin: m.in. grupy samopomocowe, warsztaty, gdzie będzie można nabyć wiedzę nt. psychologii rozwojowej czy komunikacji w rodzinie. Zostanie wzmocniona motywacja, poczucie własnej wartości oraz funkcje opiekuńczo-wychowawcze rodziny.
- Wsparcie indywidualne dla rodzin: asystentura rodzinna i dla osób niepełnosprawnych/niesamodzielnych (w tym dla seniorów), poradnictwo psychologiczne, coaching, formy wsparcia dostosowane do sytuacji danego uczestnika.
- Klub środowiskowy dla dzieci i młodzieży.

Całkowita wartość projektu to 5,4 mln zł w tym wartość dofinansowania: 4,6 mln zł. Okres realizacji projektu: 17.07.2017 r. – 30.06.2020 r.

CH 2. KSZTAŁTOWANIE WARUNKÓW DLA ROZWOJU SMART CITY

Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city stanowi drugi cel horyzontalny. W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące działań miasta ukierunkowanych na tworzenie warunków dogodnych dla smart city. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu strategicznego ukierunkowane zostały na rozwiązania smart city w sferach gospodarki komunalnej miasta poprzez następujące zaplanowane w Strategii przedsięwzięcia:

- Zaktualizowanie i wdrożenie działań wynikających ze strategii „e-Zabrze. Strategia budowy społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+”
- Opracowanie i wdrożenie *Programu zrównoważonej mobilności miejskiej*
- Opracowanie i wdrożenie *Planu energetycznego z elementami smart*
- Opracowanie i wdrożenie *Planu zapewnienia bezpieczeństwa wykorzystującego rozwiązania smart*, w tym bezpieczeństwo mieszkańców w sieci (działania edukacyjno-promocyjne skierowane do różnych grup wiekowych)
- Opracowanie i wdrożenie *Koncepcji gospodarowania odpadami wykorzystującej rozwiązania smart*,
- Zaktualizowanie i rozwijanie *Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej* - geodezyjne bazy danych miasta i informacji o nieruchomościach
- Opracowanie i wdrożenie *Miejskiego modelu realizacji inwestycji z komponentem smart*
- Opracowanie i wdrożenie *Modelu udostępniania danych otwartych*
- Opracowanie i wdrożenie rozwiązań dotyczących integracji systemów rozliczeń mieszkańca z podmiotami miejskimi
- Realizacja projektów na rzecz rozwoju infrastruktury teleinformatycznej

1. Zaktualizowanie i wdrożenie działań wynikających ze strategii „e-Zabrze. Strategia budowy społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+”.

Tabela 33. Realizacji Strategii e-Zabrze - stan aktualny na dzień 31.12.2018r.

Realizacji Strategii e-Zabrze - stan aktualny na dzień 31.12.2018r.	
Nazwa projektu	Etap realizacji
Budowa strony internetowej Miasta Zabrze dostosowanej do potrzeb osób niepełnosprawnych	W trakcie realizacji
Budowa Systemu Informacji Przestrzennej Miasta Zabrze	Planowany
Centralny Katalog Zabrzeńskich Zasobów Książkowych	W trakcie realizacji
Dyspozycyjność Zasobów na potrzeby Zarządzania Kryzysowego	W trakcie realizacji
e-Dziennik	W trakcie realizacji
Budowa Cyfrowych Usług Wspólnych dla Interesariuszy Miasta Zabrze - CUWMZ	W trakcie realizacji
Elektroniczne Biuro Obsługi Klienta	W trakcie realizacji
HotSpoty	W trakcie realizacji
Inteligentne sterowanie oświetleniem ulicznym na terenie Miasta Zabrze	W trakcie realizacji
Kompleksowy system gospodarowania odpadami	W trakcie realizacji
Mapa akustyczna Miasta Zabrze – etap II	Zrealizowany
Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwoju opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych – geodezyjnych baz danych	W trakcie realizacji
Monitoring Wizyjny Miasta Zabrze – III etap	W trakcie realizacji
Rozwój kompetencji cyfrowych i komputerowych	W trakcie realizacji
Program informatyzacji przedszkoli i szkół	W trakcie realizacji
Rozbudowa Centrum Komputerowego	W trakcie realizacji
System informacji multimedialnej – system przywoławczy	Zrealizowany
Standaryzacja procedur bezpieczeństwa w Gminie Zabrze	W trakcie realizacji
Poprawa dostępności e-usług dzięki przebudowie systemu komunikacji teleinformatycznej miasta Zabrze	W trakcie realizacji
Wdrożenie platformy HelpDesk	W trakcie realizacji
Wdrożenie systemu zarządzania energią oraz infrastrukturą drogową, sieciową i informatyczną miasta Zabrze	W trakcie realizacji
Wirtualne Miasto Zabrze	Planowany
Wsparcie Procesów Zarządczych w Gminie Zabrze	W trakcie realizacji
Zintegrowany system wspomagania Zarządzaniem Obiektami Przemysłowymi w Zabrzu	Zrealizowany
Eko-Zabrze	W trakcie realizacji
E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu	W trakcie realizacji
Dostępna Biblioteka – zakup/aktualizacja systemu bibliotecznego dla Miejskiej Biblioteki Publicznej w Zabrzu	Zrealizowany

2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city – realizacja projektu pn. „Jestem w sieci – Zabrze lubi IT”.

Dla mieszkańców Zabrza powyżej 25 roku prowadzono bezpłatne szkolenia w zakresie rozwoju kompetencji cyfrowych wspólnie ze Stowarzyszeniem Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST. Tematyka szkoleń obejmowała m.in. zagadnienia z zakresu poruszania się w sieci internetowej mediów społecznych, nadzoru rodzicielskiego, rolnictwa, biznesu i kultury. Podczas trwania zajęć każdy z uczestników miał możliwość założenia profilu zaufanego, aby móc w pełni korzystać z szerokokorozumianej elektronicznej komunikacji. W okresie od września 2018 r. do końca grudnia 2018 r. przeszkolono 72 mieszkańców Zabrza w 7 tematach: „Rolnik w sieci”, „Działam w sieciach społecznościowych”, „Moje finanse w sieci”, „Tworzę własną stronę internetową”, „Kultura w sieci”, „Mój biznes w sieci”, „Rodzic w sieci”.

3. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city – realizacja projektu pn. „Cyfrowe Usługi Miast”.

W 2018 r. wspólnie z miastami: Skierniewice, Piła, Nowy Dwór Mazowiecki oraz Piaseczno złożono wniosek o dofinansowanie projektu partnerskiego pn. „Cyfrowe Usługi Miast”. Projekt zakłada wdrożenie portalu podatkowego, magistrali usług, podsystemu SMS, szkolenia z zakresu podatków i opłat lokalnych oraz zarządzania nieruchomościami, wdrożenie rozwiązań zarządczych dla potrzeb zarządzania satysfakcją klienta, poprawiających jakość obsługi mieszkańców i przedsiębiorców.

4. Zaktualizowanie i rozwijanie Miejskiego Systemu Informacji Przestrzennej – geodezyjne bazy danych miasta i informacji o nieruchomościach.

Projekt pn. "Podniesienie jakości treści cyfrowych oraz rozwój opartych na nich e-usług w zakresie rejestrów publicznych - geodezyjnych baz danych Miasta Zabrze" jest realizowany w ramach działania pt.: "Wsparcie rozwoju cyfrowych usług publicznych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020.

Dzięki realizacji projektu, zdalnie, korzystając z Internetu, będzie można załatwić sprawy, wymagające dziś osobistej wizyty w urzędzie. W ramach projektu planowana

jest digitalizacja, czyli przetworzenie z tradycyjnej, papierowej formy na postać cyfrową, zasobów geodezyjnych Miasta Zabrze i udostępnienie ich w formie serwisu internetowego, umożliwiającego zdalną obsługę mieszkańców, inwestorów i projektantów, geodetów wykonujących prace na terenie naszego miasta, rzeczoznawców majątkowych, komorników sądowych a także podmiotów, zarządzających technicznym uzbrojeniem terenu, takich jak ZPEC czy ZPWik. Zaplanowano również zakup sprzętu i oprogramowania serwerowego oraz szkolenia dla pracowników Urzędu Miasta, zarówno tych, którzy będą obsługiwać nowy system, jak i tych, którzy będą z niego korzystać. Całkowita wartość projektu to 7,7 mln zł w tym wartość dofinansowania UE wyniesie: 6,6 mln zł. Okres realizacji projektu: 2017 r. – 2020 r.

5. Realizacja projektu pn. „E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu” (CH2).

Celem projektu jest rozwój cyfrowych usług kulturalnych poprzez utworzenie pracowni digitalizacji z systemami wspomagającymi zarządzanie i inwentaryzowanie zdigitalizowanych zbiorów Muzeum Górnictwa Węglowego. W ramach projektu „E-Muzeum – digitalizacja i udostępnienie zasobów Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu” w roku 2018 utworzono pracownię digitalizacji. Zostały również podpisane umowy na: utworzenie systemu prezentacji inwentaryzacji i zarządzania muzealiami E-Muzeum, digitalizację zasobów oraz szkolenia. Całkowita wartość projektu to 3,1 mln zł w tym wartość dofinansowania: 2 mln zł. Okres realizacji projektu: 2018r. – 2019r.

CH 3. REWITALIZACJA MIASTA

W ramach niniejszego podrozdziału zostaną przedstawione informacje dotyczące celu horyzontalnego - *Rewitalizacja miasta*. Wskazanie rewitalizacji jako jednego z celów horyzontalnych ma szczególną wartość informacyjną dla mieszkańców, władz miasta, pozostałych podmiotów funkcjonujących na jego terenie, a także dla potencjalnych inwestorów, a przede wszystkim stanowi wyznacznik dla prac nad programem rewitalizacji i szeroko pojętym planowaniem przestrzennym. W ramach powyższego celu sformułowane zostały następujące kierunki działania:

- Lokalnym Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023
- Działania wspierające rewitalizację

18 grudnia 2017 r. Rada Miasta Zabrze przyjęła Uchwałę Nr LI/618/17 Rady Miasta Zabrze zmiany Uchwały nr XXXV/372/16 z dnia 19.12.2016 w sprawie Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023. Podjęcie przedmiotowej Uchwały konieczne było z uwagi na proces realizacji wskaźników Lokalnego Programu Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze na lata 2016-2023 oraz ze względu na formalne umożliwienie Miastu Zabrze aplikowania o dofinansowanie z różnorodnych źródeł zewnętrznych. LPROGRAM realizowany jest zgodnie z Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014-2020 oraz z Zasadami wsparcia rewitalizacji w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014-2020. Opracowanie aktualizacji programu, wynikało z konieczności dostosowania w Zabrzu procesu rewitalizacji, trwającego już od 2005r. do nowych założeń Krajowej Polityki Miejskiej, ram spójności i nowego okresu programowania UE 2014 - 2020. W tym zakresie wykonano nową analizę stanu terenów w mieście oraz zidentyfikowano obszary zdegradowane. W wyniku prac diagnostycznych do rewitalizacji Miasta Zabrze, wyznaczono obszary w 9 dzielnicach: Mikulczyce, Biskupice, Centrum Północ, Centrum Południe, Zandka, Guido, Zaborze Południe, Zaborze Północ, Maciejów. Powierzchnia obszarów rewitalizacji, to 1565 ha, co stanowi niecałe 19,5% pow. miasta Zabrze. Liczba osób zameldowanych na wyselekcjonowanym obszarze rewitalizacji wynosi 43 427 tj. 26,87 % liczby mieszkańców Zabrze. W programie do realizacji do 2023 r. zaplanowano: 53 projekty

kluczowe o wartości oszacowanej na 562 773 194,44 zł oraz 44 projekty uzupełniające o wartości oszacowanej na 111 307 020,96 zł.

W Zabrzu obszary rewitalizacji uznano te części obszarów zdegradowanych, które ze względu na skalę oraz znaczenie występujących niekorzystnych zjawisk, potencjał, jak również potrzebę kontynuacji już podjętych działań rewitalizacyjnych powinny zostać objęte interwencją w pierwszej kolejności.

W wyniku prac diagnostycznych do rewitalizacji Miasta Zabrze, zdecydowano się wyznaczyć obszar rekomendowany do rewitalizacji w ramach Aktualizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji, który obejmuje swoim zasięgiem obszary należące do 9 dzielnic tj.: Biskupice, Centrum Południe, Centrum Północ, Guido, Maciejów, Mikulczyce, Zaborze Południe, Zaborze Północ oraz Zandka. Wskazany obszar został przedstawiony graficznie na mapie.

1. Rewitalizacja wieży cieśń.

W ramach projektu „Rewitalizacja wieży ciśnień zlokalizowanej w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2 na cele społeczne, edukacyjne, naukowe i kulturalne.” Powstanie edukacyjno-naukowa wystawa związana z węglem, przestrzeń wielofunkcyjna służąca edukacji, spotkaniom, działalności społeczno-gospodarczej, naukowej i dokumentacji dziedzictwa górniczego. Wartość całego przedsięwzięcia wynosi 34 mln zł.

Wieża ciśnień w Zabrzu przy ul. Zamoyskiego 2

2. Rewitalizacja dzielnicy Zandka.

W ramach projektu „Rewitalizacja społeczna na terenie miasta Zabrze ze szczególnym uwzględnieniem obszarów wskazanych w LPROM – Centrum Usług Społecznych”(rozpoczęcie prac m. in. nad stworzeniem Centrum Usług Społecznych, termomodernizacja szkoły) Koszt projektu: 7,9 mln zł

Budynek dawnej gazowni w Zabrzu przy ul. Stalmacha 7

3. Rewitalizacja budynku dawnej cechowni przy ul. Wolności 387.

W zakresie inwestycji przewiduje się przebudowę budynku wraz ze zmianą sposobu użytkowania z przeznaczeniem na magazyn studyjny eksponatów zabytkowych Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu. Remont i adaptacja dawnej cechowni zapewniających warunki umożliwiające bezpieczne przechowywanie licznych, różnorodnych zbiorów, gromadzonych przez lata funkcjonowania instytucji oraz poszerza możliwości ich prezentacji. Prace prowadzone będą w ramach projektu pn. „Rewitalizacja i udostępnienie przemysłowego Dziedzictwa Górnego Śląska.” Planowany termin realizacji przypada na lata 2018 – 2019. Wartość inwestycji wynosi 7,1 mln zł.

Budynek dawnej cechowni w Zabrzu przy ul. Wolności 387

4. Działania wspierające rewitalizację – ochrona zabytków.

Miasto Zabrze konsekwentnie dofinansowuje rewitalizację obiektów zabytkowych. Prawo do otrzymania dotacji z budżetu Miasta Zabrze przysługuje osobom fizycznym lub innym jednostkom organizacyjnym i podmiotom posiadającym tytuł prawny do zabytku. Dotacja z budżetu może być udzielona w wysokości do 50 proc. nakładów koniecznych na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy obiekcie wpisanym do rejestru zabytków. Wysokość dofinansowania z budżetu miasta Zabrze do remontów rejestrowych obiektów zabytkowych nie będących własnością gminy na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane w 2018 r. wyniosła 562 tys. zł. Dofinansowanie otrzymało pięć obiektów, prace obejmowały: malowanie wnętrza Kościoła p.w. św. Wawrzyńca w Zabrzu Mikulczycach; remont budynku szatni i łaźni górniczej byłej kopalni KWK Castellengo przy ul. Szybowej 2 w Zabrzu (Etap I remont dachu i izolacja fundamentów budynku), renowacja oraz wymiana drzwi zewnętrznych kamienicy przy ul. Bytomskiej 83 oraz remonty dachów w budynkach przy ul. ks. Henryka Pobożnego 7A, ul. ks. Henryka Pobożnego 9A oraz przy ul. Komuny Paryskiej 15.

CH 4. SKUTECZNE PROMOWANIE MIASTA

W ramach niniejszego podrozdziału przedstawiono informacje dotyczące celu horyzontalnego - Skuteczne promowanie miasta . Skuteczne promowanie miasta stanowi czwarty cel horyzontalny. Działania w zakresie osiągnięcia ww. celu ukierunkowane zostały na:

- Atrakcyjny wizerunek miasta
- Promocję produktów miejskich.

Promocja Miasta

W 2018 r. przeprowadzono kampanie promocyjne, poniesiono wydatki na szereg publikacji, folderów, informatorów, map turystycznych oraz gadżetów promujących miasto Zabrze, a także na zakup usług fotograficznych.

Przedstawiciele miasta Zabrze wzięli również udział w międzynarodowych konferencjach, wizytach studialnych, targach turystycznych i innych wydarzeniach o charakterze promocyjnym – m.in. w Austrii, Republice Czeskiej, Niemczech, Ukrainie, Słowacji.

W tabeli przedstawione zostały dokumenty miejskie typu strategia, polityka, program, projekt regulacji bądź inne dokumenty o podobnym charakterze realizujące Strategię Rozwoju Miasta Zabrze 2030 w określonym obszarze strategicznym: Cele horyzontalne.

Tabela 34. Miejskie dokumenty strategiczne wpisujące się w Cele Horyzontalne

Miejskie dokumenty strategiczne wpisujące się w CELE HORYZONTALNE	
Lp.	Nazwa dokumentu
1	E-Zabrze Strategia Budowy Społeczeństwa Informacyjnego Miasta Zabrze do roku 2020+
2	Program „Rodzina na 5+”
3	Program Opieki nad Zabytkami Miasta Zabrze na lata 2015-2018
4	Lokalny Program Rewitalizacji Obszarów Miejskich Miasta Zabrze

Tabela 35. Monitoring strategii w ramach realizacji celów horyzontalnych w 2018r.

	Cele strategiczne i horyzontalne	Nazwa miernika	źródło danych	j.m.	rok 2018
Cele horyzontalne	CH1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny	liczba rodzin objętych projektami na rzecz wspierania rodzin w danym roku	ZPS	szt.	75
Cele horyzontalne	CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	procentowy udział pism wpływających drogą elektroniczną do urzędu do ogólnej liczby pism w danym roku	IRSI	%	10,07
Cele horyzontalne	CH3. Rewitalizacja miasta	liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych wg <i>Lokalnego Programu rewitalizacji obszarów miejskich miasta Zabrze</i>	BPP	szt.	53
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	liczba wydarzeń o charakterze promocyjnym na rok	WPTS	szt.	20
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	liczba wydawnictw promocyjnych miasta w danym roku	WPTS	szt.	10
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	uczestnictwo przedstawicieli Miasta w wydarzeniach promujących Zabrze w danym roku	WPTS	szt.	15
Cele horyzontalne	CH1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny	liczba projektów realizowanych na rzecz wspierania rodzin w danym roku	ZPS	szt.	1
Cele horyzontalne	CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	liczba strategii, programów, planów obejmujących rozwiązania smart city w danym roku (wydziały realizujące wskazany typ strategii, programów, planów)	IRSI	szt.	1

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2018

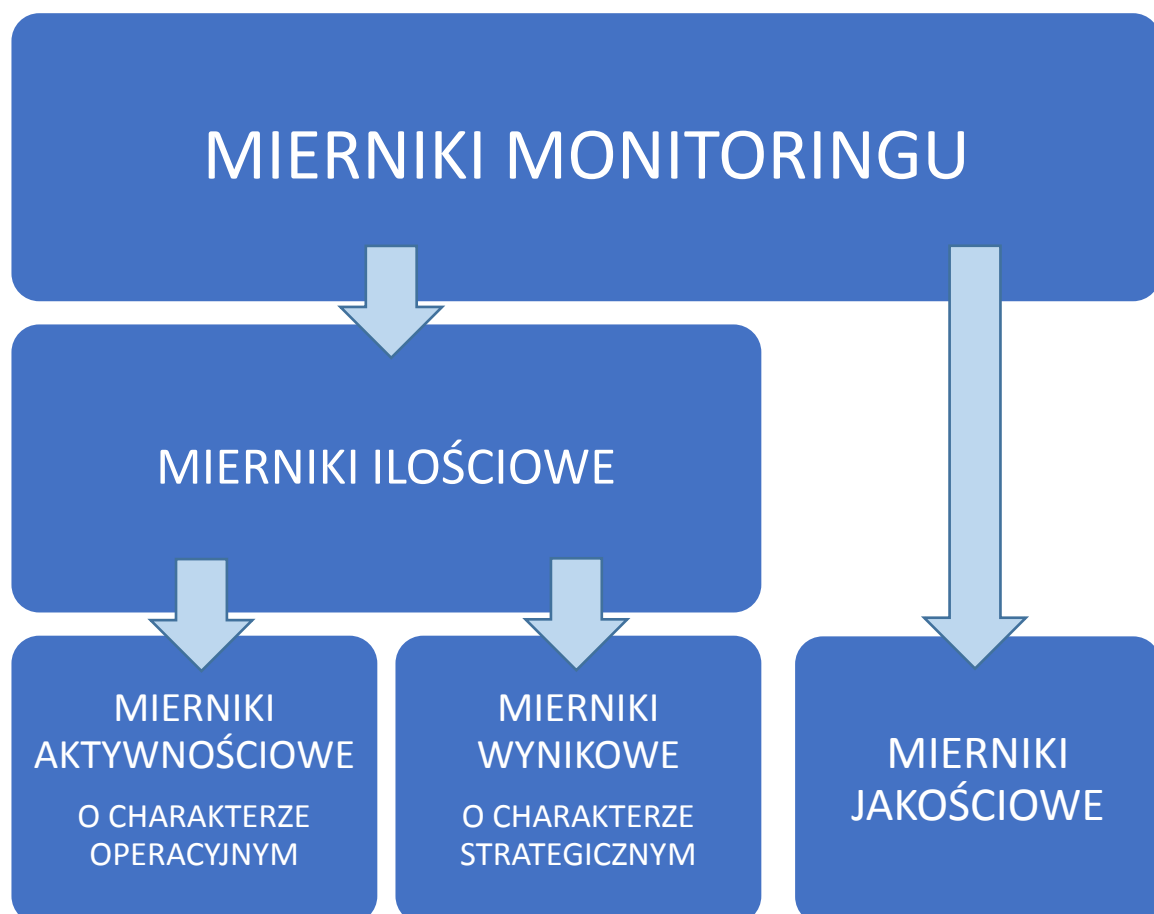

Cele horyzontalne	CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	liczba usług świadczonych przez Urząd Miasta na co najmniej czwartym poziomie dojrzałości	IRSI	szt.	2
Cele horyzontalne	CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	długość szerokopasmowej sieci światłowodowej w danym roku	IK, MZDiI	km	97,68
Cele horyzontalne	CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	liczba działań podjętych w zakresie bezpieczeństwa publicznego z wykorzystaniem technologii ICT	ZKOL	szt.	1154
Cele horyzontalne	CH3. Rewitalizacja miasta	liczba nowopodjętych projektów z zakresu rewitalizacji w danym roku	BPP	szt.	4
Cele horyzontalne	CH3. Rewitalizacja miasta	liczba projektów z zakresu rewitalizacji częściowo-zrealizowanych w danym roku	BPP	szt.	16
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	liczba instytucji i stowarzyszeń krajowych oraz międzynarodowych, których członkiem jest Miasto	BWZ, WKS	szt.	4
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	liczba umów związanych z promocją miasta	WPTS	szt.	79
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	wartość wydatków związanych z promocją miasta	WPTS	zł	1099480,89
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	liczba międzynarodowych spotkań, wydarzeń, wyjazdów i przyjazdów zagranicznych obsługiwanych przez Biuro Współpracy z Zagranicą	BWZ	szt.	33

MONITORING STRATEGII

31 grudnia 2018 r. przyjęto do realizacji Zarządzenie nr 1060/SR/2018 Prezydenta Miasta Zabrze w sprawie wprowadzenia wykazu mierników monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030. Zarządzenie reguluje zakres przekazywanych informacji na potrzeby Sprawozdania monitorującego realizację Strategii wraz z jednostkami odpowiedzialnymi poprzez zdefiniowaną matrycę mierników monitoringu. Mierniki objęte matrycą monitoringu zostały w większości zidentyfikowane na podstawie konsultacji przeprowadzonych w trakcie aktualizacji dokumentu Strategia Rozwoju Miasta. Część mierników, ze względu na zapisy poszczególnych priorytetów i celów horyzontalnych Strategii, została zidentyfikowana poza tym zbiorem przy równoczesnym zapewnieniu ich dostępności z Banku Danych Lokalnych GUS.

Mierniki monitoringu zostały podzielone na dwie podstawowe grupy danych ilościowych, tj. mierniki wynikowe o charakterze strategicznym oraz mierniki aktywnościowe o charakterze operacyjnym. Poszczególne mierniki wynikowe i aktywnościowe uporządkowano według dziedzin interwencji zdefiniowanych przez cele strategiczne i horyzontalne Strategii. Mierniki wynikowe służą do prezentacji oczekiwanych efektów. Wzrost ich wartości (w przypadku destymulant – spadek) należy odczytywać w kategoriach pozytywnych, przy czym należy mieć na uwadze, iż ich ostateczna wartość jest także kształtowana przez czynniki zewnętrzne. Mierniki aktywnościowe prezentują natomiast poziom operacyjnej aktywności jednostek organizacyjnych zaangażowanych bezpośrednio (lub pełniących funkcję wspierającą) w proces realizacji zapisów Strategii. Uzupełnieniem mierników ilościowych, są mierniki jakościowe obrazujące wymiar zadań podejmowanych przez jednostki organizacyjne UM Zabrze na rzecz realizacji Strategii Rozwoju Miasta.

Za okres bazowy dla mierników ilościowych został przyjęty rok 2018 tj. rok uchwalenia Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030.

Tabela 36. Zbiorcza tabela Mierniki monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 na podstawie Zarządzenia nr 1060/SR/2018

Cele strategiczne lub horyzontalne	Mierniki monitoringu i ewaluacji
C1. Wzmacnianie bezpieczeństwa	<ul style="list-style-type: none">• ocena poziomu bezpieczeństwa – wg ocen Komendy Miejskiej Policji oraz Państwowej Straży Pożarnej: wskaźnik logiczny na bazie sprawozdań rocznych• liczba przestępstw na 10 tys. mieszkańców w danym roku• liczba zadań podjętych w zakresie bezpieczeństwa publicznego• liczba zgłoszeń w zakresie bezpieczeństwa publicznego• lista działań na rzecz bezpieczeństwa w danym roku (na podstawie Sprawozdania z Powiatowego programu przeciwdziałania przestępczości)

C2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej	<ul style="list-style-type: none">• liczba organizacji pozarządowych w danym roku• liczba projektów złożonych do Zabrzeńskiego Budżetu Partycypacyjnego w danym roku• lista projektów zrealizowanych w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Partycypacyjnego w danym roku• liczba mieszkańców biorących udział w głosowaniu nad Zabrzeńskim Budżetem Partycypacyjnym w danym roku• liczba organizacji pozarządowych współpracujących z Centrum Organizacji Pozarządowych w danym roku• lista organizacji pozarządowych współpracujących z Centrum Organizacji Pozarządowych w danym roku
C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	<ul style="list-style-type: none">• liczba osób bezrobotnych w wieku 18-24 pozostających bez pracy przez okres dłuższy niż 6 miesięcy w relacji do liczby bezrobotnych zarejestrowanych ogółem wg płci i typu• liczba osób uczestniczących w projektach edukacyjnych (edukacja szkolna i pozaszkolna)• lista projektów edukacyjnych zrealizowanych w danym roku• wyniki matur w relacji do średniej wojewódzkiej• liczba wydarzeń popularyzujących naukę w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na rok• lista wydarzeń popularyzujących naukę w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na rok• liczba osób (dzieci i młodzieży) objęta doradztwem zawodowym• liczba wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów edukacyjnych• lista wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów edukacyjnych w danym roku liczba osób objętych kształceniem w ramach szkół branżowych w danym roku• odsetek dzieci 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym
C4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców	<ul style="list-style-type: none">• liczba lokalnych wydarzeń o charakterze kulturalnym w danym roku• liczba zadań zrealizowanych w ramach Programu wspierania talentów i projektów artystycznych• lista zadań zrealizowanych w ramach Programu wspierania talentów i projektów artystycznych• liczba uczestników lokalnych wydarzeń kulturalnych w danym• liczba zadań zrealizowanych w ramach Programu wspierania lokalnych aktywności i instytucji kulturalnych• lista zadań zrealizowanych w ramach Programu wspierania lokalnych aktywności i instytucji kulturalnych

	<ul style="list-style-type: none">• liczba wybudowanych, wyremontowanych, zmodernizowanych obiektów dla potrzeb kultury• lista wybudowanych, wyremontowanych, zmodernizowanych obiektów dla potrzeb kultury
C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	<ul style="list-style-type: none">• liczba lokalnych wydarzeń o charakterze sportowo-rekreacyjnym w danym roku• liczba klubów i stowarzyszeń otrzymujących dotację na działalność o charakterze sportowo-rekreacyjnym na rok• lista wydarzeń sportowych, rekreacyjnych o charakterze lokalnym i regionalnym w danym roku• liczba uczestników lokalnych wydarzeń o charakterze sportowo-rekreacyjnym w danym roku• liczba elementów infrastruktury rekreacyjnej w danym roku (place zabaw, skate parki, boiska, siłownie zewnętrzne)• lista zadań związanych z budową, modernizacją, remontami elementów infrastruktury rekreacyjnej (place zabaw, skate parki, zieleńce, boiska, siłownie zewnętrzne) w danym roku• liczba osób korzystających z obiektów będących w posiadaniu i zarządzaniu przez MOSiR w danym roku• liczba zadań związanych z budową, modernizacją, remontami elementów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – place zabaw, skate parki, parki, zieleńce, boiska, siłownie zewnętrzne• lista wydarzeń cyklicznych organizowanych w danym roku przez MOSiR• liczba osób uczestniczących w imprezach cyklicznych w danym roku
C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	<ul style="list-style-type: none">• liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego ogółem w danym roku• liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w projektach w obszarze polityki społecznej• lista organizacji pozarządowych uczestniczących w projektach w obszarze polityki społecznej w danym roku• liczba osób korzystających z placówek zaliczanych do zasobów instytucjonalnych pomocy i wsparcia• liczba wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów publicznych dostosowanych do potrzeb osób (w tym dzieci) z niepełnosprawnościami• lista wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów publicznych dostosowanych do potrzeb osób (w tym dzieci) z niepełnosprawnościami w danym roku• liczba seniorów uczestniczących w zajęciach oferowanych przez domy pobytu i kluby seniora

	<ul style="list-style-type: none">• liczba organizacji pozarządowych działających we współpracy z Miastem na rzecz seniorów• lista organizacji pozarządowych działających we współpracy z Miastem na rzecz seniorów w danym roku• liczba dzieci i młodzieży objęta rehabilitacją oraz uczestniczących w warsztatach terapii zajęciowej• liczba projektów realizowanych przez Centrum Organizacji Pozarządowych na rzecz trzeciego sektora• lista projektów realizowanych przez Centrum Organizacji Pozarządowych
C7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta	<ul style="list-style-type: none">• wartość nakładów inwestycyjnych przedsiębiorstw - nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach w danym roku• liczba zrealizowanych zadań związanych z kompleksowym uzbrojeniem terenów inwestycyjnych w danym roku• lista zrealizowanych zadań związanych z kompleksowym uzbrojeniem terenów inwestycyjnych w danym roku• wpływy podatkowe z tytułu podatku od nieruchomości w danym roku – z tytułu powierzchni wykorzystywanej pod działalność gospodarczą• liczba ofert inwestycyjnych przekazanych inwestorom (oferty terenów inwestycyjnych i oferty informacyjno-promocyjne)• liczba nowych decyzji podatkowych z tytułu podatku od nieruchomości – powierzchnia wykorzystywana pod działalność gospodarczą
C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	<ul style="list-style-type: none">• liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą• liczba kursów, szkoleń zawodowych realizowanych wspólnie z przedsiębiorcami w danym roku• lista kursów, szkoleń zawodowych realizowanych wspólnie z przedsiębiorcami w danym roku• liczba założonych działalności gospodarczych na 100 tys. mieszkańców w danym roku• liczba wizyt studyjnych dzieci i młodzieży w zabrzańskich firmach w danym roku• lista przedsiębiorstw w których zrealizowano wizyty studyjne dzieci i młodzieży w danym roku• liczba utworzonych nowych podmiotów gospodarczych powstałych w ramach udzielonych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej w danym roku• liczba osób odwiedzających siedzibę ZCRP (ZCRP, ZUS, US, PUP, doradca prawny i podatkowy)• lista wydarzeń organizowanych w zakresie rozwoju przedsiębiorczości w mieście w danym roku

	<ul style="list-style-type: none">• liczba utworzonych miejsc pracy w ramach refundacji kosztów doposażenia stanowisk pracy w danym roku• liczba osób korzystających z bezpłatnych szkoleń i warsztatów• liczba założonych firm typu start-up w danym roku• liczba wydarzeń organizowanych w zakresie rozwoju przedsiębiorczości w mieście
C9. Budowanie specjalizacji różnych branż	<ul style="list-style-type: none">• liczba uczestników Zabrzeńskiego Forum Małej i Średniej Przedsiębiorczości w danym roku• liczba grup tematycznych rozwoju gospodarczego Zabrze w danym roku• lista grup tematycznych rozwoju gospodarczego Zabrze w danym roku• liczba podmiotów gospodarczych – sektor prywatny - w sekcjach PKD 2007 w danym roku dla sekcji: C (produkcja), F (budownictwo), H (transport), I (zakwaterowanie i gastronomia), J (informacja i komunikacja), K (finanse i ubezpieczenia), L (rynek nieruchomości), M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna), R (kultura, rozrywka, rekreacja)• liczba uczestników grup tematycznych rozwoju Zabrze w danym roku• lista uczestników (podmiotów gospodarczych) grup tematycznych rozwoju Zabrze w danym roku
C10. Kreowanie marek innowacyjności miasta	<ul style="list-style-type: none">• liczba inicjatyw klastrowych w danym roku• liczba spotkań związanych z inicjowaniem, uczestnictwem Miasta w inicjatywach klastrowych• lista spotkań związanych z inicjowaniem, uczestnictwem Miasta w inicjatywach klastrowych• liczba firm typu start-up działających w branży medycznej w danym roku• liczba spotkań związanych z inicjowaniem, uczestnictwem Miasta w projektach badawczo-wdrożeniowych• lista spotkań związanych z inicjowaniem, uczestnictwem Miasta w projektach badawczo-wdrożeniowych
C11. Zapewnienie ładu przestrzennego	<ul style="list-style-type: none">• liczba obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w danym roku• liczba projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w trakcie prac planistycznych• lista zadań związanych z opracowaniem nowych planów zagospodarowania przestrzennego (lub aktualizacji istniejących)• procent powierzchni miasta objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w danym roku• procent powierzchni miasta objętej pracami nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego

<p>C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych</p>	<ul style="list-style-type: none">• wielkość emisji pyłu zawieszonego PM10 w tonach w danym roku• liczba zrealizowanych projektów w zakresie gospodarowania wodami powierzchniowymi w danym roku• lista zadań związanych z redukcją zanieczyszczeń powietrza w danym roku• emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem w tonach/rok• liczba zrealizowanych projektów w zakresie zielonej infrastruktury (obszary chronione, tereny o wysokiej wartości przyrodniczej, doliny rzeczne, naturalne elementy krajobrazu, sztuczne elementy krajobrazu zagospodarowane w sposób nieinwazyjny) w danym roku• lista zadań związanych z przeprowadzonymi termomodernizacjami budynków wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Zabrze w danym roku• emisja zanieczyszczeń gazowych: dwutlenek węgla w tonach/rok• liczba projektów zrealizowanych w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji i Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w danym roku• lista zrealizowanych projektów w zakresie gospodarowania wodami powierzchniowymi w danym roku• wskaźniki jakości wody: ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu, tj.: BZT5 oraz ChZT• liczba zrealizowanych projektów, działań zorientowanych na zmniejszenie hałasu w danym roku• lista zrealizowanych projektów w zakresie zielonej infrastruktury (obszary chronione, tereny o wysokiej wartości przyrodniczej, doliny rzeczne, naturalne elementy krajobrazu, sztuczne elementy krajobrazu zagospodarowane w sposób nieinwazyjny) w danym roku• liczba przeprowadzonych termomodernizacji budynków wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Zabrze w danym roku• liczba uczestników działań w zakresie edukacji ekologicznej w danym roku• lista zrealizowanych projektów, działań zorientowanych na zmniejszenie hałasu w danym roku• długość (km) sieci ciepłowniczej (przesył i przyłącza)• liczba wymienionych źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych, które uzyskały dofinansowanie z budżetu Miasta• lista projektów zrealizowanych w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji i Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w danym roku• wartość środków finansowych związanych z przeprowadzonymi termomodernizacjami budynków wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Zabrze• lista działań prowadzonych w zakresie edukacji ekologicznej w danym roku
--	---

C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	<ul style="list-style-type: none">• liczba stref wolnych od ruchu samochodowego oraz stref 30 w mieście• liczba inicjatyw związanych z promowaniem aktywnej mobilności miejskiej w danym roku• lista zadań związanych ze stworzeniem dokumentacji dotyczącej budowy, przebudowy dróg oraz nowych projektów organizacji ruchu drogowego• łączna długość (km) dróg rowerowych w danym roku• liczba zrealizowanych rozwiązań związanych z elektromobilnością• lista inicjatyw związanych z promowaniem aktywnej mobilności miejskiej w danym roku• długość (km) wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych dróg lokalnych w danym roku• liczba dokumentacji sporządzonych w zakresie budowy, przebudowy dróg• liczba nowych projektów organizacji ruchu
C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	<ul style="list-style-type: none">• liczba mieszkańców miasta w danym roku• liczba projektów (dokumentacja) opracowanych na potrzeby budownictwa• lista zadań związanych z budową i udostępnianiem nowych mieszkań powstałych w ramach budownictwa TBS• liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na rok• wartość środków finansowych związanych z udostępnieniem mieszkań na wynajem wybudowanych w systemie budownictwa TBS• liczba wydanych pozwoleń na budowę na rok• liczba złożonych wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu• liczba mieszkań na wynajem wybudowanych w systemie budownictwa społecznego• liczba złożonych wniosków o pozwolenie na budowę
C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	<ul style="list-style-type: none">• liczba sprywatyzowanych komunalnych lokali mieszkalnych na rok• liczba przetargów związanych ze zbyciem komunalnych lokali mieszkalnych• lista zadań związanych z modernizacją, remontem komunalnych lokali mieszkalnych w danym roku• liczba wyremontowanych / zmodernizowanych komunalnych lokali mieszkalnych w danym roku• liczba projektów (dokumentacja) związanych z modernizacją komunalnych lokali mieszkalnych• liczba wyremontowanych / zmodernizowanych zabytkowych komunalnych budynków mieszkalnych w danym roku

C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	<ul style="list-style-type: none">• liczba korzystających z noclegów ogółem w turystycznych obiektach noclegowych wg rodzajów• liczba osób korzystających z usług Punktu Informacji o Mieście• lista wydarzeń turystycznych o charakterze ogólnopolskim lub międzynarodowym w danym roku• liczba miejsc noclegowych całorocznych ogółem w turystycznych obiektach noclegowych wg rodzajów• liczba produktów turystyki miejskiej• lista produktów turystyki miejskiej w danym roku• liczba wydarzeń o charakterze turystycznym na rok• liczba uczestników Międzynarodowej konferencji turystyki i dziedzictwa przemysłowego w danym roku• liczba uczestników wydarzeń o charakterze turystycznym na rok• liczba umów dotacyjnych na realizację zadań z zakresu upowszechniania turystyki• liczba osób odwiedzających Muzeum Górnictwa Węglowego w danym roku
C17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych	<ul style="list-style-type: none">• Liczba projektów realizowanych we współpracy z Śląskim Centrum Chorób Serca, Szpitalem Specjalistycznym, Fundacją Rozwoju Kardiologii, Fundacją ŚCCS, Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej, Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka, Szpitalem Miejskim, Publicznym Szpitalem Klinicznym nr• Liczba spotkań związanych z projektami realizowanymi we współpracy z Śląskim Centrum Chorób Serca, Szpitalem Specjalistycznym, Fundacją Rozwoju Kardiologii, Fundacją ŚCCS, Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej, Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka, Szpitalem Miejskim, Publicznym Szpitalem Klinicznym nr 1• lista spotkań związanych z projektami realizowanymi we współpracy z Śląskim Centrum Chorób Serca, Szpitalem Specjalistycznym, Fundacją Rozwoju Kardiologii, Fundacją ŚCCS, Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej, Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka, Szpitalem Miejskim, Publicznym Szpitalem Klinicznym nr 1• Liczba podmiotów gospodarczych działających w branży medycznej (sekcja M PKD 2007)
C18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	<ul style="list-style-type: none">• Liczba słuchaczy instytucji muzycznych (Filharmonia Zabrzeńska) w danym roku• liczba umów dotyczących prestiżowych wydarzeń kulturalnych• lista wydarzeń kulturalnych o charakterze prestiżowym w danym roku• liczba widzów w teatrach (Teatr Nowy) w danym roku• liczba wydarzeń kulturalnych o charakterze prestiżowym (krajowych i międzynarodowych) na rok

	<ul style="list-style-type: none">• liczba uczestników wydarzeń kulturalnych o charakterze prestiżowym na rok
C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	<ul style="list-style-type: none">• liczba osób ćwiczących (ćwiczący ogółem w klubach sportowych łącznie z klubami wyznaniowymi i UKS)• liczba umów dotyczących prestiżowych wydarzeń sportowych• lista wydarzeń sportowych o charakterze prestiżowym• liczba wydarzeń sportowych o charakterze prestiżowym (krajowych i międzynarodowych) na rok• liczba osób objętych szkoleniem prowadzonym przez kluby i stowarzyszenia sportowe w ramach otrzymanych dotacji na rok• lista klubów i stowarzyszeń sportowych• liczba uczestników wydarzeń sportowych o charakterze prestiżowym na rok• liczba osób otrzymujących nagrody Miasta za wysokie wyniki sportowe na rok
C20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki	<ul style="list-style-type: none">• liczba instytucji naukowych zlokalizowanych w mieście w danym roku• wartość środków finansowych z budżetu Miasta przeznaczonych na rozwój szkolnictwa wyższego i nauki• lista działań podjętych we współpracy z instytucjami szkolnictwa wyższego i nauki w danym roku• liczba projektów o charakterze naukowym i/lub wdrożeniowym współrealizowana z instytucjami naukowymi w danym roku• liczba studentów szkół wyższych działających na terenie miasta w danym roku
CH1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny	<ul style="list-style-type: none">• liczba rodzin objętych projektami na rzecz wspierania rodzin w danym roku• liczba projektów realizowanych na rzecz wspierania rodzin w danym roku• lista projektów realizowanych na rzecz wspierania rodzin w danym roku
CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	<ul style="list-style-type: none">• liczba punktów świetlnych zarządzanych za pomocą inteligentnych aplikacji w danym roku• liczba strategii, programów, planów obejmujących rozwiązania smart city w danym roku (wydziały realizujące wskazany typ strategii, programów, planów)• lista strategii, programów, planów obejmujących rozwiązania smart city w danym roku• liczba mieszkańców objętych inteligentnym systemem zarządzania odpadami w danym roku• wartość środków finansowych poniesionych na wdrożenie systemu inteligentnego oświetlenia• lista inwestycji związanych z inteligentnym oświetleniem w danym roku

	<ul style="list-style-type: none">• procentowy udział pism wpływających drogą elektroniczną do urzędu do ogólnej liczby pism w danym roku• wartość środków finansowych poniesionych na wdrożenie systemu inteligentnego zarządzania odpadami• lista inwestycji związanych z wdrożeniem systemu inteligentnego zarządzania odpadami w danym roku• procentowy udział zbiorów / rejestrów udostępnianych publicznie do wszystkich posiadanych rejestrów w danym roku• liczba zrealizowanych projektów dotyczących rozwoju społeczeństwa informacyjnego w danym roku• lista zrealizowanych działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w danym roku• liczba aplikacji działających na rzecz bezpieczeństwa publicznego w mieście• liczba wdrożonych platform, systemów, aplikacji mobilnych dla mieszkańców i przedsiębiorców• lista konferencji, warsztatów organizowanych lub współorganizowanych przez Wydział IRSI oraz z aktywnym udziałem Wydziału IRSI na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w danym roku• liczba usług świadczonych przez Urząd Miasta na co najmniej czwartym poziomie dojrzałości• lista zadań z zakresu projektowanej i zrealizowanej infrastruktury ICT długość szerokopasmowej sieci światłowodowej w danym roku• lista działań na rzecz bezpieczeństwa związanych z wykorzystaniem rozwiązań smart city w danym roku (na podstawie Sprawozdania z Powiatowego programu przeciwdziałania przestępczości)• liczba działań podjętych w zakresie bezpieczeństwa publicznego z wykorzystaniem technologii ICT
CH3. Rewitalizacja miasta	<ul style="list-style-type: none">• liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych wg Lokalnego Programu rewitalizacji obszarów miejskich miasta Zabrze• liczba nowopodjętych projektów z zakresu rewitalizacji w danym roku• lista zadań związanych z przygotowaniem planów, harmonogramów do podejmowania decyzji w problematyce rewitalizacji• liczba projektów z zakresu rewitalizacji częściowo-zrealizowanych w danym roku• lista zadań związanych z przygotowaniem wniosków wraz z materiałami do dokumentów strategicznych Miasta w zakresie rewitalizacji
CH4. Skuteczne promowanie miasta	<ul style="list-style-type: none">• liczba wydarzeń o charakterze promocyjnym na rok• liczba instytucji i stowarzyszeń krajowych oraz międzynarodowych, których członkiem jest Miasto

	<ul style="list-style-type: none">• lista wydarzeń promocyjnych o charakterze ogólnopolskim lub międzynarodowym w danym roku• liczba wydawnictw promocyjnych miasta w danym roku• liczba umów związanych z promocją miasta• lista instytucji i stowarzyszeń krajowych oraz międzynarodowych, których członkiem jest Miasto• uczestnictwo przedstawicieli Miasta w wydarzeniach promujących Zabrze w danym roku• wartość wydatków związanych z promocją miasta• lista międzynarodowych spotkań, wydarzeń, wyjazdów i przyjazdów zagranicznych obsługiwanych przez Biuro Współpracy z Zagranicą w danym roku• liczba międzynarodowych spotkań, wydarzeń, wyjazdów i przyjazdów zagranicznych obsługiwanych przez Biuro Współpracy z Zagranicą
Ogólne	<ul style="list-style-type: none">• wartość środków finansowych poniesionych w celu realizacji zadań w danym roku według każdego z priorytetów• lista zrealizowanych zadań inwestycyjnych w danym roku według każdego z priorytetów

Tabela 37. Matryca mierników ilościowych – podsumowanie monitoringu Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030 za rok 2018

Priorytety	Cele strategiczne i horyzontalne	Nazwa miernika	źródło danych	j.m.	rok 2018
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C1. Wzmacnianie bezpieczeństwa	ocena poziomu bezpieczeństwa – wg ocen Komendy Miejskiej Policji oraz Państwowej Straży Pożarnej: wskaźnik logiczny na bazie sprawozdań rocznych	ZKOL	%	97
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C1. Wzmacnianie bezpieczeństwa	liczba przestępstw na 10 tys. mieszkańców w danym roku	ZKOL	szt.	328
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej	liczba organizacji pozarządowych w danym roku	WKS	szt.	332
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej	liczba mieszkańców biorących udział w głosowaniu nad Zabrzańskim Budżetem Partycypacyjnym w danym roku	WBU	os.	10105
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	liczba osób bezrobotnych w wieku 18-24 pozostających bez pracy przez okres dłuższy niż 6 miesięcy w relacji do liczby bezrobotnych zarejestrowanych ogółem wg płci i typu	BI, PUP	os.	116 (K=111,M=5)
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	wyniki matur w relacji do średniej wojewódzkiej	WO	%	80,87
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	liczba osób objętych kształceniem w ramach szkół branżowych w danym roku	WO	os.	585
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	odsetek dzieci 3-5 lat objętych wychowaniem przedszkolnym	WO	%	3490

Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców	liczba lokalnych wydarzeń o charakterze kulturalnym w danym roku	WKD	szt.	3209
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C4. Kreowanie różnorodnych form i aktywności kulturalnych mieszkańców	liczba uczestników lokalnych wydarzeń kulturalnych w danym	WKD	os.	459505
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba lokalnych wydarzeń o charakterze sportowo-rekreacyjnym w danym roku	WPTS	szt.	231
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba uczestników lokalnych wydarzeń o charakterze sportowo-rekreacyjnym w danym roku	WPTS	os.	21086
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba osób korzystających z obiektów będących w posiadaniu i zarządzaniu przez MOSiR w danym roku	ZM, MOSiR	os.	133924
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba osób uczestniczących w imprezach cyklicznych w danym roku	ZM, MOSiR	os.	22590
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba gospodarstw domowych korzystających ze środowiskowej pomocy społecznej wg kryterium dochodowego ogółem w danym roku	ZPS	szt.	3432
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba osób korzystających z placówek zaliczanych do zasobów instytucjonalnych pomocy i wsparcia	ZPS	os.	1045
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba seniorów uczestniczących w zajęciach oferowanych przez dzienne domy pobytu i kluby seniora	ZPS	os.	220
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba dzieci i młodzieży objęta rehabilitacją oraz uczestniczących w warsztatach terapii zajęciowej	ZPS	os.	12

Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C1. Wzmacnianie bezpieczeństwa	liczba zadań podjętych w zakresie bezpieczeństwa publicznego	ZKOL	szt.	25737
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C1. Wzmacnianie bezpieczeństwa	liczba zgłoszeń w zakresie bezpieczeństwa publicznego	ZKOL	szt.	2450
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej	liczba projektów złożonych do Zabrzeńskiego Budżetu Partycypacyjnego w danym roku	WBU	szt.	47
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C2. Rozwijanie aktywności obywatelskiej	liczba organizacji pozarządowych współpracujących z Centrum Organizacji Pozarządowych w danym roku	WKS	szt.	65
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	liczba osób uczestniczących w projektach edukacyjnych (edukacja szkolna i pozaszkolna)	WO	os.	2020
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	liczba wydarzeń popularyzujących naukę w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na rok	WO, WPTS	szt.	1
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C3. Podniesienie jakości kształcenia mieszkańców	liczba wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów edukacyjnych	WI, WO	szt.	12
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba klubów i stowarzyszeń otrzymujących dotację na działalność o charakterze sportowo-rekreacyjnym na rok	WPTS	szt.	54
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba elementów infrastruktury rekreacyjnej w danym roku (place zabaw, skate parki, boiska, siłownie zewnętrzne)	IK, WI	szt.	90

Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C5. Aktywizowanie sportowo-rekreacyjne mieszkańców	liczba zadań związanych z budową, modernizacją, remontami elementów infrastruktury sportowo-rekreacyjnej – place zabaw, skate parki, parki, zieleńce, boiska, siłownie zewnętrzne	IK, WI	szt.	15
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba organizacji pozarządowych uczestniczących w projektach w obszarze polityki społecznej	WKS, ZPS	szt.	41
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów publicznych dostosowanych do potrzeb osób (w tym dzieci) z niepełnosprawnościami	WI, ZPS	szt.	6
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba organizacji pozarządowych działających we współpracy z Miastem na rzecz seniorów	WKS, ZPS	szt.	7
Priorytet P1. Aktywne Społeczeństwo Miejskie	C6. Wzmacnianie działań w ramach aktywnej polityki społecznej	liczba projektów realizowanych przez Centrum Organizacji Pozarządowych na rzecz trzeciego sektora	WKS	szt.	8
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta	wpływy podatkowe z tytułu podatku od nieruchomości w danym roku – z tytułu powierzchni wykorzystywanej pod działalność gospodarczą	WP	zł	79641853
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą	ZCRP	os.	10559
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba założonych działalności gospodarczych na 100 tys. mieszkańców w danym roku	ZCRP	szt.	680

Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba utworzonych nowych podmiotów gospodarczych powstałych w ramach udzielonych dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej w danym roku	BI, PUP, ZCRP	szt.	133
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba utworzonych miejsc pracy w ramach refundacji kosztów doposażenia stanowisk pracy w danym roku	BI, PUP, ZCRP	szt.	65
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba założonych firm typu start-up w danym roku	BI, ZCRP	szt.	0
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C9. Budowanie specjalizacji różnych branż	liczba uczestników Zabrzeńskiego Forum Małej i Średniej Przedsiębiorczości w danym roku	ZCRP	os.	0
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C9. Budowanie specjalizacji różnych branż	liczba podmiotów gospodarczych – sektor prywatny - w sekcjach PKD 2007 w danym roku dla sekcji: C (produkcja), F (budownictwo), H (transport), I (zakwaterowanie i gastronomia), J (informacja i komunikacja), K (finanse i ubezpieczenia), L (rynek nieruchomości), M (działalność profesjonalna, naukowa i techniczna), R (kultura, rozrywka, rekreacja)	ZCRP	szt.	C-1026;F-1542;H-1038;I-378;J-501;K-426;L-1564;M-1271;R-248
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C10. Kreowanie marek innowacyjności miasta	liczba firm typu start-up działających w branży medycznej w danym roku	BI, ZCRP	szt.	0
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta	liczba zrealizowanych zadań związanych z kompleksowym uzbrojeniem terenów inwestycyjnych w danym roku	BI, ZM, ZPEC, ZPWIK	szt.	1

Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C7. Wzmacnianie atrakcyjności inwestycyjnej miasta	liczba ofert inwestycyjnych przekazanych inwestorom (oferty terenów inwestycyjnych i oferty informacyjno-promocyjne)	BI	szt.	50
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba wizyt studyjnych dzieci i młodzieży w zabrzańskich firmach w danym roku	WO, ZCRP	szt.	5
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba osób odwiedzających siedzibę ZCRP (ZCRP, ZUS, US, PUP, doradca prawny i podatkowy)	ZCRP	os.	14322
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba osób korzystających z bezpłatnych szkoleń i warsztatów	ZCRP	os.	391
Priorytet P2. Rozwój i Innowacyjność Gospodarki	C8. Stymulowanie rozwoju lokalnej przedsiębiorczości	liczba wydarzeń organizowanych w zakresie rozwoju przedsiębiorczości w mieście	ZCRP	szt.	8
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C11. Zapewnienie ładu przestrzennego	liczba obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w danym roku	BPP	szt.	27
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C11. Zapewnienie ładu przestrzennego	procent powierzchni miasta objętej obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego w danym roku	BPP	%	31,91
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	wielkość emisji pyłu zawieszonego PM10 w tonach w danym roku	WE	t.	401 - 700
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	emisja zanieczyszczeń pyłowych ogółem w tonach/rok	WE, GUS	t.	127
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	emisja zanieczyszczeń gazowych: dwutlenek węgla w tonach/rok	WE, GUS	t.	303768

Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	wskaźniki jakości wody: ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu, tj.: BZT5 oraz ChZT	WE, GUS	kg	23 716 (BZT5), 215 174 (ChZT)
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	liczba przeprowadzonych termomodernizacji budynków wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Zabrze w danym roku	ZM	szt.	40
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	długość (km) sieci ciepłowniczej (przesył i przyłącza)	ZM, ZPEC	km	92,25
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	liczba stref wolnych od ruchu samochodowego oraz stref 30 w mieście	BI, IK, MZDiII	szt.	34
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	łączna długość (km) dróg rowerowych w danym roku	IK, MZDiII, WI	km	28,03
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	długość (km) wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych dróg lokalnych w danym roku	IK, MZDiII, WI	km	0,88
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	liczba mieszkańców miasta w danym roku	GUS, SO	os.	173 374
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	liczba wydanych decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu na rok	WB	szt.	227
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	liczba wydanych pozwoleń na budowę na rok	WB	szt.	1326
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	liczba mieszkań na wynajem wybudowanych w systemie budownictwa społecznego	ZM, ZBM-TBS, MTBS	szt.	31

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2018

Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	liczba sprywatyzowanych komunalnych lokali mieszkalnych na rok	ON	szt.	251
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	liczba wyremontowanych / zmodernizowanych komunalnych lokali mieszkalnych w danym roku	ZM	szt.	255
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C11. Zapewnienie ładu przestrzennego	liczba projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w trakcie prac planistycznych	BPP	szt.	11
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C11. Zapewnienie ładu przestrzennego	procent powierzchni miasta objętej pracami nad miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego	BPP	%	23,07
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	liczba projektów zrealizowanych w ramach <i>Programu Ograniczania Niskiej Emisji i Planu Gospodarki Niskoemisyjnej</i> w danym roku	WE, ZM, ZPEC	szt.	7
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	liczba uczestników działań w zakresie edukacji ekologicznej w danym roku	WE, WO	os.	3500
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	liczba wymienionych źródeł ciepła w lokalach mieszkalnych, które uzyskały dofinansowanie z budżetu Miasta	WE	szt.	383
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C12. Ochrona środowiska i dostosowanie miast do wymogów zmian klimatycznych	wartość środków finansowych związanych z przeprowadzonymi termomodernizacjami budynków wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Zabrze	ZM	zł	4649359,1
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	liczba inicjatyw związanych z promowaniem aktywnej mobilności miejskiej w danym roku	BI, IK, MZDiI	szt.	1
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	liczba dokumentacji sporządzonych w zakresie budowy, przebudowy dróg	IK, MZDiI, WI	szt.	7

Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C13. Wzmacnianie dostępności komunikacyjnej miasta	liczba nowych projektów organizacji ruchu	IK, MZDiII	szt.	44
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	wartość środków finansowych związanych z udostępnieniem mieszkań na wynajem wybudowanych w systemie budownictwa TBS	ZM	zł	100000
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	liczba złożonych wniosków o wydanie decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu	WB	szt.	284
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C14. Rozwijanie budownictwa mieszkaniowego	liczba złożonych wniosków o pozwolenie na budowę	WB	szt.	1476
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	liczba przetargów związanych ze zbyciem komunalnych lokali mieszkalnych	ON	szt.	101
Priorytet P3. Przyjazność Przestrzeni Miasta	C15. Podnoszenie standardu istniejących komunalnych zasobów mieszkaniowych	liczba projektów (dokumentacja) związanych z modernizacją komunalnych lokali mieszkalnych	ZM	szt.	9
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba korzystających z noclegów ogółem w turystycznych obiektach noclegowych wg rodzajów	WPTS, GUS	os.	107997
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba miejsc noclegowych całorocznych ogółem w turystycznych obiektach noclegowych wg rodzajów	WPTS, GUS	szt.	989
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba wydarzeń o charakterze turystycznym na rok	WPTS	szt.	3
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba uczestników wydarzeń o charakterze turystycznym na rok	WPTS	os.	2500
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba osób odwiedzających Muzeum Górnictwa Węglowego w danym roku	WKD	szt.	174204

Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych	liczba projektów realizowanych we współpracy z Śląskim Centrum Chorób Serca, Szpitalem Specjalistycznym, Fundacją Rozwoju Kardiologii, Fundacją ŚCCS, Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej, Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka, Szpitalem Miejskim, Publicznym Szpitalem Klinicznym nr 1	BI, ZCRP, ZPS	szt.	1
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych	liczba podmiotów gospodarczych działających w branży medycznej (sekcja M PKD 2007)	ZCRP	szt.	12
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	liczba słuchaczy instytucji muzycznych (Filharmonia Zabrzeńska) w danym roku	WKD	os.	35132
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	liczba widzów w teatrach (Teatr Nowy) w danym roku	WKD	os.	55180
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	liczba wydarzeń kulturalnych o charakterze prestiżowym (krajowych i międzynarodowych) na rok	WKD	szt.	6
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	liczba uczestników wydarzeń kulturalnych o charakterze prestiżowym na rok	WKD	os.	7301
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	liczba osób ćwiczących (ćwiczący ogółem w klubach sportowych łącznie z klubami wyznaniowymi i UKS)	WPTS	os.	4901
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	liczba wydarzeń sportowych o charakterze prestiżowym (krajowych i międzynarodowych) na rok	WPTS	szt.	25

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2018

Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	liczba uczestników wydarzeń sportowych o charakterze prestiżowym na rok	WPTS	os.	42672
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	liczba osób otrzymujących nagrody Miasta za wysokie wyniki sportowe na rok	WPTS	os.	105
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki	liczba projektów o charakterze naukowym i/lub wdrożeniowym współrealizowana z instytucjami naukowymi w danym roku	WO	szt.	1
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba osób korzystających z usług Punktu Informacji o Mieście	WPTS	os.	6936
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba produktów turystyki miejskiej	WPTS	szt.	3
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba uczestników Międzynarodowej konferencji turystyki i dziedzictwa przemysłowego w danym roku	BWZ, WPTS	os.	200
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C16. Intensyfikowanie działań turystyki kulturowej	liczba umów dotacyjnych na realizację zadań z zakresu upowszechniania turystyki	WPTS	szt.	11
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C17. Wzmacnianie udziału w metropolitalnym rynku usług medycznych	liczba spotkań związanych z projektami realizowanymi we współpracy z Śląskim Centrum Chorób Serca, Szpitalem Specjalistycznym, Fundacją Rozwoju Kardiologii, Fundacją ŚCCS, Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej, Centrum Zdrowia Kobiety i Dziecka, Szpitalem Miejskim, Publicznym Szpitalem Klinicznym nr 1	BI, ZCRP, ZPS	szt.	1
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C18. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie kultury	liczba umów dotyczących prestiżowych wydarzeń kulturalnych	WKD	szt.	30

Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	liczba umów dotyczących prestiżowych wydarzeń sportowych	WPTS	szt.	30
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C19. Zwiększenie międzynarodowej rozpoznawalności miasta w dziedzinie sportu	liczba osób objętych szkoleniem prowadzonym przez kluby i stowarzyszenia sportowe w ramach otrzymanych dotacji na rok	WPTS	os.	4436
Priorytet P4. Znacząca Pozycja Metropolitalna	C20. Budowanie rangi ważnego ośrodka szkolnictwa wyższego i nauki	wartość środków finansowych z budżetu Miasta przeznaczonych na rozwój szkolnictwa wyższego i nauki	WBU	zł	500000
Cele horyzontalne	CH1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny	liczba rodzin objętych projektami na rzecz wspierania rodzin w danym roku	ZPS	szt.	75
Cele horyzontalne	CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	procentowy udział pism wpływających drogą elektroniczną do urzędu do ogólnej liczby pism w danym roku	IRSI	%	10,07
Cele horyzontalne	CH3. Rewitalizacja miasta	liczba projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych wg <i>Lokalnego Programu rewitalizacji obszarów miejskich miasta Zabrze</i>	BPP	szt.	53
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	liczba wydarzeń o charakterze promocyjnym na rok	WPTS	szt.	20
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	liczba wydawnictw promocyjnych miasta w danym roku	WPTS	szt.	10
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	uczestnictwo przedstawicieli Miasta w wydarzeniach promujących Zabrze w danym roku	WPTS	szt.	15
Cele horyzontalne	CH1. Tworzenie warunków rozwoju rodziny	liczba projektów realizowanych na rzecz wspierania rodzin w danym roku	ZPS	szt.	1
Cele horyzontalne	CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	liczba strategii, programów, planów obejmujących rozwiązania smart city w danym roku (wydziały realizujące wskazany typ strategii, programów, planów)	IRSI	szt.	1
Cele horyzontalne	CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	liczba usług świadczonych przez Urząd Miasta na co najmniej czwartym poziomie dojrzałości	IRSI	szt.	2

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI STRATEGII ROZWOJU MIASTA ZABRZE ZA ROK 2018

Cele horyzontalne	CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	długość szerokopasmowej sieci światłowodowej w danym roku	IK, MZDiII	km	97,68
Cele horyzontalne	CH2. Kształtowanie warunków dla rozwoju smart city	liczba działań podjętych w zakresie bezpieczeństwa publicznego z wykorzystaniem technologii ICT	ZKOL	szt.	1154
Cele horyzontalne	CH3. Rewitalizacja miasta	liczba nowopodjętych projektów z zakresu rewitalizacji w danym roku	BPP	szt.	4
Cele horyzontalne	CH3. Rewitalizacja miasta	liczba projektów z zakresu rewitalizacji częściowo-zrealizowanych w danym roku	BPP	szt.	16
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	liczba instytucji i stowarzyszeń krajowych oraz międzynarodowych, których członkiem jest Miasto	BWZ, WKS	szt.	4
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	liczba umów związanych z promocją miasta	WPTS	szt.	79
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	wartość wydatków związanych z promocją miasta	WPTS	zł	1099480,89
Cele horyzontalne	CH4. Skuteczne promowanie miasta	liczba międzynarodowych spotkań, wydarzeń, wyjazdów i przyjazdów zagranicznych obsługiwanych przez Biuro Współpracy z Zagranicą	BWZ	szt.	33

Tabela 38. Mierniki jakościowe podsumowanie za 2018r.

Nazwa miernika	źródło danych	rok 2018
lista projektów zrealizowanych w ramach Zabrzeńskiego Budżetu Partycypacyjnego w danym roku	WBU	<ol style="list-style-type: none">1. WI/WI/32/18 ZBP 2018 - Termomodernizacja budynku przychodni Revitamed i remizy OSP Makoszowy, Ul. Daleka 12. WI/ZKOL/40/18 ZBP 2018 - Monitoring3. WI/WI/06/16 ZBP 2016 - Sportowe Osiedle Kotarbińskiego - strefa aktywnego wypoczynku4. WI/WI/10/17 ZBP 2017 - Wielopokoleniowa ścieżka zdrowia5. WI/WI/13/17 ZBP 2017 - Budowa wielofunkcyjnego boiska sportowego ogólnodostępnego dla dzieci i młodzieży przy szkole podstawowej nr 28 im. Miłośników Rokitnicy w Zabrzu6. WI/WI/14/17 ZBP 2017 - Mikulczycki plac zabaw7. WI/WI/18/17 ZBP 2017 - Miejsca postojowe przy ul. Gagarina wraz z Krainą rekreacyjno-sportową dla dzieci i siłownią dla młodzieży i dorosłych8. WI/WI/12/17 ZBP 2017 - Budowa boiska piłkarskiego w Mikulczycach o wymiarach 34mx60m ze sztuczną trawą i oświetleniem
lista wydarzeń popularyzujących naukę w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych na rok	WO, WPTS	<ol style="list-style-type: none">1. Dzień Nauki
lista wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów edukacyjnych w danym roku	WI, WO	<ol style="list-style-type: none">1. Szkoła Podstawowa nr 24;2. Przedszkole nr 19;3. Centrum Edukacji;4. Zespół Szkół nr 18;5. Zespół Szkół nr 10;6. Przedszkole nr 47;

		<ul style="list-style-type: none">7. Przedszkole nr 49;8. Przedszkole 43;9. Zespół Szkolno-Przedszkolny 16;10. Szkoła Podstawowa 29 (dawne Gimnazjum 29);11. Zespół Szkół Spożywczych;12. Przedszkole nr 16.
lista wydarzeń sportowych, rekreacyjnych o charakterze lokalnym i regionalnym w danym roku	WPTS	<ul style="list-style-type: none">1. Turniej piłki nożnej „Sami Swoi Cup”2. Śląski Dzień Treningowy Programu Aktywności Motorycznej Olimpiad Specjalnych3. Turniej piłki nożnej z okazji Dnia Dziecka4. Turniej piłkarski im. Krzysztofa Maja5. Turniej Świąteczno - Mikołajkowy w piłce nożnej6. Otwarty turniej tenisa stołowego o Puchar Rady Dzielnicy Centrum Południe7. Turniej Dzikich Drużyn w piłce nożnej8. Guido na Sportowo (2 edycje)9. JJJ Spławikowe Zawody Wędkarskie10. Wędkarski Dzień Dziecka11. Amatorska Liga Piłki Siatkowej Dziewcząt12. Dzień Sportu w SP nr 2413. Turniej tenisa stołowego w Zabrze-Mikulczycach14. Etap powiatowy Ogólnopolskiego Turnieju Motoryzacyjnego15. Rodzinna Przejażdżka Rowerowa (3 edycje)16. Turniej sportowy w SP nr 2517. Andrzejkowy Turniej Sportowy18. Turniej szachowy w Miejskiej Bursie Szkolnej19. Parafiada 2018 – Zabrze Zaborze20. Turniej tenisowy o puchar Prezydenta Miasta Zabrze z okazji Dnia Dziecka

	<ul style="list-style-type: none">21. Mikołajkowy turniej tenisowy o puchar Prezydenta Miasta Zabrze22. Cykl 101 zawodów sportowych szkół podstawowych, oddziałów gimnazjalnych i szkół ponadpodstawowych23. IX Zabrzeńskie Igrzyska Sportowe24. Przedszkolada 201825. Barbóreczka 2018 (gimnastyka sportowa)26. 6 Ogólnopolskich turniejów klasyfikacyjnych młodzików, 16 – latków i kadetów w tenisie27. 2 Rodzinne rajdy rowerowe wokół Miasta Zabrze28. Wiosenny turniej piłki nożnej dla szkół podstawowych29. Turniej tenisa stołowego z okazji Dnia Dziecka30. Letni turniej piłki siatkowej31. Amatorska liga piłki nożnej32. Turniej towarzyski kadetek w siatkówce dziewcząt33. Turniej junierek w piłce siatkowej dziewcząt34. 2 Turnieje siatkówki plażowej35. 4 Turnieje siatkówki halowej36. Crossduathlon – Dzika Helenka37. V Turniej Halowy Piłki Nożnej „Graj o swoje”38. XV Otwarte Mistrzostwa Śląska w piłce nożnej mężczyzn pracowników oświaty na boiskach trawiastych39. II Zawody Latawcowe40. Spotkanie z zawodnikami i sztabem trenerskim NCM Górnik Zabrze41. Spotkanie z zawodnikami i sztabem trenerskim Górnik Zabrze42. X Rodzinny Rajd Rowerowy Rokitnica 201843. IX Turniej Piłki Nożnej o Puchar Rady Dzielnicy Maciejów44. Jesienny Turniej Sportowy
--	---

	<ul style="list-style-type: none">45. Turniej Skata46. Mecz przyjaźni47. Turniej Siatkówki48. Festyn z okazji Dnia Dziecka49. Spotkanie integracyjne Dzielnicy Zaborze Północ Zaborze Południe50. Turniej Dzielnic51. Zajęcia sportowe przy muzyce52. 4 imprezy Kopernik na rowerze53. Zabrzeńska Masakra Bieżnią Lekkoatletyczną54. XII Międzynarodowe Mistrzostwa Yoshinkan Aikido55. Turniej Kobiecej Piłki Nożnej56. X Wiosenny Śląski Mityng Pływacki57. XVI Regionalny Turniej Piłki Halowej i Nożnej Zunifikowanej Olimpiad Specjalnych58. XV Potyczki Sprawnościowe z WOPR59. XX Integracyjne Mistrzostwa Zabrze w Ringo60. X Spartakiada sportowo-integracyjna61. Hubertus 201862. XVIII Zabrzeńskie Szosowe Wyścigi Rowerowe Niezrzeszonych63. Festiwal Zabrze Kocha Rower64. STALOK 201865. Turniej Mikołajkowy 201866. Turniej o Puchar Prezesa67. Sportowy rodzinny turniej z okazji Dnia Dziecka68. Wojewódzki Turniej Skrząców z Ramach PZT69. Turniej Piłki Nożnej dla Dzieci z rocznika 2009-201270. Mikołajkowy Turniej Badmintona dla nowicjuszy
--	--

		<ul style="list-style-type: none">71. Mikołajkowy Turniej Tenisa Ziemnego72. Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej73. Turniej z Okazji 15 lecia MSPN74. 7 Turniejów w piłce nożnej (QUO VADIS)75. 11 Turniejów w tenisie stołowym (QUO VADIS)76. 4 Turnieje w badmintonie (QUO VADIS)77. 4 Turnieje w siatkówce (QUO VADIS)78. Turniej o Puchar Prezesa PROMOTOR79. V turniej Wiosenny Dziewcząt80. VII Memoriał im. Zygryda Tobolewskiego81. Barbóręczna 201882. Piłkarskie Mikołajki z Górnikiem83. Dzień Dziecka na sportowo84. Lato w mieście na sportowo85. Zawody spławikowe o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze86. Wędkarski Dzień Dziecka87. Maraton Karpiovy88. Zabrzeńska Liga Tenisa 10 (2 edycje)89. Zawody sportowe w ramach Wielkiego Pawłowskiego Pikniku Rodzinnego90. Piknik Jesienny91. Zabrzeński Półmaraton 201892. Impreza Mikołajkowa w tenisie ziemnym
lista zadań związanych z budową, modernizacją, remontami elementów infrastruktury rekreacyjnej (plac zabaw, skate parki, zieleńce, boiska, siłownie zewnętrzne) w danym roku	IK, WI	<p>Zadania IK:</p> <ul style="list-style-type: none">1. Kontrola stanu technicznego urządzeń na placach zabaw, skate parkach, siłowniach oraz boiskach wielofunkcyjnych w Zabrzu,2. Naprawa urządzeń małej architektury na placach zabaw i zieleńcach w Zabrzu,

	<p>3. Dostawa oraz montaż urządzeń małej architektury wraz z towarzyszącymi robotami budowlanymi w ramach Budżetu partycypacyjnego 2018</p> <ul style="list-style-type: none">- Zadanie nr 1- „Wielki statek i poszukiwacze przygód – czyli Rozbudowa oraz modernizacja placu zabaw przy DOK ul. Sikorskiego 114 w Zabrze, działki nr 3645/77, 3643/77, 3772/82. - wniosek nr P0031.- Zadanie nr 2- „Modernizacja zieleńca na skrzyżowaniu ulic Jaśminowej i Gawrona w Zabrze, działka o nr 1863/87” - wniosek nr P0016.- Zadanie nr 3- „Zagospodarowanie zieleńca przy ul. Szczecińskiej w Zabrze działki nr 1015/155, 682/98.” - wniosek nr P0041- Zadanie nr 4- „Centrum aktywności i wypoczynku” w Zabrze Biskupicach, działki nr 99, 100, 253/93, 254/93. - Wniosek nr P0055, <p>4. Wykonanie dokumentacji projektowej dla w/w zadań realizowanych w ramach Budżetu Partycypacyjnego 2018</p> <p>Zadania WI :</p> <ul style="list-style-type: none">1. Wielopokoleniowa ścieżka zdrowia + wielofunkcyjne boisko przy Zespole Szkół Spożywczych;2. Wielofunkcyjne boisko sportowe, ogólnodostępne dla dzieci i młodzieży przy Szkole Podstawowej nr 28;3. Budowa boiska piłkarskiego w Mikulczycach o wym. 30x60m ze sztuczną trawą i oświetleniem;4. Przedszkole nr 47;5. Przedszkole nr 49;6. Gwarek;7. Rozbudowa placów zabaw w Zabrze – Makoszowach przy ul. Szymały8. Poprawa jakości terenów zielonych na obszarze miasta Zabrze9. Siłownia zewnętrzna przy ul. Gagarina10. Plac zabaw przy ul. Gagarina
--	--

lista wydarzeń cyklicznych organizowanych w danym roku przez MOSiR	ZM, MOSiR	<p>11. Plac zabaw przy ul. Poniatowskiego</p> <ol style="list-style-type: none">1. Bal Sportowca,2. Noworoczne Spotkanie Seniorów Zabrzeńskich,3. XXVI Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze,4. XXII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta Zabrze,5. Turniej finałowy Halowej Ligi Podokręgu Zabrze,6. I Krok Bokserski,7. X Międzynarodowe Targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej,8. Zabrzeńskie Targi Edukacji-XX Szkolne Prezentacje - 2018,9. Impreza pod nazwą „Dnia Godności Osoby z Niepełnosprawnością Intelktualną”, Dzień Klocków,10. I Turniej Rad Dzielnic – hasło promujące “Żyć zdrowo to żyć aktywnie”,11. XXI Międzynarodowy Festiwal Rysowania 2018,12. Bajkowy Dzień Dziecka,13. IX Zabrzeńskie Igrzyska Sportowe,14. Turniej Piłki Nożnej o Puchar Przewodniczącego Zarządu Rady Dzielnic Osiedle Młodego Górnika,15. Otwarty Turniej Siatkówki Plażowej Zabrze 2018,16. XVII Turniej Ernesta Pola o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze,17. VII Nocny Halowy Turniej Piłki Nożnej o Puchar Prezesa MOSiR Zabrze,18. X Rodzinny Rajd Rowerowy Rokitnica 2018,19. XX Integracyjne Mistrzostwa Zabrze w Ringo,20. Międzynarodowy Turniej Służb Mundurowych o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze,
--	--------------	---

		<ul style="list-style-type: none">21. Hubertus 2018,22. Turniej Piłki Nożnej „Wygraj wolność” o Puchar Przewodniczącego Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Zabrzu,23. Turniej Piłki Nożnej „Stalok 2018”,24. Mikołaj na Sportowo 2018, II Międzyzakładowy Turniej Tenisa Stołowego, Mikołajkowy Turniej Piłki Nożnej
lista organizacji pozarządowych uczestniczących w projektach w obszarze polityki społecznej w danym roku	WKS, ZPS	<ul style="list-style-type: none">1. Stowarzyszenie Amazonek w Zabrzu2. Stowarzyszenie na Rzecz Adaptacji Osób Uzależnionych i ich Rodzin Do Społeczeństwa „Żyj i Daj Życie”3. Obywatelski Ruch Bezrobotnych w Zabrzu Stowarzyszenie Śląskie4. Chrześcijańska Służba Charytatywna Oddział Śląski Filia Zabrze5. Towarzystwo Pomocy im. św. Brata Alberta6. Śląski Oddział Okręgowy PCK7. Champion Sp. z o. o8. Zgromadzenie Karmelitanek Misjonarek9. Stowarzyszenie Wielka Flota Zjednoczonych Sił10. Stowarzyszenie „Kontakt” Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół na Rzecz Osób Niepełnosprawnych11. Zabrzeńskie Towarzystwo Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół Dzieci Specjalnej Troski12. Salezjańskie Lokalne Stowarzyszenie Salezjańskiej Organizacji Sportowej SPLOTSPORT13. Stowarzyszenie „Nasza Szkoła -Nasz Dom”14. Fundacja „Betlehem Dom Chleba”15. Fundacja Rozwoju Edukacji i Pomocy Społecznej16. Caritas Parafii Rzymskokatolickiej Św. Wojciecha17. Polskie Towarzystwo Laryngotomowanych Oddział w Zabrzu

	<ol style="list-style-type: none">18. Stowarzyszenie „Kontakt” Rodziców, Opiekunów i Przyjaciół na Rzecz Osób Niepełnosprawnych19. Śląskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Płetwonurków20. Stowarzyszenie Modlitwa i Czyn21. Stowarzyszenie KOLIBER22. Fundacja "Vademecum"23. Stowarzyszenie „Nasza Szkoła -Nasz Dom”24. Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Oddział Miejski w Zabrze25. Stowarzyszenie Amari26. Śląskie stowarzyszenie Chorych na SM Sezam27. PTTK Oddział Zabrze28. Zabrzeńskie Stowarzyszenie Kobiet i ich Rodzin29. Forum Organizacji Pozarządowych Działających Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Pod nazwą RAZEM30. Stowarzyszenie Pogodni i Aktywni31. Stowarzyszenie Misericordia32. Fundacja Andrzej33. Stowarzyszenie Dzienny Dom Opieki Senior34. Caritas Diecezji Gliwickiej- Dzienny Dom Pobytu Rodzina35. Klub Abstynentów „Nowe Życie"36. PTTK Oddział Wędrowiec37. Stowarzyszenie Promocji Zdrowia SZANSA38. Spółdzielnia Socjalna Usług Różnych "Skuteczni"39. Fundacja Dobrzy Ludzie Dzieciom40. Stowarzyszenie Klub Abstynenta "POWRÓT"41. Fundacja POMOST
--	--

lista wybudowanych, zmodernizowanych, wyremontowanych obiektów publicznych dostosowanych do potrzeb osób (w tym dzieci) z niepełnosprawnościami w danym roku	WI, ZPS	1. Przedszkole nr 47; 2. Przedszkole nr 49; 3. Przedszkole nr 43 toaleta dla niepełnosprawnych, podjazd do budynku; 4. Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 16, ul. Cmentarna - schodołaz; 5. SP-29 dawne G-29 ul. Budowlana - podjazd dla osób niepełnosprawnych 6. Wielofunkcyjne boisko sportowe, ogólnodostępnego dla dzieci i młodzieży przy Szkole Podstawowej nr 28
lista organizacji pozarządowych działających we współpracy z Miastem na rzecz seniorów w danym roku	WKS, ZPS	1. Forum Organizacji Pozarządowych Razem; 2. Stowarzyszenie Pogodni i Aktywni 3. Stowarzyszenie Senior 4. Dom Dziennego Pobytu Rodzina 5. Zabrzańskie Stowarzyszenie Kobiet i Ich Rodzin 6. Fundacja Andrzej 7. PTTK o/Zabrze
lista zadań związanych z przeprowadzonymi termomodernizacjami budynków wspólnot mieszkaniowych z udziałem Gminy Zabrze w danym roku	ZM	Docieplenie ścian budynku wraz z izolacją, termomodernizacja i izolacja ścian piwnic, docieplenie stropu poddasza i stropu piwnicznego, remont balkonów, wymiana balustrad, remont instalacji elektrycznej wraz z zasilaniem, malowanie klatki schodowej wraz z białkowaniem piwnic, montaż anteny zbiorczej, podmurowanie lub wymiana okienek piwnicznych, wymiana parapetów, wymiana daszku nad drzwiami, remont kominów, montaż instalacji domofonowej, wymiana okien strychowych, wymiana obróbek blacharskich, rynien i rur spustowych, remont elewacji budynku, wymiana oświetlenia na klatce schodowej, rozbiórka zewnętrznych schodów wejściowych do piwnic

<p>lista projektów zrealizowanych w ramach Programu Ograniczania Niskiej Emisji i Planu Gospodarki Niskoemisyjnej w danym roku</p>	<p>WE, ZM, ZPEC</p>	<p>Lista projektów zrealizowanych w ramach PONE – źródło - WE</p> <p>W roku 2018 zrealizowano 420 inwestycji w budynkach indywidualnych, zlokalizowanych na terenie miasta Zabrze polegających na:</p> <ul style="list-style-type: none">- Wymianie kotłów węglowych na kotły opalane paliwem stałym klasy 5 wg kryteriów zawartych w normie PN-EN 303-5:2012 - 70 szt.- Wymianie kotłów węglowych na kotły gazowe – 50 szt.- Wymianie kotłów gazowych na nowe gazowe – 50 szt.- Zabudowie instalacji solarnych – 40 szt.- Termomodernizacji ścian zewnętrznych – 50 szt.- Termomodernizacji stropodachów/dachu – 40 szt.- Wymianie okien - 40 szt.- Zabudowie instalacji fotowoltaicznych – 80 szt. <p>Lista projektów zrealizowanych ZPEC</p> <ol style="list-style-type: none">1. "Uciepłownienie centrum Zabrze w obrębie: Elektrociepłowni Fortum Zabrze S.A., ul. Wolności, Bytomską i Powstańców Śląskich w tym osiedle Zandka w podziale na zadania: ETAP III - sieć ciepłna przyłączeniowa zasilająca Oś. Zandka na terenie zamkniętym PKP przy ul. Cmentarnej w Zabrze."2. "Uciepłownienie centrum Zabrze obejmujące obszar w obrębie Elektrociepłowni Fortum Zabrze S.A., ul. Wolności, Bytomską i Powstańców Śląskich w tym osiedle Zandka ETAP IV - budowa osiedlowej sieci ciepłowniczej z siecią telemetryczną wraz z przyłączami - część 1."3. Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną) na terenie miasta Zabrze: Przebudowa sieci ciepłowniczej DN 200 na DN 300 od Multikina do ul. Jagiellońskiej w Zabrze.
--	---------------------	--

		<p>4. Modernizacja sieci ciepłowniczej (przebudowa z kanałowej na preizolowaną) na terenie miasta Zabrze: Wymiana odcinka istniejącej sieci ciepłowniczej w Zabrzu o średnicy 2xDN 300 od komory SK 1 przy ul. Korczoka/ul. Kalinowej wzdłuż ul. Korczoka do SK 3 - część 1.</p> <p>5. Likwidacja grupowej stacji wymienników ciepła U-8 oś. Zaborze, likwidacja sieci niskoparametrowej c.o. i c.w.u. poprzez budowę nowej sieci wysokoparametrowej doprowadzonej do każdego budynku osobno i zabudowa w budynkach indywidualnych węzłów cieplnych z pełną automatyką - część 2.</p> <p>6. Budowa przyłącza ciepłego i węzła ciepłego dla budynku przy ul. Mikulczyckiej 4a, budynek dotychczas opalany paleniskami indywidualnymi.</p> <p>7. Budowa przyłącza ciepłego dla budynku przy ul. 3-go Maja 64 (sanepid) ogrzewanego dotychczas za pomocą kotła węglowego. Przedmiotowe zadanie nie figuruje w PGN miasta Zabrze</p>
lista działań prowadzonych w zakresie edukacji ekologicznej w danym roku	WE, WO	<p>Lista działań prowadzonych w zakresie edukacji ekologicznej w 2018 roku:</p> <p>1. Dofinansowanie w roku 2017 oraz 2018 przez Wydział Ekologii kolejnych edycji „Tygodnia Ziemi” organizowanego przez Muzeum Górnictwa Węglowego. W ramach zadania dofinansowano przeprowadzenie warsztatów i prelekcji, organizację konkursów, aranżację i udostępnienie wystawy pokonkursowej; kwota każdorazowego dofinansowania – 12 000,00 zł</p> <p>2. Dofinansowanie w roku 2017 oraz 2018 przez Wydział Ekologii cyklu imprez organizowanych przez Miejski Ośrodek Kultury w Pawłowie – projekt pn.: „Śmieci pod lupą czyli ekologiczny Pawłów”, kwota każdorazowego dofinansowania 10 000,00 zł.</p> <p>3. Po raz kolejny w 2017 oraz 2018 roku zorganizowano konkurs „ZIELONE ZABRZE”, którego zasadniczym celem jest pobudzenie inicjatywy lokalnej i zachęcenie mieszkańców do upiększania miasta Zabrze poprzez tworzenie i dbałość o zieleńce, ogrody przydomowe, ogrody działkowe i balkony. Konkurs</p>

		<p>organizowano</p> <p>w V kategoriach (na najpiękniejszy balkon, ogród przydomowy, ogród działkowy, zieleniec na osiedlu, zieleniec przed zakładem pracy).</p> <p>4. W dniu 12.03.2018 r. miasto zorganizowało konferencję pn.: "Wspólnie na rzecz ochrony powietrza i zdrowia". Celem konferencji było wskazanie na efekt synergii, uzyskiwany dzięki połączeniu badań naukowych z wdrożeniami nowoczesnych technologii, przy tworzeniu sprzyjających ekologii norm prawnych oraz konsekwentnej realizacji programów zrównoważonego rozwoju. Służyło temu m.in. zaprezentowanie działań podejmowanych w Zabrzu oraz dobrych praktyk samorządów w Niemczech, Szwecji i Ukrainie. Konferencja była współfinansowana przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.</p> <p>5. W okresie VII do X 2018 roku w ramach umowy na wykonanie zadania pn.: „Utrzymanie terenów zrekultywowanych w ramach projektu pn. „Rekultywacja terenów w rejonie rzeki Bytomki na obszarze gminy Zabrze” z wykorzystaniem terenów zielonych w aspekcie przyrodniczo-rekreacyjnym”, zostały zrealizowane zajęcia rekreacyjne pod hasłem „REKREACJA NAD BYTOMKĄ”: nordic walking, joga, zawody wędkarskie, zawody szachowe, rajdy rowerowe – łącznie 43 zajęcia.</p>
lista zadań związanych ze stworzeniem dokumentacji dotyczącej budowy, przebudowy dróg oraz nowych projektów organizacji ruchu drogowego	IK, MZDiII	<ol style="list-style-type: none">1. Przebudowa ul. Piłsudskiego od skrzyżowania z ul. Roosevelta do wiaduktu kolejowego – procedura przetargowa;2. Wykonanie dokumentacji projektowej dla projektu realizowanego w ramach ZBP Edycja 2018 pn. Orlik w Maciejowie- kontynuacja budowy drogi dojazdowej do obiektu Orlik 2012 na terenie Parku Rodzinnego przy ul. Kondratowicza w dzielnicy Maciejów Projekt P0007 realizowany w ramach ZBP Edycja 2018 - dokumentacja3. Rozbudowa ul. Handlowej – część północna - dokumentacja;

		<p>4. Rozbudowa ul. Handlowej – część południowa - dokumentacja;</p> <p>5. Wykonanie dokumentacji projektowej na zadanie pn. Budowa peronów tramwajowych na ul. Bytomskiej przy skrzyżowaniu z ul. Na Piaskach wraz ze zmianą organizacji ruchu – dokumentacja;</p> <p>6. Przebudowa istniejącego ciągu pieszo-rowerowego wraz z budową oświetlenia i elementami małej architektury w Zabrze, ul. Młodego Górnika – dokumentacja;</p> <p>7. Remont chodnika, przejście dla pieszych – Osiedle Kopernik (ZBP) – dokumentacja;</p> <p>8. Wykonanie dokumentacji projektowej dla projektu Zagospodarowanie terenu pomiędzy ul Banachiewicza, Galileusza oraz Gagarina miejsca postojowe oraz chodnik wraz z oświetleniem – dokumentacja;</p> <p>9. Aktualizacja dokumentacji projektowej pn. Budowa drogi w ciągu ul. Neptuna w Zabrze wraz z kanalizacją deszczową i oświetleniem ulicznym – dokumentacja;</p> <p>10. Sportostrada Zabrzeńska - ul. Sportowa, Jaskółcza Rogera - Guido (ZBP) - dokumentacja</p>
lista zadań związanych z budową i udostępnianiem nowych mieszkań powstałych w ramach budownictwa TBS	ZM, ZBM- TBS, MTBS	<p>1. Oddanie do użytku 3 budynków mieszkalnych przy ul. Żywieckiej, w których znajduje się łącznie 31 mieszkań</p> <p>2. Budowa osiedla przy ul. Trocera, w wyniku której powstaną 72 lokale mieszkalne</p>
lista zadań związanych z modernizacją, remontem komunalnych lokali mieszkalnych w danym roku	ZM	Przemurowanie ścian kominowych, uszczelnienie ściany kominowej, uszczelnienie przewodu kominowego masą SKD, montaż wkładu żaroodpornego, odbudowa stropu pomiędzy mieszkaniami, naprawa podłogi, wykonanie ogrzewania elektrycznego z grzejnikami panelowymi konwekcyjnymi, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, przebudowa pieców kaflowych pokojowych i kuchennych,

		naprawa instalacji elektrycznej, wzmocnienie belki stropowej wraz z miejscową naprawą podłogi
lista wydarzeń turystycznych o charakterze ogólnopolskim lub międzynarodowym w danym roku	WPTS	1. Międzynarodowa Konferencja Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego 2. Międzynarodowe targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej 3. Study Tour dla branży turystycznej
lista produktów turystyki miejskiej w danym roku	WKD, WPTS	1. Międzynarodowa Konferencja Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego 2. Międzynarodowe targi Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego i Turystyki Podziemnej 3. Szlak Zabytków Techniki Województwa Śląskiego
lista wydarzeń kulturalnych o charakterze prestiżowym w danym roku	WKD	1. Festiwal Miłosa. Wieczór poezji z amerykańską poetką Jane Hirshfield. 2. VI Festiwal im. Krzysztofa Pendereckiego 3. Wielkanocny Festiwal Ludwiga van Beethovena 4. Koncert chóru „Takasaki Daiko” z Japonii wraz z Filharmonią 5. Międzynarodowy Festiwal Rysowania 6. Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Kultura Europy Środkowej” 7. Sympozjum Fotograficzno-Socjologiczne
lista wydarzeń sportowych o charakterze prestiżowym	WPTS	1. Zabrzeński Mityng Pływacki 2. Międzynarodowy Turniej Tenisowy TE Kadetów do lat 16 3. Finał Halowych Mistrzostw Polski Ultimate 2018 4. PGNIG Superliga Piłki Ręcznej (Górniki Zabrze Piłka Ręczna S.A.) 7 meczów w roli gospodarza 5. Barbórka Cup 2018 (gimnastyka sportowa) 6. Międzynarodowy turniej ITF w tenisie 7. Halowe Mistrzostwa Polski Młodzików w tenisie 8. Puchar Zabrze w narciarstwie zjazdowym

		<ul style="list-style-type: none">9. Biathlon dla każdego10. II Międzynarodowy Turniej Piłki Ręcznej Juniorów Starszych TOMORROW MASTERS – Zabrze 201811. Tour de Pologne12. Bal Sportowca13. Turniej im. Ernesta Pola14. GTC Międzynarodowy Festiwal Tańca Towarzyskiego rangi WDSF ZABRZE 201815. Cheermania 201816. Międzynarodowy Turniej Tenisowy Śląsk – Morawy17. Międzynarodowy Turniej Koszykówki Dziewcząt i Chłopców18. XXVII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Juniorów o Puchar Prezydenta Miasta Zabrze19. XXIII Międzynarodowy Halowy Turniej Piłki Nożnej Trampkarzy o Puchar Przewodniczącego Rady Miasta Zabrze
lista klubów i stowarzyszeń sportowych	WPTS	<ul style="list-style-type: none">1. Fundacja Górnika Zabrze2. Stowarzyszenie GKS Walka Zabrze3. Górnik Zabrze S.S.A.4. Górnik Zabrze Piłka Ręczna S.A.5. Grodzki Szkolny Związek Sportowy w Zabrzu6. Klub Sportowy Fux Zabrze7. Klub Żeglarski Stal8. Klub Sportowy ISKRA Zabrze9. Klub Sportowy MOSiR Sparta Zabrze10. Klub Sportowy MOSiR Stal Zabrze11. Klub Tenisowy Zabrze12. Klub Sportowy OLIMP Zabrze

	<ul style="list-style-type: none">13. Klub Sportowy Piast Pawłów14. Klub Sportowy Sambo Zabrze15. Klub Sportowy Społem Zabrze16. Kobięcy Klub Sportowy Zabrze17. Miejski Klub Pływacki Zabrze18. Międzyszkolny Klub Sportowy Zabrze19. Międzyszkolny Uczniowski Klub Sportowy Dziesiątka20. Młodzieżowa Szkółka Piłki Nożnej GÓRNIK Zabrze21. Młodzieżowy Klub Sportowy Zaborze22. Stowarzyszenie "Brave Volley"23. Zabrzeński Klub Karate BUSHIDO24. Zabrzeński Klub Sportowy Niestyszających "GÓRNOŚLĄSKI"25. Młodzieżowy Klub Sportowy Zabrze - Kończyce26. "Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska - Śląskie Klub Olimpiad Specjalnych Gumisie"27. "Oddział Regionalny Olimpiady Specjalne Polska - Śląskie Klub Olimpiad Specjalnych Komety"28. Stowarzyszenie IRIMI29. Stowarzyszenie „Nasza szkoła - nasz dom” Rodziców, Opiekunów, Przyjaciół Dzieci i Młodzieży przy Zespole Szkół Specjalnych Nr 40 w Zabrzu30. Stowarzyszenie Lokalne Salezjańskiej Organizacji Sportowej SPLOT - SPORT31. Stowarzyszenie Piłki Ręcznej POGOŃ 1945 Zabrze32. Stowarzyszenie SPORT - MED33. Stowarzyszenie VOLLEYBALL MOSiR Zabrze34. Stowarzyszenie Wspierania Sportu Młodzieżowego PROMOTOR35. Szkolny Klub Sportowy GWAREK Zabrze36. Śląski Okręgowy Związek Kultury i Fitness i Trójboju Siłowego
--	---

	<ul style="list-style-type: none">37. Śląski Związek Piłki Nożnej Podokręg Zabrze38. Śląski Związek Szachowy w Katowicach39. Śląski Związek Tenisowy w Zabrzu40. Śląskie Stowarzyszenie Niepełnosprawnych Płetwonurków41. Śląskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Oddział Miejski w Zabrzu42. Towarzystwo Pływackie Weteran Zabrze43. Uczniowski Klub Sportowy „Trampkarz 22”44. Uczniowski Klub Sportowy „31 Rokitnica” Zabrze45. Uczniowski Klub Sportowy Anagram46. Uczniowski Klub Sportowy Europejska Federacja Yoshinkan Aikido47. Uczniowski Klub Sportowy G12 Zabrze48. Uczniowski Klub Sportowy SZACH MAT Zabrze49. Uczniowski Klub Sportowy Olimpia Zabrze50. Uczniowski Klub Sportowy Quo Vadis Makoszowy w Zabrzu51. Uczniowski Klub Sportowy Spartakus Zabrze52. Uczniowski Klub Sportowy Taekwon-do w Zabrzu53. Uczniowski Klub Sportowy Trójka54. Uczniowski Klub Sportowy Trzynastka w Zabrzu55. Uczniowski Międzyszkolny Klub Sportowy Jedyńka Zabrze56. Zabrzeński Klub Karate Kyokushin57. Zabrzeński Klub Karate Kyokushinkai58. Zabrzeńskie Stowarzyszenie Cheerleaders ENERGY59. Klub Jeździecki "Nowy Dwór"60. Uczniowski Klub Sportowy "Piętnastka"61. Stowarzyszenie Sportów Walki "MMA Warriors Zabrze"62. Zabrzeńskie Towarzystwo Triathlonowe63. Klub Sportowy ADVPOLAND.PL
--	--

		64. Towarzystwo Sportowe Temida Zabrze 65. Stowarzyszenie turystyczno - sportowe "Klub Kolarski WD-40 Biker 66. Związek Strzelectwa Praktycznego w Zabrzu 67. Turystyczny Klub Żeglarski "Kornelius" Zabrze 68. UKS Akademia Futbolu Zabrze 69. Stowarzyszenie "Pomocna Dłoń" dzieci i młodzieży niepełnosprawnej i ich bliskich przy Zespole Szkół Specjalnych nr 38 70. Stowarzyszenie TEOBIKE RACING TEAM 71. Stowarzyszenie Piłki Ręcznej Górnik Zabrze 72. Klub Sportowy Multisport 73. Uczniowski Klub Sportowy Akademia Piłkarska Champions Zabrze 74. Klub Sportowy Śląskie Harpagany 75. Klub Jeździecki MACIEJÓWKA MOSiR Zabrze 76. Cheerleaders FIGHTERS ELITE 77. Młodzieżowy Futsal Klub Zabrze
lista działań podjętych we współpracy z instytucjami szkolnictwa wyższego i nauki w danym roku	WO	1. program Ścieżki Kopernika
lista projektów realizowanych na rzecz wspierania rodzin w danym roku	ZPS	„Uwierz w siebie” Projekt realizowany w okresie od 1.07.2016r. do 30.06.2018r. w ramach Poddziałania 9.2.5 RPO Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020.
lista strategii, programów, planów obejmujących rozwiązania smart city w danym roku	IRSI	1. „e-Zabrze Strategia budowy Społeczeństwa informacyjnego miasta Zabrze do roku 2020+”
lista zrealizowanych działań na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w danym roku	IRSI	1. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Biskupice 2018-01-25 2. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy os. Mikołaja Kopernika 2018-02-21

	<ol style="list-style-type: none">3. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Zabrze Północ 2018-02-224. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Centrum Północ 2018-02-275. Targi Pracy w Gliwicach 2018-03-056. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Guido 2018-03-077. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Mikulczyce 2018-03-148. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Helenka 2018-03-159. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Zaborze Południe 2018-03-2110. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Kończyce 2018-03-2011. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Makoszowy 2018-04-0512. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Osiedla Młodego Górnika 2018-04-1913. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Osiedla Kotarbińskiego 2018-04-0414. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Grzybowice 2018-04-0915. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Centrum Południe 2018-04-1216. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Rokitnica 2018-04-1917. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Maciejów 2018-04-2618. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Pawłów 2018-05-0819. Spotkanie/Szkolenie dla Rady Dzielnicy Zandka 2018-05-1720. Szkolenie dla uczniów szkół średnich na Politechnice Śląskiej w Zabrzu 2018-06-1621. Szkolenie dla uczniów szkół średnich na Politechnice Śląskiej w Zabrzu 2018-06-2322. Dni Nauki 2018-09-1423. Piknik w Rytmie Firmy 2018-09-2124. Targi Pracy w Gliwicach 2018-10-2525. Szkolenie w ramach projektu "Jestem w sieci - Zabrze lubi IT" 14-16.11.2018
--	--

lista konferencji, warsztatów organizowanych lub współorganizowanych przez Wydział IRSI oraz z aktywnym udziałem Wydziału IRSI na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego w danym roku	IRSI	1. Spotkanie organizowane przez Śląski Związek Gmin i Powiatów adresowane do osób zarządzających działami IT w urzędach miast województwa śląskiego poświęcone tematyce analizy ryzyka w kontekście cyberbezpieczeństwa i wymagań RODO, które prowadziła Naczelnik Wydziału Informatyki i Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Urzędu Miejskiego w Zabrzu.
lista zadań z zakresu projektowanej i zrealizowanej infrastruktury ICT	IK, MZDiII	1. zadanie zaprojektowane WIFI \$EU
lista zadań związanych z przygotowaniem planów, harmonogramów do podejmowania decyzji w problematyce rewitalizacji	BPP	1. sprawa wg kart zadania BPP/03/19
lista zadań związanych z przygotowaniem wniosków wraz z materiałami do dokumentów strategicznych Miasta w zakresie rewitalizacji	BPP	1. sprawa wg kart zadania BPP/03/19
lista wydarzeń promocyjnych o charakterze ogólnopolskim lub międzynarodowym w danym roku	WPTS	1. Międzynarodowe Targi Turystyczne w Wiedniu 2. Targi Turystyczne MATKA (Helsinki) 3. Laury Umiejętności i Kompetencji 4. Międzynarodowy konkurs rzeźby w śniegu w Sapporo 5. Międzynarodowe Targi Turystyczne Dovolena a Region w Ostrawie (Czechy) 6. Międzynarodowe Targi Turystyczne ITB w Berlinie 7. Międzynarodowe Targi Turystyczne Glob w Katowicach 8. Międzynarodowa Konferencja Turystyki Dziedzictwa Przemysłowego w Zabrzu 9. Międzynarodowe Targi Turystyki Przemysłowej i Turystyki Podziemnej 10. Piknik Miast i Regionów Novy Jicin, 11. Tour de Pologne

		<ul style="list-style-type: none">12. Festiwal Chopinowski w Gaming13. Promocja Zabrze w zakresie turystyki poprzemysłowej, kultury i nauki w Lizbonie.14. Targi Biznes Expo15. Międzynarodowe Targi Turystyczne TT Warsaw 2018
lista instytucji i stowarzyszeń krajowych oraz międzynarodowych, których członkiem jest Miasto	BWZ, WKS	<ul style="list-style-type: none">1. Cities for Children - Miasta dla Dzieci2. Związek Miast Polskich3. Śląski Związek Gmin i Powiatów4. Górnośląsko-Zagłębiowska Metropolia5. Śląska Izba Turystyki
lista międzynarodowych spotkań, wydarzeń, wyjazdów i przyjazdów zagranicznych obsługiwanych przez Biuro Współpracy z Zagranicą w danym roku	BWZ	<ul style="list-style-type: none">1. Udział młodzieży z klubu MKS Zabrze w turnieju koszykówki i piłki ręcznej Lundaspelen w Lund – mieście partnerskim Zabrze w Szwecji2. Udział zagranicznych uczestników konferencji ekologicznej „Wspólnie na rzecz ochrony powietrza i zdrowia” z miast partnerskich Zabrze: Essen (Niemcy), Lund (Szwecja) i Równe (Ukraina).3. Wyjazdu młodzieży z Zespołu Szkół Nr 18 w Zabrzu Spotkanie Artystyczne Młodzieży w Essen – mieście partnerskim Zabrze w Niemczech.4. Udział młodzieży z Zabrze uczestniczącej w Międzynarodowym Spotkaniu Młodzieży Miast Partnerskich Essen5. Udział gości zagranicznych w Międzynarodowej Konferencji i Targów Turystycznych6. Zorganizowanie wizyt studyjnych w Zabrzu samorządowców ukraińskich z miast: Kagarłyk i Skwyrza w ramach projektu organizowanego przez Śląski Związek Gmin i Powiatów.7. Wizyta w Zabrzu delegacji Miasta Liyang w Chinach.

		<p>8. Pobyt w Zabrzu młodzieży z Trnavy – miasta partnerskiego Zabrze na Słowacji w ramach wymiany partnerskiej pomiędzy szkołami spożywczymi obu miast.</p> <p>9. Pobyt w Zabrzu uczestników 20. Międzynarodowego Festiwalu Rysowania z miast partnerskich Zabrze: Kaliningradu (Rosja), Równego (Ukraina), Essen i Sangerhausen (Niemcy)</p>
		<p>10. Pobyt w Zabrzu młodych kolarzy z Rovereto we Włoszech realizujących maraton rowerowy „Na rowerze dla pokoju” z Rovereto do Oświęcimia.</p> <p>11. Realizacja reportażu na temat współpracy miast Zabrze i Rovereto we Włoszech.</p> <p>12. Pobyt w Zabrzu oficjalnej delegacji Miasta Essen w związku z organizacją koncertów Filharmonii Esseńskiej w ramach Festiwalu im. Krzysztofa Pendereckiego</p> <p>13. Pobyt w Zabrzu oficjalnych delegacji miast partnerskich: Seclin (Francja), Lund (Szwecja), Równe (Ukraina) z okazji 96. rocznicy nadania Zabrzu praw miejskich.</p> <p>14. Wyjazd zabrzańskich seniorów na Targi dla seniorów w Trnavie- mieście partnerskim Zabrze na zaproszenie władz Miasta Trnavy.</p> <p>15. Pobyt w Zabrzu zagranicznych gości konferencji „Europejskie dobre praktyki na rzecz osób niepełnosprawnych” w ramach Dni Niepełnosprawnych i Wolontariatu, przybyłych z Niemiec i Włoch.</p> <p>16. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w targach turystycznych Ferienmesse w Wiedniu</p> <p>17. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w targach turystycznych Matka w Helsinkach</p>

	<p>18. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w Światowej Konferencji Urban Future w Wiedniu</p> <p>19. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w targach turystycznych Dovolena a region w Ostrawie</p> <p>20. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w targach turystycznych ITB w Berlinie</p> <p>21. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w Międzynarodowych Dniach Lund - miasta partnerskiego Zabrze w Szwecji</p> <p>22. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w konferencji prasowej w St. Pölten nt. Festiwalu Chopinowskiego w Gaming (Austria).</p> <p>23. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w Turnieju Piłki Nożnej Służb Mundurowych w Tarnawie - mieście partnerskim Zabrze na Słowacji</p> <p>24. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w wydarzeniu promocyjnym w Novym Jicinie (Czechy)</p> <p>25. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w Świącie Miasta w Seclin - mieście partnerskim Zabrze we Francji</p> <p>26. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w polsko-francuskim spotkaniu nt. współpracy zdecentralizowanej w St. Brieuc (Francja)</p> <p>27. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w Świącie Miasta w Rovereto (Włochy)</p> <p>28. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w Międzynarodowym Festiwalu Chopinowskim w Gaming (Austria)</p> <p>29. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w Świącie Miasta Równe - miasta partnerskiego Zabrze na Ukrainie</p> <p>30. Udział przedstawicieli Miasta Zabrze w konferencji "Miasto przyjazne klimatowi" w Poczdamie (Niemcy)</p>
--	---

		<p>31. Udział przedstawicielki Miasta Zabrze w wizycie studyjnej dotyczącej projektów partnerstwa publiczno-prywatnego we Francji</p> <p>32. Wyjazd przedstawicieli Miasta Zabrze do Lizbony związany z działaniami promocyjnymi w zakresie turystyki przemysłowej, kultury i nauki</p> <p>33. Wizyta przedstawicieli Miasta Zabrze w Essen w związku z obchodami Dnia Pamięci w 100. rocznicę zakończenia I wojny światowej, spotkania dot. współpracy naukowej</p>
--	--	--

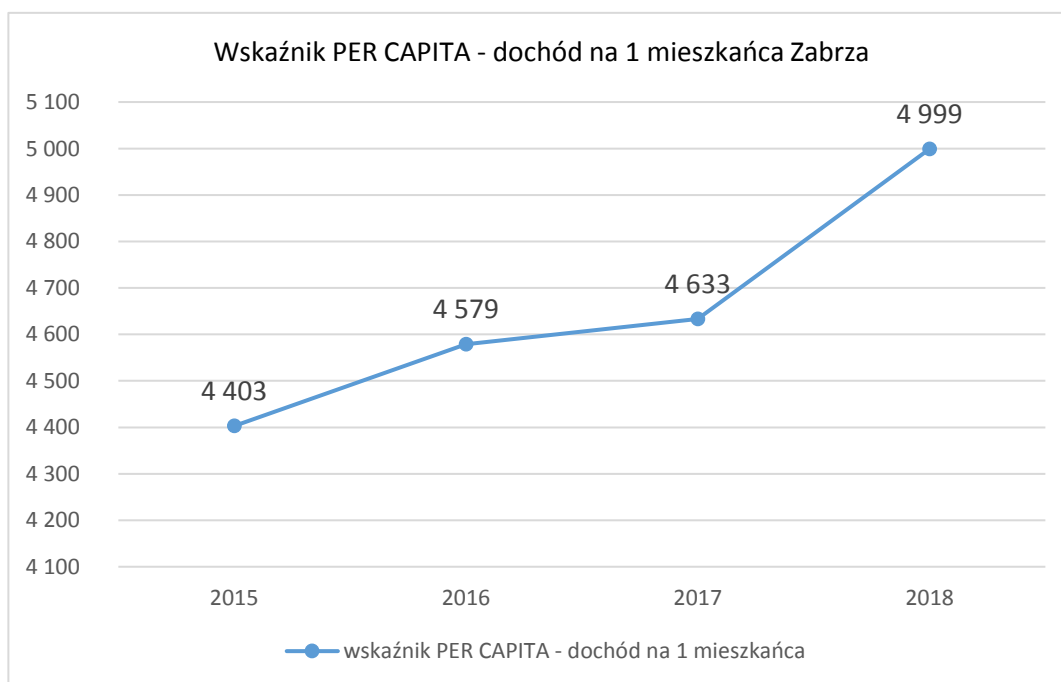
PODSUMOWANIE

Wszechstronny i zrównoważony rozwój Miasta oraz podnoszenie poziomu i jakości życia Mieszkańców są możliwe dzięki intensywnemu wykorzystywaniu środków funduszy unijnych i krajowych. Łączna wartość dofinansowania, pozyskanego dla zrealizowanych ponad 400 projektów, wynosi 1,3 mld zł. Dzięki tym inwestycjom majątek gminy wzrósł z 900 mln zł w 2006 roku do ponad 3,5 mld zł w 2018r.

Sukcesywnie wzrastają dochody Miasta, które w ostatnich latach wyniosły:

- 780 170 549 zł w 2015 r.
- 807 379 683 zł w 2016 r.
- 812 940 833 zł w 2017 r.
- 871 596 094 zł w 2018 r.

Systematycznie rośnie także dochód w przeliczeniu na 1 mieszkańca. W 2018 r. wskaźnik ten osiągnął wysokość 4 999 zł i był najwyższy w skali kilkunastu ostatnich lat.

Pozytywna ocena kondycji finansowej Miasta za rok 2017 oraz pełna realizacja wszystkich podejmowanych projektów umożliwiły pozyskanie na preferencyjnych warunkach długoterminowych środków z Europejskiego Banku Inwestycyjnego. Otwarcie linii inwestycyjnej pozwoliło na podejmowanie w roku 2018 i w latach następnych wielu kolejnych, ważnych dla Miasta i Mieszkańców inwestycji.

Międzynarodowa Agencja Fitch Ratings w dniach 11 maja oraz 9 listopada 2018 roku potwierdziła długoterminowy rating międzynarodowy na poziomie „BB+” oraz krajowy na poziomie „BBB + (pol)”. Perspektywę ratingów oceniono jako stabilną.

Rok 2018 był pierwszym po wdrożeniu reformy oświaty. Dzięki zaangażowaniu organizacyjnemu ale przede wszystkim finansowemu Miasta zmiany wynikające z jej wdrożenia nie przyniosły większych, negatywnych skutków dla nauczycieli i uczniów. Poziom dofinansowania oświaty z środków własnych w roku 2018 wynosił 43%.

Tabela 39. Wydatki na oświatę w Zabrzu w latach 2015-2018r.

Wyszczególnienie	2015 r.	2016 r.	2017 r.	2018 r.
Wykonanie wydatków oświatowych w zł	255 042 301	256 052 637	262 781 783	276 469 951
Subwencja w zł	159 713 644	162 734 419	161 446 023	163 688 519
Dotacje w zł	11 488 889	12 394 926	14 388 287	9 046 985
Wykonanie wydatków na zadania inwestycyjne w zł	10 853 093	10 293 103	12 671 233	26 454 534
Dofinansowanie Miasta Zabrze w zł	94 692 861	91 216 395	99 618 706	130 188 981
Dofinansowanie Miasta Zabrze w %	35,61%	34,25%	36,2%	42,98%

Działania i projekty podejmowane przez Miasto Zabrze w 2018 roku były realizowane zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Miasta Zabrze 2030. Cechował je wysoki poziom realizacji poszczególnych priorytetów jak i zawartych w nich celów. Duża liczba znaczących inwestycji i przedsięwzięć, jak i licznych działań o mniejszej skali, miała wpływ na zrównoważony rozwój miasta. Wszystkie cele strategiczne jak i horyzontalne były realizowane zgodnie z wcześniejszymi założeniami. Zabrze, jako jednostka samorządu terytorialnego, intensywnie wykorzystuje środki funduszy unijnych i krajowych w celu jak najlepszego rozwoju miasta i podniesienia poziomu oraz jakości życia mieszkańców.

Warto zauważyć, że wszystkie działania podjęte w roku 2018 wpłynęły na umocnienie Zabrze w dziedzinach takich jak medycyna, nauka, innowacyjna gospodarka, sport i turystyka industrialna. Realizowana od wielu lat wizja tworzenia przyjaznego Miasta będzie kontynuowana – priorytetem pozostaje nadal zrównoważony rozwój, ciągła poprawa jakości życia i zabezpieczanie potrzeb Mieszkańców.